

داسې ووېل زردشت

Ketabton.com

د ټولو او هېچا لپاره یو کتاب

لیکوال فرید ربش نېچه

ژباړن: فرید مړ

فهرست

1	د زردشت مقدماتي وينا
13	د روح د دريو استحالو په اړه
14	د تقوا د چوكيو په اړه
16	هغوى چه په بله نړۍ كې ژوندكوي
18	له جسمه د تېښته كوونكو په اړه
19	د خوندونو او شهوتونو په هكله
22	د لوستلو او ليكلو په اړه
24	په غونډۍ ونه
26	د مرگ د واعظانو په اړه
27	د شخړې او شخړه كوونكو په اړه
29	د نوي بت په اړه
31	د بازار د منگسو په هكله
33	د پاك لمنۍ په اړه
34	د دوست په اړه
36	د يو زره او يوې موخې په اړه
38	دگاونډي سره د مينې په اړه
39	د خلق كوونكي د لارې په اړه
41	د ځوانو او زړو ښځو په اړه
43	دكپچه مار د چيچ په اړه
44	د هلك او واده په هكله
45	د آزادې مړينې په اړه
48	د بښونكي د فضيلت په اړه
53	ماشوم او هېنداره
55	د زړه وړونكو جزيرو په اړه

57	د رحيم په اړه.....
59	دكشيشانو په اړه.....
61	د پرهېزگارانو په اړه.....
63	د اوباش په اړه.....
65	د تارانټولا په اړه.....
68	د مشهورو پوهانو په اړه.....
70	د شپې سندرې.....
72	دگڼې غږ.....
74	د هديرې غږ.....
76	پر نفس د غلبې په اړه.....
79	د عالي رتبه كسانو په اړه.....
80	د تعليمي او فرهنگي سيمې په اړه.....
82	د سپېڅلي درك په اړه.....
85	د پوهانو په هكله.....
86	د شاعرانو په اړه.....
89	د مهمو پېښو په هكله.....
92	فالگير.....
95	د خلاصون په اړه.....
98	د نارينه اختيار په هكله.....
101	تر ټولو آرام ساعتونه.....
105	لالهاندې خلك.....
107	د معما او خوب په اړه.....
111	د ناطلې نېكېختې په هكله.....
114	له لمر ختو مخكې.....
116	د نقص منونكې تقوا په اړه.....
121	د زيتون غره په څوكو.....

123	د تېرېدو په اړه.....
125	د مرتدو په هکله.....
128	بېرته کورته راگرځېدنه.....
131	د دريو بديو په اړه.....
135	د ثقل د روح په اړه.....
138	نوي او زاړه جدولونه.....
153	مخ په روغېدو ناروغ.....
158	ستره لېوالتيا.....
160	دگڼې دوهم غږ.....
163	اووه گوتې (يا د هو او آمين سندر).....
168	د شاتو فديه.....
170	د زارۍ غږ.....
173	له پاچاهانو سره مرکه.....
176	وينې زېښونکې چينجی.....
179	کوډگر.....
186	بېکار.....
189	تر ټولو پست سړی.....

لومړۍ برخه

د زردشت مقدماتي وينا

د ستر او اخري سړي په اړه

۱

کله چه زردشت دېرش کلن وو، د سيند خواکې د اوسېدو ځای يې پرېښود او غرونو ته لاړ. هلته يې لس کاله له خپل يواځيتوب او روحاني حالته خوند واخيست او هېڅ له هغه حالته ستړی نه شو. مگر بالاخره د نوموړي خوښې بدلون وموند. يوگهيڅ د لمر ختو په وخت له خوبه پاڅېد او لمر ته مخامخ ودرید داسې يې ورته وويل:

"اې لويه ستوریه! هغوي ته چه ته نور ورعطا کوې که نه وای نو ستا نېکبختي به چېرې وای؟ لس کاله کيږي ځان د لوړ ساتلی زما په سومخه ځلېږې، کچېرې زما لپاره زما مار او عقاب نه وای، ته به اوس له خپلې کرې او نور څخه پتنگ شوی وای. هر سهار مور ستا نور ته انتظار درلود، ستا له نوره مو استفاده کوله او په تا مو درودونه ويل. افسوس چه زه له خپلې پوهې څخه تنگ راغلی يم، همداسې لکه د شاتو مچۍ چه له حده ډېر شات يې توليد کړي وي، دې ته اړتيا لرم چه څوک لاس راته ونيسي او هغوی ته يې وروښم. هغه څه چه ما راټول کړي په خوښۍ سره به يې ووبشم تر څو عاقلان يو ځل بيا له بې عقلۍ خوند واخلي او او غريبان يې بله يۍ ته خوشاله شي. لکه څنگه چه ته اې نور بښونکيه لمره د شپې له سمندرونو ها خوا ځي او لاندېنۍ نړۍ ته نور ورکوې زه هم بايد د درو عمق ته لاړ شم. د هغو خلکو په وينا چه لوري ته يې روان يم، زه هم بايد ښکته لاړ شم.

پدې اساس ته، اې آرامې سترگې چه کولای شې بې له کېنې او افسوسه سترو سترو نېکبختيو ته نظر وکړې برکت راکړه! برکت راکړه، هغه پياله چه تر څنډو ډکه شوېده او د تويېدو په حال کې ده پرېږده چه اوبه يې زرینې شي او له ځانه سره ستا د برکت آيت ولري. افسوس! چه دا جام به بيا خالي شي او زردشت به بيا عادي سړی شي"

پدې ډول د زردشت ښکته راتلل پيل شول.

زردشت د غره له لمنې بنکته راغی خو هېڅوک یې ونه لیدل، کله چې ځنگله ته ورسېد ناڅاپه یې بوډا سړی ولید چه د لرگیو ټولولو لپاره د خپل اوسېدو ځای څخه بیرون راغلی وو او نوموړي ته یې وویل:

"زما په نظر دا بې موخې مسافر ناآشنا ندی، کلونه مخکې په همدې لاره تېر شوی وو، نوم یې زردشت وو مگر اوس هغه بدلون موندلی دی. هغه وخت، تا خپلې ایرې غرونو ته وړې او اوس خپل اور درو او جلگو ته وړې. مگر د اور سوزېدنې له بدې پایلې نه وېرېږې؟ پوهیږم چه ته زردشت یې؛ د زردشت سترگې ړندې ندی او کینه د هغه خوله نه چټلوي. هغه د رقاصو پشان درو ته نه ځي او د نورو ساز ته نه گډېږي.

زردشت تغیرکړی دی، زردشت لکه ماشوم داسې شوی، زردشت وینې شویدی. اوس د ویدو په منځ کې څه کوي؟

په یواځېتوب سره به د په سمندر کې ژوندکولو او سمندر ساتلې. افسوس! اوس اراده لرې چه وچې ته لار شي، غواړې د دوهم ځل لپار د جسد بار په اوږو یوسي؟"

زردشت ځواب ورکړ: "زه له بشر سره مینه لرم!"

زاهد وویل: "څه فکر کوي چه زه ولې دې گڼو ونو او ځنگلي ځای ته راغلی يم؟ آیا لدې امله نه چه له انسانانو سره له حده ډېره مینه لرم؟"

اوس له خدای سره مینه لرم او بشر مې نور د خوښې وړ ندی. زما په نظر بشر ناقص دی بشپړ ندی او له هغوی سره مینه زما د نابودۍ او بربادۍ سبب کېږي."

زردشت په ځواب کې وویل: "ما له مینې څه ندی ویلي، زه د بشر لپاره ډالۍ لرم."

زاهد وویل: "هغوی ته څه مه ورکوه مگر ترې وایې خله او په نقل کې یې ورسره مرسته وکړه! پدې ډول سره هغوی ته ستر خدمت کولی شي او کېدای شي ستا په کار هم راشي مگر که د غوښتل هغوی ته کوم څه ورکړې صدقه ورکړه او پرېږده چه هغه هم په عاجزۍ او گدایۍ سره له تا وغواړي."

زردشت وویل: "زه صدقه نه ورکوم، ځکه دومره نه يم فقیر شوی چه داسې کار وکړم."

زاهد د زردشت خبرې ته وځنډل او وویل: "بیا نو هڅه وکړه چه ستا خزانه قبوله کړي ځکه هغوی د زاهدانو او منزویانو څخه په تېښته کې دي او باور نه کوي چه مور د څه ورکولو (بښلو) لپاره راغلي یو.

د دوی په غوږونو کې زمور قدمونه د ښار په کوڅو کې ډېر یواځې غږ لري. بلکل لکه کله چه په پخه شپه کې دوی پخپلو تختونو کې ویده وي، د پښو غږ واوري او له ځانه سره وایي: غله چېرته ځي؟ د خلکو اړخ ته مه ځه په همدې ځنگله کې پاتې شه! د وحشیانو په طرف تگ ته غوره والی ورکوي؟ ولې نه غواړې زما پشان

شي؛ يعني د خرسانو په منځ کې خرس او د مرغانو په منځ کې مرغه؟ " زردشت وپوښتل: "زاهد پدې ځنگله کې څه کوي؟"

زاهد ځواب ورکړ: "ما سندرې جوړې کړې دي او هغه وایم او د دې سندرو په جوړولو سره خاندم، ژارم، بدلې وایم او پدې ډول د خدای ستاینه کوم. هو، په سندرو ویلو، ژړلو، خندلو خپل خدای ستایم. اما ته زموږ لپاره څه ډالۍ لري؟"

زردشت چه دا توري واورېدل په زاهد یې درود وویل او اضافه یې کړه: "زه تا ته څه ډالۍ کولی شم؟ هر څومره زر چه کپري باید لدې ځایه لاړ شم هسې نه له تا کوم څیز واخلم." پدې ډول سره زردشت او بوډا سړی په خنداگانو د ماشومانو په څېر له یو بله بېل شول. کله چه زردشت یواځې شو نو په زړه کې یې داسې وویل: "آیا داسې کوم څیز امکان لري! دا بوډا زاهد پخپل ځنگله کې تر اوسه ندي اورېدلي چه خدای مړ دی."

۳

کله چه زردشت ځنگله ته نیردې ښار ته ورسېد د خلکو یوه ډله یې ولیده چه په بازار کې راټوله شوې وه. ځکه ویل کېدل چه ډېر زر به د رسی لوبې نمایش پیل شي او زردشت خلکو ته داسې وویل: "زه تاسو ته (ستر سړی) تدریسوم. انسان داسې موجود دی چه باید لوړتیا ومومي. تاسو لوړتیا لپاره څه قدم پورته کړی دی."

هر موجود تر دې دمه له خپل ځانه مافوق شی پیدا کړي، آیا تاسو غواړئ د دې حرکت برخه واوسئ او که غواړئ چه بېرته د بربریت په لور وگرځئ؟

د بیزو له انسان سره څه نسبت دی؟ یو ریشخند یا یو سپک او یو شرمېدلی موجود، زه تاسو ته وایم چه د بشر نسبت به له ستر سړي سره همداسې وي. تاسو له چینجن حالته انساني حالت ته رسیدلي یاست او تر دې دمه ستاسو ډېر ترکیبات په چینجن حالت کې باقی پاتې دي. یو وخت تاسو بیزوگان واست او همدا اوس هم هر انسان له بیزو ډېر بیزو دی.

مگر ستاسو په منځ کې تر ټولو عاقل کسان د نباتاتو او پېریانو تر منځ فاصل حد دی. زه تاسو ته وایم یا د پیري په صورت راشئ او یا هم د نباتاتو!

ستر سړی، د ځمکې معنی او مفهوم دی پرپردي چه ستاسو اراده ووايي: "ستر سړی به د ځمکې په معنی وي"

اې زما وروڼو! زه له تاسو غوښتنه کوم، د ځمکې په مقابل کې وفادار اوسئ او د هغو په قول چه د ځمکې ماورا په تاسو کې پوکوي باور نه لرئ. هغه په پوهه یا ناپوهۍ مسمومونکي دي، هغوی د ژوندون

محکومونکي دي. پخپله مړه او مسموم دي او ځمکه د هغوی له شتونه بېزاره ده، هغوی له ځانه وترتئ. یو وخت وو، پر خدای کفر له غټوگناهونو څخه وو مگر خدای مړ دی. لدې امله دا کفرونه هم مړه دي. د نن ورځې غټې گناوې ځمکې ته بې احترامې، ناوفادارې، او ځمکې ته د غوره والي مفهوم نه ورکول دي. یو وخت وو چه روح جسم ته په سپک نظرکتل؛ په هغه وخت کې تر ټولو لویه موخه همدا د جسم تحقیر د روح په مقابل کې وه. روح جسم کمزوری، بد او وری غوښتا، لدې امله روح غوښتل ځان د بدن او ځمکې د تیارو له بنده خلاص کړي. افسوس چه روح پخپله کمزوری، وری او بد وو او د هغه خوند په بې رحمۍ کې وو. مگر تاسې، اې وروڼو! ما ته وواياست: بدن مو ستاسو د روح په اړه څه وايي؟ آیا ستاسو روح له فقر، چټلۍ او کرکه راړونکې آرامۍ څخه ندی ډک؟

حقیقت دا دی چه بشر د چټلو اوبو د ویالې پشان دی. شخص باید اقیانوس واوسي تر څو، کله چه چټله ویاله ورسره یو ځای کېږي په ځان کې ورکه کړي.

هوبنیار اوسئ! زه "ستر سړی" تاسو ته تدریسوم! هغه داسې لوی اقیانوس دی چه ستاسو عظیمه کرکه به پکې غرقه شي.

تر ټولو لوی څیز چه کېدای شي تاسو یې تجربه کړئ څه شی دي؟

"هغه د غټې کرکې ساعت دی." داسې ساعت دی چه په هغه کې تاسې حتی له خپلو نېکبختیو، نېکیو او عقل څخه کرکه کوئ.

هغه ساعت دی چه تاسو پکې وایاست: "زما نېکبختي څه ارزښت لري؟ زما نېکبختي فقر، چټلي او کرکه راوړونکې آرامي ده او زما نېکبختي باید خپل شتون اثبات کړي."

هغه ساعت دی چه پکې وایاست: "زما عقل څه ارزښت لري؟ آیا هغه له پوهې سره دومره علاقه لري لکه زمري یې چه له خپل ښکار سره لري؟ دا عقل، فقر، کثافت او نفرت راوړونکې آرامي ده."

دې ساعت کې تاسو وایاست: "زما پرهېزگاري څه ارزښت لري؟ هېڅکله یې غوصې ته نه یم اړ کړی. زه څومره له ښو او بدو پټنگ شوی یم! دا ټول الفاظ په ښو او بدو پورې اړوند بې له فقر، چټلۍ او کرکه راوړونکې آرامۍ څخه بل هېڅ ندي."

هغه ساعت دی چه تاسو پکې وایاست: "زما عدالت څه ارزښت لري؟ زه پخپل ځان کې گرمي او تودوخه نه حس کوم؛ پداسې حال کې چه عادل کس شغلې لرونکی اور وی."

پدې ساعت کې تاسو وایاست: "زما ترحم څه ارزښت لري؟ آیا ترحم هغه صلیب ندی چه د بشر مینوال پرې مېخ شويدي؟ مگر زما ترحم صلیب کښل ندي."

آیا تر دې دمه تاسو داسې ویلي؟ آیا تر دې دمه مو داسې ژړلي؟ کاشکي ستاسو دا فریادونه او ژړاوې مې اورېدلې وای. یواځې ستاسوگناه نده چه د عرش په لور فریادونه او ژړاوې کوئ بلکه ستاسوکفایت او بخل

حتی په گناه اخته دي چه د عرش په لوري فریادونه کوی. چیرته دی هغه تندر چه تاسو پخپله ژبه وختی؟ چیرته دی هغه لپونتوب چه تاسو مسخره کړي؟ هونبیار اوسئ زه تاسو ته "ستر سړی" تدریسوم: هغه همدا تندر او لپونتوب دی. کله چه زردشت داسې وویل، یو نفر چیغې کړې: "مور په بشپړ ډول سره پدې باره کې اورېدلي، اوس پرېده چه هغه پخپلو سترگو ووینو." ټولو خلکو زردشت مسخره کړ او پورې ویې خندل. پدې وخت کې د رسی لوبې لوبغاري چه ولیدل خلک یې د لیدو لېواله دي پخپل کار بوخت شول.

۴

زردشت چه خلکو ته کتل حیران پاتې شو او هغه وخت یې داسې وویل: "بشر هغه طناب دی چه د وحشیانو او ستر سړي په منځ کې قرار لري. د یوې درې په سر یو طناب دی چه تېرېدل پرې ډېر خطرناک دي، دا لار خطرناکه او خت ته کتل هم پکې خطرناک دي، او هر ډول بڼوبېدنه او درېدنه پدې لاره خطر لري." د بشر عظمت پدې کې دی چه هغه پل دی نه موخه، کېدای شي د بشر سره لدې امله مینه وکړو چه د بدلون یوه مرحله او یوه تېرېدونکې دوره. زه له هغوی سره مینه لرم چه یواځې د نزول لپاره ژوندکوي ځکه هغوی پورته تلونکي دي. زه له هغوی سره مینه لرم چه ډېر په سختی سره شیان مسخره کوي ځکه هغوی تر ټولو لوی عبادت کوونکي دي. هغوی مقابل لوري ساحل ته لېواله او بې تلوسې غشي دي. زه له هغوی سره مینه لرم چه د ستورو پلټنه د ځان د قربانی او خدای لپاره نه کوي بلکه ځانونه له ځمکې قربانوي، پرېده چه ځمکه وروسته په ستر سړي پورې اړونده شي. زه له هغه چا سره مینه لرم چه د پوهې امرکوي او غواړي پوه شي تر څو په راتلونکي کې ستر سړی ژوند وکړای شي ځکه هغه پدې ډول سره د خپل نزول غوښتونکی دی. زه له هغو سره مینه لرم چه کارکوي او غواړي ستر سړي ته کور، ځمکه، وحشیان او نباتات برابرکړي. ځکه هغه پدې توگه د ښکته راتلو غوښتونکی دی.

زه د داسې چا سره مینه لرم چه له خپل فضیلت سره مینه لري؛ ځکه فضیلت د نزول لپاره اراده او یو لېواله یا تلوسه ناک غشي څخه عبارت دی.

زه له داسې چا سره مینه لرم چه له خپل روحه د ځان لپاره هېڅ برخه نه غواړي بلکه اراده کوي چه په بشپړ ډول سره د خپل روح فضیلت و اوسي او پدې ډول روحا له پله تېرېږي. زه له هغه چا سره مینه لرم چه پخپل فضیلت د ځان لېوالتیا او برخلیک ټاکي. ځکه هغه وخت پخپل فضیلت د ژوند د ادامي او یا پاي لپاره تصمیم نیسي.

زه له هغو چا سره مینه لرم چه له ډېرو نېکیو سره علاقه ونلري. یوه نیکي له دوو نېکیو څخه غوره ده ځکه د

برخيلک د غورندکولو لپاره لويه گنډه ده. زه له هغو سره مينه لرم چه روح يې خپله بشپړ وي، نه د چا مننې ته اړ وي او نه يې هم د بيان ځکه هغه تل ورکول کوي او هېڅ له ځانه سره نه ساتي. زه د هغو سره مينه لرم، چه د لوبې وخت کې کله د لوبې فال د دوی په گټه تمام شي نو شرمېږي او له ځانه پوښتي: "آيا ما په لوبه کې تقلب کړی؟" ځکه نابودۍ ته مايل دي.

زه له هغوی سره مينه لرم چه زرینې کلمې د خپلو عمالو په مخ کې شیندي او مخکې لدې چه وعده وکړي عمل کوي ځکه هغوی په خپله نابودۍ او نزول پسې دي. زه له هغو سره مينه لرم چه د راتلونکو نسلونو حقانيت مسلم او د تېرو نسلونو کړنې جبران کوي ځکه هغوی اراده کړې چه د حاضر نسل په وسيله پناه شي. زه له داسې چا سره مينه لرم چه خپل خدای غندي ځکه د خپل خدای پیروي کوي. دوی بايد د خپل خدای په غوصې سره نابود شي.

له هغوی سره مينه لرم چه روح يې عمیق دی حتی د تپي کېدو او جزوي سکالو لپاره کېدای شي هغه نابود کړي ځکه هغوی په خپله غوښتنه سره له پله تېرېږي. زه له هغو خلکو سره مينه لرم چه روح يې ډک دی، پداسې ډول چه خپل ځان هېروي او ټول څيزونه د هغو په ضمير کې دي. ځکه ټول څيزونه د هغو د نزول سبب کېږي.

زه په هغو خلکو مين یم چه د آزادۍ فکر او زړه لري، ځکه د هغو ماغزه د زړه کولمې دي او د هغو زړه نوموړی د نابودۍ په لور کشوي. زه له ټولو هغو سره چه له تورې ورېځې څخه د باران د درندو شاخکو پشان يو بل پسې را څاڅي مينه لرم، هغوی د تندر د راتلو زېری کوي او همدارنگه استازي نابودوي. هوبنيار اوسئ! زه له هغو ورېځو څخه چه په بشر سيوری کوي د تندر استازی او د تېز باران دروند شاخکی یم. مگر هغه تندر چه زه يې استازی یم (ستر سړی) دی.

۵

کله چه زردشت دا خبرې وکړې د دوهم ځل لپاره يې خلکو ته وکتل چوپتيا يې غوره کړه او په زړه کې يې ووبل: "دوی ولاړ دي او خاندي. زما خبرې نشي درک کولای. زه د دوی د غورو لپاره وړ خوله نه یم. آيا د دوی غورونه بايد له منځه لاړ شي تر څو په سترگو اورېدل زده کړي؟ دوی کوم څيز لري چه ډېر پرې وياړي. هغه څيز ته يې څه نوم ورکړی؟ هغه ته يې د زدکړې نوم ورکړی، همدا څيز د شپنو او ځان په منځ کې توپیر کني.

لدې امله يې نه خوښېږي چه د ځان باره کې سپکې خبرې واورې ځکه خو بايد زه د دوی غرور او تکبر تر پوښتنې لاندې راولم. لدې امله به زه له دوی سره د ډېر پست مخلوق يعني (آخري سړي) په اړه خبرې وکړم."

او زردشت خلکو ته داسې وویل: "د دې وخت رارسېدلی چه بشر خپله موخه وټاکي. هغه وخت رارسېدلی چه بشر يې د ډېرو لوړو هیلو تخم وشیندي. د دوی ځمکې تر دې دمه ډېرې حاصلخېزه دي. اما داسې وخت هم راتلونکی دی چه د دوی ځمکې به شنډې او بې ثمره شي او نور به له مېوو ډکې ونې پکې وده ونکړي.

افسوس! داسې وخت به هم راشي چه بشر د خپلو هیلو غشی له بشر څخه لرې نشي وارتيگلی او داسې وخت راتلونکی دی چه د لیندۍ گټه به هېره کړي. زه تاسو ته وایم: "بشر باید پخپل ځان کې تلاطم او دوه رنگي ولري تر څو د یو ستوري موجد ژوندی شي." زه تاسو ته وایم چه همدا اوس ستاسو وجود کې تلاطم او دوه رنگي شتون لري.

افسوس داسې ورځ به هم راشي چه بشر به نور د ستورو په اېجادولو قادر نه وي. افسوس! داسې ورځ هم راتلونکې ده چه تر ټولو پست انسان به د ځان په نسبت دکرکې احساس ونکړي! هوبنیار اوسئ! زه تاسو ته اخري سړی یا اخري بشر ښایم.

مینه څه ده؟ خلقت څسې دی؟ لېوالتیا څه؟ ستوری څه دی؟ دا هغه څیزونه دي چه اخري بشر له ځانه پوښتي او سترگک وهي.

هغه وخت دی چه ځمکه کوچینی کيږي، پر مخ به يې اخري سړی توپونه وهي او له همدې امله ټول څیزونه کوچيني کوي. د هغه د نژاد ورک کول به لکه د خاورینوگونگتو د نسل له منځه وړل ډېر ستونزمن وي. د اخري بشر عمر به له اوسني بشر څخه اوږد وي.

اخري بشر ځانته وايي: "مور نېکبختي موندلې او سترگک به وهي."

دې خلکو هغه ځمکې پرېښې چه ژوندون پکې ستونزمن وو ځکه تودوخه د ژوند لپاره اړینه ده. پداسې حال کې چه تر اوسه بشر له خپل گاونډي سره مینه لري او مکرر ورسره په اړیکه کې دی، ځکه باور لري چه باید گرم و اوسي.

هغوی خفگان او بې باوري گناه بولي او ډېر محطاط په مخ ځي. څوک چه پر سپي یا انسان په بې احتیاطۍ سره کار ولري احمق يې بولي. کله نا کله یوه اندازه زهر اړین دي ځکه د خوندورو خوبونو سبب کيږي او د کار په آخرکې باید ډېر زهر استعمال شي تر څو روح بايلل په آرامۍ سره ترسره شي. تر اوسه هغوی کارکوي ځکه کار د وخت تېرولو وسیله ده. مگر پدې چورت کې دي هسې نه چه دا تفریح د دوی د ملامتېدو باعث شي.

هغوی به نور نه بلای او نه هم فقير شي ځکه دا دواړه د زحمت باعث گڼي. هېڅوک پر نورو د حکومت کولو لېوالتیا نه لري او څوک به د پیروۍ ولري؟ دواړه د زحمت سببونه دي. نه شپون شته او نه هم غټه رمه، ټول خلک یو شان اراده لري او یو له بل سره مشابه دي. هغه څوک چه ځان د نورو پشان نه ویني دواطلبانه

دارالمجانين ته ځي.

دا پرمختللي کسان سترگک وهي او وايي: "يو وخت وو چه ټوله نړۍ لېونۍ وه."

هغوی هونبیار دي او هغه څه چه پېښ شوي ترې خبر دي ځکه خو يې تمسخر انتها نه لري. اوس هم شخړې کوي مگر زر تر زره يو له بل سره سوله کوي تر څو حال يې خراب نشي. اخري بشر وايي: "نېکبختي موکشف کړې او سترگک وهي."

او پدې ځای کې د زردشت لومړنی نطق چه نوم يې مقدمه دی پای ته رسي ځکه پدې وخت کې د خلکو د خوښيو غږ د نوموړي خبرې پرې کړې. خلکو چيغې وهي: "زردشته! مور ته د همدې اخري سړي په اړه ووايه او مور د هغه پشان کړه! ستر سړی د ستا وي" ټولو خلکو خوشالي وکړه اما زردشت غمجن شو او له ځانه سره يې وويل:

"دوی زما په خبرو نه پوهيږي، زه د دوی د غورونو لپاره مناسبه خوله نه يم. ځکه ډېر وخت مې په غرونوکې تېرکړی ونو او ويالو ته مې غور نيولی. اوس زما خبرې دوی ته د شپانه له خبرو سره ورته والی لري. زما روح همداسې آرام او روښانه دی لکه د نيمې ورځې غرنۍ سيمه خو دوی ته آرام نه ښکارم او داسي اندي چه شوخي او ټوکې کوم.

وگورئ دوی ما ته څرنگه گوري او خاندي، کله چه خاندي له ما څخه کرکه هم لري! خداوې يې منجمدي دي."

۶

يو ناڅاپه څه پېښ شول ټول خلک چوپ او په ځير شول. پدې وخت کې د رسی لوبې کوونکي په لوبه پيل وکړ. نوموړی له واره وړه څخه د هغه طناب پر مخ قدم وهل پيل کړل کوم چه دوه برجونه يې سره نښلول او د خلکو په سر په بازار کې په لار تلا. کله چه نوموړی د طناب نيمايي ته ورسېد کوچيني ور بيا خلاص شو او بل لوبغاړی په مسخره جاموکې رابېرون شو. هغه په تېزو قدمونو سره د لومړي لوبغاړي په طرف راغی او ورته وويل: "لر وښوره او تېز لار شه ای شله او ټنبله کنه زه به د پخپلو پښو ټپل وهم. ته د دې دوه برجو په منځ کې څه کوې؟ ستا ځای د برج په داخل کې دی. ته بايد زندان ته واچول شې ځکه هغوی چه له تا غوره دي لار ورته بندوي." په هر خبره سره دا لوبغاړی لومړني لوبغاړي ته نږدې کېدا. يو وخت ډېر ورنږدې شو او داسې پېښه رامنځته شوه چه د ټولو خولې او سترگې خلاصې پاتې شوې ځکه دوهم لوبغاړي په آخري قدم کې له لومړي لوبغاړي ټوپ کړل. کله چه لومړني لوبغاړي دا خپل حريف بریا وليده نو ځان ترې ورک شو پښه يې له طنابه وښويده او د تعادل لرگی يې له لاسو ولوېد او له لرگی څخه تېز لوبغاړی څرخنده د ځمکې په طرف را ولوېد. د بازار او خلکو حالت د توپاني سمندر پشان شو هر چا تېښته کوله او

د څنگ نفر يې تر پښو لاندې کولو په ځانگړي ډول سره د هغه ځای خلکو کوم چه د لوبغاړي جسد پکې راپرېوتی وو.

مگر زردشت له هغه ځايه هېڅ بې ځايه نشو بلاخره جسد هم نوموړي ته نيردې په ځمکه ولوېد. پداسې حال کې چه ټول له بينه تللی وو او له انساني حالته بهر شوی وو خو تر دې دمه روح پکې وو. له لږ وخت وروسته ټپي شوی کس په هوش راغی او زردشت يې پداسې حال کې وليد چه نوموړي ته په گوندو شوی وو. له هغو يې ټپوس وکړ: "ته دلته څه کوي؟ زه پوهېدم چه شيطان به مې آخر راغورځوي. کېدای شي اوس مې هغه دوزخ ته يوسي. آیا ته به يې مخنيوی وکړې؟" زردشت ځواب ورکړ: "اې ملگريه! زما په شرافت د قسم وي هغه څه چه ته يې يادوې شتون نه لري. نه شيطان شته او نه هم دوزخ. روح دکېدای شي له جسده مخکې مړ شي نو له همدې امله نور له هېڅ شي مه وپرېره."

سړي په شکمن ډول سره زردشت ته وکتل او وويل: "هغه څه چې وايې که چېرې حقيقت وي ما بې له ژونده بل هېڅ باارزښته شی له لاسه ندي ورکړي. زه بې له هغه حيوانه چه په طناب تلل اوگېدا يې زده کړي وي بل هېڅ څيز نه يم."

زردشت وويل: "نه! داسې نده. تا خطر خپل کسب گڼلی دی او پدې کې هېڅ عيب نشته. اوس ته د خپل ټاکل شوي کسب په وسيله روح له لاسه ورکوي نو لدې امله به زه تا پخپلو لاسونو خاورو ته وسپارم." کله چه زردشت دا خبرې وکړې؛ سړي ځانگړی ځواب ورنکړ مگر لاس يې وخوځاوه. لکه چه غوښتل يې د زردشت لاس پيدا کړي او مننه ترې وکړي.

په همدې وخت کې شپه راغله او بازار په تيارو کې ډوب شو؛ خلک تيت شول ځکه دکنجکاوی او وحشت په حس کې ټول غرق وو خو زردشت د جسد سره پاتې شو. له وخته بې خبره په يوه نړۍ اندونوکې ډوب وو او يخ باد پدې يواځي کس لگېدو. دې وخت کې چه زردشت جگ شو او وويل: "په ريښتيا چه زردشت نن ښه ښکار وکړ د يو سړي په عوض کې يې يو جسد تر لاسه کړ." د بشر ژوند عجيبه دی هېڅ منطق پکې شتون نه لري. يوه بې ارزښته شوخي کېدای شي د هغوی د پناه کېدو سبب شي. زه به خلکو ته دوی د شتون معنا، يعنې (ستر سړی) چه تندر دی او له تورو ورپڅو څخه رانښکته کيږي تدریسوم.

مگر تر دې دمه ډېر لرې يم او زموږ افکار له يو بل سره خبرې نه کوي. د خلکو په نظر زه د يو بې عقل او جسد تر منځ فاصل حد يم. توره شپه ده او د زردشت لارې هم تياره، راځه! اې زما وچ او سور ملگريه زه به تا داسې ځای ته يوسم چه وکولای شم تا هلته پخپلو لاسونو خاورو ته وسپارم."

پداسې حال کې چه زردشت دا خبرې په خپل زړه کې وېلې جسد يې په اوږو واخيست او په لار روان شو. سل قدمه به نه وو تللی چه څوک غلی نوموړي ته نيردې شول او ورو يې د ده په غوړ کې خبرې وکړې. زردشت سر پورته کړ او دوهم لوبغاړی يې وليد. هغو ورته وويل: "زردشته! لدې ښاره لاړ شه، ډپرکسان دلته له تا نفرت کوي. پرهېزگاره او متقي کسان له تا کرکه لري، تا د ځان دوښمن گڼي او چټل د بولي. معتصب متعقدان هم له تا بېزاره دي او د ټولني لپاره د لوی خطرگڼي. دا ستا ښکېختي وه چه هغوی تا پورې وخنډل، دا ستا بخت وو چه په مسخرو د خبرې وکړې، بخت د وو چه د دې سپي جسد د له ځانه سره واخيست. نن د ځان په سپکولو خلاص کړ. مگر لدې ښاره لاړ شه کنه سبا به د زه پيدا کړم." کله يې چه دا خبرې وکړې نوکس ورک شو. زردشت په تيارو کوڅوکې خپلې لارې ته ادامه ورکړه.

د ښار له دروازې سره نيردې د قبرکيندونکو سره مخ شو. هغوی خپل مشالونه د نوموړي مخ ته ونيول او څنگه يې چه هغه وپېژاند ريشخند وهل يې پيل کړل چه: "زردشت مړ سپی په اوږو کړی دی. ښه دي چه زردشت هم بلاخره قبرکن شوی دی ځکه ډېره بده وای که چېرې زمور لاسونه پداسې جسدکې شوي وای. آیا زردشت له شيطان څخه د دې مړۍ د غلا کولو هوډ لري؟ ډېر ښه دا ډوډۍ د تا ته مبارکه وي! مگرکه شيطان دا مړۍ د زردشت له منگولو واخلي، دواړه غله کړي او وخوري!" په زوره زوره يې وخنډل.

زردشت هېڅ ونه وېل او خپلې لارې ته يې ادامه ورکړه. په څنگله کې له دوه ساعته مزل وروسته يې د ورو لپوانو غورا واورېده او خپله يې هم د لوړې احساس وکړ. له همدې امله هغه لرې کور ته لاړ چه اور پکې بل وو او داسې يې وويل: "لوره لکه غل داسې راباندې راغلې ده. زما لوړې د څنگلونو او مردارو ډنډونو په عمق کې پر ما بريد وکړ.

زما لوره عجيبې شوخی لري. اغلبا وروسته له ډوډۍ په ما بريدکوي او نن ټوله ورځ د لوړې ښه نه ليدل کېده. چېرته وه زما لوره؟"

وروسته يې دکور دروازه ټک ټک کړه، سپين ږيري سړی لاس په خراغ راغی او تپوس يې وکړ: "څوک دي چه پدې وخت کې په ما او لعنتي خوب باندې راغلي؟"

زردشت ځواب ورکړ: "يو ژوندی سړی او يو مړ، د خوراک او څښاک کوم څه راکړه ځکه ټوله ورځ مې لوره او تنده هېره کړې وه چه وايي: "څوک چې ورو ته ډوډۍ ورکوي خپل روح تازه کوي!" بوډا سړی لاړ او له لږ ځنډ وروسته يې لږ څه ډوډۍ او شراب زردشت ته ورکړل او وويل: "د ورو لپاره بد ځای دی ځکه

مې دلته اوسېدل اختيار كړيدي، حيوان او انسان كله ناكله له لورې ما ته راځي. خپل ملگري ته هم څه وركړه چه و خوري او وڅښي ځكه هغه له تا څخه ډېر ژوبل ليدل كيږي. " زردشت ځواب وركړ: "زما ملگري مړ دى او خوراك كول ورته بې امكانه دي. " سپين ږيري وويل: "دا په ما پورې اړه نه لري. هر چا چه زما وړ ټك ټك كړ هغه څه چه وركوم بايد قبول كړي. دارو مو شه!"

دا ځل زردشت دوه ساعته نور مزل وكړ او ځان يې نړۍ لارې او ستورو ته وسپارلو، ځكه د نوموړي شپنې مزل خوښ و او عادت يې درلود چه ټولو موجوداتو ته د خوب په حالت كې وگوري. مگر كله چه گهيځ شو ځان يې په ځنگله كې پيدا كړ چه د ځنگلي بوټو او ونو له امله هېڅ لاره نه ښكارېده. نوموړي جسد د ونې په يو سوري كې كېښود ځكه د لېوانو په مقابل كې يې د ساتنې مسؤل وو. خپله په شنوكې ځملاست او پداسې حال كې چه سترگې يې سترې او روح يې آرام وو درانه خوب يووړ.

۸

زردشت د ډېر وخت لپار ویده شو نه يواځې سهار بلکې غرمه هم په خوب کې پرې تېره شوه. کله چه پاڅېد په حيرانۍ سره يې د ځنگل چوپتيا ته او ځانته وکتل. هغه وخت لکه سمندرگرځېدونکى چه ناڅاپه سپى په اوبوکې وويني جگ شو او نوى حقيقت يې وليد. په زړه کې يې داسې وېل: "نور پر ما ځلېدلى دى، زه ژونديو ملگرو ته اړ يم نه مړو اجسادو ته چې يواځې جسدونه يې په اوږو نقل کړم.

زه ژونديو ملگرو ته اړتيا لرم تر څو زما اطاعت وکړي ځکه چه د پيروۍ وړتيا په ما کې وينې او هر ځاى ته چه د تلو اراده لرم راسره ځي. نور پر ما ځلېدلى دى، نور به زردشت له خلکو سره خبرې ونکړي بلکه له خپلو ملگرو او اصحابو سره به مجلس کوي. زردشت به د رمې سپى او شپون نه وي. زه د يوې ډلې خلکو د جذب لپاره راغلى يم، د دې خلکو يوه ډله به غوصه شي زردشت ته به غل او لوټمار ووايي. لوټماران ولې هغوى ځانو ته نېک او پرهېزگاره وايي. وايم رمه مگر هغوى ځانونو ته متعصب متعقدين وايي.

عجيبه ده! دا نېک او پرهېزگاره خلک له هر چا ډېر د کرکې څخه ډک دي؟ له هغوى څخه چه د دوى د ارزښت چوکاټونه ماتوي، يعنې د ارزښتونو ماتوونکي او قانون ماتوونکي دي خو همداکسان نوبستگر (ايجادوونکي) دى.

نوبستگر د ملگرو په لټه کې دى چه په مړو او متعقدو رمو پسې لاړ نشي. نوبستگر د داسې کسانو په لټه کې دى چه لکه دوى نوبست راوړونکي وي او دې ته حاضر وي چه نوي ارزښتونه په نوو چوکاټونوکې رسم کړي.

نوبتگر د داسې ملگرو او پلویانو په هڅه کې دی چه له نوموړي سره لو وکړي. ځکه د دوی په نظر ټول څیزونه رسېدلي او لو ته برابر دي اما دوی په کافي اندازه لرونه نه لري چه وري راتول کړي لدې امله غوصه دی. نوبتگر د داسې ملگرو په لټه کې دی چه وکولای شي خپل لرونه تېره کړي. دوی به ښه او بد وران کاران وگڼي اما په حقیقت کې دوی لوگري دي.

زردشت د داسې کسانو په لټه کې دی چه له نوموړي سره تخلیق وکړي، له ده سره لو وکړي او له نوموړي سره خوښي وکړي. هغه په رمو او شپڼو څه کوي؟ اما ته اې زما لومړنی ملگریه! خدای پامان! ته مې ډېر ښه او له لېوانو څخه پټ په ونه کې خښ کړی یې مگر نور زه باید تا پرېږدم ځکه وخت د تېرېدو په حالت کې دی او نن ما ته نوی حقیقت راڅرگند شوی دی. زه باید لکه شپڼ او قبرکن داسې نه وم. زه باید له خلکو سره خبرې ونه کړم. ما د اخري ځل لپاره له مړه کس سره خبرې وکړې.

نوبتگر، لوگري او خوښي کوونکي به زما ملگري او یاران وي. د دوی په وسیله زه هغه د بوډۍ ټال ته رسېږم چه له ستر سړي سره وصلېږي. زه مې خپلې سندرې گونښه گیرانو یا هغوی ته چه دوه په دوه له خلکو لرې سره تېروي اوروم. د هغوی زړونه چه تر دې دمه یې غورونه د نه اورېدل شویو څیزونو اورېدو ته حاضر دي له خپل رحمته ډکوم. زه به خپله موخه پیدا کړم او خپله لاره تعقیبوم. له تاخیرکوونکو څخه به مخکې شم، پرېږده چه زما پرمختگ د هغوی د پناه کېدو سبب شي."

زردشت له ځانه سره داسې ووبل چه لمر د آسمان منځ ته رسېدلی. ناڅاپه یې پورته وکتل ځکه د مرغه لوړ غیر په آسمان کې تر غور کېدا. عقاب یې ولید چه په آسمان کې الوت کوي او مار ترې راڅپړي مگر نه د ښکار په ډول بلکه د یو ملگري پشان ځکه مار د مرغه په غاړه کولچه وهلې وه. زردشت ووبل: "دا زما حیوانات دي." او د زړه له تلې خوشاله شو. "ډېر د ویاړ موجودات دي دا عاقلین د ځمکې لیدو لپاره راغلي دي اوس به پوه شي چه زردشت ژوندی دی کنه؟ په ریښتیا هم چه زه تر اوسه ژوندی یم، زه د وحشیانو له منځ څخه د خلکو په منځ کې ډېر خطر تهدیدولم. زردشت په خطرناکه لاره روان دی پرېږدئ چه حیوانات زما لارښوونکي (هادي) و اوسي!"

کله چه زردشت داسې ووبل د هغه زاهد خبرې وریادې شوې چه په ځنگله کې یې لیدلی وو. اوږد آه یې وکړ او له ځانه سره یې ووبل: "کاشکي لدې څخه ډېر عاقل وای! کاشکي د خپل مار پشان بشپړ عاقل وای! مگر زه د بې امکانه څیز غوښتنه کوم. له همدې امله مې له خپل غروره تقاضا کوم چه له عقل سره مې ملگري وکړي تر څو د اړتیا په وخت کې مې عقل ما پرېږدي. افسوس چه دا عقل تل د تېښتې لېوالتیا لري!"

کاشکي غرور مې له احمقتوب سره يو ځای پرواز وکړي." پدې ډول د زردشت نزول پيل شو.

د روح د دريو استحالو په اړه:

زه د روح درۍ استحالي بيانوم چه څرنګه روح په اوبښ، وروسته په زمري او بلاخره په ماشوم بدلېږي. د روح لپاره بې شمېره درانه بارونه شتون لري، همدا چه روح د دې بارونو په وړلو توانا دی د قدر او احترام وړ دی؛ د هغه قوت لدې څخه د دراندو بارونو تقاضا کوي. بار وړونکی روح تپوس کوي: "څه شی درانه دي؟" او د اوبښ په شان څپې (ګونډو) کېږي دې ته لېواله وي چه سنگين بارونه پرې کېږدو. همدا بار وړونکی روح پوښتي: "اې اتلانو وواياست کوم بار ډېر دروند دی تر څو هغه پخپلو اوږو يوسم او له خپل قوت څخه خوشاله شم؟"

آيا د دې لپاره نه چه ځان پست کړي او خپل عزت خط خط کړي؟ يا خپل بې عقلي نمايش ته کېږدي او خپل عقل مسخره کړي؟ همدا ډول کله چه خپل مقصد ته ورسېږي هر څه پرېږدي؟ يا له لوړو غرونو پورته ځي تر څو ګمراهان امتحان کړي؟ او يا دا چه د بلوطو او وښو په وسيله پوهه تغذيه کړي او د روح د حقيقت په خاطر ځان وړی وساتي؟

يا دا چه د خفګان په وخت کې هغوی ته تسلي ورکوونکي ځواب وکړي او په بدل کې له ګڼو خلکو سره د دوستۍ طرحه جوړه کړي تر څو هغوی يې هېڅ وخت غوښتنې ونشي اورېدلی؟ يا دا چه چټلو اوبو ته ځان اچوي (کچېرې د حقيقت اوبه وي) څونګښې او چنګيان له ځانه نه شري؟ يا آيا دا هغه کسان دي چه له مورکرکه لري او مونږ ورسره مينه ولرو او خپل لاس هغو ته وغځوو کوم چه زمور د ډارولو قصد لري؟"

دا ټول درانه بارونه بار وړونکی روح زغمي او په اوږو يې وړي. لکه څنګه چه بار شوی اوبښ په بیره د صحرا لاره نيسي روح هم د خپلې دښتې په طرف بیره کوي. مګر د صحرا په آرامۍ کې دوهمه استحاله صورت نيسي. هلته روح د زمري په بڼه کېږي او د خپل خوراک په لټه کې کېږي چه آزادي ده او غواړي په دښته کې پخپله خوښه يا خود مختاره فعاليت وکړي. هلته پخپل پخواني ارباب پسې ګرځي او غواړي چه د خپل پخواني خدای ميرځمن شي او له لوی ښامار سره د آخري فاتح د ټاکنې په خاطر په شخړه شي.

نور روح نه غواړي چه دا لوی ښامار د ځان خدای وګڼي. د دې لوی ښامار نوم (ته بايد) نوم دی مګر د زمري روح وايي: "زه اراده کوم."

"ته بايد" په لاره کې د يو پوښ شوي حيوان پشان پروت دی او لکه طلا ځلېږي. د پوښ پر هره ټوټه يې په زرينو تورو د "ته بايد" کلمې ځلېږي. د زر کلونو ارزښتونه پدې پوښ باندې ځلېږي او له همدې امله تر ټولو

لوی بنا مار وایي: "د ټولو څیزونو ارزښتونه په ما کې ځلیري. ټول ارزښتونه تر دې دمه منځته راغلي او ټول اېجاد شوي ارزښتونه زه یم. په ریښتیا چه لدې وروسته به د "زه اراده کوم" توري شتون ونلري. اې وروړه! ولې د زمري شتون په روح کې اړین دی؟ او ولې هغه بار وړونکی حیوان چه ټول څیزونه پرېږدي او واړه شيانو ته په احترام قائل دی کافي ندی؟ که څه هم د نوو ارزښتونو په اېجادولو زمري هم قادر ندی اما کولای شي اړینه آزادي د هغې لپاره کسب کړي، د زمري قوت د دې لپاره کافي دی.

اې وروړو! د ځاني آزادي اېجادولو لپاره یو "سپېڅلي نه" ویلو ته اړتیا ده، د دې دندې د انجامولو لپاره په روح کې د زمري غوندې شجاعت ته اړتیا ده. د نوو ارزښتونو د اېجادولو حق تر لاسه کول د متواضع او بار وړونکي روح لپاره ډېر ستونزمن کار دی ځکه په حقیقت کې دا ډول کارونه د لوټمار کارگنل کيږي او د حیواناتو کار یواځې ښکار دی. یو وخت مو "ته باید" د یوې وحیې پشان گڼلو او عبادت مو یې کولو اما اوس باید دا وحیې د ظلم او وېرې د تشخیص وحیې وگڼئ تر څو وکولای شو له خپل عشقه ازادي تر لاسه کړئ او د دې کار کولو لپاره د زمري شتون اړین دی.

اې زما وروړو! ووايست هغه کوم کار دی چه زمري یې په کولو توانا ندی اما ماشوم یې انجامولی شي؟ او ولې باید زمري د ماشوم په بڼه تبدیل شي؟ ماشوم پاک سپېڅلی، هېروونکی، د لوبې نوی پیلوونکی او د یو سپېڅلي هو ویونکی دی. هو وروړو د لوبې د خلقت لپاره یوه سپېڅلي هو ویونکي ته ضرورت دی. همدا اوس روح خپله اراده کوي، هغه کس چه جهان یې له لاسه ورکړی خپله نړۍ به پیدا کړي. ما تاسو ته د روح درۍ استحالي وړاندې کړې چه څرنگه روح په اوبښ، وروسته له اوبښه په زمري او بلاخره په ماشوم بدلېږي."

داسې ووبل زردشت کله چه په (خالد ار غويي) نومي ښار کې ولاړ وو.

د تقوا د چوکيو په اړه

خلکو د زردشت په وړاندې له یو فاضل واعظ قدرداني وکړه ځکه نوموړي د خوب او غوره تقوا په اړه خبرې کولې او له همدې امله د خلکو د زیات احترام وړگرځېدلی وو او ټول ځوانان له هغه راتپول شوي وو. زردشت هم له ځوانانو سره لاړ او د واعظ خبرو ته غور شو او فاضل واعظ داسې ویل:

"د خپل خوب احترام وکړی او له هغو کسان تېښته وکړئ چه بد خوب کوي او د شپې تر ناوخته وینښ پاتېږي! حتی غل هم شرم لري زمور خوب نه خرابوي په شپه کې تل ورو ورو پټ قدمونه اخلي مگر دا بې سترگو او بې مخه ساتونکي په ډېره بې شرمۍ سره پخپله کړیا زمور خوب خرابوي. خوب بې مقداره هنر ندی، د دې ارزښت لري چه په ټول عمر کې تر مطالعې لاندې ونیول شي.

په ورځ کې باید لس ځله په ځان مسلط شې! دا به ستا لپاره روغه ستړیا برابره کړي او د روح لپاره به دې تریاکو پشان وي. لس ځله باید په ورځ کې له ځانه سره سوله وکړې ځکه فتح تریخوالی منځته راوړي او څوک چه سوله ونکا او ویده شي ښه خوب به ونکړي.

ته باید په ورځ کې لس ځله وځاندي او خوښ و اوسې کنه معده چه د ناروغیو مور ده په شپه کې به د ناراحتۍ کړي؛ هغه خلک چه پدې اړه پوهېږي څومره عجیب دي. یو څوک باید د ټولو ښو ملکیتونو څښتن شي تر څو ښه ویده شي. د دروغو شهادت، زنا او د همسایه ناموس ته کتنه ټول د ښه او آرام خوب سره اړیکه لري. حتی که انسان ټول نېک فضایل ولري بیا هم یو څیز ته کلکه اړتیا لري؛ هغه هم په موقع باندي د ټولو نېکو فضایلو ویده کول دي. کنه دا هم له تا سره د شخړې په حالت کې راتلونکي دي. آرام خوب حکم کوي چه دگاونډي او خدای سره تل په سوله کې اوسه! حتی دگاونډي د شیطان سره هم په سوله کې اوسه کنه په شپه کې درباندي حمله کوي. د پاچاهانو بشپړ احترام وکړئ حتی که خائن هم وي. آرام خوب دا امرکوي! په ما څه چه قدرت له کور لاس سره مینه لري؟

هغه شپون چه خپلې میرې تر ټولو شني سیمو او چمنونو ته شري تر ټولو غوره چوپان وگڼه. زه ډېر قدر او ستړي ستړي خزاني نه غواړم ځکه دا د جسارت سبب کېږي. بلکه هغه سړی چه نېک نوم او جزوي دارايي ونلري هم آرام خوب نشي کولی.

زه له پستوکسانو سره راشه درشه له بدو خلکو څخه غوره گڼم مگر، دوی هم باید ځانگړی وخت ولري. دوی هم ښه خوب ته اړ دي. زما بې عقل خلک خوښيږي ځکه هغوی انسانان په خوب وړي، په ځانگړي ډول سره هغه انسانان چه ورته تسلیم شي. پدې ډول سره په متقي شخص ورځ تېريږي. د شپې د دې مواظبت کوم چه ویده نشم. خوب چه په ټولو نيکيانو غوره دی احضارول يې مکروه دي. په عوض کې زه د هغه څه په اړه اندم چه په ورځ کې پېښ شويدي او له ځانه په بشپړه حوصله سره پوښتم: "ستا ننۍ لس فتحې څه وي؟ ستا لس سولې کومې دي؟ لس ريښتیا دکوم دي؟ او هغه لس خنداوي چه زما د خوښۍ سبب شوي کومې دي؟"

پداسې حال کې چه د دې څلوېښتو اندونو په فکر کې وم ناڅاپه ما خوب وړي. هماغه تر ټولو نېکیو غوره بې له ذکرکولو څخه ما تبستوي او له ځانه سره مې وړي. خوب زما په ښو رالوېږي او درنوي يې، زما خوله لمسوي او خلاصه پاتې کېږي.

په ريښتیا هم په بې غږو او ورو قدمونو زما دا گران غله راته نيردې کېږي او زما افکار غله کوي؛ او ما مې لکه د تحرير ميز احمق پخپل ځای پيرېږي. مگر ډېر نه پاتې کېږم زر تر زره غځېږم. کله چه زردشت د واعظ خبرې واورېدې په زړه کې يې وځنډل ځکه د غور نيولو په وخت کې نوموړي نوی حقيقت کشف کړ او له

همدې امله يې داسې وويل:

"دا پوه پدې څلورېشتو اندونو سره زما په نظر لېونی دی اما باید اقرار وکړم چه د خوب په فن کې استاد دی. هغه کس نېکبخته دی چه د دې سړي سره نيردې ژوندکوي. دا خوب سرايت کوونکی دی او حتی له ډبلو دېوالونو څخه هم انسان ته سرايت کوي. هېڅ بې دليله او عجيبه نده چه دومره ځوانان د نوموړي د پرهېزگاری درس ته راټول شويدي. د نوموړي پوهه پدې کې ده چه د ښه خوب کولو لپاره باید وينښ شو. واقعا که د ژوند معنی نه وای او زه د چټياتو له منلو څخه ناچار وای، زما په نظر دا چټيات له نورو غوره دي. اوس ښه پوهيرم، هغه وخت چه خلک به د تقوا پر واعظانو پسې تلل څه يې لټول؟ راحت خوب او هغه نېکي چه لکه تریاک خوب راوړونکې وي. ټولو پوهانو چه د علومو چوکۍ اشغال کړې وې له عقل او پوهې څخه يې منظور ښه او راحت خوب وو او په ژوندون کې يې لدې بل غوره مفهوم نه درلود. حتی نن هم د دوی بقاياوې پاتې دي. د همدې واعظ پشان چه همدا اوس يې د پرهېزگاری درس ورکاوه. باید ووايو چه ټول د دې واعظ پشان ورځ نه لري، د دوی وخت نور تللی دی. همدا اوس دوی ختم شويدي. خوبولي نېکبخته دي ځکه زر يې خوب وړي."

داسې وويل زردشت.

هغوی چه په بله نړۍ کې ژوندکوي:

زردشت د هغه چا پشان د انسان د خلقت په اړه فکر وکړ لکه دې نړۍ کې چه نه وي او لا پسې څير شو. دا د نړۍ خلقت ورته د يو ناروغ او رنځمن خدای کار ښکاره شو. نوموړي ته نړۍ يو خوب، خيال او رنگين دود وځلېده چه د رنځېدلي خدای په مقابل کې شتون لري. ښه او بد، رنځ او زحمت، زه او ته ټول د نوموړي په نظر د خدای په مقابل کې رنگين دود ښکارو. لکه چه خالق نه غوښتل نور ځانته وگوري نو لدې امله يې دا نړۍ پيدا کړه. خوښي داسې مستي ده چه دردمن خلک له خپل دردېدلي چاپېريال او درد څخه خارجوي تر څو له ځانه بهر نړۍ ته وگوري. زما په نظر دا نړۍ هم يوه ورځ يوه مستانه خوښي وه.

زما په نظر دې نړۍ يوه ورځ يو تل پاتې ناقص انځور له يو ابدي تناقص پرته د يوې مستانه خوښۍ په بڼه خپل خالق ته وځلېده. لدې امله ما د بلې نړۍ د اوسېدونکو پشان خپل تخيلات د بشر چاپېريال ته رسولي دي، هو د بشر چاپېريال ته.

افسوس وروڼو! هغه خدای چه ما خلق کړ د ټولو نورو خدايانو پشان د بشري فکر زېړنده وو او د بشر په لېونتوب يې دلالت کولو. هغه بشر وو، د بشر له يوې ناقابله ټوټې او ځان غوښتنې بل هېڅ نه وو. په رينستيا چه هغه اروا رقمه سړی زما له شغلو او ايرو څخه په ما غلبه کړې وه او هېڅ له بله اړخه نه وو راغلی.

ورونو! بیا یې یې وپوښتل: "خه وشول؟" هېڅ زه رنځېدلی پخپله پورته شوم او خپلې ایرې مې غرونو ته یووړې او زر مې یوه روښانه شغله ولیده. عجیبه ده! اروا هم زه پرېښوم. زه د ناپوهۍ په حالت کې وم، د دې ډول ارواگانو باور ما ته رنځ او درد پیدا کړ. وروسته له هغو د دې ډول ارواگانو په اړه فکر ما ته درد، رنځ او شرم پیدا کړ. دا هماغه خه دي چه زه یې د بلې نړۍ خلکو ته وایم.

کمزورتیا او درد د دې ډول نورو جهانونو د ایجاد او لنډ مودته نېکبختۍ سبب د بدبخته خلکو لپاره شویدي. ستړیا له یو اړخه د مړینې په طرف غواړي ختمه شي، جاهله ستړیا چه نور نه غواړي اراده وکړي د نورو ټولو خدایانو او جهانونو سبب شوېده.

ورونو! باور وکړئ زموږ جسم، لکه بدن مایوسه شوی او له ټولو موانعو څخه د تېرېدو په اخرۍ ابلهانه پرېکړه کې دی. له خپل فکر سره یې هڅه وکړه چه اخرۍ موانع له منځه یوسي او ځان بلې نړۍ ته ورسوي. مگر دا نړۍ نوره له خلکو پټه ده. دا غیر بشري نړۍ چه هېڅ آسمان نه لري مور ته معلومه نده او بې له بشري بڼې له انسانانو سره خبرې نه کوي. په ریښتیا چه دکل وجود اثباتول له کړاوه ډک او ستونزمن کار دی.

ای ورونو! ووايست آیا تر ټولو ښه څیزونه هغه ندي چه اثبات شوي دي؟
هو دا د (زه) لفظ، زه خلق کوونکی، اراده کوونکی او ارزښت ورکوونکی چه د ټولو څیزونو د ارزښت د سنجولو معیار دی. له ټولو ستونزو او کړاوونو سره سره له واړه څیزونو غوره وجود دی. او همدا تر ټولو حقيقي وجود يعني (زه) تل له جسمه خبرې کوي. حتی د شعر ویلو او د الوتو په وخت کې د لاس او پښو وهلو په وسیله پخپلو ماتو وزرو سره د جسم طلب کوي. دا (زه) د هرې ورځې په تېرېدو سره د واقعي خبرو په غوره ډول سره ویل زده کوي او هر څومره چه ډېر زده کوي په هغومره اندازه جسم او ځمکې ته په لقبونو او عنوانونو قائل کیږي.

د (زه) لفظ ما ته نوی غرور رازده کړی دی، غواړم دا غرور خلکو ته ورزده کړم. لدې زیات خپل سر د ملکوتي څیزونو په رېښ کې مه نښاسئ! بلکه دا خاورین سر چه ځمکې ته مفهوم ورکوي لوړ او آزاد وساتئ! زه خلکو ته نوې اراده تدریسوم، د هغې لارې اراده وکړئ چه خلکو یې په پټو سترگو پیروي کړېده. هغه په سم صحیح ډول ولولئ او له هغو څخه د نارغو خلکو پشان تېښته مه کوئ.

ناروغ او تېښته کوونکي (ډارن) خلک له خپل بدن او ځمکې تنگ دي ځکه یې آسماني څیزونه او شهادت رامنځته کړي. مگر دې خورو زهرو په عین وخت کې تیاري له بدن او ځمکې شړلې دي. هغوی پدې فکر کې وو چه څنگه له بدبختۍ خلاصون پیدا کړي او ستوري یې په لاس کې نه وو، لدې امله یې ځانته داسې وویل: "کاشکې د ملکوتي لارو کمښت شتون لرلی نو انسان به د هغه په وسیله نورو جهانونو ته تللی وای او بلاخره به خپلې ارمانې نېکبختۍ ته رسېدلی وای." همدوی د حق نه پېژندونکي وو چه د ځان لپاره یې

لارې ډېرې کړې، د نړۍ او جسمه يې ځانونه خلاص کړل؛ مگر د دې پوروي خلاصون لپاره د دوی خوشالۍ ولې وې؟ "د ځان او ځمکې پوروي". زردشت د ناروغانو په وړاندې مهربانه دی، د دوی د تسلي او حق نه پېژندنې له امله غمجن ندی او دوی ته وايي: "کاشکي تاسو د پرمختګ او ښه والي په طرف تللي وای او د فاتحانو له ډلې شوي وا. د ځانو لپاره مو لدې څخه عالي جسم جوړ کړی وای!"

همدارنگه زردشت دکمزورو او ناتوانه خلکو په وړاندې غوصه نه کوي خو پدې شرط چه د خپلو تېرو او ډار ډکو تصوراتو له امله د بښنې لپاره په نیمه شپه کې د مړه خدای مزار ته لار نشي. ځکه د مړه شوي خدای په قبر باندې د اوبنکو تويول د جسمي ناروغيو څخه ده. د دې ناروغانو په منځ کې ډېر داسې شاعران شته چه شعر وايي او خدایان غواړي. د دوی کرکه د پوهانو او نوو فضايو يعني صداقت په وړاندې تر هر څه ډېره ده. د دوی پاملرنه تل د جهالت ورځو ته ده، هغه ورځې چه له وېرې ډک تصورات او باورونه پکې ډېر په تېزۍ روان وو. شک گناه گڼل کېده او نامنظم او پېچلی فهم يې خدای گڼلو.

زه دا ډول اشخاص ډېر ښه پېژنم. دوی غواړي چه خلک پر هغوی باندې په پټو سترگو باور ولري او غواړي چه شک گناه وبلل شي او ډېر ښه پوهيږم چه دوی خپل په باطن کې څه عقیده لري. په حقيقت کې دوی خپله په نورو جهانونو باور او شهادت نه لري. هغه څه چه دوی پرې متعقد دي جسم دی او د دوی لپاره يې جسم مطلق دی. د مرگ واعظانو ته غور نيسي او خلکو ته د نورو جهانونو وعظ کوي.

"اې ورونو هونبیار اوسئ! سالم جسم ته غور ونيسئ! ځکه د هغو غېر نرم او سم دی. بشپړ سالم اوکامل تن ډېر صحي او نرمې خبرې کوي او د هغه خبرې هم د ځمکې د مفهوم په اړه دي."

له جسمه د تېښته کوونکو په اړه

دلته زما خبرې يواځې د هغو خلکو سره دي چه له ځانه په تېښته کې دي. دوی ته نه وایم چه بل شی زده کړئ او په بل ډول يې تدریس کړئ مگر کاشکي دوی خپل بدن پرېښی وای تر څو نورې خبرې ونکړی شي. ماشوم وايي: "زه روح او بدن يم" او مور هم بايد د ماشومانو پشان خبرې وکړو. هغه کس چه هونبیار دی او پوهيږي وايي: "زه يواځې له بدن بل څيز نه يم او روح په جسم کې د موجود شي لپاره يو لفظ دی. بدن او عقل لوي دي او واحد فکر لري، سوله او شخړه دي، رمه او په عين وخت کې شيون هم دی."

اې وروره! پوه شه هغه يو څه عقل چه لرې روح يې بولې او هغه چه د خپل لوی عقل د لوبو شی گڼې، ندی. ته (زه) وايې او د هغو په آزادۍ وياړې ولې سکالو لدې ډېر اهم دی (هغه چه نه غواړې باور پرې وکړې) ستا بدن او ستا لوی عقل (زه) نه وايي اما عمل کوي. هغه څه چه ذهن احساس او فکر درک کوي پخپل ځان سره هېڅ وخت پای نه مومي.

مگر ستا فکر او ذهن غواړي تا قانع کړي چه د ټولو څيزونو عاقبت همدا دی. ستا فکر او ذهن د لوبوکوم

شی ندي د هغو تر شا ستا نفس ځای لري. نفس د ذهن په سترگو سره پلټنه کوي او د فکر په غورونو درک کوي. تل د غور نیولو او مقایسې په حالت کې دی. ځایونه نیسي او خرابول کوي، نفس حتی په (زه) هم حکومت کوي.

اې وروره! ستا د اندونو او احساساتو په خټ کې یو زورور ارباب او یو ناپېژانده پوه شتون لري چه نوم یې ستا ساه ده. هغه ستا په بدن کې ځای لري او په حقیقت کې هغه ستا بدن دی. په بدن کې د ستا له ټولو علمونو څخه عقل او فهم ډېر ویده دي او بلاخره څوک شته چه ووايي: "دا معلومات او پوهه په کومه لار کې ستا د بدن په درد خوري؟"

ساه د په (زه) ویلو او غرور باندې خاندې او له ځانه سره وایي: "دا د اندونو ټوپونه او الوت څه شی دي؟ د (زه) د موخو د لاسته راوړو لپاره وسیله او په (زه) باندې د باورونو تلقین کوونکی او تحریکوونکی زه یم."

ساه (زه) ته وایي: "دلته د درد احساس وکړه!" (زه) هلته د خوښۍ احساس کوي او په فکر کې لویږي؛ څنگه کېدای شي چه د خوښۍ احساس مکررا درک کا او د فکر موخه یې باید داسې وي؟ "زما خبره له ځانه د تېښته کوونکو سره ده: "هغوی د بدن لپاره احترام لري چه دکرکې سبب کیږي." کوم څیز د احترام، کرکې، ارزښت او ارادې باعث کیږي؟

خلاقیت کوونکې ساه د ځان لپاره احترام، کرکه، بنادي او غم پیدا کړي، خلاقه جسم د ځان لپاره روح پیدا کړی تر څو د ارادې وسیله یې واوسي. تاسې! اې له ځانه تېښتېدونکو! دکرکې په ولکه کې یاستئ او د خپل بدن خدمت کوئ. زه تاسې ته وایم چه ستاسې ساه په مړینه پسې گرځي او له ژونده بېزاره ده. نور هغه څه نشي کولای چه مینه ورسره لري، نور له خپل ځانه لوړ څیز نشي پیدا کولی. د هغه څه دي چه ستاسو ساه گانې یې طلب کوي او ټوله تودوخه یې په همدې کې ده.

افسوس! نور مو ساه د پیدایښت لپاره تیاره نده، له همدې امله تاسې د ځان ختمولو په لټه کې یاست. ستاسې ساه گانې له دې خاطر له جسمه د تېښتې په حال کې ده چه تاسو له خپل ځانه کرکه کوئ ځکه نور تاسې پدې توانا نه یاست چه له ځانه لوړ څیز خلق کړئ. لدې امله تاسو د ژوندون او نړۍ په وړاندې ظلم کوئ. ستاسو په سپک نظر کې د ژوند په وړاندې یو غیر ارادي حسرت پت دی.

اې له ځانه فرار فرار کوونکو زه له تاسو سره په ډله کې نه یم ځکه تاسې زما موخې (ستر سړي) ته د رسېدو پل نه یاست.

د خوندونو او شهوتونو په هکله:

زما وروره! کله چه د فضیلت درلودونکي يې، هغه ځانگړی ستا دی او یواځې په تا پورې اړه لري. مگر ته په هغه نوم ږدې او ناز ورکوي، ته یې غورونه کښوي او لوبې ورسره کوي. هغه نوم چه تا خپل فضیلت ته ورکړی اوس له خلکو سره شریکوي او ستا فضیلت د خلکو له فضیلتونو سره یوه رمه کپړي. څومره به ښه وای که ویلي د وای: "کوم څه چه زما روح ته رنځ او خوښي ورکوي او هغه څه چه زه ورته لېوالتیا لرم د ستاینې وړ ندي او نوم هم نه لري."

خپل فضیلت ته ډېر ارزښت ورکړه، که چېرې اړینه وه په اړه یې خبرې وکړې د ژبې له بندېدو او توتله توبه هم مه وپېرېه! ووايه په توتله توب سره هم ووايه دا زما فضیلت دی، دا هغه څه دي چه مینه ورسره لرم، دا مې په هر لحاظ خوشالوي او د همدې فضیلت په وسیله زه اراده کوم.

زه د هغو لپاره د خدایي قانون پشان اراده نه کوم بلکه هغې ته د یوې بشري اړتیا په نوم اراده کوم. دا فضیلت ما ته د نورو نړیو او جنتونو ښه نشي کېدای. زه د دنیوي فضیلت غوښتونکی یم، پدې فضیلت کې احتیاط، عقل او منطق کم دي. مگر دې مرغه زما په باطن کې ځاله جوړه کړې لدې امله ورسره مینه لرم او ساتم یې؛ همدا اوس هغه زما په ضمیر کې په خپلو طلايي هگیو لکه کورکه چرگه ویده دی.

دا هغه څه دي چه کېدای شي ته یې په توتله او بنده ژبه ستاینه وکړې. داسې وخت هم وو کوم شهوتونه چه تا درلودل بد دي ترې وړل مگر اوس ته یواځې هغه فضیلتونه لرې چه له هغو شهوتونو یې سرچینه اخیستې ده. تا تر ټولو لویه موخه د دې شهوتونو په منځ کې ټاکلې وه ځکه دا شهوتونه ستا فضیلتونه او خوندونه وگرځېدل. که څه هم ته شهواتي او عصباني موجود وې خو بلاخره ستا ټول شهوتونه په زهد او شیطانان په پرېښتو تبدیل شول.

داسې وخت هم وو چه تا له پوست لاندې وحشي سپي درلودل مگر په خوړو نغمو ویونکو مرغانو تبدیل شول. د خپلو زهرو څخه د ضد زهر جوړ کړل، تا خپله غوا یعنی غم ولوشلو او اوس یې د شیدو سر څښې او وروسته لدې ته بدې نه کوي مگر هغه بدې چه له فضایلو څخه د منځته راشي. اې وروره! که چېرې نېکبخته وې له یو زیات فضیلت به ونلرې ځکه پدې ډول سره په اسانۍ له پله تېرېدی شي. د نېکو او بدو فضایلو درلودل که د شهرت سبب کپړي د مصیبت هم کپړي. څومره ډېر دي هغه کسان چه په جگړه کې یې شتون د ډول ډول فضایلو سبب شوی وو خو دښتو ته لارل او ځانونه یې برباد کړل او له منځه لاړل.

اې وروره! آیا شخړه او جنګ بد دي؟ مگر دا یوه ضروري بدې ده، کینه، بې باوري او توطئه ستا د فضایلو او نېکیو په منځ کې لازمي ده. وگوره! ستا هره نېکي د لوړو فضایلو په نسبت څومره حسدکوي او څومره هر یو ستا واړه روح په ټول قدرت سره ځانته غواړي؛ هر یو غواړي ټوله مینه او کرکه یواځې د ځان لپاره منحصره کړي؟

هر فضیلت د نورو فضیلتونو په وړاندې کینه کوي؟ دا کینه ډېره خطرناکه ده. ځکه، حتی کېدای شي نېک فضیلتونه هم د دې کینې په پایله کې له منځه لاړ شي. هغه کس چه په کینه کې ډوب وي بلاخره د لړم پشان پخپل نېش ځان چیچي او ځان له منځه وړي. اې وروره! آیا تر اوسه د ندي لیدلي چه یو نېک فضیلت په څه ډول ځان متضرر او بربادوي؟

بشر داسې موجود دی چه باید لوړتیا ومومي؛ له همدې امله ته له خپلو فضیلتونو سره مینه لرې ځکه کېدای شي هغو ستا د ذات د پناه کېدو سبب شي.

د رنگ آلتوي مجرم په اړه

اې قاضیانو او قرباني کوونکو! باوري یم تر څو چه حیوان سر نه وي تیت کړی نه یې وژنئ. هوبنیار اوسئ! رنگ آلتوي مجرم سر تیت کړی او فوق العاده سپکاوی یې له سترگو بنکاري.

زما ضمیر داسې څیز دی چه باید لوړتیا ومومي، زما سترگې وایي دا د بشر تر ټولو لوی سپکاوی دی. د ژوند تر ټولو ښه شېبه یې هغه وه چه تر قضاوت لاندې وو. مه پرېردئ چه دا پست سړی د دوهم ځل لپاره خپل مخکېني حالت ته وگرځي. هغه کس چه په داسې یو رنځ اخته وي د درملنې لپاره یې بې له فوري مرگه هېڅ بله لار شتون نه لري.

اې قاضیانو! ستاسو وژنې د غچ اخیستنې په منزل کې نه بلکه د بښنې په مقام کې قرار لري؛ نوکله چه قضاوت کوی داسې قضاوت وکړئ چه که چېرې تاسو خپله هم د مجرم په ځای وای همداسې قضاوت به موکړی وای. ضرور نده له قتل کېدونکي کس سره سوله وکړئ. پرېردئ! تاسې د (ستر سړي) په غم کې اوسئ! پدې ډول سره د خپلې بقا لپاره خپل حقانیت ثابت کړئ.

په نوموړي د شریر پر ځای د میرخمن نوم کېردئ! ناروغ به ورته ووايي خو شقي نه! احمق به یې وگڼئ ولې گناه کار نه! او ته، اې سور کالیه! هغه څه چه ندي شوي که چېرې یې په اړه ووايي ټول به وایي: "دا زهر لرونکی چینجی او دا چټل ووژنئ!" ولې فکر یو څه او عمل بل څه او د عمل اندېښنه خپله بل شی دي او د همدوی تر منځ څرخ نه گرځي. د دې رنگ آلتوي مجرم رنگ اندېښنې داسې زېر کړی دی. نوموړي حتی آن د خپل عمل دکولو په وخت کې خپله اندېښنه نشوای زغملی. نوموړي تل ځان د دې عمل د انجاموونکي پشان لیدلو او دا هغه څه دي چه زه یې لېونتوب بولم او د ده لپاره بشپړ یو بل طبیعت وو. یوگچي خط یوه چرگه فلج کړه او هغه ضربه چه منځته راغله د نوموړي کمزوری عقل فلج کړ، دې ته زه وروسته له عمله لېونتوب وایم. اې قاضیانو واورئ! یو بل لېونتوب هم شتون لري چه زه ورته مخکې له عمله لېونتوب وایم. افسوس! تاسې په پوره ډول سره پدې روح کې نفوذ ندی کړی.

سورکالی قاضي داسې وايي: "دې مجرم ولې سړی مرکړ؟ پداسې حال کې چه موخه يې غله وه!" مگر زه تاسو ته وایم د نوموړي روح وینه غوښته نه لوتېماری؛ هغه د چاقو د رحمت تری وو. د نوموړي کمزوري عقل دا لپونتوب درک نشو کړای، قانع يې کړ او وویل: "د وینې ارزښت څه شی دی؟ حد اقل لوتېماری نه پسې اضافه کوي؟ او په هغو سره غچ هم نه اخلي؟"

نوموړي خپل کمزوري عقل ته غور ونيو او د عقل کلمو يې لکه سړپ په سر سنگیني کوله. هغه وخت نوموړي د قتل سره سره غله او لوتېماری هم وکړه. نوموړی وډار شو او وېل يې داسې نه چه لپونتوب مې وشموي. اوس یو ځل بیا د هغه جرم د دوهم ځل لپاره د ده په سر سنگیني کوي او یو ځل بیا يې عقل کمزوری، سست، فلج او ویده شوی دی. نوموړي که چېرې یواځې سره ښورولی وای دا باری يې له اوږو لوبدلا خو څوک وو چه دا سر يې ښورولی وای؟

انسان څه شی دی؟ یو خروار ناروغی چه د روح له لارې خارجي نړۍ ته ځي او هلته په ډوډۍ پسې گرځي. انسان څه شی دی؟ د وحشي مارانو یوه ډله چه ډېر په کمه اندازه په سوله کې سره ژوندکوي، پدې ډول سره هغوی د ډوډۍ پیدا کوو لپاره نړۍ ته داخلېږي.

دا بېچاره بدن وگوره! هغه رنځونه چه لیدلي يې دي لېواله يې وو، دا بېچاره روح د جنایت کاره روح او حرص لپاره د چاقو رحمت تعبیروي. هغه کس چه له شته ناروغی رنځ وړي په بدۍ اخته کېږي کوم چه برحاله بدې ده. غواړي هغه څه چه د رنځ سبب يې شوي ودردوي. مگر داسې وخت هم وو چه بدۍ يې درلودې ولې متفاوتې وې. داسې وخت هم وو چه شک او غوښتنې نفس بدې گڼلې، په هغو وختوکې يې ناروغ کس ته خدای نه منونکی یا کودگر وېل او د یو خدای نه منونکي او کودگر په ډول رنځېدا او هڅه يې کوله چه خلکو ته آزار ورسوي.

دا خبرې ستاسو په غورونوکې نه داخلېږي، تاسې وایاست چه دا د پرهېزگارانو کلمې مور آزاروي مگر زه تاسو پرهېزگارانو ته څه اهمیت ورکوم؟! بس کوم شی چه په تاسو پرهېزگارانو کې زما دکرکې سبب شي په ریښتیا ترې کرکه کوم، که څه هم بد څیزونه نه وي. کاشکي! دوی هم خاص لپونتوب درلودی چه د دې رنگ آلتی پشان تلف شوي وای. په ریښتیا که کولی مې شوای، زړه مې غواړي د دوی لپونتوب ته د حقیقت، وفا او عدالت نوم ورکړم. مگر دوی د دې لپاره خپله تقوا ساتي چه راحت او اوږد کرکه راوړونکی ژوند وکړي. زه د یو لرگي پشان په سېل کې رغړم. هر څوک کولی شي ما ته لاس راواچوي، څه لاس راواچوه! زه د چا د لاس لکنه نه یم.

د دوستلو او لیکلو په اړه:

په ټولو لیکونکې له هغو لیکنو سره مینه لرم چه لیکونکي د زړه په وینو لیکلې وي. په وینه لیک وکره! هغه وخت به پوه شې چه وینه او روح یو دي. د نورو د وینو درک کول آسانه ندي. له همدې امله زه له سرسري لوستونکو څخه کرکه لرم. څوک یې چه لوستونکي وپېژني نور به د هغه لپاره لیکنې ونکړي، که چېرې اوسنی سطحی لوستنه همداسې جریان پیدا کا روح به هم خوسا شي. د ټولو خلکو د واقعي لوست زدکړه کېدای شي د لیکلو او حتی اندکولو مخه هم ونیسي. یو وخت د خدای روح وو. وروسته بشر شو او اوس په یوه ډله بدل شوی دی.

څوک چه د زړه په وینو لیکل کوي یواځې دا نه غواړي چه لیکنې یې ولوستل شي مگر دا هم غواړي چه زده کړل شي. د غرونو تر منځ تر ټولو نږدې لار له یوې څوکې بلې څوکې ته ده مگر د دې لارې د طی کولو لپاره لوړو پنبو ته اړتیا ده. مثالونه او حکم یې باید د غرونو پشان وي او خبرې یې له هغو خلکو سره دي چه روح یې د عظمت درلودونکی دی.

پاکه او رقیقه هوا، یو نږدې خطر، یو له شیطان او خوښۍ ډک روح ښه سره جوړیږي. زه غیرتي یم ځکه کولی شم چه پخپل چاپېرکې پیریان وویښم. هغه روح چه د ارواگانو د شړلو سبب کیږي د ځان لپاره پیریان منځته راوړي. شجاعت د خدا غوښتونکی دی. زه نور ستاسو پشان احساس نه کوم. له پنبو لاندې چه دا توره او درنه ورپځ وینم پرې خاندم او ستاسو لپاره یوه توپاني ورپځ ده.

کله چه غواړئ لوړتیا (غوره توب) تر لاسه کړئ پورته گورئ اما زه ښکته گورم ځکه همدا اوس ما لوړتیا تر لاسه کړې. ستاسو په منځ کې څوک شته چه هم یې لوړتیا غوره کړې وي او هم وخاندي؟ څوک چه لوړ غرونه تر پنبو لاندې کوي په ټولو مصیبتونو باندې بې له شوخی په جدي ډول خدا کوي. پوهه مور آزادوي، په هر څه مو برخمن او بې اړتیا کوي، هغه ښځه ده او یواځې له سرتېرو سره مینه لري. تاسې ما ته وایاست: "د ژوندون زغمل سخت دي." ولې او په کوم سبب تاسې گهیځ دومره په کبر او غرور کې وئ او د شپې دومره زړه توري؟ د ژوند زغمل سخت دي اما په دومره کمزورۍ کې باید ځانو ته قرار ورنکړو! مور ټول ښه بار وړونکي حیوانات او خره یو. د مونږ یې له هغه سره گل او غنچې سره په شبا هت څه؟ چه یو شاخکی اوبه یې په مخ لږزیږي.

په ریښتیا چه مور په ژوند مین یو لدې خاطر نه چه له ژوند سره عادت شوي یو بلکه لدې امله چه په عشق پورې تړلي یو. له عشق سره تل یوه اندازه لېونتوب شتون لري او همدارنگه په لېونتوب کې یو څه منطق شته. زما په نظر چه له ژوند سره مینه لرم شاپرک، د صابون دانې او هر څه چه له دوی د انسانانو په منځ کې شتون لري نېکبخته دي.

د دې کوچینیو او وزر لرونکو، سپکو، بې فکره او نازکو حیواناتو لیدل زردشت ژړلو او سندرو ویلو ته اړ کوي. زه یواځې پر هغه خدای باور لرم چه ګډا یې زده وي. کله مې چه شیطان ته وکتل هغه مې جدې، دقیق په فکرو کې ډوب او سترې ولید. په حقیقت کې نوموړی د ځمکې د روح د جاذبې قوه ده او ټول څیزونه د ده په طرف لویږي، د لوېدو مسؤل یې هم دی.

په خندا وژل کوي نه په غوصه؛ راپورته شی! چه د روح جاذبه ووژنو، ما په لاره تګ زده کړئ او له هغې وخت وروسته منډه کولی شم، ما آلتونه زده کړې نور دې ته اړ نه یم چه څوک مې په حرکت راولي. همدا اوس زه وزن نه لرم، همدا اوس زه آلتونه کوم او ځان له ځپل ځان لاندې وینم، همدا اوس خدای زما په باطن کې په ګډا راغلی دی.

په غونډۍ ونه:

زردشت په ځلونو یو ځوان لیدلی وو چه له نوموړي څخه یې لږېوالی اختیارولو. یو شپه نوموړي د خالداره غوایي نومه ښار په اطراف کې په غونډیو ګرځېدا ناڅاپه یې پر هغه ځوان سترګې ولګېدې چه ونې ته یې څنگ وهلی وو او په سترو سترګو یې درو ته کتل. زردشت په هغه ونه لاس کېښود چه ځوان ورته ډډه وهلی وه او وویل: "که چېرې مې غوښتي وای دا ونه وښوروم نه مې شوی کولای اما باد چه مور یې هېڅ نه وینو په ځپل زړه هغه ښوروي، تیتوي او عذاب ورکوي. مور هم د ورکو او نامعلومو لاسونو په وسیله تیت او عذابېرو."

ځوان بې اختیاره له ځایه ولاړ شو او وویل: "زه د زردشت غږ اورم پداسې حال کې چه زه همدا اوس په بد فکر باندې بوخت وم." زردشت ځواب ورکړ: "پدې کې څه شک دی؟ بشر هم د دې ونې پشان دی. هر څومره چه پورته او لوړو مرتبو او رڼاګانو ته څیږي له هغو یې ډېرې رینښې په ځمکه، تیارو او درو کې پاتې او چټلیري." ځوان چیغه وکړه: "هو! بلکل د چټلۍ په طرف، په څه ډول ته له هغو څیزونو خبر یې کوم چه زما په روح کې جریان لري؟"

زردشت وخنډل او وویل: "ډېرې ارواګانې نه کشف کیري لومړی باید هغه منځته راوړو." ځوان دوهم ځل تکرار کړه: "هو! د چټلۍ په طرف، ته سم وایې زردشته! کله چه لوړو مرتبو ته راغلی یم نه مې په ځان باور کړی او نه هم نورو په ما کړی. ما ته ووايه دا څه ډول حالت دی؟" زه ډېر زر بدلون مومم، ننې زه پرونی ما نه مني. د صعود په وخت کې ځینې مرتبې همداسې پریږدم او ترې تېرېم او دا مرتبې مې هېڅ نه ښني. کله چه لوړو څوکو ته رسیرم ځان ډېر یواځې احساسم. هېڅوک له ما سره خبرې نه کوي او د یواځېتوب ساړه مې په لږزه راولي. زه په ارتفاعاتو کې په څه پسې یم؟ زما تحقیر او لېوالتیا په یو بل کې وېلې کیري او

له منځه ځي. هر څومره چه لور تيا مومم هغه كسان چه د لوړو مرتبو په خوا راځي مسخره كوم. پدې ارتفاعاتو كې څه لټوم؟ لدې لور تگ او الوتنې څومر تنگ شوی يم! څومره مې خپله ارواه مسخره كوم! څومره كركه كوم له هغو چه فرار كوي او لدې ارتفاعاتو څومره ستړی شوی يم"

دلته ځوان چوپتيا غوره كړه او زردشت پداسې حال كې چه ونو ته يې په ځير ځيركتل وويل: "دا ونه دلته يواځې د غره په سر درېدلې ده، له بشر او حيواناتو څخه په ارتفاع كې مخكې ده. كه خبرې يې كولى شوای چا يې خبرې نشوای درك كولاى ځكه ډېر صعود يې كړيدى. اوس هغه انتظار كوي او كوم شي ته سترگې په لاره ده؟ د دې لپاره چه ورېځو ته ډېره نږدې شوې، شايد لومړني تندر ته منتظره وي."

كله ده زردشت خپلې خبرې ختمې كړې ځوان په ډېر لوړ آواز سره وويل: "هو زردشته ته سم وايې! كله چه زه د لوړو مرتبو په طرف راتلم بنكته راتلون مې غوښت او ته هغه تندر يې چه زه ورته منتظر وم. وگوره! كله چه تا پر مور باندي ظهور كړى حال مو څرنگه شوى؟ په تا باندي كېنې زه نابود كړى يم" دا يې چه وويل نو سخت يې وژړل. اما زردشت خپل لاسونه سره ونيول او نوموړى يې يووړ.

له لږ وخت وروسته زردشت دا ډول وويل: زه د متقلب كړم، ستا په سترگو كې ستا له خبرو خطر ډېر له ورايه بنكاري. ته تر دې دمه نه يې آزاد شوى مگر د آزادۍ شپون يې. ته د ځان په لټنه كې له حده زيات ستړى او ستومانه شوى يې، ته د ارتفاعاتو په لور آزادگرځې او روح دې د ستورو تېرى دى. مگر ستا بدې غريزې هم آزادي غواړي. ستا وحشي سپيان هم د آزادۍ په لټه كې دي.

كله چه ته غواړې د ټولو زندانونو ور خلاص كړې نو هغوى پخپلو ځالوكې عو عوكوي. تر دې دمه ته هغه د بندي پشان يې چه د خپلې آزادۍ په فكر كې وي. افسوس! دا ډول زندانيان پداسې حال كې چه ډېر ابتكارونه كوي ډېر شريف او موذي هم كيږي. هغوى چه روح يې آزاد كړى بايد خپل ځان هم پاك كړي ځكه په دوى باندي د پخواني قالب او زندان ډېرې چټلۍ پاتې دي، حتى د دوى سترگې هم بايد پاكې كړل شي. هو! زه تا ته له متوجه شوي خطر څخه خبر يم مگر تا ته دې په مينه او هيله قسم دركوم چه خپل عشق او امېد له لاسه ورنكړې. سربېره په دې ټولو به ته ځان ډېر شريف ومومې او هغوى چه تا ته كاربه او شريفانه كتل كوي شريف كس به ورته شي. مگر پدې هم پوه شه چه ټول خلك شريف كسان د ځان مانع گڼي. شريف كسان د ښه شخص د عمل مانع كيږي او خلك د دې لپاره ښه گڼي چه ترې خلاص وي. شريف كس دې ته لېواله وي چه نوي څيزونه ايجاد كړي او د نوې تقوا بنسټ كيږدي. ښه شخص د دې غوښتنه كوي چه زاړه او پخواني څيزونه وساتي.

اما په عين وخت کې شريف کس په خطر کې دی، لدې امله نه چه ښه شخص شي بلکه وېرېري چه جسور، بدبين او خرابوونکی نشي. افسوس زه داسې شريف کسان پېژنم چه تر ټولو لويې هيلې يې له لاسه ورکړې او وروسته يې په لوړو اميدونو پسې لاس پښې ووهل خو څه يې تر لاسه نشوای کړي. هغه وخت دوی په بې شرميو او شهوتونوکې ډوب شول او ټولې راتلونکې موخې يې هېرې کړې.

د هغوی په نظر فکر هم د ځان غوښتنې په ډول شوی او د روح وزرې يې ماتې شوې. اوس هغوی پر ځمکه باندي له يو اړخه بل اړخ ته رغړي او هر څه چه پيدا کوي ورانوي يې. يو وخت دوی پدې فکر کې وو چه اتلان شي، اوس يې يوه ډوله شهوت پرستان شويدي او د اتل کلمه يې هم عذابوي. مگر ستا د په عشق او امېد قسم وي اتل روح د لېرې مه غورځوه او خپلې لوړې هيلې سپېڅلې وشمېره.

د مرگ د واعظانو په اړه:

پدې نړۍ کې د مرگ واعظان زښته ډېر دي او ځمکه له داسې کسانو ډکه ده چه بايد د ژوند پرېښودلو ته دعوت کړل شي. ځمکه له زياتو او بې فايده خلکو څخه ډکه ده او همدوی د واقعي ژوندون موانع دي. کاشکي! کولی مو شوای چه دوی له دې جهان څخه همېشني جهان ته ولېږو. هغوی چه زېرې او تورې جامې په غاړه لري¹ د مړينې واعظان گڼل کېږي مگر زه به هغوی په نورو جاموکې هم تاسو ته وښاييم.

د دوی په منځ کې داسې کسان شته چه په خپل ضمير کې يې وحشي ژوو ته ځای ورکړی او بې د شهوت او روح آزارولو څخه بله دنده نه لري. حتی کولای شو شهوتونه يې يو ډول روحي آزار وېولو.

دا کسان حتی انسانان هم ندي. پرېږدئ چه خپل وعظ ته ادامه ورکړي او خپل ځانونه هم له منځه يوسي! د دوی په منځ کې داسې کسان شته چه روح يې ناروغ او رنځور دی؛ دوی نړۍ ته له راتلو مخکې په مړينه پيل کوي او په داسې لارو پسې گرځي چه غم او هر څه په پټو سترگو مني او تدريس کړي.

هغوی مړينې ته مايل دي او مونږ هم د هغوی اراده تقديسوو. بايد په تېښته کې و اوسو هسې نه چه دا متحرک مړي راوينښ يا دا ژوندي جسدونه ټپي کړو. هر ځل چه دوی د يو ناروغ يا يو بوډا سړي په بڼه راځي فريادونه کوي او په ژوند لعنت وايي. يواځې دوی او سترگې يې چه يواځې د ژوند يو اړخ وينې لعنت کوي.

پداسې حال کې چه په ستومانۍ او کړېدلوکې ژور تللي ناست دي خپل غاښ چيچي او د داسې کوچينۍ شېبې په تمه دي چه د مړينې سبب يې شي. يا پداسې حال کې چه د ژوند خورو ته يې زړه ښه کړی دی

س¹ دگڼو ټبرونو روحانيون

خپل ماشومتوب په یاد راوړي او پرې خاندني او لکه د بوسو ټوټه کله پخپل ژوند چسپيري او په بل بوس باندي د چسپيدو له امله ځان ملامتوي.

د دوی عقل وايي: "خوک چه ژوندکوي احمق دي، مور له احمقانوکم نه يو او دا کار تر ټولو لوی بې عقل توب دی." نور وايي: "ژوند بې له رنځه بل څه ندي." او دروغ نه وايي. پدې اساس لار شئ او ځانونه د دې سر له غمه خلاص کړئ. راشئ او د زهد بنسټ ته پدې جمله قرار ورکړئ: "ته بايد ځانونه وکړې او ته بايد لدې نړۍ خلاص شې!"

ځينې نور واعظان وايي: "شهوت گناه ده بايد يواځې ژوند وکړو او ماشومان ونه زيروو." بله ډله بيا وايي: "د ماشومانو زيږول زحمت غواړي. اصلا ولي بايد ماشوم زيروو؟ يواځې همدا د بېچاره گانو د ډېرښت سبب کيږي. دوی هم د مړينې واعظان دي." دريمه ډله وايي: "پرېردئ چه مور ترحم ولرو! هر څه چه زه يم، لرم هغه رانه وغواړه او پدې ډول سره زه لږ په ژوند پورې تړلی يم." که چېرې هغوی په ريښتيا سره رحيم وای خپل گاونډي به يې مرگ ته نه هڅول اما د دوی واقعي ښه والی د دوی خبيث توب دی. هغوی غواړي ځان له ژونده خلاص کړي. زړونه يې سوځي چه نور پدې ډاليو او تحفو سره په ژوند اسيرکړي.

اې هغو کسانو چه وياست ژوند بې له ناراحتۍ او درده بل څه ندي، آیا له ژوندونه نه ياست تنگ شوي؟ آیا تاسې د مرگ د وعظ لپاره نه ياست راليرل شوي؟ اې! تاسې چه د تېز، سريع او عجيب کار سره مينه لرئ خپل ځان ناروغوئ او تاسو په ټولو کارونوکې له ژوند څخه د فرار په هڅه کې ياست. تاسې که چېرې ډېر باور درلودی لږ مو ځان په حال پرېښولا اما ستاسو په ضميرکې په بشپړه اندازه صبر او انتظارکول نشته. له ټولو اړخونو څخه د هغو کسانو غبرونه اورېدل کيږي چه د مړينې وعظ کوي او نړۍ له هغو کسانو څخه ډکه ده چه بايد په مرگ او ځانونه سره ورک کړل شي. پرېردئ چه دوی زر تر زره له منځه لاړ شي!

د شخړې او شخړه کوونکو په اړه:

مور دې ته زړه نه ښه کوو هغه خلک چه تر ټولو گران دښمنان مو دي او هغوی چه له زړه ورسره مينه لرو امن را کړي. نو پرېردئ چه حقيقت تاسو ته روښانه کړم! اې هغو ورونو چه د جنگ په حالت کې ياستی زه له تاسو سره د زړه مينه لرم. زه تل ستاسو پشان وم او يم به، پدې برسېره زه ستاسو ډېر گران ميرځمن هم يم. پرېردئ چه حقيقت درته روښانه کړم!

زه ستاسو د زرونو له كېنې او حسد څخه خبر يم. تاسې دومر نه ياست لوی شوي چه كېنه او حسد ونه پېژنئ. نو دومره لوی و اوسئ چه د كېنې په لرلو سره د شرم احساس ونكړئ! كه چېرې نشئ كولاى د علم او پوهې مقدسات و اوسئ حد اقل سرتيري خو يې واوسئ. د علم او پوهې تورزن تل د مقدساتو څښتن او پرمخ وړونكي دي.

زه ډېر سرتيري وينم، كاشكي ډېر تورزن مې ليدلي وای! د هغوی جامې (يونيفورم) نوم لري. كاشكي هغه څه چه په باطن كې يې پټ كړي متحدالشكله نه وای. زه هيله لرم داسې كسان واوسئ چه تل يې سترگې د دوښمن (ستاسو دوښمن) په لټه كې وي او ستاسو په منځ كې د ځينو كينه په لومړي نظر سره منځته راځي. تاسو به د خپل دوښمن په لټولو كې ياست او د خپلو باورونو لپاره به هغو ته د جنگ دعوت وركړئ. كه چېرې چه ستاسو عقايد مغلوب شي صداقت به مو د فتحې او بريا فريادونه وكړي. تاسو به له سولې سره د نوو جنگونو د وسيلې په حيث مينه وكړئ او لنډ مده سوله به په اوږد مده سوله غوره وگنئ.

زه تاسو ته دا توصيه كوم چه دكار په ځای وځنگيرئ، د سولې په ځای فتحې لاسته راوړئ! پرېردئ چه كار مو جنگ او سولې مو فتحې واوسي! يواځې هغه كس آرام كولى شي چه غشي او ليندئ لري كنه محاوره او مجادله به ډېر وخت ادامه پيدا كړي. پرېردئ چه سوله مو فتحه واوسي! آيا ستاسو باور دا دی چه لوی هدف او مقصد شخړه مقدسوي؟

زه تاسو ته وایم يو ښه جنگ هره موخه مقدسوي. پدې نړۍ كې جنگ او شهادت له رحم څخه ډېرگټور كارونه ترسره كړي دي. همدا ستاسو غيرت او شجاعت دی چه د بدبختو خلكو د نجات سبب شوي نه تر رحم. تاسې تپوس كوئ چه ښه څه شی دي؟ "شجاعت ښه دی" پرېردئ چه كوچينۍ نجونې ووايي ښه اوسېدل عبارت دي له: ښكلي، گلالي، زړه سوانده او مهربان انسان څخه.

آيا تاسو بد ياست؟ ډېر ښه اې ورونو! ځانونه په عظمت سره وپوښئ ځكه لويي (عظمت) د بدو نقاب دی او په تدريج سره ستاسو روح ته تكبر او غرور وركوي. ستاسو په عظمت كې شرارت نغښتی زه تاسو ډېر ښه پېژنم. د متكبرو او كمزورو خلكو مشترکه وجه شرارت دی مگر په خبرو كې يو پر بل نه پوهيږي. زه تاسو ښه پېژنم.

تاسو به يواځې هغه دوښمنان ولرئ چه بد مو ترې راځي. نه هغه چه كركه ترې لرئ. تاسو به د داسې ميرځمنو له شتونه مغروره اوسئ. پدې اساس به ستاسو دې دوښمنانو بريا ستاسو بريا هم وي. نافرمانی د مريانو فضيلت دی. پرېردئ چه ستاسو فضيلت په اطاعت كې واوسي! پرېردئ چه ستاسو فرمان له قانونه پيروي وگرځي.

يو واقعي سرتېری (ته باید) پر (زه غواړم) باندې ترجیح ورکوي. هر خیز چه تاسو یې ځانته ګران ګڼئ تر هر څه وړاندې یې باید خپل کړئ. پریږدئ چه له ژوند سره مینه ستاسو له لویو هیلو څخه وشمېرل شي او پریږدئ چه د تاسو تر ټولو لویه هیله د خپل ژوند په اړه تر ټولو لوی او ښه نظر وي. مګر تاسو به تر ټولو غوره نظر زما له اړخه قانون وګڼئ چه داسې دی: "انسان داسې موجود دی چه باید په ځان غلبه وکړي." پدې ترتیب په ټول ژوند کې مبارزې او اطاعت ته ادامه ورکړئ! له زیات ژوندکولو څخه ګټه تر لاسه کولای شی او کوم سرتېری دې ته لېواله دی چه رحمت او مهرباني د پرې وشي؟ زه تاسو نه پریږدم ځکه اې زما سرتېرو وروڼو له تاسو سره د زړه له تلې مینه لرم.

د نوي بت په اړه:

په نورو ملکونو کې تر اوسه ملتونه او قبیلې پاتې دي مګر اې وروڼو! زموږ په منځ کې یواځې دولت شتون لري. دولت؟ د دې ويي مقصد څه دی؟ غور شی! تر څو د خلکو د مرګ په اړه درته خبرې وکړم: "دولت تر ټولو ډېره یوه سره هیولا ده. خپل دروغ په ډېر سره سینه سره وايي او داسې دروغ یې له خولې بادېږي: "زه همدا خلک یم."

دا دروغ دي، هغوی چه ملت یې پیدا کړ خلق کوونکوي وو او په ملت باندې یې یوه عقیده زیاته کړي او پدې ډول سره یې ژوند ته چوپړ وکړ. نابودوونکي دي هغه کسان چه ملت ته دامونه ږدي، ځانته د دولت نوم ورکوي او پر ملت باندې تور او زرګونه شهوتونه تحمیلوي. په هغو ځایونو کې چه تر دې دمه ملت پاتې دولت شتون نلري او دولت ته پداسې بده سترګه ګوري لکه کوم دوښمن یې چه ځایي ستوننه تر پښو لاندې کوي.

زه تاسو ته وایم هر ملت د بدۍ او نېکۍ ځانګړی تعریف لري چه د هغه ګاونډي یې نشي درک کولی. هر ملت د حقوقو او ستونو څخه ځانته ځانګړی مفهوم لري. مګر دولتي د نېکیو او بدیو په ټولو مفاهمو سره دروغ وايي. هر څه چه وايي دروغ دي او هر څه چه لري په غله یې لاسته راوړي دي. هغه په غلا شوو ګاښونو سره لکه د سپي خوراک کوي او حتی کولمې یې هم تقلبي دي. د نېکو او بدو په مفهوم غلطي او ګډوډي د دولت نښه ده. په حقیقت کې دا د مړینې نښه ده او حقیقتا دا د مرګ واعظان په نښه کوي. د متولدانو تعداد ته له حده ډېره اړتیا ده. دولت یې د خلکو د زیاتوالي لپاره اختراع کړی دی. وګورئ! دا خلک د هغوی پشان لویږي او په هغوی کې جذبېږي. دا هیولا داسې وايي: "په ځمکې کې له ما څخه څوک لوی نشته، زه پدې جهان کې د خدای استازی یم."

یواځې لنډه نظره او اوږد غوږي ندي چه د دوی په مقابل کې په گوندو کېږي. افسوس لویه روحه! دا هیولا حتی ستا په ضمیر کې هم لعنتي دروغ تلقینوي. افسوس! هغوی چه د مهربانه او زړه سواند زړه درلودونکي او ساه قربانوونکي دی هم محاصره کوي. هو، حتی تاسو اې د زاړه خدای فاتحانو! تاسو هم تسخیروي. تاسو له شخړو څخه ستومانه شوي یاست او همدا ستاسو ستوماني له نوي بت سره لویه مرسته کوي. دا نوی بت غواړي له ځان چاپېره د قدر وړ خلک او اتلان ولري، خوښیږي یې چه پخپل وجدان کې د لمر پشان وځلېږي. که چېرې یې تاسو د پیروي غوښتونکي شی هر څه به درکړي. پدې ډول سره هغه ستاسو زهد او د سترگو حالت اخلي. ستاسو د مرستې په وسیله ډېرو خلکو ته دامونه ږدي.

هو! هغه وخت ستاسو د ډلې ډېر شمېر ته د مرگ نقشه جوړه شوه خو داسې مړینه چه د ژوند په بڼه یې ځان اظهار کړی دی. زه هغه ځای ته دولت وایم چه هلته ټول کله ښه او کله بد مسمومیږي. زه هغه ځای ته دولت وایم چه هلته ټول کله ښه او کله بد ورک کېږي. هغه ځای چه هلته خلک تدریجي مړینې ته د ژوند نوم ورکوي. هیله لرم چه زاید خلک دا په نظر کې ونیسی! دوی د اختراع کوونکو او ښکو خلکو زحمت غله کوي او دې غلې ته د فرهنگ نوم ورکوي او هر څه چه د دوی لاسونه ته لویږي د خفگان او بدبختۍ په اسبابو بدلېږي. هیله کوم زاید خلک وگورئ! دوی ټول رنخوران دي او خپلې صفراوې یې بیرون کړې او د ورځپاڼې نوم ورکوي، دوی یو بل څیري مگر تحلیل کولی نشي.

هیله مند یم د دې زایدو خلکو سیل وکړئ! دوی ثروت غلا کوي او په هغو برسېره نور فقیر کېږي. دوی ناروغان دي په قدرت پسې گڼې مگر له هر څه مخکې د قدرت په وسیلې پسې یعنی پیسو پسې ځي. وگورئ چه دا شادیان څرنگ تېز او چالاک پورته ځي؟ هغوی پر یو بل باندي پورته ځي او پدې ټول سره یو بل لاندې د خټو عمق ته بیایي. دوی ټول د تاج او تخت غوښتونکي دي لدې امله لېونیان دي ځکه دوی فکر کوي چه ښکېختي په تاج او تخت کې نغښتې ده مگر د سلطنت په تاج ډېرې چټلې ځای لري او تخت یې هم په کثافاتو سره پوښل شوی دی.

زما په نظر دوی پورته تلونکي لېونیان او بیزوگان دي. د دوی بت یعنی دا لویه سره هیولا زما پوزې په خپل خوسا بوی سره آزاروي. همدا بت پرستان زما د بوی حس ټول متعفنوي. اې وروڼو! آیا تاسو به هم ځانونه د دوی په شهتونوکې ونغاړئ؟ ښه به دا وي چه پنجرې ماتې کړئ او ځانونه لدې قفسه وغورځوئ! له تاسو غوښتنه کوم لدې چټل بوی او د دې زایدو خلکو له بت پیروي څخه پرهېز وکړئ! لدې متعفنه بوی او بشري قربانیو له دود څخه پرهېز وکړئ!

تر اوس ځمکه د لویو روحونو لپاره آزاده ده. هغه ځایونه چه ښه بوی او آرام سمندرونه شتون پکې لري تر اوسه د یو او دوه متعکفانو، زاهدانو لپاره د امن او خوښۍ ځایونه دي، قحط ندي.

تر اوسه ژوندون د سترو روحونو لپاره آزاد دی. په حقیقت کې یوکس چه هر خومره د لږ څه مالک وي په هغومره اندازه د نورو مملوک دی. په متعدل فقر باندې د درود وي! هلته چه دولت شتون نلري غیر زاید خلک پیدا کېږي. هلته یواځې د خلکو لازم غیر اورېدل کېږي. اې وروڼو! له تاسو غوښتنه کوم د داسې ځای په لټه کې اوسئ چه هلته دولته شتون ونلري. آیا تاسو د ستر سړي پل او بوډی ټال نه وینی؟

د بازار د منگسو په هکله:

گراڼه ملگریه د انزوا (یواځېتوب) کنج ته پناه یوسه! ځکه چه د لویو خلکو له غالمغال او کوچینیو خلکو له چیچلو ډېر په عذاب یې. واښه او ونې په ښه ډول سره ستا د چوپتیا ملگری کېدای شي. یو ځل بیا راشه د هغې ونې پشان شه چه خوښه د وه! وگوره څرنگه یې لوی لوی ښاخونه پر سمندر باندې په ټال راوستي او غور ده؟

چېرته چه انزوا نه وي بازار دی. بازار د لویو لوبغاړو د شور او منگسو د بزا ځای دی. په نړۍ کې حتی تر ټولو غوره خیزونه تر څو چه اجرا شوي نه وي اهمیت نه لري او خلک دا اجرا کوونکي (ستر سړي) بولي. هغه چه په ریښتیا لوی دي یعنی خلقت کوي خلک یې په اړه خبرتیا نه لري. مگر د لویو کارونو اجرا کوونکو او اداکارو ته یې سترگې او غوږونه تل تیار دي.

نړۍ په نامحسوس ډول سره د هغه کسانو په چاپېرگرځي چه نوبت کوي مگر د خلکو سترگې او شهرت د لوبغاړو په طرف دی او پدې ډول سره دنیا گرځي.

لوبغاړی د تېز هوش لرونکی دی مگر وجدان نه لري. نوموړی یواځې په هغه شي باور لري چه د خلکو په منځ کې له ټولو زیات اعتقاد اېجادوي او هغه په خپل ځان یا نفس باندې باور دی. کېدای شي نوموړی سبا نوې او بله ورځ بله عقیده ولري، اخلاق یې د هونښیارو خلکو پشان تل په بدلون کې دي. د نوموړي په نظر راغورځول یعنی اثبات او وړانول؛ یعنی متقاعدول د ده په نظر کې د غوره حجتونو وینه ده.

هغه حقیقت چه یواځې حساس غوږونه یې درک کولی شي د نوموړي لپاره بې معنی او بې مفهومه دروغ دی. په حقیقت کې نوموړي یواځې په هغو خدایانو باور لري چه په نړۍ کې ستر جنجال رامنځته کولی شي. دا ډول جدي مقلدان په بازار کې زښته ډېر دي او ځینې بیا په همدې لویو خلکو ویاړي، دوی د یو ساعته بازار څښتن دي.

مگر د هغوی وخت محدود دی، په دوی باندې فشار راوړي او دوی هم په تا فشار راوړي تر څو خپله د موافقت یا مخالفت رایه ښکاره کړي. آیا ته غواړې چه د مخالفت او موافقت په منځ ځای ونیسي؟

اې د حقیقت مینوالو د دې بېره کوونکو کسانو سره کینه مه کوی! ځکه حقیقت هېڅ وخت له چا سره کار نلري او د چا خوا هم نه نیسي. لدې بېره کوونکو څخه لږوالی اختیار کړئ او په ځان پوه شی! ځکه یواځې په ښارونو کې څوک د موافقې او مخالفې رایې په وسیله ټکول کېږي. ژورې څاگانې ډېر پس یو څه درک کوي. ډېر وخت نیسي تر څو پوه شي چه تیره یې تلې ته غورځول شوېده.

ټول لوی کارونه له ښار او شهرته لرې منځته راځي. اختراع کوونکي تل نوي ارزښتونه له بازار، شهرت او نومه لرې ساتي. زما ملگریه! د انزوا کنج ته پناه یوسه! وینم دې چه له سر تر پښو زهرجنو منگسو چیچلی یې. داسې ځای ته لاړ شه چه هلته تېز او خشن بادونه لگېږي.

د انزوا کنج ته پناه یوسه! ته له حده ډېر پستو او ټیټو خلکو ته نیردې شوی او اوسېدلی یې، د هغوی له بې موقع غیچ څخه وتښته! هغوی له تا څخه د غیچ اخیستو په فکر کې دي.

نور د دوی په وړاندې لاس مه پورته کوه! هغوی بې شمېره دي او ستا کار د منگسو آلوزول ندي. دا پست او ټیټ خلک بې شمېره دي او ډېری لوی ځایونه د باران څاڅکو او له کاره لوېدلو وښو وران کړيدي. ته تیره نه یې مگر همدا اوس د ډېرو څاڅکو له امله ړنگ شوی یې. لدې څاڅکو لاندې به ټوټه، ټوټه او له منځه لاړ شي.

تا وینم چه لدې زهرجنو منگسو څخه تر خولې تنگ راغلی یې، همدا اوس د په ځان باندې د سلگونو نېشونو ځایونه ښکاري او تر اوسه دې د نفس عزت ندی خط شوی. هغوی د بې گناه توب په کمال سره ستا د وینې تېري دي ځکه د هغوی بې وینې روحونه وینه غواړي او په همدې دلیل د بې گناهی په کمال تا چیچي.

مگر ته چه عمیق یې، په شدت سره له جزوي ټپ څخه رنځ وړې او مخکې لدې چه روغتیا ومومي دا زهرجن موجودات په تا باندې څرخي او په لاسونو د کښېني. پوهیږم ستا غرورو لدې زیات دی چه لاسونه د دې پستو او ټیټو موجوداتو په وینو ککړ کړي. تښته! هسې نه چه ناچاره شي او ټول زهرجن نېشونه وزغمې!

له یو اړخه هغوی ستا چاپېر الوتنې کوي او ستا ستاینې زمزمه کوي او ستاینه یې په بې شرمۍ او گستاخی ختمیږي. ځکه دوی ستا جسم او وینې ته نیردې کېدونکي دي.

هغوی د خوښېدو لپاره تا خدای یا شیطان نوموي او ستا په وړاندې پر عاجزۍ او گوندو کيږي همداسې لکه خدای یا شیطان ته چه په گوندو عاجزي کوي. پوه شه! دوی ټول چاپلوسان او غوره مالان دي. دوی ستا په وړاندې ځانونه مهربانه ښايي مگر تل د جنگ ټنبلان او وېره کوونکي دي. هو! ټنبل او ډارن دي.

هغوی پخپل کوچینی خیال کې ستا په اړه ډېر فکر کوي او ستا په وړاندې تل بدگمانه دي ځکه د هر څه په اړه چه زیات واندو په بدگمان بدلیري. تل ستا بڼه صفتونه غندي او بد صفات او بدې ځانگړنې د دوی په بڼه کې ځای نیسي ځکه ته مهربانه او عادل یې له ځانه سره وایي: "دوی پدې کمزورو او پاکو ځانونو سره گناه نلري." مگر هغوی چه دکوچینیو او پستو ارواه گانو خښتن دي وایي: "ټول ستر موجودات گناهنگار دي." ته زړه سواند او مهربانه یې پر هغوی مهرباني کوي مگر دوی ځان ترکرکه لاندې احساسوي ځکه ستا بڼگنې د پټو بدگنو په ضربو سره ځوابوي.

ستا چوپ غرور تل دوی خوشاله کړيدي. کله چه ته په سپکوالي د ځان نبودنه کوي هغوی دومره خوشالی کوي چه له ډېرې خوښۍ پخپلو جاموکې نه ځاییري. نه وینې! هغوی ته چې نیردې کیرې خومره چپ کیري؟ او څرنکه د هغوی قوت د اورجن دود په شان په بشپړ ډول سره دوی پریردي او څي؟

هو زما ملگریه! ته د خپلو گاونډیانو ناراحته وجدان یې؛ ځکه هغوی ستا وړتیا نه لري لدې امله د خپل میرخمن گني او ستا د وینې څښو هیله لري. ستا گاونډیان به تل لکه زهرجن منگس داسې وي. هغه څه چه تا ستروي هغوی د منگسو پشان بې وړتیا او له زهرو ډکوي. زما ملگریه خپل د یواځیتوب کنج ته، چپرته چه سخت او تېز بادونه لگیري پناه یوسه! ستا کار او قسمت د منگسو آلوزول ندي.

د پاک لمنی په اړه:

زه له ځنگله سره مینه لرم. په ښارکې ژوند له ستونزو ډک دی ځکه بې شمېره شهوتیان هلته ژوند تېروي. آیا بڼه به نه وي چه انسان ووژل شي لدې نه چه د یوې شهوت پرستې بڼې خوبونو ته داخل شي؟ دې سړیو ته وگورئ! دوی د بڼې په غبرکې له خوبه پرته بل هېڅ غوره څیز نه پېژني. د دوی د روح بنسټ چټل دی. کاشکي! د دوي پدې چټلیو او کثافاتوکې عقل او دماغ هم پیدا شوی وای. کاشکي دوی په بشپړ ډول سره د وحشیانو پشان شوي وای! خو نه وحشیان بې گناه او سپېڅلي دي.

داسې فکر مه کوی چه زه مو وژلو ته هڅوم! زه یواځې او یواځې تاسو پاک او معصوم ساتلو ته رابولم. داسې هم مه اندی چه د پاکمنی په اړخ مو رهبري کوم! عفت د یوې ډلې لپاره حسن او د بلې ډلې لپاره غټ عیب دی. ډېر پاک لمنی خلک پرهیزکاره دي مگر د شهوت سپی د دوی له ټولو حرکاتو څخه بغاوت کوي.

دا ناراحته حیوان تل د دوی په تعقیب کې دی او د پرهیزکاری او فکري خلود په انتها کې هم لدوی لاس نه اخلي. ځنگه چې د دې شهوتي سپی څخه ځان وژغورل شي روح تسخیروي.

تاسو له تراژیدۍ او هغو شي څخه چه زړه زخم او تر اغېز لاندې راولي خوند اخلي؟ خير دی، مگر ستاسو اصلي تحریک کوونکی بې له شهوته بل هېڅ ندی. زما په نظر تاسو د ظالمو سترگو لرونکي ياست ځکه په خوښۍ سره رنځورانو او کړېدونکو ته گورئ. آیا فکر نه کوئ چه شهوت مو بڼه بدله کړې او د ترحم په بڼه يې ځان رامخکې کړیدی؟

ډېر خلکه شته چه د پاک ساتلو په خاطر يې يو ځل ځان چټلی ته تسليم کړی دی. چا ته چه عفيف اوسېدل ستونزمن دي غوره ده چه له هغو پرهېز وکړي ځکه هسې نه چه دا بې ځايه عفت يې د دوزخ لارښود شي؛ يعني روح يې چټل او ککړ شي. کله چه له چټليو خبرې کوم هغوی تر ټولو بد آفتونه نه بولم. عاقل خلک دومره له حقيقي چټلي او ناپاکۍ نه تنبتي لکه څومره چه له سطحي ککړتوبه فرار کوي. رينبټيا همداسې کسان هم شته چه په واقعي ډول سره پاکمني او سپيڅلي دي. دوی د پاکو او مهربانه زړنو څښتن دي، هم له تاسو مهربانه او هم له تاسو ډېر ځاندي. دوی حتی د عفت په ويي پورې ځاندي او له ځانه تپوس کوي: "عفت څه شی دی؟" آیا عفت او پاک لمني لېونتوب ندی؟ مگر دا لېونتوب دی چه پر مور يې غلبه کړې. مور يو چه روح او زړه مو ورکړئ او همدا اوس له مور سره اوسي. پریږده تر هر وخت چه غواړي له مور سره د واوسي!

د دوست په اړه:

زاهد وايي: "زما لپاره يواځېتوب او تنهائي د ډېروالي سبب کيږي. هغه چه په لومړيوکې يو دی په ورو ورو دوه کيږي. زه تل پدې چورت کې يم، څه ډول امکان لري چه بې له دوسته ژوند ته ادامه ورکړو؟ د زاهد لپاره دوست دريم کس دی. دا دريم کس د هغې کښتۍ پشان دی چه زاهد له ځانه سره مجادلې او عمق ته نه پریږدي. افسوس د متعكفانو او گوښه گيرو خلکو لپاره دا ډول ډېر رودونه او ژورې اوبه شتون لري او له همدې امله هغوی په ناقراری سره د دوست په لټه کې دي."

په نورو باندې زمور باور دا په نښه کوي چه غواړو په ځان اعتماد تلقين کړو. دا تمايل مور په دوستۍ سره رسوا کوي. اکثرا څوک چه عشق بايلي يواځې دکينې تر پښو لاندې کولو په فکر کې وي. هغه کس چه حمله کوي ځانته دوشمن پيدا کوي او هڅې کوي پدې ډول سره د امکان تر حده پورې د ځان تر حملې لاندې راوستل پټ وساتي.

د دوستۍ لپاره له چا تپوس او هيله نه کوي او په بشپړ احترام سره وايي: "حد اقل دوشمن مې واوسه!" څوک چې د دوستۍ په لټه کې وي بايد د هغه دوست د دوستۍ په لاره کې مبارزې ته هم حاضر شي او د خپلې دوستۍ په لاره کې ناچاره دی چه د چا دوشمني واوسي. د دوستۍ په منلو سره بايد دوشمني هم

ومنل شي ځکه کله چه د يو چا سره دوستي کړې طرفداري او ملاتړ به يې هم کوي کله بل ډول امکان لري؟ د دوست په بدن کې بايد تر ټولو گران دوشمنان وپلټو. هغه وخت نوموړي ته دومره نيردې کيږو چه په مقابل کې يې مقاومت وکړي شي.

آيا د خپل دوست په وړاندې ځان برېښې شې؟ آيا دوست ته د احترام په خاطر څه ډول چې يې ځان نه ظاهروي؟ که داسې وکړې نوموړی به له تا وتبتي. څوک چه ځان نه پتوي خلک ترې کرکه کوي. ډېر دليلونه شته چه ولې بايد له لوڅوالي لرې وگرځو؛ هو يواځې که چېرې خدای وای د ځان له پټولو به مو شرم کړی وای.

هېڅ وخت خپل دوست ته په کافي اندازې سره ځان نشې سينگارولی ځکه د هغه په نظر ته د ستر سړي په طرف يو غشی او هيله يې. آيا کله د خپل دوست په خوب ليدلی تر څو پوه شې چه نوموړی څرنگه شخص دی؟ د دوست څېره د په نورو وختوکې څه ډول ده؟ ستا پشان ده چه په ککره او ناپاکه هېنداره کې منعکس شوي؟

آيا کله د خپل دوست د خوب په حال کې ليدلی؟ په کوم حالت کې د چه خپل دوست ليدلی آيا ترې وېرېدلی نه يې؟ زما گرانه انسان داسې موجود دی چه بايد لوړتيا او پرمختگ ومومي! دوست بايد په غيبي علم او د چوپتيا په فن کې استاد وي، ته بايد ټول څيزونه ونه وينې. کېدای شي په خوب ووينې چه دوست د په ويښتوب کې څه کوي.

پرېږده چه ستا تمايل په غيب ويلوکې واوسي، تر څو لومړی پوه شې چه آيا دوست د له تا څخه د همدردی غوښتونکی دی کله؟ هغه څه چه په تا کې خوبوي کېدای شي ثابتې سترگې او ابدې نظر وي. پرېږده چه ستا همدردی د خپل دوست په وړاندې تر يو ډبل پوستکي لاندې پټه پاتې شي. پدې ډول سره به ستا په ليدکې ظرافت او مهرباني پيدا کړل شي.

آيا ته دې د دوست لپاره د هوا په اندازه د انزوا کنج، ډوډی او يا دارو يې؟ ډېر داسې کسان شته چه خپله د تيارو په بندکې دي خو خپل دوست يې له تيارو څخه ژغورلی دی. آيا ته غلام يې؟ که داسې وي پوه شه چه د چا دوست نشې کېدای. آيا ته ظالم يې؟ که داسې وي پوه شه چه له چا سره دوستي نشې کولی. ډېر وختونه کيږي چه غلام او ظالم ځانونه د ښځې په بدن کې پټ کړيدي. له همدې امله تر دې دمه ښځه له چا سره ملگري نشي کولی. هغه يواځې مينه پېژني، د ښځې په مينه کې نظر نورو کسانو ته چه په وړاندې يې د مينې علاقه لرې بې عدالتي او ړوندتوب ډېر دی. حتی کله چه په خلاصو سترگو مينه کوي د هغوی د مينې له نور سره برق، تيارې او غافلگيری تل شته.

تر اوسه پر ملگری باندې توانا بنځې شتون نلري. بنځې تر اوسه د پيشو او او مرغیانو پشان دي او يا يې هم په نهايت کې له کڼاخې سره تشبیه کولی شو. تر دې دمه بنځې ملگری نشي کولی. مگر اې سپړيو! ما ته وواياست: "په تاسوکې څوک دوستي کولی شي؟"

ستاسو په روحي فقر او ستړيا باندې افسوس کوم! کومه اندازه چه تاسو خپلو دوستانو ته ورکوئ زه يې خپلو دوښمنانو ته هم نه ورکوم او له همدې امله نور نه فقير کپرم. ملگرتيا شتون لري خو کاشکی دوستی هم شتون لرلی.

د يو زره او يوې موخې په اړه:

زردشت ډېر تېرونه او هېوادونه ليدلي. لدې امله د ښو او بدو ملتونو په پېژندنه کې ډېر ماهر دی. هېچا پدې نړۍ کې د ښو او بدو په اندازه قدرت ندی موندلی. بې له هغو ملتونو څخه چه په لومړيو کې يې ځانو ته ارزښتونه جوړ کړي پدې نړۍ کې نور څوک نه پاتېري مگر هغه تېرونه چه د بقا هيله لري بايد له خپلو گاونډيانو سره يو شان ارزښتونه جوړ نکړي.

زما تجربه وايي کومو څيزونو ته چه يو تېر په درنه سترگه گوري بل ورته سپک او بې قدره نظر کوي. همدا ډول ځينې نور څيزونه يو تېر سپک او بې قدره گڼي. پداسې حال کې چه بل قوم يې د ستاينې او احترام وړ بولي او پر اجرا کوونکو باندې يې وياړي.

هېڅ وخت دوه گاونډيانو يو بل نشي درک کولی او ټول تل د خپل گاونډي له بدۍ او گمراهۍ څخه په تېښته کې دي. هر تېر ځانگړی جدول لري چه په حقيقت کې د هغو د بريا جدول دی، دا جدول د تېرونو د قوت او غوښتنو د انعکاس جدول دی.

هر څيز چه لاسته راوړل يې ستونزمن وي د ټولو تېرونو لپاره د ستاينې وړ دي. عموما اړين او هغه څيزونه چه لاسته راوړل يې له کړاوه ډک کار وي نېک بلل کيږي. هغه څيز سپېڅلی نومول کيږي چه په سخت او لاس تنگي وخت کې د بريا او خلاصون لامل گرځي. کوم شی چه د يو تېر د تسلط، فتح او ځلېدو باعث شي د گاونډيانو د وېرې سبب کيږي. د دې قوم د ارزښتونو په سر کې ځای نيسي او د ټولو شيانو د سنجونې معيار کيږي.

په رېښتيا هم وروره که چېرې ته د يو ملت گاونډيانو، اړتياوو، ځمکې او آسامان ته وگورې د هغوی د فتوحاتو قانون به کشف کړې. پدې به هم پوه شي چه څرنگه هغه ملت د خپلو فتوحاتو له چوکاټ څخه د خپلو هيلو او غوښتنو په لور حرکت کړی دی.

یونانیان دې لاندې فرمان په لړزه راوستل او پدې فرمان یې ستره لاره طی کړه: "ته باید تل لومړی او له ټولو مخکې واوسې. بې له ملگرو د باید هېڅوک په حسود روح کې ځای ولري!" اما هغه ټبر چه زه خپل نوم ترې لرم لاندې وینا او دستور محترم گڼي: "ریښتیا ووايه او ماهر غشي ویشتونکی اوسه!" دا دستور هم د هغو قوم دی چه عظمت او ابدیت یې پرې پیدا کړ: "د خپل مور او پلار احترام وکړه او په بشپړه خوښه یې د فرمانونو منونکی اوسه!"

په لاندې شریعت او قانون باندې بل قوم صعود وموند او د دې په وسیله یې خپلې لویې هیلې او امېدونه تر لاسه کړل: "خپل باور وساته او د ساتنې په لار، حتی په خطرناکو حالاتو کې له وینې تویونې او شرف خرڅونې اجتناب وکړه!" په ریښتیا هم چه انسانان ښه او بد موجودات دي. پدې پوه شئ چه دا ښه او بد پدوی باندې له آسمانه ندي نازل شي.

انسان داسې خیزونه او ارزښتونه ومنل چه ځان پرې وساتلی شي. هغه وو چه په لومړیو کې یې شیانو ته بشري مفهوم ورکړ، لدې امله اوس ځانته انسان یعنی ارزښت موندونکي وايي.

اې خلق کوونکو وواړی: "ارزښت موندل یعنی پیدا کول، ارزښت موندل پخپله د ټولو خیزونو خزانه ده. ارزښت موندونکي دي چه شیانو ته ارزښت ورکوي. بې له ارزښته وجود لکه پوچ بادام داسې دی." آیا اورئ اې خلق کوونکو؟

د ارزښتونو بدلون یعنی د خلق کوونکو بدلون، هغه کس چه برخلیک یې پیدا کول دي تل خرابي کوي. د خلقت په لومړیو کې خلک پیدا کوونکي وو او وروسته عادي خلک شول. په ریښتیا هم چه فرد آخرین خلق کوونکی دی.

په تېرو وختونو کې خلکو ځانونو ته د ارزښتونو جدول جوړول. له فرمان ورکوونکو او اطاعت کوونکو سره مینه د دې جدول خالق کوونکي وو. جرگه یې خوند له نفسي خونده پخوانی دی او پداسې حال کې چه ښه وجدان ته جرگه او بد وجدان ته ساه یا نفس وايي.

په ریښتیا هم دا موذي او بې علاقې نفس تل د خپلې گټې په لټه کې وي. د جرگې مؤسس ندی مگر هڅه کوونکی او وړانکار یې دی. نېک او بد پیدا کوونکي تل مهربانه او با اخلاقه کسان دي. د ټولو نېکیو، د مینې په اور او غوصه کې ښکاره معلومیږي. زردشت زښته ډېر هېوادونه او ټبرونه لیدلی او د عشاقو له آثارو یې لوی قوت په نړۍ کې ندی موندلی او همدې آثارو ته د ښه او بد نوم ورکړل شوی دی.

په ریښتیا چه دا لوی رټلی او ستایلی قدرت ډېر غټ دی. وواياست اې وروڼو! "څوک هغه ته څیر کېدلی شي او څوک شته چه په زرو غاړو یې د بندگۍ ژغ کيږدي؟" تر دې دمه زرو موخو په نړۍ کې شتون درلود ځکه زرو ټبرونو په نړۍ کې ژوند کړی دی. اما تر دې دامه داسې ژغ ندی پیدا شوی چه پدې زرو غاړو باندې

ځای شي او مشترکه موخه په نړۍ کې نده موندل شوې. تر اوسه بشر بې موخې دی. مگر اې وروڼو ما ته وواياست! "کله چه بشر موخه ونلري آیا بشر شتون لرلی شي؟"

د ګاونډي سره د مينې په اړه:

تاسو په خپل ګاونډي چاپېره شوي ياست او دې عمل ته مو ډول ډول نومونه ورکوئ مگر زه درته وایم چه له ګاونډي سره مو مينه له ځانه سره بد محبت دی. تاسو له ځانه تېښته کوئ، ګاونډي ته پناه وړئ او دا عمل مو ستایئ! مگر زه ستاسو دا کړنې يو ظاهري او تش عمل بولم. د (تا) لفظ له (زه) ويي څخه پخوانی دی. لدې امله د (تا) لفظ يو څه وخت کپري چه سپېڅلی شوی مگر د (زه) لفظ تر اوسه پخپل سر داسې هاله نه لري او لدې خاطر ه خلک په ګاونډيانو باندې راټولېږي.

زه د ګاونډي پر وړاندې مينه نه تدریسوم بلکه تاسو ته وایم چه له ګاونډيانو مو فرار وکړئ او له هغو سره مينه وکړئ چه له هر چا ډېر درنه لرې وي. د ګاونډي له مينې له راتلوکې او لېرې سره مينه ډېره ښه ده او زه له شيانو او پېريانو سره مينه د خلکو په مينه غوره بولم.

اې وروڼه! هغه پېری چه ستا په مخ کې منډې وهي له تا ډېر ښايسته دی. ولې هغه ته خپلې غوښې او هېوکي نه ورکوې؟ مگر ته له ډاره خپل ګاونډي ته پناه وړې. تاسو خپل ځان نشئ زغملی او له ځانه سره ډېره کمه مينه لرئ ځکه خو هڅې کوئ چه خپل ګاونډيان مو دسره مينه وکړي تر څو وکولای شئ د دوی په وسيله خپلې غلطۍ پټې کړئ. کاشکي نه مو شوی کولای چه خپل ګاونډيان او د ګاونډيانو ګاونډيان تحمل کړو او په پایله کې مو له خپل ځانه ځانته زړه سوانده او مهربان ملګری جوړ کړی وای.

هر ځل چه غواړئ د ځان ستاينه وکړئ، داسې څوک شاهد ونیسئ چه ستاسو په اړه ښه نظر وړاندې کړي پدې ډول سره مو د خپل ځان په وړاندې هم نظر غوره کپري.

هر څوک چه د خپل علم په خلاف خبرې کوي دروغجن دی او هغه څوک چه د خپل جهل په وړاندې خبرې کوي ډېر دروغجن دی. پدې ډول سره تاسو د خپل ځان په اړه په محفلونو کې خبرې کوئ ځان او ګاوډي ته مو فربب ورکوئ. لدې امله خو بې عقل وايي: "له خلکو سره راشه درشه د انسان اخلاق فاسدوي، په ځانګړي ډول سره هغه وخت چه يو انسان خپله د اخلاقو فاقد وي." ځينې د ځان پيدا کولو او ځينې د ځان ورکولو لپاره خپلو ګاونډيانو ته پناه وړي. ستاسو په وړاندې خپله بده مينه تاسو ته له يواځيتوبه زندان جوړوي.

هغوی چه لېرې دي د دوستۍ مکافات مو بايد ستاسو ګاونډيانو ته ورکړي. هر چېرې چه پنځه کسان سره راټول شوي وي شپږم نفر بايد مړ شي. زه ستاسو له جشنونو څخه سخت تنګ شوی يم ځکه پدې جشنونو

کې د لوبغاړو شمېر زښته ډېر دی او کله کله خو لیدونکي هم په لوبغاړو بدلېږي. زه تاسو ته د ګاونډیتوب زدکړه نه درکوم بلکه د دوستۍ او ملګرۍ لارښوونه درته کوم. پرېږدئ چه ملګري مو د ځمکې لپاره جشن وګرځي، همدارنگه د ستر سړي په مخکې هم ستاسو جشن شي.

زه تاسو ته ستاسو ملګري او له مينې ډک زړه تدریسوم. مګر هغه څوک چه غواړي له مينې ډک زړه سره ملګري وکړي لومړی باید زده کا چه په څه ډول سره سفنج کېدای شي. زه تاسو ته هغه دوستي تدریسوم چه په وسیله سره یې نړۍ دکمال حد ته رسېږي. زه تاسو ته هغه دوست تدریسوم چه له نېکیو ډک او بشپړه نړۍ پخپل اختیارکې لري.

د هغو له امله نړۍ پراخوالی مومي، بیا ځلېږي او له بډیو یې نېکۍ زیږولې دي. پرېږدئ چه ستاسو ننۍ موخه راتلونکي څیزونه واوسي. د مينې له لارې د خپل ملګري یا په مينه سره ستر سړي ته رسېږي او هغه خپل ننۍ هدف ټاکي. اې وروڼو! زه د ګاونډي سره د مينې پر ځای له هغو سره د مينې توصیه کوم چه له تاسو په ډېرو لري و اتنونوکې قرار لري.

د خلق کوونکي د لارې په اړه:

اې وروره! آیا یواځې اوسېدی شې؟ او آیا په یواځېتوب سره خپله لاره پیدا کولی شې؟ یوه شېبه ودرېږه او ما ته غور شه!

یوه ډله وایي: "څوک چه پلټنه کوي کېدای شي ګمراه شي. یواځېوالی ګناه ده" او ډېر وخت ته د همدې ډلې غړی وې. په باطن کې تر اوسه د دې ډلې غږ په تا اغېز کوي او کله چه وایي: "زه نور له تاسو سره مشترک وجدان نه لرم" د رنځ او درد احساس کوي او غمجنېږي.

ته چه د رنځ په لار خپل ځانته رسېدی شې ایا اقدام کولی شې؟ که چېرې کولی شې نو د دې کار قوت ما ته راوښیه! آیا په ریښتیا ته یو نوی قوت، یو قوي محرک او په ځان چاپېر څرخ یې؟ او آیا د آسمان ستوري پخپل ځان چاپېر څرخولی شې؟

افسوس لوړو مرتبو ته د رسېدو لپاره مو شهوت څومره ډېر دی او څومره ځان غوښتونکي یو! ما ته وښایه چه شهوت پرست او ځان غوښتونکی نه یې! افسوس! ډېرئ اندونه لکه بالونونه (ډومبکي) داسې دي هر څومره یې چه پوکوي هغومره خالي کېږي. ته ځانته آزاد وایي؟ زه غواړم د اسارت له بنده د فرار پر ځای د فکر واورم.

آیا هغه څوک یې چه د اسارت له بنده د تېښتې وړتیا لري؟ څومره ډېر دي هغوی چه د اسارت څخه د

تېښتې په صورت کې يې په بشپړ ډول سره خپل ارزښت له لاسه ورکړی دی. د څه له قید څخه آزاد شوی يې؟ پرېورده چه سترگې دې صادقانه راته خواب ووايي! چه د څه لپاره آزادي غواړې؟

آيا ښه او بد ځانته تحويلولې شي او خپله اراده د نفس قانون کولی شي؟ آيا د ځان قاضي کېدی شي او د ځان لپاره د سرغړونې په صورت کې له ځانه غچ اخیستی شي؟ د خپل قانون او قاضي سره يواځې پاتې کېدل څومره سخت او دروندکار دی. هغه ستوری چه په یخه فضا کې يواځې دی همداسې وضع لري. اې يواځې کسه! نن ته له خلکو رنځ وړې او تر اوسه په بشپړ ډول سره خپل شجاعت او هېلې له ځانه سره لري. مگر داسې ورځ هم راتلونکې ده چه له يواځيتوبه څخه به زړه تنگی شي. غرور به د له منځه لاړ شي او شجاعت به د خپل غاښونه چيچي او چيغې به وهې چه: "زه يواځې يم." داسې ورځ به راشي چه خپل غوره څيزونه به نه وينې او بېکاره ټيټ څيزونه به ډېر نيردې احساسوې. له ځان او مقامه به لکه د پيري پشان په وېره کې وې. هغه ورځ به فريادونه وکړې چه ټول څيزونه دروغ دي!

داسې احساسات هم شته چه تل د منزوي کس په وژلو پسې وي. که چېرې دا احساسات د يواځې کس په وژلو سره بريالي نشي خپله پناه کيږي. مگر ته دومره قدرت لري چه قاتل شي؟ اې وروره! آيا ته پوهيږې چه سپکاوی څه دی؟ څومره له درده ډک دی هغه عدل چه هم ستا سپکاوی کوي او عادل هم وي؟ ته ډېر هڅوې چه تا له سره وپېژني او هغوی له همدې امله تا نه ښيي. ته هغوی ته ډېر نيردې شوی يې او په همدې خاطر نابنده ترې تېريږې. لدې امله به د دوی هېڅکله ونه ښيي. ته له هغوی ډېر لوړ ځې او هر څومره چه پورته کيږې د هغوی کينه زياتيږي او کوچيني د وينې. هغه څوک تر ټول زيات دکينې وړگرځي چه وزر لري. وايي: "څرنگه ستاسو په وړاندې عادل کېدلی شو؟" زه ستاسو بې عدالتي او ظلم د خپل قسمت په عنوان ټاکم.

بې عدالتي او چټلي د منزوي کس په طرف غورځوي مگر اې وروره! که چېرې غواړې چه ستوری شي بايد په هر څه سربېر د هغوی په سر وځليږې! له ښو او صالحو خلکو لري گره! ځکه دوی له هغو کسانو کرکه کوي چه د نېکۍ او بدۍ نوی معيار جوړوي او منزوي کسان د ځان دوښمنان بولي. له ساده او سپېڅلو خلکو هم لري تېښته کوه! ځکه دوی يواځې هغه څيزونه سپېڅلي گڼي چه ساده وي. دوی له اور سره د لوبو څخه خوند اخلي په ځانگړي ډول سره هغه وخت چه اور د مخالفينو لپاره بل شوی وي. او د خپلې مينې له حملو څخه هم په فرار کې اوسه! منزوي کس ډېر زر د هغو په طرف لاس اوردوي چه د ليدنې لپاره يې راغلی وي. ته بايد د ډېرو خلکو ته لاس ورنکړې، مگر کاشکي ستا منگولې تېزې او قوي وای!

ستا همېشني دوښمن خپل نفس دی. نفس دې په سومڅو او ځنگلونو کې په کمين کې دی.

ای منزوي! ته د خپل نفس په طرف روان یې او ستا لاره له اوو شیطانانو څخه تېرېدونکې ده. ته باید پخپل نظرکوډگر، دعا لیکونکی، احمق، شکاک او شریر واوسې. ته باید په خپلو شغلوکې ځان وسپڅې، تر څو چه ایره نشې له سره رغونه د څه ډول ممکنه ده؟

ای یواځې کسه! ته د یو خلق کوونکي په لاره پل ږدې، ته به د نفس له اوو شیطانانو د ځان لپاره خدای جوړ کړې. ای منزوي! ته د مینانو په لاره قدم ږدې، پداسې حال کې چه له ځانه سره دومره مینه لرې چه یواځې عشاق یې کولی شي؛ همدومره ځان سپک او له ځانه سره دوښمني هم لرې. مین دوښمن لري، سپک گنل کيږي او خلق کولی شي، هغه چه په برخلیک کې یې د معشوقې دوښمني نشته په مینه څه پوهيږي؟ ای وروړه! د انزوا کنج ته په خپله مینه او او خلق کوونکي قدرت پناه یوسه! وروسته کېدای شي عدالت درپسې راشي. ای وروړه! د خپل یواځیتوب گونبې ته لار شه! زما اوښکې د له تا څار وي! زه له هغو کسانو سره مینه لرم چه له ځانه لوړ څیزونه خلقوي او په همدې لاره کې سر قربانوي.

د ځوانو او زړو ښځو په اړه:

ای زردشته! ولې پدې گړدجنه او دوړنه هوا کې د غلو پشان ځې؟ او هغه څه شی دي چه په کوت کې د پټ کړي دي؟ آیا کوم خزانه چا درته ډالی کړې؟ یا خدای کوم ماشوم درکړی؟ کنه اوس ته هم دگناهنگارانو او شیرانو ملگری شوی او غل گړځېدلی یې؟ زردشت وویل: "ای وروړه! په کوت کې بې له شکه راسره هغه خزانه ده چه چا راته ډالی کړې او هغه هم یو کوچینی حقیقت دی. مگر دا حقیقت داسې نافرمانه او شیطان ماشوم دی که چېرې یې لاس له خولې لرې کړم چیغې به ووهې او ما به رسوا کړي."

د لمر لوېدو په وخت مې یواځې قدم وهلو چه یوه کوچینی بوډی ښځه مې ولیده او زما روح ته یې وویل: "زردشت زموږ په اړه ډېرې خبرې کړېدي مگر تر دې دمه مو خپله له ده څه ندې اورېدلي." او ما ورته وویل: "د ښځې په اړه یواځې باید له سړیو سره خبرې وکړل شي."

هغې وویل: "له ما سره هم د ښځو په اړه خبرې وکړه!" ما ومنله او داسې مې وویل: "د ښځې ټول څیزونه معما دي او ټول شیان په یوه ځواب چه زیږد دی ختمیږي. سړی د ښځې په نظر یوه وسیله ده، تل پای یواځې ماشوم دی اما ښځه د سړي لپاره څه ده؟

حقیقي سړی د دوه څیزونو غوښتونکی دی: خطر او لوبه. لدې امله ښځه د لوبې د یو ډېر خطرناک شي په حیث غواړي. سړی باید د جگړې او ښځه د جگړنو زیږولو لپاره باید وروزل شي. بې لدې که هر څه وکړې بې عقلي او احمقتوب دی.

جگړن ډېرې خوږې مېوې نه خوښوي. لدې خاطر له ښځو سره مینه لري ځکه ډېرې خوږې ښځې تر ټولو

دېرې ترخې وي. ښځې له سړي ډېرې د ماشومانو په روحیه پوهیږي او سړی د ښځې په نظر ماشوم ته ورته دی. په حقیقي سړي کې د ماشوم روح پټ دی او روح یې د لوبې لپاره الوتنه کوي. اې ښځو راپورته شی! او ماشومانه روح په سړي کې ما ته کشف کړئ.

پرېږدئ چه ښځه یو قبمې او ارزښتناک د لوبو شی پاتې شي او په ځان کې د نړۍ تر ټولو غوره صفتونه پټ وساتي. پرېږدئ چه د ستورو ځلېدونکې شعاوې ستاسو په مینه کې وځلېږي! تل دا هیله ولرئ چه کاشکي ما ستر سړی زیږولی وای. پرېږدئ چه مینه مو په شجاعت کې ډوبه وي! هغوی چه تاسو وپروي په مینه باندې تر حملې لاندې ونیسئ! ویاړ مو تل په مینه وکړئ! یوه باشرافته ښځې بل شي ته اهمیت نه ورکوي. مگر پرېږدئ او افتخار وکړئ هر څومره چه د علاقې وړ یاست له هغې ډېرې علاقه مندې واوسئ او هېڅکله لومړۍ مرتبه له لاسه مه ورکوی. پرېږدئ چه مین له خپلې مینې په تېښته کې واوسي! هغه وخت نوموړې هر څه قربانوي او هېڅ شی ورته ارزښت نلري. او پرېږدئ سړی له هغې ښځې په فرار کې شي چه کرکه ترې لري! ځکه هغه شریر سړی د روح په عماقو کې بد دی او ښځه له هغه بده. ښځه له چا ډېره کرکه کوي؟

اوسپنې مقناطیس ته ووبل: "زه له تا څخه تر ټولو ډېره کرکه لرم ځکه ته مې کشکوي خو دومره قدرت نه لري چه ځانته مې جذب کړي." د سړي خوښي پدې کې ده چه ووايي: "زه اراده کوم." او د ښځې خوښي پدې کې ده چه ووايي: "زه د سړي اراده کوم." دا هغه څه دي چه ښځه یې د مینې په وخت کې په بشپړ اطاعت له ځانه سره وایي: "وگوره! نړۍ پدې شېبه کې بشپړېږي." ښځه باید اطاعت وکړي تر څو د خپلې سطحې لپاره عمق پیدا کړي. د ښځې طبیعت سطحې دی او د هغه ځک په شان چه دکم عمقه اوبو په سر یوې او بلې خوا ته ځي. مگر د سړي طبیعت ژور دی او لاره یې د سمندرونو په تل کې ده. ښځه پدې قدرت پوهه شوې خو نه یې درک کوي."

هغه وخت کوچینی بوډۍ راته ووبل: "زردشت په بشپړ او ځانگړي ډول سره هغو ته ښه وایي چه ځوانې دي. هېښوونکې دا ده چه د زردشت پوهه د ښځو په اړه ډېره کمه ده خو بیا هم د دوی په اړه سم قضاوت کوي. آیا علت همدا دی چه د ښځو په باره کې هېڅ شی ناممکن ندي؟ اوس د منې په عنوان زما دا کوچینی حقیقت ومنه. زه په بشپړ ډول سره بوډۍ شوې یم نشم کولی پدې اړه درته خبرې وکړم. هغه ښه پټ او کلک وساته کله دا کوچینی حقیقت به چیغې وکړي." نوموړې ته مې ووبل اې ښځې! خپل کوچینی حقیقت ما ته ووايه او هغې داسې ووبل: "هر وخت چه د ښځو په طرف ځي خپله متروکه مه هېروه!"

دکچه مار د چیچ په اړه:

یوه ورځ زردشت د ډېرې گرمۍ له امله د انځیر ونې لاندې ویده شو او مخ یې پخپلو لاسو پټ کړ او هغه وخت کپچه مار راغی د زردشت غاړه یې دومره سخته وچیچه چه له درده یې چیغې وکړې. زردشت لاسونه له مخه لرې کړل او مار ته یې وکتل. مار چه د زردشت سترگې وپېژندې شرمندې شو او په ناراحتۍ سره یې غوښتل لاړ شي.

زردشت ورته وویل: "پدې ډول مه ځه! تر دې دمه دې زما مننه نده اورېدلې؛ تا زه په ډېر بڼه وخت وینس کړی يم او زه ډېره اوږده لار په مخکې لرم." مار په ډېر خفگان سره ورته وویل: "ستا لاره ډېره لنډه ده ځکه زما زهر وژونکي دي." زردشت په خندا ورته وویل: "ایا تر دې دمه د اورېدلي چه بنامار د مار زهرو وژلی وي؟ ماره خپل زهر بېرته واخله ځکه دومره قدرت نه لرې چه ما ته د زهر راکړې." هغه وخت مار خپله غاړه د زردشت غاړه ته یووړه او خپل زهر یې بېرته وزبېښل.

یوه ورځ زردشت خپلو زدکوونکو ته دا کیسه کولو او هغوی ترې وپوښتل: "زردشته مور ته ووايه! لدې قصې د مطلب څه وو او مور ته څه درس راکوي؟"

زردشت وویل: "ما ته نېک او صالح خلک د اخلاقو مخرب وایي او دا کیسه چه تاسو ته مې وکړه د اخلاقي موازینو په خلاف وه.

که چېرې تاسو دوښمنان لرئ د هغوی بد په ښو سره مه ادا کوئ ځکه دا عمل د هغوی د شرم سبب ګرځي. مګر هغوی ته داسې ښکاره کړئ چه فکر وکړي پخپلو بدو سره یې ستاسو لپاره خدمت کړی دی. ستاسو زر ځله غوصه د مقابل طرف پر شرمندو کولو غوره والی لري. که چېرې چا درېسې لعنت وویل تاسو ورته د خیر دعا وکړئ، برعکس تاسو هم په لعنت ویلو کې ورسره برخه واخلي.

که چېرې چا درسره ډېر او ستر بد وکړل تاسو په هغو باندې پنځه نور کوچیني بد هم وراضافه کړئ ځکه څوک چه یواځې مظلومیري څېره یې د زړه سوي وړ او بدرنگه معلومېږي. لږ غچ اخیستنه د بشري روح سره تر هېڅ نه اخیستنې ښه جوړېږي. زه ستاسو له غندنو سره مینه نلرم مګر هغه چه د حق او ویاړ سبب کېږي. د خپل حق د احتجاج څخه سترګې پټې کړئ مګر د داسې کار د ترسراوي لپاره باید انسان بې اړتیا وي.

زه ستاسو له عدالت سره مینه نه لرم، ستاسو د قاضیانو په سترګو کې د توره په لاسه جلاد څېره ښکاري. ما ته ووايي: "داسې عدالت چېرته دی چه په خلاصو سترګو یې ووبنو؟"

داسې مینه راته وښایاست چه ټول مجازات او ګناهونه په غاړه اخلي! هغه عدالت ته راته په ګوته کړئ چه بې له قاضي ټول تېرته کولی شي! او دا هم واورئ هغه څوک چه د عدالت لټوونکی دی له بشردوستۍ څخه انکار

کوي او باطلوي يې. مگر څرنگه په بشپړ ډول عادل کېدلی شو؟ زما لپاره دا کافي ده چه هر څه زما اړوند دي له ټولو قربان کړم.

په آخر کې واره وروڼو ته وایم چه د راهب له بدې څخه تېښته وکړئ ځکه، څرنگه یو راهب ستاسو بدې هېرولی شي؟ هغه یې څه ډول په ورته شي تلافی کولی شي؟ راهب د ژور څاه په شان دی. تیره غورځول پکې اسانه دي خو کله یې چه تل ته ورسېږي، څوک شته چه هغه ترې را وباسي؟ تاسو ته د راهبانو له بدې څخه په تېښته ټینگار کوم مگر دا هم درته وایم: "که کوی بیا یې هېڅکله ژوندي مه پرېږدئ!"

د هلک او واده په هکله:

اې وروره! زه له تا یواځې او یواځې یوه پوښتنه لرم کوم چه ستا د روح د ژورتیا د سنجولو لپاره مې جوړه کړېده. ته نوی ځوان یې زوی او مېرمن غواړې. زه له تا ټپوس کوم: "آیا ته په ریښتیا دومره لوی شوی یې چه د زوی غوښتنه کوي؟"

زه له تا پوښتم: "تر دې دمه پخپل نفس، غریزو او فضایلو باندې په بشپړ ډول حاکم یې؟ کله پدې برخه کې یواځې یوکون او ړوند د اړتیاوو ډک حیوان یې؟ یواځې توب او له خپل ځان سره مخالفت د محرک دي؟" کاشکي ستا فتحې او آزادۍ زوی غوښتی تر څو د هغې په وسیله دې د فتحې او آزادۍ یو ژوندي مثال رامنځته کړی وای.

ته باید له ځانه غوره نسل رامنځته کړې مگر تر هر څه مخکې باید ځان ښه سم جوړ کړې، په روح او بدن کې باید بشپړ شې! ته باید هڅې وکړې چه راتلونکی نسل ته پرمختګ ورکړې او لوړو مرتبو ته یې ورسوي ځکه هغه وخت ستا د واده بڼه له تا سره مرسته کولی شي. ته باید یو روغ جسم، یو اصلي محرک او یو ګرځنده اتومات څرخ یا په بل ډول ته باید نوښتګر (خلق کوونکی) وزېږوي!

زما په نظر واده هغه دی چه دوه کسان داسې دریم کس رامنځته کړي چه په دوی دواړو غوره وي. هغوی چه د واده په اړه دا ډول نظر لري بشپړ احترام ورته لرم. پرېږده چه ستا د واده حقیقت او مفهوم همدا و اوسې مگر هغه چه ډېرې خلک واده ورته وایي زه یې واده نه ګڼم.

دوی خپل فقر، اروایي نارغیو او دوه اړخه کرکجنې آرامۍ او رحمت ته واده وایي او بیا له ځانه سره وایي چه عقد یې په آسمان کې تړل شوی دی. زه د دې وحشي او بې عقله خلکو سره چه د آسمان په دامونو کې بند پاتې دي مینه نه لرم. دوه کسان یې د یو بل لپاره ندي پیدا کړي خو برکت پکې اچوي؟ پداسې خدای له عقیده د له ما تل لېرې وي. پدې واده پورې مه خاندئ! کوم ماشوم شته چه د خپل والدین له لاسه یې فریاد نه وي لرلی؟

په لومړيوکې لایق او رسېدلی سړی په نظر راغی مگر ښځې ته مې یې چه وکتل ځمکه راته دارالمجانین ښکاره شوه. هوکاشکي! هرکله چه یو سړی له بې ارزښته او بېکاره ښځې سره جوړه کېدلی ځمکه او وخت په لړزه راتللی.

یو سړی د اتلانو پشان د حقیقت په لټه کې روان شو او بلاخره یې داسې یو څه پیدا کړل چه په دروغو او ښځینه جامو پوښل شوي وو او له هغه سره یې واده وکړ. بل چه له اشرافو وو د مېرمنې په ټاکنه کې ډېر دقیق وو ناخپه یې دایمي ملګري په نصیب شوه او نوموړی ته یې تر ابدې نزل ورکړ. بل د داسې چوپړې سره واده وکړ چه د پرېښتې پشان د فضایلو او محسناتو درلودونکې وه او اوس پخپله د یوې ښځې خدمتګار شوی دی باید پرېښته کېدل زده کړي.

ټول پېرودونکي هوبنیار او محطاط دي مگر تر ټولو هوبنیار هغه دي چه نالیدلې ښځه ټاکي. هغه چه تاسو ورته مینه وایاست یوه زر تېرېدونکې بې عقلي او یو موتی خوښي ده، واده ستاسو دا بې عقلانه خوښي ختموي او یوه ابدي بې عقلي تل په ځای ترې پاتېږي. کاشکي ستاسو مینه له ښځو سره او د هغوی ستاسو سره د همدردۍ له امله وای او د یو بل صفتونه مو خوښېدلی اما معمولاً وروسته له واده معلومېږي چه دواړه سوچه حیوانات یاست.

داسې ورځ به راشي چه مینه به مو د نفس څنډو ته ورسې، هغه وخت کېدای شي مینه زده کړئ! ځکه تاسو یې د مینې ترېخ جام څښلو ته اړکړي یاست. تر ټولو غوره مینوکې هم ترېخ جامونه پیدا کېږي لدې امله تاسو د (ستر سړي) غوښتونکي او نوښت ګر کېږئ. د نوښتګرو تریټوب د هغو هیلو غشی دی چه د (ستر سړي) په طرف ځي، اې وروره! ما ته ووايه: آیا له واده څخه د مقصد همدا دی؟ که داسې وي دا واده او اراده زه سپېڅلې ګڼم.

د آزادي مړینې په اړه:

ډېرې خلک له ټاکلي وخت ډېر پس او ډېر بیا له وخته مخکې لدې نړۍ څخه سترګې پټوي. تر دې دمه هغه شریعت چه وایي (په وخت ومړه!) ډېر عجیب ښکاري. زردشت تاسو ته په وخت مرکېدل تدریسوي.

اما نه، هغه کس چه هېڅ وخت یې پخپله موقع ژوند نه وي کړی څرنگه په موقع مرکېدای شي؟ کاشکي دا کسان هېڅ دې نړۍ ته راغلی نه وای! دا تعلیم زه ډېرو خلکو ته ورکوم. مگر ډېرې خلک هم خپل مرګ ته اهمیت ورکوي. حتی پوچ بادام هم د ماتېدو هیله لري.

ټول خلک مړينې ته اهميت ورکوي مگر تر دې دمه چا د مړينې لپاره جشن ندی جوړ کړی. تر اوسه خلکو د مرگ سپېڅلی جشن ندی زده کړی.

زه تاسو ته د داسې مړينې نغوته کوم چه د ژوند په نسبت بشپړوونکی، محرک او سپېڅلې وثيقه ده. بريالی شخص لکه يو فاتح داسې مرگ ته ښه راغلاست وايي. پداسې حال کې چه گرد چاپېره يې هغه کسان راتول دي چه له ده سره په يوه لار روان او راتلونکي ته هيله مند دي.

پدې اساس بايد مړه شو. مگر هغه کس چه له ژوند سره يې خپل قول سپېڅلی ونشماري د جشن وړ ندی. دا دې مړينې ډېره غوره لاره ده؛ په دوهمه درجه کې هغه مرگ دی چه د مبارزې او جگړې په صورت کې رامنځته شي او د جنگ په ميدان کې شهيد شي.

د فاتح او شهيد له نظره ټول هغه مرگونه چه لکه غل په ورو ورو او تدريج سره زموږ خواوو ته راځي او بلاخره راباندې حمله کوي دکرکې وړ دي. زه تاسو ته د آزاد مرگ تعليم درکو يعني کله يې چه زه غواړم راځي.

څه وخت بايد د مړينې اراده وکړل شي؟ هغه څوک چه موخه او وارث لري کېدای شي په مناسب وخت کې د خپل وارث او موخې په وړاندې د مرگ اراده وکړي. داسې کس به د خپل وارث او موخې د احترام په خاطر هېڅکله د رژېدلو، گلا، نوکېدې، راخوړند نه کړي او ژوند ته به ډېر وخت ورنکا.

پدې پوه شئ! زه د طناب اوبدونکو پشان نه يم. هغوی هر څومره چه طناب اوږدوي هغومره په خټ ځي. ډېر خلک وروسته د حقايقو او فتوحاتو له درکه هم تر ډېره وخت ژوند ته ادامه ورکوي مگر بې غاښو خوله نور د هر ډول حقيقتونو د درک وړتيا نه لري.

هغوی چه په شهرت او وياړ پسې دي بايد په موقع او افتخار سره خدای پاماني وکړي او همدارنگه په موقع د مړينې هنر زده کړي. انسان بايد هغه وخت ځان ورک کړي چه د خوشالی مزه يې لا په خوله کې پاتې وي. که څوک دا درک کولی شي د ډېرې اوږدې مودې لپاره د خوښې وړ وگرځي.

البته تروشي منې شته چه برخليک يې همداسې دی، د مني تر آخرو ورځو پاتيري او خپل نوبت ته په انتظار کې وي او په همدې لړکې زېرې او شوته (رژپري) کپري. د ځينو لومړی زړه او د ځينو روح بوډا کپري او داسې کسان هم شته چه لا ځوانی ته نه وي رسيدلي بوډا شوي وي مگر چه پس ځوان شي ډېر دوام کوي. د ډېرې خلکو لپاره ژوند له ماتو او ناکاميو څخه زيات بل څه ندی. هر شېبه د ناهيلی چينجی د دوی زړه خوري. پريږده چه هڅې وکړې او حد اقل په خپله مړينه بريالي شي.

ډېر داسې خلک هم شته چه هېڅکله نه خوږيري او اوږي ته له رسېدو مخکې په غوتيوکې وچپيري. يواځې ټنبلۍ دوی د ژوند په ښاخونوکې محکم ساتلي دي. داسې اشخاص هم زښته ډېر دي چه له حده زيات د

ژوندون په شاخونو چسپيري. کاشکي تاسې يو طوفان راغلی وای چه دا ټولې چينجنې مېوې يې د ژوند له ونې څنډلې وای!

کاشکي د مړينې تبليغيان زر تر زره د دې خلکو په منځ کې پيدا شوی وای! دوی د ژوند په ونوکې د دې چينجنو ميوو لپاره د توپان حيثيت لري مگر افسوس تبليغيان يواځې او يواځې د تدريجي مړينې تعليم ورکوي او خلک د ټولو هغو څيزونو په وړاندې چه په ځمکه اړوند دي صبر او زغم ته هڅوي. اې تبليغيانو تاسو پر ځمکه باندې د مربوطو څيزونو پر وړاندې د صبر او زغم توصيه کوئ! پداسې حال کې چه د دې نړۍ د صبرکاسه ستاسو پشان کافرو خلکو له لاسه ډکه شوېده.

ريښتيا هم هغه يهودي چه د مړينې تبليغيان يې د احترام وړ بولي له خپل وخته مخکې مړ شو او دا بې وخته مړينه د ډېرو خلکو لپاره خطرناکه او وژونکې وه. کله چه عيسی بې له ځانه د نورو په اړوند د يهودانو، دوښمنانو او صالحينو اوبنکې او تشويشونه وليدل د مرگ غوښتنې پرې غلبه وکړه.

کاشکي نوموړي د څه وخت لپاره له نېکو او صالحو خلکو لېرې په دښتوکې ژوندکړی وای او ځمکې ته يې د ژوندکولو لارې، د ځمکې درلودل او خندا يې پکې زده کړې وای. اې وروڼو! باور وکړی هغه زر ومړ، که چېرې نوموړي ژوندی پاتې شوی وای خپل شريعت ته به يې خټ کړی وای. مگر نوموړی تر اوسه خام وو. د ځوانۍ مينه او د نړيوالو پر وړاندې کينه يې تر اوسه خامه وه. تر اوسه د هغو روح د سختو ځنځيرونو په بندکې دی اما د خلکو له نظره د ماشوم روح ډېر او تشويش يې له ځوانانو کم وي. يو عاقل کس له ژوند او مرگ سره له يو ځوان څخه ډېر آشنا دی. هغه د مړينه او مرگ لپاره آزاد دی او هر وخت چه د (هو) ويلو وخت راشي (نه) ورته مقدسيري او پدې ډول سره له ژوند او مرگ سره ډېر آشنا دی.

د دې لپاره چه ستاسو مړينه د ژوند او بشر پر وړاندې کفر نه وي؛ اې زما دوستانو ستاسو له خواږه روحه غوښتنه کوم چه داسې کار وکړي تر څو د مرگ په وخت کې ستاسو د فضيلتونو او نېکيو له امله ستاسو د لمر لوېدو په وخت کې په آخرۍ درجه وځليري. کله ستاسو مړينه په وخت نده شوې.

زه خپله په همدې ډول غواړم ومرم چه تاسو زما له امله له ځمکې سره ډېره مينه وکړئ. غواړم د دوهم ځل لپاره په خاورو تبديل شم تر څو وکولی شم د هغې مور په لمن کې ويده شم چه زه يې رامنځته کړي وم. په ريښتيا هم زردشت موخه درلوده او غشی يې د خپلې موخې په طرف وار کړل. اې دوستانو زما د موخې وارثين واوسئ زه خپل زرین غشی تاسو ته درکوم. هيله مې همدا ده چه زرین غشي مو د خپلو موخو په طرف وارتيگئ. له همدې امله زه يو څه نور وخت هم غواړم په ځمکه کې پاتې شم نو بښنه راته وکړئ!

د بښونکي د فضيلت په اړه:

کله چه زردشت د خپلې خوښې ښار يعني خالداره غوايي نومي ښار څخه لاړ ډېرئ پيروان يې ورپسې شول او له نوموړي سره تر څلور لارې پورې وو. هلته زردشت دوی ته مخ کړ او وويل: "نور مو پرېدم ځکه زه له يواځېتوبه خوند اخلم." پيروانو يې د جدایۍ په وخت کې نوموړي ته داسې لکنه ورکړه چه طلايي لاستی او په سر کې يې مار د لمر چاپېرکولچه وهلې وه.

زردشت لدې ډالۍ څخه بې نهايته خوښ شو. په هغې يې تکیه وکړه او خپلو پيروانو ته يې داسې وويل: "آيا پوهيږئ چه زر ولې له هر شي ډېر قېمته دي؟ ځکه ملايمه او په زړه پورې ځلا لري. طلا تل ځان بښي." يواځې د انځور په بڼه زرو تر ټولو لوی فضيلتونو موندلي دي. دکريم کس نظر زرين دی. ځلېدونکي زر له لمر او سپوږمۍ سره سوله برقراروي.

تر ټولو لوی فضيلتونه يې کم پيداينبت، بې گټې توب او ملايمه زړه وړونکې ځلا ده. بښونکي فضيلت تر ټولو غوره فضيلت دی. واقعا ما تاسو پېژندلي ياست. تاسې هم زما پشان په بښونکي فضيلت پسې گرځئ! تاسو له پيشوگانو او لېوانو سره څه مشترک فصل لرئ؟

تاسو دې ته تېري ياست چه د قربانۍ او ډالۍ په بڼه راشئ. لدې خاطر د خپل روح لپاره د مال او دولت په جمع کولو کې بېره کوئ.

ستاسو روح تل د خزانو او قېمتي تيرو په پيدا کولو کې دی. ځکه فضيلت مو د بښلو په اراده کې نه مړېدونکی دی. تاسو هر څيز مجبوروي چه په خوا مو راشي او په تاسو کې حلول وکړي تر څو له روحه مو د مينې د ډاليو په ډول بهر ته لاړ شي. دا ډول بښونکې مينه په ريښتيا هم بايد د ټولو ارزښتونو غله شي مگر دا شان ځان غوښتنه زه پاکه او سپېڅلې گڼم.

بل ډول د ځان پيروي هم شته چه ورې او غريبه ده او تل د غلې په لټه کې وي، دا د ناروغانو ځان پرستي ده. دا ډول ځان غوښتونکي يا ځان پيروونکي هر څيز ته د غلو پشان گوري او د هغه وري پشان چه ډېره کمه ډوډۍ لري په ورې لېوالتيا سره کتل کوي. تل د بښونکو د مېزونو په چاپېر کې عاجزگرځي تر څو د دسترخوان پاتې شوني يې وځوري. پدې ډول لېوالتيا کې پټ فساد او ناروغي موجوده ده. د دې ځان غوښتنې غلگنې هېلې پر يو رنځور جسم باندې دلالت کوي.

اې وروڼو! وواياست: "آيا فساد زموږ لپاره تر ټولو څيزونو بد ندی؟" هر چېرې چه روح ورکونکی نشته د فساد بوی پکې حس کيږي. موږ د عادي انواعو له منځه لوړو انواعو ته صعود کوو مگر فاسد اندونه مو اوس هم وايي: "ټول څيزونه زما لپاره دي."

زمور فکر پورته صعود کوي، اند مو هم د جسم پشان دی او زمور د ترفیع او صعود یو انخور دی. د ټولو فضایلو نومونه د دې ترفیع او صعود له انخور څخه دي. پدې ډول سره جسم له تاریخه تېرېږي. جسم یو واقعي مبارز او اورېدونکی دی او روح مو د جسم ملگری او استازی دی.

ټول ښه او بد نومونه له انخورنو زیات بل شی ندي. هغوی هېڅکله په صراحت خبرې نه کوي مگر یواځې خپل مقصد ته نغوته کوي. هغوی احمق دي چه پدې برخه کې د علم کولو په فکر کې وي. اې وروڼو! هر هغه ساعت چه ستاسو فکر پکې په انخورنو خبرې کوي پاملرنه وکړئ! دا د فضیلت منشا ده او پدې ډول سره ستاسو جسم لوړو مرتبو ته صعود کوي. د جسم نېکبختي د روح د خوښۍ سبب کېږي او بلاخره په نوبتگر، ارزوونکي، مین او د ټولو څیزونو ښوونکی کېږي.

کله چه ستاسو زړه لکه رود داسې پوره ډک شي د اطرافیانو لپاره مو خطر او برکت کېدای شي. دا ستاسو د فضیلت منشا کېږي. هغه وخت تاسو د ستاینې او تقدیر وړ وگرځئ چه اراده مو د مین دې ارادې پشان شي او ټول څیزونه تر خپل کنترول لاندې راولئ. پدې ځای کې مو د فضیلت سرچینه قرار لري. همدارنگه کله چه ستاسو له مزه ناکو څیزونو او د خوب له نرمو تختونو څخه بد راشي او په بشپړ ډول سره ترې پرهېز وکړئ، دا ستاسو د فضیلت منشا کېږي. هرکله چه تاسو ټول د یوې جدي اړتیا غوښتونکي شوی او ټول حاجتونه مو د شتون دې اړتیاوو پیرو شول، دا مو هم بیا د فضیلت سرچینه گنل کېږي.

بې له شکه دا نوې بدگڼه او ښېگڼه نده. واقعا نوې ژورتیاوې جوړېږي او د نوې چینې غیر تر غوروکېږي. دا نوی فضیلت قدرت دی. دا هغه ستر فکر دی چه په چاپېر کې یې له معما ډک روح آلود کوي. دا هغه زرین لمر دی چه گړد چاپېر یې د علم مارگرځي.

۲

دلته زردشت چوپتیا غوره کړه او په مینه سره یې خپلو پیروانو ته وکتل. پداسې حال کې چه غیر یې تغیر کړی وو بیا یې خبرې پیل کړې او داسې یې وویل: "اې وروڼو! زه له تاسو غوښتنه کوم چه د فضیلت په ټول قوت سره د ځمکې په نسبت وفادار پاتې شی!

پرېږدئ چه ستاسو مینه ورکوونکی او علم د ځمکې په چوپړ کې پاتې شي. دا هغه څه دي چه زه یې له تاسو استدعا او غوښتنه کوم!

مه پرېږدئ چه ځمکنی څیزونه فرار وکړي او خپل وزر د ابدیت دېوالونو ته وسپاري. افسوس! څومره ډېر فضیلتونه د وزرونو په خلاصولو سره گمراه او د ځمکې له واقعي مقصده په نورو بې ځایه لارو کې لگول شويدي.

زما پشان خپل ورک شوی مرغه بېرته ځمکې ته راوړئ! هو، هغه بېرته ځمکې او جسم ته راوگرځوی ترڅو ځمکې ته بیا هغه بشري مفهوم ورکړي! تر دې دمه روح او فضیلت سلگونه ځله گمراه شويدي. افسوس تر اوسه زموږ په بدن کې ټول دا ډول بې بنسټه خیالونه او گمراهۍ ژوندي دي او زموږ د جسم او ارادې په حیث یې ځان ښکار کړی دی.

روح او فضیلت په سلگونو ځله میدان ته راغلي او هر ځل گمراه شويدي. هو، خپله بشریو امتحان دی. افسوس جهل او اشتباوو په مونږ کې تجسم پیدا کړی! نه یواځې د پېړیو پوهې بلکې لېونتوب یې هم په مونږ کې تجسم موندلی؛ وراثت خطرناک دی. موږ په هر قدم کې له سختیو سره مخ یو او تر دې دمه په ټولو انسانانو باندې لېونتوب او ناپوهۍ حکومت کړی دی.

اې وروڼو خپل روح او فضیلت د ځمکې د چوپړ لپاره وقف کړئ او پرېردئ چه د ټولو څیزونو ارزښتونه له سره د تاسو په وسیله وټاکل شي! هغه وخت به د نوښتگرو په ډله کې راشئ.

جسم د علم په وسیله ځان پاکوي او په پوهې سره د غوره توب هڅې کوي، د عالم کس په نظر ټولو غریزې سپېڅلې دي. د هر چا روح چه سپېڅلتیا موندلې له خوښیو ډک دی.

اې رنځورمله! د ځان درملنه وکړه ترڅو خپل ناروغ ته هم شفا ورکړی شي! پرېردئ د نوموړي تر ټولو ښه یار هغه واوسي کوم چه په خپلو سترگو یې د ځان بشپړولو په حالت کې لیدلی.

په زرگونو داسې لارې شته چه تر اوس چا پرې پل ندی اېښی. په ژوند کې په زرگونو پټې دښتې او جزیرې شتون لري. بشر او ځمکه تل د ځان لپاره نه خلاصیدونکي او ناکشف شوي څیزونه لري.

ویښ او غور شی! اې د مترویانو ډلې! له راتلونکې د غرونو په ډډیو پټ بادونه رالگېږي او د اورېدونکو غوږونو لپاره دا بادونه د خوشالی زېږي لري.

اې د نن یواځې خلکو! اې هغو چه له نورو لرې گرځئ! یوه ورځ به د یو ټبر په بڼه سره راتول شي. ستاسو له منځه یې چه ځانونه ټاکلي کېدای شي یو غوره ټاکل شوی قوم واوسي او بلاخره به د دوی له منځه (ستر سې) ظهور وکړي.

واقعا به ځمکه د شفا ځای شي او همدا اوس خوندور او د نجات بوی تر پوزو کپړي او نوې هیلې په زړونو کې ټوکوي."

۳

د دې خبرو کولو وروسته زردشت بیا چوپتیا غوره کړه خو ښکاره وه چه خبرې یې تر اوسه پای ته ندی رسېدلې. د اورد وخت لپاره سرگردانه غونډې ښکارېدا او لکنه یې په لاسونوکه اړوله. پداسې حال کې چه غږ یې بدلون کړی وو بیا په خبرو پیل وکړ او داسې یې وویل:

"اوس به نو په يواځېتوب سره لارې ته ادامه ورکوم او ستاسو څخه هم دا هيله کوم چه يواځې سفر وکړئ. په ريښتيا درته وایم له ما لري او په تېښته کې گړځئ او زما هره خبره مه منئ هسې نه تاسو ته فريب درکړم. پوه سړی هغه دی چه د دوښمنانو سره په مینه کولو برسېره له دوستانو سره هم دوښمني وکړی شي. د یو ښوونکي تر ټولو بده سزا دا ده چه زده کوونکي یې تر ابده په شاگردۍ کې پاتې شي. لدې امله باید زما له درسونو څخه په استفاده ځانونه قانع نکړئ.

تاسو ما ته بشپړ احترام کوی مگرکه یوه ورځ ستاسو احترام له منځه لاړ شي بیا؟ په تېښته کې اوسئ هسې نه چه ستاسو د یاد یو بنسټ یوسم، تاسو وایاست چه په زردشت باور لرو مگر د زردشت گټه څه ده؟ تاسو زما متعقدین یاستی مگر د دې اعتقاد فایده څه شی ده؟

تاسو تر اوسه ځانونه ندي موندلي زه مو پیدا کړی يم. د متعقدانو ټول رسمونه او لارې پدې ډول ده، لدې امله باور او گروهنه هېڅ ډول اهمیت نه لري. اوس تاسې ته د دې توصیه کوم چه ما هېرکړئ، ځانونه پیدا کړئ او تر څو چه تاسو ټول له ما انکار ونکړئ زه بېرته نه راگرځم.

اې وروڼو هغه وخت به واقعا تاسو ته په نورو سترگو خپل ورک کسان ولټوم او په بله مینه به له تاسو سره مینه وکړم او یو ځل بیا به تاسو زما ملگري او د نوې هیلې زامن شی. هغه وخت به زه د دریم ځل لپاره تاسو ته راشم تر څو د سترگهڅخه جشن سره ونمانځو.

او سترگهڅخه هغه وخت دی چه بشر د حیوان او ستر سړي په منځ کې قرار نیسي او د لمر لوېدنې په اړخ د خپلو سترو هیلو په وړاندې دردونه واستوي؛ ځکه دا لار په یو نوي سهار ختمیږي.

هغه وخت هر څوک چه غروب کوي په ځان رحمتونه واي ځکه ډېر لري تللی او د پوهې لمر به یې د آسمان په منځ کې ودریږي.

پرېردئ چه زموږ غوښتنه په سترگهڅخه کې دا ډول وي:

ټول خدایان مړه دي. اوس موږ د دې هيله لرو چه (ستر سړی) تل پاتې شي."

داسې وویل زردشت

دوهمه برخه

... تر څو چه ټول له ما انکار ونکړئ ستاسو په طرف بېرته نه راځم.
اې ورونو په رينبتيا به هغه وخت په نورو سترگو خپل ورک وپلټم او په بل عشق به تاسو سره مينه وکړم.
(له اولې برخې نقل: د بښونکي فضيلت په اړه)

ماشوم او هېنداره:

کله چه زردشت بېرته غره او خپلې سومخې ته لاړ او له خلکو يې لېرېوالی اختيارکړ د هغه بزگر پشان کښېناست چه تخم يې کرلی وي او حاصل ته په انتظارکې وي مگر روح يې ټنبل شوی وو او زړه يې هم په هغو خلکو پسې تنگ شوی وو چه د خوښې وړ يې وو ځکه تر دې دمه يې د هغوی لپاره د ورکولو ډېر څيزونه درلودل. له ټولو سخت کار دا دی چه انسان خپل لاسونه وتړي او د مينې له امله د ورکولو او بښلو څخه خوند واخلي.

پدې ډول سره په مونږ مياشتې اوکلونه په يواځيتوب سره تېر شول او پوهه مو زياته شوه خو تر ډېره د تشویش سبب شوه. يوه ورځ له سپېده داغ مخکې وينښ شو او د اوږد وخت لپاره پر تخت باندې په فکرکې ډوب وو او بلاخره يې داسې وويل:

"زه ولې له خپل خوبه ووېرېدم او وينښ پاتې شوم؟ آیا ماشوم له هېندارې سره راته ښکاره نشو؟ ماشوم راته وويل: "زردشته! ځان د په هېنداره کې ليدلی؟"

څنگه مې چه هېندارې ته وکتل يوه لوړه چيغه مې وکړه او زړه مې په لږزه شو ځکه د خپل انځور پر ځای مې په هېنداره کې يو شيطان وليد چه راپورې خندل يې او په ما يې مسخرې کولې. په ريښتيا هم زه د دې خوب په تعبير ډېر ښه پوهېرم؛ زما شريعت په خطرکې دی اضافي وابنه او غنم غواړي. زما دوشمنان قوي شوي دي او زما لاره يې تحريف کړېده. بلاخره زما پلويان له هغې ډاليو ندي خوښ وي چه ورکړې مې دي. زما ملگري تيت پرک شوي او اوس هغه شېبه رارسېدلې چه بايد پخپلو ورکو ملگرو پسې وگرځم.

د دې تورو په اداکولو سره زردشت په تلوار سره جگ شو مگر د هغه زړه تنگي پشان نه چه د تازه هوا په لټه کې وي بلکې د هغه پيغمبر پشان چه وحيې پرې نازل شوې وي. عقاب او مار يې ورته هيښنده کتل ځکه مخ يې داسې ځلېدا لکه دگهېڅ سترگه.

زردشت وويل: "اې زما وحشيانو په ما څه شوي؟ ايا ما بدلون ندی موندلی؟ آیا لکه بربوکې داسې رحمت ندی راباندې راغلی؟ زما خوشالي احمقانه ده او دا خوښي تر دې دمه ځوانه ده نو پر وړاندې يې صبر وکړئ!"

زه خپلې ښکېختې ټپي کړی يم او داغوونکي به مې ډاکتران وي. اوس د خپلو دوستانو په طرف نزول کولی شم. هو د هغوی او دوشمنانو په طرف به نزول وکړم. د دوهم ځل لپاره به زردشت تحفې ډالۍ کړي او تر ټولو غوره عاشقانه خدمت به د خپلو معشوقو لپاره ترسره کړي. زما مينه بې صبره شوې لوېديځ او ختيځ ته تويپري. د چوپو غونډيو له منځه او د غم د توپانونو څخه زما روح د درو په طرف بهېدونکی دی.

ما له حده زیات کړاونه لیدلي او افق ته چورت وړی یم. زښته ډېره انزوا مې اختیارکړې او لدې امله سکوت رانه هېر شوی دی. اوس یواځې خوله یم او د هغې ویالې پشان شوی یم چه په دنوکې بهیري. زه لکه ویالې خپلې خبرې درو ته په چیغو او فریادونو سره وایم. حتی کچېرې زما د مینې وړلو لپاره سېلاب نه وي موجود آیا دا ویالې به بلاخره سمندر ته خپله لار ونباسي؟ واقعا په ما کې کوچینی سمندر موجود دی. دا وړوکی سمندر یواځې، منزوي او مستغني کس دی. مگر زما د عشق سېلاب په زور هغه د سمندر په طرف وړي.

زه نوې لارې طی کوم، په خوله کې نوې نوې خبرې لرم. زه لکه د نورو ټولو نوبتگرو پشان له پخوانیو خبرو څخه سترې شوی یم. نور مې روح دې ته ندی حاضر چه له زرو بوټونو سره سفر وکړي. هر ډول خبرې مې په نظر سستې ښکاري او له همدې امله مې اې توپانه! ځان ستا دکاډیو په منځ کې اوچولی او حتی تا هم پخپله غوصه سره په ستونزو کې راگیروم.

په شور او غوغا له لویو لویو سمندرونو تېریم تر څو ځان هغو سترو او زړه وړونکو جزیرو ته ورسوم چه دوستان مې پکې اوسیري او خپلو دوښمنانو ته ځان رسوم. همدا شپه چه له هر چا سره خبرې وکړی شم مینه ورسره لرم، حتی میرخمن مې هم د مهربانۍ وړگرځېدلی شي.

اوکه وغواړم پخپلو سرکښو خرو کښېنم نېزه به راسره ډېره مرسته وکړي. نېزه زما د پښو وفاداره خدمت کوونکې ده. دا زما هغه نېزه ده چه د دوښمنانو پر وړاندې یې واروم. له هغو دوښمنانو څخه څومره مندوی یم چه د نېزې ویشتنې په وخت کې رارسېدلي دي.

زما ورپڅو له اندازې زیات باران جمع کړیدی. د تندر د خندا په منځ کې به خپلې د ستاینې مرمۍ ښې ژورې وارکړم.

نفس به مې په شدت سره راټول شي او په شدت سره به مې توپان د غرونو سرونو ته ورسیري. زما خوښي او آزادي به واقعا لکه توپان داسې وي مگر دوښمنان به مې داسې واندې چه شیطان پر دوی باندي غلبه کړي.

هو، اې زما ملگرو! تاسو به هم زما له وحشي عقل څخه په وېره کې شئ او ممکن له دوښمنانو سره مې یو ځای وتبښئ.

کاشکي د شپانه پشان تاسو بېرته په خوره شپېلۍ سره ځانته راوگرځوم! کاشکي زما د عقل زمري په نرمۍ سره غورېدا زده کړي! اما تر دې دمه مو یو بل ته ډېر څیزونه ورزده کړي دي.

زما وحشي عقل په غرنۍ سیمه کې حامل شوی وو او د بوټو او تیرو په منځ کې یې آخري ماشوم زیرولی دی.

اوس زما وحشي او بوډا عقل لکه لېونیان د وچو بوټو، وښو او دښتو په منځ کې منډې وهي او په چمن پسې گڅي. اې ملگرو ستاسو د زړونو په ښکلي چمن پسې! ستاسو په مینه پسې او غواړي اخړینۍ مینه مو پاتې شي.

د زړه وړونکو جزیرو په اړه:

پاخه او خواړه انځیر له ونو رالویږي او په ځمکه لگېدو سره یې سور پوښ چوي. زه د شمالي باد یم او انځیرونه پخوم. اې ملگرو زما لارښوونې د انځیرونو په شان تاسو ته رسېږي د هغو جوس وڅښئ او له خورو یې خوند واخلي! له ما څخه پسرلی او صاف آسمان چاپېره شويدي. وگورئ زموږ په چاپېریال کې څومره ډېر شتون لري! ډېر خوندکوي چه څوک لدې ټولو هغه اړخ د سمندر سیل کوي. پخوا به چه انسانان د سمندر هغو طرفونو ته څیر شول نو د خدای نوم به یې پرې کېښود. اما اوس زه تاسو ته وایم چه (ستر سړی) یې وبولئ.

خدای بې له گمانه بل هېڅ ندي مگر زه غواړم چه ستاسو گمان د خلق کوونکي له ارادې لوړ لاړ شي. آیا تاسو د خدای پیدا کولو قدرت لرئ؟ نو د خدایانو په اړه چوپتیا غوره کړئ! اما د (ستر سړي) د خلق کولو قدرت په تاسو کې ښه ډېر شته. اې وروڼو! کېدای شي پخپله دا قدرت ونلرئ، مگر د خپلو پلرونو او نیکونو پشان (ستر سړي) خلق کولی شي. پرېږدئ چه دا مو تر ټولو لوی خلق واوسي! خدای یواځې یو خیال او گمان دی. زه پدې هیله یم چه تاسو په هغه څه پورې گمانونه محدود کړئ کوم چه د تصور وړ وي او ټول پداسې څیزونو تبدیل کړئ چه د لمس، تصور او لیدلو وړ وي هغه وخت به مو له خپلو حواسو په بشپړ ډول پیروي کړې وي. هغه چه تاسو یې نړۍ نوموئ باید پخپل لاس یې رامنځته کړئ او بیا به مو جهان همغه عشق، منطق، نظر او اراده وگڅي. واقعا دا به تاسو ښکېخته کړي اې هغو کسانو چه فهم لرئ!

اې بافهمه خلکو څرنگه بې له هیلې او امېده ژوند زغملی شی؟ ځکه تاسو په نامعقول او بې تصور جهان کې شتون نشئ منلی. اې ملگرو اړینه بولم چه د زړه رازونه مې تاسو ته وړاندې کړم. که چېرې خدایانو شتون لرلئ؛ ما کله زغملی شوای چه خدای د نه وای شوی؟ پدې دلیل خدای وجود نه لري. ما دا ډول پایله تر لاسه کړه خو اوس دې پایلې له ځانه سره وړی یم.

خدای له گمانه زیات څه ندی خو څوک شته چه د دې گمان تشویش وڅښي او ژوندی پاتې شي؟ آیا له خلق کوونکي باید گروهنه واخیستل شي او د عقابانو په قلمرو کې باید د عقاب د الوتلو قدرت سلب کړل شي؟

خدای داسې تصور دی چه سم کړوی او ولاړ ټیټوي. آیا ویلای شو چه نور وخت شتون نلري او بدلون دروغ دی؟

دا ډول تفکر د سرگرځېدنې سبب کېږي او د انسان غړي له کاره غورځوي او حال یې خرابوي. دا ډول گمان د لېونتوب او عصیت باعث کېږي. زه پر خدای اړوند واحد، بشپړ، ثابت، لایزال او نه بدلېدونکی شریعت د بشر لپاره دوښمن گڼم.

بدلون نه منل له گمانه زیات څه ندي او شاعران ډېر دروغجن دي. مگر تر ټولو غوره گمانونه له (کېدلو) او (بدلون موندلو) څخه بحث کوي. دوی د بدلون منلو او تحول منلو د اثبات په اړه یواځې ستاینې او خبرې کوي.

خلق کول له رنځ څخه تر ټولو ښه د نجات وسیله ده او د ژوند بار سپکوي. مگر د دې لپاره که خلق کوونکی موجود وي ډېر رنځ، تغیرات او ډول ډول تحولات منځته راځي.

هو، اې خلق کوونکو! ستاسو په ژوند کې تریخ مرگ ډېر اړین دی. ستاسو وضعه هم داسې ده اې د تحول مدافعانو او پلویانو.

که خلق کوونکی وغواړي خپله زیږېدونکی ماشوم شي نو باید د حاملې او حاملگۍ د وخت درد هم واوسي. واقعا زه په سلگونو ځله په روح، سلگونه ځله په زانگوگانو او د حاملگۍ په درد لاره تېر شوی يم. بې شمېره ځله مې د ساه ورکولو ځور زغملی دی او د ژوندون د اخرو شېبو زړه ماتوالی ښه پېژنم خو همدا زه خلاقې اراده او برخلیک غواړي. که چېرې لدې هم سم ووايم همدا ډول برخلیک زما اراده غواړي. زما ټول احساسات او تشویشونه په زندان کې دي مگر زما اراده تل ما ته تسلي او نجات راکوي. اراده تل انسان آزادوي، دا د ارادې او آزادۍ حقيقي لاره ده او د زردشت تعلیم پدې اړه همداسې دی. هغوی چه بېزاره او له ارادې ډېر ستړي نشول او ارزونه یې ونکړه؛ نه خلق کول منځته راځي او تل د له ما لېرې گرځي!

حتی پخپل علم کې یواځې شهوت حس کوم چه د خلق کولو او کېدلو اراده کوي او که چېرې زما علم سپېڅلتیا لري له همدې امله به وي چه د شهوت اراده پکې شتون لري. دا هغه اراده ده چه ما له خدای او خدایانو څخه لېرې ساتي ځکه که چېرې خدایانو شتون لرلی خلق کولو ته څه شی پاتې کېدل؟ مگر زما سوې اراده تل د خلق کولو لپاره ما د بشر په لوري راگرځوي، همداسې لکه ختک چه د تیرو په طرف ځي. هو اې خلکو په تیره کې ما ته داسې انځور پټ دی چه زما د ټولو تصویرونو انځورونه پکې لیدلی شم. مگر افسوس دا انځور باید په ډېرو سختو او بدشکله تیرو کې پټ وي. همدا شېبه زما ختک په ډېر شدت سره خپل ځان د زندان په دېوالونو وهي او د تیرې ټوټې په یو بله خوا

آلوزي مگر په ما څه اغېز لري؟ بلاخره به خپل کار ختم کړي. ځکه يوه داسې اوراه راباندې غالبه شوه چه ډېر روښانه او آرامه څيزونه يې راته ښکاره کړل. د (ستر سړي) ښکلا د ارواحه په ډول پر ما غالبه شوه. اه، اې وروڼو زما يې په خدايانو څه؟

د رحيم په اړه:

اې ملگرو ستاسو ملگري دا مسخره غږ واورېد چه وېل يې: "زردشت ته وگورئ! آيا هغه زمور په منځ کې لکه د وحشيانو په منځ کې په لاره نه ځي؟"

غوره به وای که داسې يې ويلي وای: "هغه کس چه پوهه او فهم لري لکه د وحشيانو په منځ کې چه په لاره ځي داسې ښکاري؟ او هغه چه فهم لري بشري سور غومبوري حيوان په اسم نوموي.

نوموړئ د دوی په منځ کې څرنگه پيدا شو؟ آيا لدې امله چه ډېر ځله يې دوی شرمنده کړي دي؟" اې بافهمه ملگرو! وواياست: "د بشري تاريخ خلاصه يواځې شرم دی شرم او شرم. لدې امله شريف کسان د چا د شرمنده کولو هڅه نه کوي بلکه برعکس غواړي د ټولو رنځ ښکونکو په مقابل کې شرمنده شي." زه واقعا له هغو مهربانه خلکو سره مينه نه لرم چه له خپلې مهربانۍ خوند اخلي ځکه هغوی شرم نه لري. که چېرې بايد مهربانه واوسم نو هېڅکله نغوړم چه رحيم راته ووبل شي اوکه مهرباني مې کوله تل يې له لرې کول غواړم. پداسې وختوکې غوره بولم چه مخ مې وپوښم او مخکې لدې چه وپېژندل شم تېښته کوم، له تاسو هم د دې ډول کړنې غوښتنه کوم.

کاشکي تل ستاسو پشان خوشاله او بې غمه خلکو سره مخ شم تر څو له هيلو خوراک او شاتو څخه مو برخمن شم. بې له شکه ما د رنځورانو لپاره ډېر خدمتونه کړيدي اما تل داسې فکرکوم چه تر ټولو ستر خدمت مې هغه وخت کړی چه پوه شوی يم څرنگه خوشحالي وموم؟ کله چه بشر پيدا شوی ډېره کمه خوشالي مې کړېده. اې وروڼو زمور اصلي گناه همدا ده. اوکله مو چه د خوشالولو غوره لارې زده کړې هغه وخت د نورو رنځولو او خفه کولو لارې هېرولی شو. لدې امله زه هغه لاس وينځم چه له رنځورانو سره کله مرسته وکړم. همدارنگه خپل روح پاکوم ځکه د رنځ وړونکي له ليدو څخه شرمنده شوی يم اوکله مې چه له مريض سره مرسته وکړه د نفس عزت مې يې خط خط کړ.

په منت سره بار وړل د غچ اخیستلو د حس سبب کيږي اوکله چه يوه کوچينۍ نفعه نه هېريري ورو ورو په خوړونکي چينجي بدليري.

مگر زه ورکوونکی يم او څه چه لرم د ملگرۍ په ډول يې خپلو ملگرو ته ډالۍ او بښم خو بېگانه او فقيران کولی شي پخپله زما له ونې څخه مېوه وشکوي او پدې ډول سره يې شرم هم کميږي.

سوالگر باید له منځه لاړ شي! بې له شکه که څوک په دوی باندې احسان وکړي اوکنه په ځان غوصه کيږي. همدارنگه گناهنگاران او داسې کسان هم شته چه له خپل وجدانه ناآرامه وي. باور وکړئ ملگرو یو ناراحته وجدان انسان ته آزارول ورزده کوي.

مگر له ټولو بد هغوی دي چه کوچيني او سپک اندونه لري. ډېره به غوره وي که چېرې انسان د سپک اند پر ځای بد او مخالف عمل تر سره کړي. کېدای شي رینتیا وي چه تاسو داسې وایاست: "دکوچینو شرارتونو خوند مور له لویو شرارتونو څخه لرې ساتي." مگر دلته باید انسان کوم شی ونه ساتي. یو بد عمل لکه زخم داسې دی بخارکوي سورکيږي او په صراحت خبرې کوي. خلاف عمل په سرحاح سره وایي: "وگورئ! زه ناروغ یم."

مگر یو سپک نظر د خردګۍ پشان دی زرغونیري او ځان تر هغې پټ ساتي تر څو یې چه ټول بدن خراب او مړاوی کړی نه وي.

هغوی چه شیطان تسخیرکړي په غورکې یې وایم: "غوره به دا وي چه خپل شیطان ته ډېر خواږه ورکړې تر څو لوی شي. ستا لپاره هم د لویۍ په اطرف لاره شتون لري."

افسوس اې وروڼو! د ټولو خلکو طبیعت له اړین حده ډېر ښکاره دی او ډېرې خلک زموږ په وړاندې بې پردې او شفاف دي او په همدې دلیل د دوی داخل ته نفوذ نشو کولی. له خلکو سره زموږ ژوند ډېر له کړاوه ډک دی ځکه چوپتیا ډېره سخته ده.

هغوی چه هېڅ یې نه پېژنو او نه اړیکې ورسره لرو د هغو په نسبت چه بد مو ترې راځي ډېر د بې عدالتۍ وړ گڼو. آیا ستاسو رنځېدل خوښیږي؟ که داسې وي د رنځ دې دردونو لپاره بستر شی او ښه سخت بستر ځکه پدې لاره کې ورته ډېر غوره خدمت کولای شی.

اوکه چېرې مو دوست درسره بدې کړي وي وواياست: "هغه څه چه زما په وړاندې دکړي ښلي مې دي خو تا دا بدې پخپله له ځان سره کړې څرنگه زه دا ښلي شم؟"

واقعي مینه پدې ډول سره خبرې کوي او دا رقم محبت رحم تر پښو لاندې کوي.

ټول باید په بشپړکمال سره د خپلو زړونو پاملرنه وکړو ځکه که چېرې د تلو اجازه ورکړو ډېر زر به یې غشی په طرف راشي. د نړۍ په کوم ځای کې د رحم کوونکو له حماقتو ستر حماقتونه ترسره شويدي؟ او څشي د رحیمانو له حماقتو زیات نړۍ ته تاوان رسولی دی؟

افسوس د هغوی په حال چه عاشق دي خو پخپله مهربانۍ نشي مسلط کېدلی!

یوه ورځ ابلیس راته داسې وویل: "حتی خدای هم خپل خاص جهنم لري. د خدای دوزخ د نوموړي مینه له بشر سره دی."

نوي مې اورېدلي چه ويل کيږي: "په بشر د مهرباني له امله خدای مړ شوی دی." له ترجمه تېښته وکړئ! له لرې طرفونو څخه درنې وربخې د بشر په سر راځي او تاوېږي. زه واقعا د ويالو نښې په بڼه ډول سره تشخيصولی شم. مگر دې جملې ته هم ځير شئ: "حتی ټولې لويې مينې د هغوی له ترجم څخه لورې دي کوم چه غواړي تر اوسه مينه ورسره وکړل شي." زه مې د مينې په وړاندې قرباني کوم او ګاونډی مې هم. ټول خلق کوونکي همداسې وايي مگر د ټولو زړونه له تورې تيرې جوړ دي.

دکشيشانو په اړه:

يوه روغ کشيشان په لاره تېرېدل، زردشت يې خپلو پيروانو ته ورسودل او وېل يې: "دا کشيشان دي، که څه هم زما دوښمنان دي خو له تاسو غوښتنه کوم چه په آرامۍ سره يې له څنگه تېر شئ او تورې مو پخپلو پوښونوکې وساتئ. د دوی په منځ کې اتلان هم شتون لري. دوی دېر زيات رنځونه ليدلي له همدې امله غواړي چه نور هم ډېر ورنځيږي.

دوی د شريرو دوستانو له ډلې څخه دي؛ هېڅ شی د دوی په اندازه د غچ اخيستونکي ندي. څنگه يې چه څوک لمس کړي په تېزۍ سره ککړ او نجسېږي. مگر زما وينه د دوی د هغې پشان نده او زه غواړم چه وينه مې د دوی په بدنونوکې محترمه وشمېرل شي."

څنگه چه کشيشان تېر شول تشویش پر زردشت باندې غلبه وکړه او د تشویش سره له لږ مبارزې وروسته يې داسې وويل: "دکشيشانو پدې حال مې زړه سوځيږي. له دوی کرکه لرم خو دا مهال د داسې خلکو په منځ کې يم چه دا ورته ډېر اهميت نه لري. زه رنځيرم او له هغوی سره رنځېدلی يم؛ دوی راته د هغو زندانيانو پشان ښکاري چه په تنديو يې د زندان علامه نقش شوې وي. څوک چه نوموړي خپل نجات موندونکي بولي په حقيقت کې يې د دوی لاس او پښې په سختوکلکو ځنځيرونو تړلي دي.

د دوی د اسارت ځنځيرونه ناسم ارزښتونه او خالي کلمې دي. کاشکي دوی ته چا له خپلو ناجيانو څخه نجات ورکړی وای!

کله چه سمندر دوی له يو طرف څخه بل طرف ته وړي تصور کوي چه جزيرو ته يې پناه وړې ده مگر په ځير شئ د دوی ساتونکی بې د هغې سترې هيولا څخه بل څه ندي چه په اوبوکې ويده ده. غلط ارزښتونه او خالي پوچې کلمې زمور پناه کېدونکو لپاره تر ټولو بدې سمندريزې هيولا وې دي. په هغوی کې نيستي ويده ده او ډېر وخت انتظار کوي اما بلاخره په هوش راځي او هر چا يې چه په شا د اوسېدو ځايونه جوړ کړي خوري او خپلې مړۍ ترې جوړوي.

د دې کشيشانو د اوسېدو ځايونو ته وگورئ چه ځانونو ته يې جوړ کړي! دوی خپلو عطرينو سومخو او ته کليساگانې وايي. دکليساوو دې تقليبي نور او چټلې هوا ته وگورئ! پدې ځای کې روح له صعود څخه څټ ته پاتيري. مگر د دوی شريعت داسې تعليم ورکوي چه: "اې گناهنگارانو په گوندو لوړو زينو ته لاړ شئ!" لدې امله زه غوره بولم چه دوی بې شرمه ووينم تر څو تحريف شوی شرم او اخلاص د دوی په سترگوکې ولولم.

چا دا سومخې او د توبې زينې پيدا کړې دي؟ آيا هغوی چه د ځان پټولو قصد لري او له شرمه مخامخ آسمان ته نشي کتلی ندي پيدا کړې؟ او ترکله چه آسمان د دوهم ځل لپاره لدې لوېدلو بامونو څخه دکليسا منځته په وړانو دېوالونو شنو شوو واسبو باندي نه وي ځلېدلی هېڅکله به زما زړه د دوی خدای ته متوجه نشي.

دوی (خدای) هغه څيز ته وايي چه له دوی سره مخالفت کوي او تر هر څه يې ډېر ورته زيان رسولي دي. واقعا دا د حد څخه زياته له ځان تېرېدنه د دوی په ستاينه کې نغښتې ده.

دوی پر بشر باندي د صليب کښلو څخه بله لار د خدای دوستۍ لپاره نه پېژني. دوی غوښتل چه د مړو جسدونو پشان ژوند وکړي. خپلو جسدونو ته يې تور پوښونه وراغوستي او هرکلمه يې چه له خولې راوړي د مرستون بوی ورکوي. او څوک چه دوی ته نيردې دي په ولاړو ډنډونوکې اوسپري او پدې ډنډونوکې بې لکۍ لرونکې خونگښې پخپلو خوړو غبرونو فکورانه سندرې وايي. تر څوکله چه ښې سندرې ونه وايي د دوی پر ناجي باندي باور نشم کولی حتی که پيروان يې د نجات موندونکو څېره لرونکي هم وي.

زما ډېر خوښيږي چه دوی لوڅ ووينم ځکه يواځې ښکلا ده چه خلک توبې کولو ته اړه کوي. مگر د غم موميایي څوک په شريعت مؤمن کولی شي؟ لکه د دوی ناجيان د اووم آسمان او آزادۍ څخه بې خبره دي. لکه چه دوی هېڅکله د معرفت قالينې ندي کښت کړې.

د دې ناجيانو روحونه له خلاوو ډک وو او دوی په هره خلا کې خپلو تصوراتو ته ځای ورکړی او د خدا نوم يې پرې اېښی دی. د دوی روحونه په ترحم کې ډوب وو او د رحم له امله ډېر ډک وو نو ځکه يې يو ډول لېونتوب کړی دی.

د زيات داد او نه داد له امله دوی خپله رمه د پله په طرف وشړله او له ځانه سره يې فکر وکړ چه د راتلونکې په وړاندي يواځې او يواځې يو لرگين پل شتون لري. په ريښتيا هم دا شپانه د مېرو له منځه رالټېدلي دي. د دې شپنو اندونه لنډ او روحونه محدود وو. مگر اې ورونيو تر ټولو لوی او پراخه روحونه تر دې دمه څومره بې ظرفيته وو!

دوی په خپله لاره د وینو نښې جوړې کړې دي او د ډېر حماقت له امله یې د خپل فکر تعلیم (چه د وینې په وسیله حقیقت ثابتولی شو) خلکو ته ورکړی دی. مگر د حقیقت ثابتولو لپاره وینه ډېر بد څیز ده. وینې تر ټولو سپېڅلې لارې زهرجنې کړي او هغه یې له زړه په کرکجنه کینه او گمراهۍ تبدیلې کړې دي. که اشخاص د خپل شریعت لپاره د اور میدان ته لاړ شي څه شی به ثبوت شی؟ واقعا له هر څه ډېر دا ثابتوي چه د دوی شریعت له سوځېدلو څخه سرچینه اخلي. یو اورجن زړه او یو سور مغز هرکله چه سره یو ځای شي یو د خلکو د خوښې وړ ناجي منځته راځي. په ریښتیا هم له ناجیانو ډېرو شریفو او سترو خلکو شتون درلود. زما وروڼو! که غواړئ د آزادۍ لاره پیدا کړئ باید لدې څخه په سترو ناجیانو پسې وگرځئ. تر اوسه (ستر سړی) منځته ندی راغلی. ما لوی او کوچینی خلک دواړه لوڅ لیدلي دي. تر دې وخته دوی دواړه ډېر سره ورته دي او بې له شکه تر دې شپې لوی خلک د عادي او معمولي خلکو پشان راته ښکاره شوي دي.

د پرهېزگارانو په اړه:

په ټنبل او خوبجن عقل باید له آسماني تندر سره مجلس وکړل شي. د ښکلا غږ په نرمۍ سره خبرې کوي او یواځې له بشپړې هوښیارې اروا سره په غله لیدل کوي. نن زما ډال په نرمه خندا سره ټکان وخور، دا ټکان او خندا د سپېڅلې ښکلا وا چه پر ما غالب شو. اې پرهېزگارانو! نن زما ښکلا په تاسو باندې خندل او ما ته یې داسې ووېل: "دوی د انعام په انتظار دي." اې پرهېزگارانو تاسو انعام غواړئ؟ تاسو د خپلې پرهېزگاری په مقابل کې د انعام غوښتنه کوئ او د دې ژوند تېرولو په بدل کې د ابدې ژوند غوښتونکي یاست؟ کېدای شي تاسو ما ته وواياست: "انعام ورکوونکی او مکافات ورکونی هېڅ شتون نلري." غوصه شوي یاست او بې له شکه زه نه وایم چه پرهېزگاري پخپله انعام ده.

افسوس! بشر تل د خپل افسانې لپاره انعامونه او سزاوې جوړې کړې دي او د ټولو څیزونو اساس یې گنلي. حتی پرهېزگارانو ستاسو په روح کې هم دې ډول دروغو نفوذ کړی دی. زما ستونزه لدې ټولو څیزونو سره ده. زما خبرې به د خوگ د پوزې پشان ستاسو د روح ځمکه واړوي او کله چه واړول شي تر لمر لاندې به استراحت وکړي. هغه وخت دروغ، شرومبې او شیره یو له بله بېلېدلی شي ځکه ستاسو حقیقت همدا دی. تاسو له هغوی سره ډېر توپیر لرئ چه په غچ، انعام او سزا سره خپل روح ککړوي. تاسو له خپل فضیلت او پرهېزگاری سره دومره مینه لرئ لکه چه پلار یې له اولادونو سره لري مگرکله مو هم اوربډلي چه یوه مور د خپلو اولادونو سره د مینې په مقابل کې انعام وخواړي؟ ستاسو فضیلت خپل خور

ځان دی. د تریوالي یوه حلقه ستاسو په ځان کې شتون لري او تل هڅه کوي چه وخرخپري او دوباره خپل ځانته ورسپري. ستاسو هر بې تقوا عمل د ستوري بڼه لري، که خاموش هم شي مگر نور به یې تر ابده په مخ لار شي او هېڅ وخت به له حرکت پاتې نشي.

پرهېزگارانو! هغه حقیقت چه ستاسو د روحونو په عماقو کې شتون لري وايي: "همدا تقوا او فضیلت ستاسو جز دی بل شی ندي، ستاسو ماغزه دي نه پوست او هډوکي."

مگر واقعا داسې کسان هم شته چه تقوا د انسانانو لپاره شکنجه بولي او ډېر وخت کپري چه تاسو دې کسانو ته غور یاست. داسې کسان هم شته چه دگناهونو کموالي او سستوالي ته تقوا وايي او کله یې چه له نېکو سره کینه زیاته شي پرهېزگاري یې سترگې موبني او راوینسپري. بله ډله داسې کسان دي چه تل ټیټپري او بنکته مرتبو ته ځي يعني شیطان هغوی بنکته کشکوي او هر څومره چه بنکته کپري هغومره یې د خدای لیدنې تقاضا زیاتپري.

له بده مرغه د هغوی غېر هم تاسو ته رسېدلی چه وايي: "زما تقوا او خدای هغه څیزونه دي چه زه نه يم." داسې خلک هم شته چه لکه د تیرو ډکه گاډۍ په سختی، کړاونو او چیغو د غونډۍ بنکته خوا ته ځي. دوی د خپلې تقوا جلال او مرتبې ته ډېر په غوره کې دي اما چه دوی یې تقوا بولي په حقیقت کې هغه ځنځیر دی چه دوی کشکوي.

داسې کسان هم شته چه لکه ساعت ټول وخت ټک ټوک کوي او همدا ټک ټوک خپله تقوا گڼي. واقعا دا ډله تر نورو ډېره زما د تفریح سبب کپري. هر چېرې چه زه لدې ساعتونو سره مخ شم په مسخرو سره یې کوک کوم. پریږدئ چه دوی دکوک کېدو په حالت کې په چیغو راشي. یو بله ډله بیا په یو موتی پرهېزگاری ډېر په کبر او غرور کې دي. د همدې یو موتي تقوا له امله د هر شي بې احترامی کوي، پدې ډول جهان د دوی له لاسه په ځور کې دی.

د هر ځل زه پرهېزگاره يم ویلو معنی یې ما غچ اخیستی دی ده، له بده مرغه خپله تقوا یې داسې تحریف کړېده! دا ډله خلک غواړي په تقوا سره د خپلو دوښمنانو سترگې راوباسي او د ځان په ارتقا سره یواځې د نورو د نزول یا بنکته کولو قصد لري. بله ډله بیا د ډنډه اوبو په منځ کې ناست دي او په شپېلی غبرولو سره داسې وايي: "کوم انسان چه په ډنډه اوبو کې چوپ کښنې تقوادار ورته وايي." مونږ چا ته آزار نه رسوو او له آزارونکو څخه لرې گرځو او په ټولو څیزونو کې مو چه گروهنې پیدا کړې تر نظر لاندې نیسو."

بله ډله کسان بیا له اشارو او نښو څخه خوند اخلي او تقوا د اشارو له نوعو څخه گڼي. دا شان خلک تل د رکوع په حالت کې عبادت کوي او لاسونه یې تل د تقوا په ستاینو بوخت دي مگر زړونه یې لدې ستاینو او حمدونو څخه خبر ندي. نور کسان داسې وايي: "تقوا اړینه ده." مگر په حقیقت کې هغه څه چه اړین یې

گڼي او گروهنه پرې لري پوليس دي.
ډېرې خلک چه د بشر د ارتقا او لوړتيا قدرت نه لري تقوا د بشري ټيټوالي او نزول د قدرت درک گڼي.
پدې ډول د خپلو سترگو چټلي ته تقوا وايي.
ځيني کسان تل غواړي چه قدر او احترام وړ وگرځي او لوړو مقامونو ته ورسېږي، دې ته خپله تقوا وايي.
برعکس بعضي بيا تل غواړي چه په ټيټوالي کې ډوب شي او دې نزول ته يې تقوا وايي.
پدې ډول فکرکوي چه تقوا لرونکي او پرهېزگاره دي. حد اقل هر څوک په خپلو ښو او بدو پېژندلوکې ماهر دی.

زردشت د دې لپاره ندی راغلی چه دې دروغجنو بې عقلانو ته ووايي د تقوا په اړه څه پوهېږئ او څه غواړئ چه پوه شئ؟ بلکه د دې لپاره راغلی چه اې ملگرو تاسې له پخوانيو کلموکوم چه د دې دروغجنو په وسيله درزده شوي پتنگ شئ او د (انعام) (سزا) (عادلانۀ غچ) جملو له ويلو څخه ډډه وکړئ. همدارنگه له هر هغه عمل څخه چه د نورو په گټه د خیر له لارې وي ستړي شئ!
افسوس اې دوستانو! کاشکي تاسو د خپلو اعمالو په مقابل کې داسې شئ لکه مور يې چه د ماشوم په وړاندې وي. ډېر به خوشاله شوی وای که چېرې د تقوا تعريف ستاسو په نظر کې دا شان وای!
په رښتيا هم کېدای شي ما ستاسو له تقوا څخه سل ډوله ښه تعريفونه او لوب خيزونه اخيستي وي. همدا اوس تاسو د هغو ماشومانو پشان چه د لوبو خيزونه يې ترې اخيستل شوي وي خفه ياست.
هغوی د سمندر په غاړه لوبې کولې ناخپه لوبې څپې راغلې ټول د لوبو خيزونه يې د سمندر تلې ته يووړل او دوی اوس ژاړي. همدا موجونه کېدای شي نوي د لوبو خيزونه دوی ته راوړي او نوي رنگين صدفونه به يې تر پښو راوړسوي. پدې ډول سره به تسلي پيدا کړي. اې زما ملگرو تاسو به هم تسلي ومومئ او نوي رنگين صدفونه به پيدا کړئ.

د اوباش په اړه:

ژوند د هغو خوندونو چينه ده چه له کارېز څخه رابهرې مگر له هر ځايه چه اوباشان وڅښي اوبه يې زهرجنې کيږي. زه ټولو خيزونو ته په صداقت او سپېڅلتيا گورم خو نه مې خوښيږي چه د دوی ناپاکې او تېرې خولې ووينم. هغوی خپل نظرکارېز ته اچوي او په عين وخت کې زه د دوی کرکجنه موسکا دکارېز په تل کې وينم. دوی پاکې اوبه پخپلو شهتونو مردارې کړې او چټلو خوبونو ته يې لذت وايي. پدې ډول يې کلمې هم مسمومې کړې دي. کله چه دوی خپل مرطوب زړونه د اور په مخ ږدي شغلې غوصه کيږي. هر وخت چه اوباشان اور ته نږدې کيږي روح يې په جوش راځي او دود کوي.

د اوباشانو تر لاس لاندې مېوه له حده ډېره پخه او خوره شوېده. د دوی تر نظر لاندې ونو په وچېدو پیل کړی او ځان غورځېدو ته تیاروي. همدارنگه ډېرئ کسان په حقیقت کې د دوی له لاسه د ژوند څخه پټنگ شويدي او نور نه غواړي له اوباشانو سره یو ځای د اوبو له چینې او اوبو څخه استفاده وکړي. ډېرئ کسان چه دښتو او وچو سیمو ته یې پنا وړې. تنده زغمي او د همدوی امله یې له وحوشو سره سکونت اختیارکړی، هسې نه چه په راتلونکې که لدې چټلو څارونکو سره یو ځای د اوبو په غاړه کښېني.

ډېرو خلکو یواځې او یواځې لدې امله د مخرب په ډول د یو توپاني توپان پشان په کښتونو حمله وکړه چه هر څه د اوباشانو پر غاړه واچوي او خفه یې کړي.

هغه چه تر ټولو یې ډېر زه خفه کړم دا نه وو چه ژوند د مړینې او عذابي صلیبونو لازمي دوښمن دی بلکه دا تپوس وو چه له ځانه مې وکړ: "آیا واقعا اوباشان د ژوند کولو لپاره دي؟" دې پوښتنې زښته ډېر غمگین کړم. آیا زهرجنې څاگانې، متعفنه اورونه، چټل خوبونه او د ژوندون د ډوډۍ چینجی اړین دي؟

هغه چه په بیره سره زما ژوند ژويي کینه نده زما کرکه ده.

افسوس! کله چه پوه شوم ابتکار او او فهم د اوباشانو په منځ کې هم پیدا کيږي له فهمه مې زړه تور شو او کله مې چه ولیدل حکمرانان هم د حکمرانۍ په معاملو او د قدرت پر سر په چنه وهلوکې له اوباشانو څخه کار اخلي له دوی مې هم مخ واړولو. پداسې حال کې چه پوزه مې ټینګه نېولې وه له (اوس) او (پخوا) څخه تېرېدم. بې له شکه ټوله (پخوا) او (اوس) د اوباشو لیکوالانو په وسیله متعفنه شوېده.

له ډېر وخته څخه پدې هیله دکاڼه او رانده معیوب پشان ژوند تېروم چه د لیکوال اوباش، شهوت پال اوباش او یا هم د قدرت له څښتن اوباش سره مجلس وکړم. زما روح په ډېر احتیاط او څو ځله له مرتبو څخه صعود کړی او خوشي یې یواځې هغه صدقه وه چه خوند یې ترې اخیستلو. پدې ډول سره روند ژوند د لرگینې لکنې په وسیله وڅښېد او پر مخ لاړ.

ما ته څه اجازه راکړه؟ څه ډول مې له خپلې کرکې څخه ځان آزادکړ؟ سترگو مې څرنگه ژوند له سره پیل کړ؟ څه ډول مې صعود وکړ او هغو ځایونو ته ورسېدم چېرته چه اوباشان او جنجالیان د چینو په غاړه ناست دي؟ آیا دکرکې خارق العاده وزرونه وو چه ما ته یې د چینو د کشف قدرت راکړ؟ اصلا ناممکنه وه چه زه دې لوړو لوړو ارتفاعاتو ته د خوندونو د چینو لپاره آلوته وکړم.

اې ورونو پیدا مې کړه. دا هغه ځای دی چېرته چه په لوړو ارتفاع کانونو کې زما د خوند چینه روانه ده. د ژوندون د اوبو جام دلته شتون لري چه جنجالیان او اوباشان پکې هېڅ برخه نه لري.

اې د خوندونو چینې خومره تېزه بهیږي! دومره په تېزۍ سره روانه یې چه د ژوندون جام په عین د ډکولو وخت کې هم خالي او هم ډکوي!

ټولو خلکو ته باید دا تدریس کړم، تا ته باید ډېر په عاجزی او تواضع درنږدې شم. زړه مې ډېر په تندرېز ډول ستا په طرف درتلونکی دی. د زړه په داخل کې مې د ژوندون اوږی (لنډ، گرم، غم انگېزه او سعادت بخشه اوږی) سوزېږي. زما دا اوږنی زړه څومره ستا یخنی او مهربانی ته لېواله دی.

ډېر وخت کېږي پسرلني شکونه مې سرته راغلي. د پسرلي اخري بده واورې مې نور نه آزاروي. همدا اوس زه د اوږي پشان بيخي تيار او حتی گهيځ يې شوی يم.

زما د عمر اوږی د ډېرو لوړو ارتفاعو په منځ کې په یخو او خوندورو چينو کې گړخي او روح ته آرامښت وربښي. اې زما ملگرو راشی! کېدای شي دا آرامښت لدې نور هم خوندور شي!

ځکه دلته زمور قرارگاه او لوړتيا ده؛ زمور د ځای لوړتيا او ارتفاع په هغه اندازه ده چه چټلان په ټوله لېوالتيا سره هم نشي ورته رسېدلی. پخپلو سپېڅلو سترگو سره زما د خوند چينې ته پاملرنه وکړی! څه ډول کېدای شي ستاسو د نظر په وسيله دا چينه ککړه شي؟ زما چينه به پخپله پاکي سره تاسو ته خاندي.

د خپلې راتلونکې ونې په لوړو ځانگوکې به خپله ځاله جوړه کړو. عقابان به خپل مړی مور (مترويانو) ته پخپلو منگولوکې راوړي او مور ته به يې راوړسوي.

بې له شکه چټلان به له مور سره پدې ډوډۍ کې برخه ونلري. دوی ته به زمور ډوډۍ لکه اور داسې وي او خولې به يې سپڅلي. دلته مو واقعا د پلیدانو لپاره پناه ځای ندی تيارکړی. د دوی د بدنونو او اندونو لپاره به زمور نېکبختي د یخې سومخې په بڼه ظاهره شي.

مونږ به د تېزو بادونو پشان د دوی په سرونو (لوړو برخو) مسکن وټاکو او گاونډيان به مو واوره، لمر او عقابان وي. د سختو او تېزو بادونو پناه زمور وړ ده. زه به د بادونو پشان د دوی په منځ کې يوه ورځ ولگېږم او پخپل روح سره به لدوی څخه نفس واخلم، زما راتلونکې اراده به همداسې وي.

بې له شکه زردشت به د درو او جلگو لپاره ډېر دروند او تېز باد وي. او نوموړی به يې په ټولو دوښمنانو او هغو کسانو چه په ده يې لارې توف کړې خاورې وشيندي. وايي: "کله چه د باد په خلاف لارې توف کوئ په تېښته کې اوسئ!"

د تارانتولا په اړه:

وگورئ! دا د تارانتولا غار دی. آیا لیدل يې غواړئ؟ دلته يې تارونه راڅپړي لمس يې کړئ تر څو په لړزه راشي. وگورئ هغه پخپله خوښه راځي، ښه راغلاست تارانتولا! ستا په څټ تور مثلث چه ستا ښه ده ښکاري. پدې سربېره زه ستا په باطن هم پوهېږم، ستا په باطن کې د غچ روح پټ دی. هر ځای چه وچيچي د هغه ځای پوست تورېږي او له منځه ځي. ستا زهر روح له انتقامه بېزاروي.

زه پدې ډول تمثيل له تاسو سره خبرې كوم. او د روح خرخوونكو او اې د برابري واعظانو زه تاسو ته د هغو تارانتولاوو په سترگه گورم چه د خپل پټ غچ ستاينه هم بيا كوي.

اما زه به په ټول سرعت سره ستاسو پناه ځايونه پيدا كړم او په لوړ غږ قهقهه خندا به درباندي وكړم. لدې امله ستاسو د تارونو شبكه لمسوم تر څو له پټو ځايونو څخه مو رابهر شئ او غچ اخیستنه مو د عدالت په هكله له بيانونو سره ظاهره شي. ځكه زما په نظر يواځيني هغه زينه چه بشر د سترو هيلو او د ژوندون له توپانه وروسته د لوړ بوډۍ ټال په طرف بيایي د غچ اخیستنې دود له منځه وړل دي.

مگر تارانتولاوي د نورو څيزونو غوښتونكي دي او وايي: "مور عدالت په هغه څه كې وينو چه نړۍ د خپل غچ په توپان سره ډوبه كړي." تارانتولاوي په قسم سره په زړه كې وايي "مونږ غچ اخیستونكي يو او هر څوك چه زمور پشان نه وي تر تجاوز لاندې به يې ونيسو او په راتلونكې كې به د (برابري غوښتنې) ته فضيلت ووايو او د ټولو هغو په وړاندې به چيغه پورته كړو چه قدرت يې په لاس كې دی."

اې د مساواتو واعظانو ستاسو په مساواتوكې ظالمانه لېونتوب او عجز نغښتی دي. ډېرو پټو او ظالمانه شهوتونو پدې ډول ستاسو د فضيلت په جامه كې ځان پټ كړی دی. له مايوسۍ ډك زور زياتی، مهار شوی حسادت او كېدای شي ستاسو د پلرونو حسادت او زور زياتي هم ستاسو په وجود كې د يوې لمبې او يا هم غچ اخیستونكي روح پشان موجود وي. هر څه چه پلرونو پخپل ځان كې پټ ساتلي وي په زامنو كې ښكاره كېږي او په اغلب گمان سره ما ته زامن د پلرونو بشپړې ښكاره شوې څېرې ښكاري.

دوی د هغو كسانو پشان دي چه الهام ورته شوی وي اما الهام كوونکی يې زړه نه، غچ دی او هغه چه دوی ټينگار ته مجبوروي كينه او حسادت يې دی، نه اند. حسادت دوی د متفكرانو لارې ته راکشوي او د حسادت نښه يې دا ده چه تل افراط كوي. پداسې ډول چه كله كله د ستړيا په وخت كې له ډېرې ناچارۍ د واورې په مخ ځملي او ويده كېږي. په ټولو شكايتونو كې يې غچ اوبدل شوی او همدا شان په ټولو ستاينو كې يې چټيات او كېرې خبرې ليدل كېږي او قاضي كېدل د حق د رحمت پای گڼي.

مگر زه تاسو ته وایم له ټولو هغو كسانو څخه په تېښته كې اوسئ چه په روح كې يې غندنې او سزاوې ډېرې قوي وي. دوی هغه كسان دي چه پخپل منځ كې كورنۍ بدۍ لري. د څېرو په ليدو سره يې د جلادانو او قبركیندونكو سره توپير كولی شو.

له هغوی څخه تېښته وكړئ چه د خپل عدالت په هكله ډېرې خبرې كوي! واقعا د هغوی روح په شاتو سربېره ډېر نور كم څيزونه لري او كه چېرې يې ځانونه ښك صالح معرفي كړل پوه شئ چه يواځې د خپلې ریاكاري او وچ زهد لپاره كم قدرت لري.

ای دوستانو! نه مې خوبسیري چه تاسو ما له نورو سره غلط کړئ. داسې کسان هم شته چه زما د تعلیم تدریسولو سره په عین وخت کې د عدالت واعظان هم دي، په حقیقت کې دوی تارانتولاوې دي. (که څه هم په حقیقت کې دا زهرجنې تارکشکې له ژونده بېزاره شوې او پخپلو پناه ځایونوکې ناستې دي) لدې امله غواړي آزاری واوسي.

دوی غواړي هغوکسانو ته آزار ورسوي چه قدرت یې په لاس کې دی ځکه د دوی لپاره اوس هم د مړینې واعظان د منلو وړ دي. که داسې نه وای تارانتولاوو به په بل ډول تعلیم ورکړی وای ځکه لدې پخوا هغوی لدې نړۍ تللو او کافرانو په سپڅلوکې مخکې وو.

هېڅ مې نه خوبسیري چه د مساواتو لدې واعظانو سره مې شوک اشتباه کړي ځکه زما په نظر عدالت وایي: "د بشر افراد سره مساوي ندي." او هېڅکله به هم مساوي نشي. کچېرې ما په بل ډول خبرې کړلای زما مینه د (ستر سړي) په وړاندې به چېرې تلله؟

له زرگونو پلونو او لارو څخه به خلک د راتلونکې په طرف راشي او تل به د دوی منځ کې د عدم مساوات جگړې په ډېرېدو وي. پدې ډول زما ستره مینه زما د خبرو مانع کيږي. د دوښمنۍ له امله به هغوی انځورونه او جسمونه اختراع کړي او د همدې انځورونو او جسمونو له امله به نوې اخري شخړه پیل کړي. بڼه او بد، فقر او بډايي، غوره وای او پست وای او نور د ټولو ډول ډول ارزښتونو نومونه به له شوره ډکې نښې او سلاوې وي چه د لوړتیا موندلو اړتیا به ثبوت کړي. ژوند هڅه کوي چه د زینو او مرتبو په وسیله ځان لوړو پلو ته یوسي او لېواله دی د افق او راتلونکي په طرف ځیر شي او جادويي ښکلاوو ته نظر وکړي. ژوندون ارتفاعاتو ته اړتیا لري نو ځکه لارو، پلو تر منځ مجادله او هغوی چه پدې پورته ځي ورته احتیاج لري. ژوند هڅې کوي پورته لاړه شي او په عین وخت کې غواړي لوړتیا هم ومومي.

وگورئ ملگرو! دلته د تارانتولا غار ته نیردې د پخواني معبد یوه خرابه لیدل کيږي. په ځیر دې خرابې ته وگورئ! بې له شکه هغه کس چه پخوا یې خپل افکار د یوې پایې په شان پورته وړل د عاقلو اشخاصو له ډلې وو او د ژوند په معنی پوهېدا. نوموړی په ډېر غوره تمثیل سره رانښايي چه حتی د ښکلا او جنگ لپاره د قدرت په حاصلولوکې غوره والی او عدم مساوت شتون لري.

خومره ملکوتي دی د طاقونو او گنبدو یو له بل سره رقابت! دگهيڅ په تیاره او رڼا کې د دوی شور خومره ښکلې دی! ای ملگرو پرېردئ چه زمور دوښمنان هم ښکلي او په امن کې واوسي، په بشپړ سپېڅلتیا سره به یو له بل سره رقابت وکړو.

افسوس! تارانتولا (زما همېشني دوښمن) زه چیچلی یم. په بشپړ باور، ښکلا او جالبیتیا سره هغې زما گوته چیچلې ده. هغه داسې اندي چه مجازات او عدالت به حتما موجود وي. له همدې امله بې گتې نده چه هغه

اوس دلته د خپل دوښمن د ستاينې په هکله نغمې وايي.
هو هغې غچ اخیستی دی او افسوس چه د انتقام په زهرو سره به زما روح هم گيچ کړي. د دې لپاره چه گيچ
نشم اې زما ملگرو ما پدې پايه باندي کلک وتړئ! غوره گڼم چه يو تړل شوی حواری واوسم خو د غچ
اخیستې وړی نه.
په ريښتيا هم زردشت له بربوگۍ سره ورته والی نه لري اوکه چپرې کومه ورځ نوموړی گډا کوونکی شي
هېحکله به د تارانتولا ډول ته ونه گډا پيري.

د مشهورو پوهانو په اړه:

اې مشهورو پوهانو تاسو خلکو او د دوی خرافاتو ته خدمت کړی دی مگر د حقيقت لپاره مو خدمت ندی
کړی له همدې امله د دوی د احترام او قدر وړ گړخېدلي ياست. په همدې دليل يې ستاسو بې اعتقادي
زغملې ځکه همدا بې اعتقادي د خلکو د خدا وړ گړخېدلي ده. لدې خاطره رهبر خپلو غلامانو ته آزادي
ورکوي او له کارونو څخه يې خوند اخلي.
هغه چه له خدايه منکر دی د خلکو دومره دکرکې وړ گړخېدلی لکه د ښکاري سپي چه لپوه گړخېدلی دی.
يعني داسې څوک دی چه د قیدونو دوښمن دی، داسې څوک دی چه د هېڅ شي پيروي نه کوي او يواځې
په يوه گوبښه کې ژوندکوي.

خلک له با امنه پناه ځايونو څخه د داسې کس ترټولو ته د حقيقت ليدلو حس وايي. دوی تل د داسې آزادو
کسانو د ښکارکولو لپاره تېره غاښي تازيان شکوري، ځکه دوی تل داسې فريادکوي: "چېرته چه خلک دي
يواځې هلته حقيقت پلټل کېدای شي او افسوس د هغو په حال چه تل په لټونه او پلټنه کې وي!"
اې مشهورو پوهانو تاسو هڅې وکړئ چه د خپل ملت د پيروي حقانيت ثابت کړئ او دې عمل ته د حقيقت
د درک نوم ورکړئ مگر ستاسو ضميرونو تل داسې چيغې وهلې: "زه د خلکو له منځه راپورته شوی يم او د
خداي غبر مې هم د دوي په منځ کې واورېد." تاسو تل لکه د موزي خره پشان ياست او انصافا چه د خلکو
استازي ياست.

هغه کسان څومره ډېر وو چه غوښتل يې د خلکو څنگ ته راشي او نظر يې ځانته جلب کړي. پدې ډول يو
کوچيني خر يعني يوه مشهور پوه د خپلو تېزو آسانو مخه ونيوله.

اې مشهورو پوهانو! زه اوس هيله مند يم چه تاسو د زمري پوست په بشپړ ډول سره وکارئ. هو! د ښکاري
حيوان پوست، خال لرونکی او د کاشف او فاتح پوستکی له ځانه لېرې کړئ.
که چپرې غواړئ زه ستاسو په صداقت باور وکړم نو له هر څه مخکې مو د احترام او قدر غوښتنه له مغزو

وباسئ.

زه هغو چا ته صادق وایم چه بې خدایه یوې گونې دښتې ته تللی وي او متواضع زړه یې خراب کړی وي؛ دا ډول کس د زېږ او لمر وهلي رېښه په منځ کې په بشپړه تنده سره د جزیرو طرف ته گوري. هلته بې شمېره چینې بهیري او ژوند د سیوري لرونکو ونو لاندې جریان لري او همدارنگه د ده تنده نوموړی نه قانع کوي چه دومره د خلک راحت طلبه شي. ځکه هر چېرې چه آبادي وي هلته حتما د پیرو لپاره بوتان شتون لري. زمري غواړي چه اراده یې ورې، خپرونکې، بې ساري او بې خدایه وي.

هغه د بندگانو له سعادت څخه مبرا دی او د خدایانو له بنده او پیرو څخه یې خلاصون موندلی. له چا څه نه وېرېږي او په ټولو زړونو کې ډار اچوي، لوی او بې ساري دي. د واقعي او لویې اروا اراده همداسې وي. صادقو خلکو تل په دښتو کې ژوند کړی دی او دا آزاد خلک د دښتو څښتن دي، مگر په ښارونو کې مشهور پوهان یعنی باروړونکي حیوانات په نعمتونو کې ژوند کوي. لکه خره داسې دي تل د خلکو په گادۍ کشکول بوخت دي. داسې نه چه په دوی غوصه یم مگر تل په دوی باندې زین اوکته اېښودل شوي او د بار وړونکو حیواناتو په بڼه یې تیار وینم.

په اغلب گمان سره دا مشهور پوهان غوره نوکران دي او اجیرکول یې گټور تمامېږي ځکه تقوا داسې حکم کوي چه پدې ډول سره باید ته د دوی فکر او فضیلت ته په ځان کې وده ورکړې!

اې مشهورو پوهانو او اې د خلکو څیره خورانو! بې له شکه تاسو په تدریج سره د خلکو په فضایلو او افکارو بار شوي یاست او خلک ستاسو له لارې یو ځل بیا خپل افکار او فضیلتونه مني. واقعا باید دا کار ستاسو د ویاړ او سر لوړۍ سبب وگرځي.

مگر له ټولو فضایلو سره سره تاسو زما په نظر کې له عادي خلکو سره هېچ توپیر نه لرئ او ډېر لنډ فکره خلک یاستی ځکه چه د فکر مفهوم مو لا ندی درک کړی. فکر یو ډول ژوند دی چه ځان پر ژوندون تحمیلوي او په زحمت او تکرار سره خپله د پوهې پایه محکموي. آیا پدې پوهېدئ چه د فکر آرامي د قربانۍ په عنوان سره معطره او په اوسنکو سره یې تطهیر کړئ؟
د رانده کس روند والی خپله د لمر د ستر قدرت شاهدي ورکوي چه نوموړي ورته په څیرکتل، آیا تر اوسه مو دا درک کړي وو؟

هغه کس چه پوه دی د غرونو جوړول به هم زده کړي.

آیا تر اوسه پوهېدئ چه د غرونو جوړول او ټکان ورکول د فکر لپاره ستونزمن کار ندی؟
تاسو یواځې د فکر شارتي پېژنئ مگر نه وینئ چه فکر سندان دی او همدارنگه له بې رحمۍ څخه یې بې خبره یاست.

په رینتیا چه تاسو د فکر غرور نه پېژنئ او که د فکر تواضع په ژبه راشي نه یې شی تحملولی. هېڅکله مو خپله فکر د واورې څخه ډک شاه ته ندی اچولی ځکه په پوره ډول گرم نه یاست او له همدې امله تر دې دمه تاسو د یخنی له خونده بې خبر یاست! مگر تاسو ځانته دېر بافکره او آشنا وایاست او له پوهې مو بې ذوقه شاعرانو ته په روغتون او پروندتون کې نرسه جوړه کړېده.

تاسو عقابان نه یاست او له همدې امله مو هېڅ وخت فکري خوښي، نېکبختي او وحشت ندی درک کړی. هغه چه آلتونکی ندی په لوړو ځایونو کې باید مسکن انتخاب نکړي.

تاسو راته نیم گرم ښکاری مگر علم او پوهه عمیق او سوړ خوندور جریان دی. د مغز تر ټولو باطني چینی د یخ په سروالي اړوند دي او دگرمو زحمت کښو لاسونو روح زیاتوي.

اې مشهورو پوهانو وینم مو ډېر صاف او معقول ولاړ یاست. هېڅ شدید باد ستاسو په اراده نه لگيري. آیا کوم وخت مو په سمندر کې کوم بادوان د شدید تیز باد په وخت کې لیدلی چه په حرکت وي؟

زما وحشي عقل د هغه بادوان پشان پداسې حال کې چه د روح په غوصې سره لړزيري د سمندرونو په سطحه روان دی. مگر اې څیره خورانو او د خلکو نوکرانو، تاسو اې مشهورو عاقلانو څه ډول زما هم لاري کېدلای شی؟

د شپې سندرې:

شپه ده او چینی په لوړ غږ مجلس کوي زما روح هم مسته چینه ده. شپه ده او همدا اوس یواځې د مینانو غږ لگيري او زما روح هم یو عاشق دی.

هغه چه هېڅکله به آرام ونه مومي زما ضمیر دی او په بیان پسې گرځي. د عشق میل مې په باطن کې دی او د مینې په واقعي ژبه خبرې کوي. څلیرم، کاشکي شپه وای! مگر زما یواځې توب تل پدې کې دی چه تل ناچاره یم او د نور هاله پخپل چاپېر ولرم.

کاشکي زه هم د شپې پشان تیاره وای! هغه وخت مې کولی شوی چه څرنګه د نور له تیو شیدې وڅښم. حتی په تاسو اې کوچینیو او ځلېدونکو ستورو چه لکه چنجي په فضا کې یاستی رحمت وایم او هیله مند یم د نور لدې نعمت څخه خوښ واوسئ. مگر زه په خپل نور کې اوسیرم او یواځې هغه لمبې څښم چه له خپله ځانه مې پیليري. زه اخیستل شوې نېکبختي او خوښي نشم درک کولی او تل فکرکوم غله باید له اخیستلو غوره وي.

زما بدبختي دلته ده چه هېڅ وخت له خیرات ورکونې لاس نه اخلم او حسرت مې پدې کې دی چه سترګې مې تل له ستورو ډکو شپو لیدو ته منتظرې وي. اې زما د لمرکسوفه! اې د غوښتلو هیلې او اې په عین مړښت کې خارق العاده لورې! آه خیرات ورکونکي څومره بدبخته دي!

هغوی زما څخه استفاده کوي مگر زه حيران یم آیا زما د روح نور هغوی ته هم رسیري؟ د اخیستلو او ورکولو تر منځ عمیقه تشه موجوده ده او په آخرکې دا کوچینی تشه په پل تړل کیري.

زما له بڼکلا څخه عجیبه ځانگړې لوره سرچینه اخلي. کوموکسانو ته چه روښنایی رسوم کاشکي آزار مې ورته رسولی شوی! چا ته مې چه تحفې ډالی کړې کاشکي غله مې ترې کولی شوی! زه پدې ډول د شرارت تبری یم. داسې د شرارت وری یم لکه ابشار چه په عین وخت کې تأمل کوي زه هم کله چه یو محتاج کس د مرستې لپاره راته لاس وغځوي څپ ته یې کش کړم.

د نعمت ډېروالی ما د غچ په فکرکې ډوبوي او خبیثتوب مې ټول له یواځېتوب څخه سرچینه اخلي. زما خوښي د بڼلو په وخت کې تمامه شوې او فضیلت مې له خپل زیاتوالي څخه تنگ شوی دی. هغه چه تل بڼل کوي په خطرکې دي ځکه چه شرم له لاسه ورکوي! څوک چه تل وپش کوي زه او لاس یې د تقسیم له امله سختیري او بې حسه کیري.

زما سترگې نور دگدایانو په لیدلو سره اوښکې نه تویوي او لاسونه مې دومره بې حسه شوي چه له احساس څخه د ډکېدو په وخت کې هم نه لرزیري. د سترگو اوښکې، د زړه مهرباني او زړه سوی مې څه شوي؟ اخ بڼونکي څومره یواځې او ځلېدونکي څومره بې ژبې دي!

په فضا کې ډېر لمرونه څرخیري او له خپل نور سره په تیاره کې خبرې کوي مگر زه چه خپله نور یم راسره خبرې نه کوي. د نور دوښمني د نوراني څیزونو په وړاندې داسې ده! نور په بشپړه بې رحمۍ سره خپل مسیر طی کوي. هر لمر د ځلېدونکي څیز په وړاندې بې رحمه دی او د نورو لمرونو په نسبت سوړ دی. د لمرونو روش همدا دی چه لکه توپان خپله لاره طی کوي او ښه توب یې پدې کې دی چه له خپلې بې رحمه ارادې څخه پیروي کوي.

اې تیاره خلکو، تاسو په شپه پورې اړه لرئ، یواځې تاسو یاست چه د دې نوراني لمرونو حرارت درک کوئ؛ یواځې تاسو د دې نوراني څیزونو له شیدو او څښاک څخه برخمن کیرئ. افسوس زما چاپېره سړو احاطه کړېده او لاس مې د دې انجماد د لمسولو له لاسه سوځي! افسوس په ما کې داسې تنده ده چه ستاسو تندي ته لېواله ده! شپه ده؛ زه باید روښانه پاتې شم او د هغو لپاره لېواله پاتې شم چه په شپه پورې اړوند دي. څومره عجیب یواځېتوب دی! شپه ده؛ لکه د اوبو چینه چه د بهېدو جریان پیدا کوي داسې د خبرو کولو هیله لرم.

شپه ده؛ همدا شېبه چینی په لوړ غر خبرې کوي او زما روح هم مسته چینه ده. شپه ده او اوس یواځې د عاشقانو غر لگیري او زما روح هم د یو مین غر دی.

دگډا غږ:

يوه شپه زردشت له خپلو پلويانو سره په څاه پسې گرځېدا ځنگله ته لاړل. ناڅاپه يې په يوه توپه تازه چمن سترگې ولگېدې چه په ونو او بوټو سره احاطه شوی وو او په منع کې يې يو شمېر نجونې گډېدلې. هغوی چه کله زردشت وليد نوگډا يې پرېښوده اما زردشت په ډېره آشنا خبره دوی ته نيردې شو او داسې يې وويل:

"اې خورو نجونوگډا مه پريردئ! ځکه مور تاسو ته د مزاحمت او آزارولو قصد نه لرو."

زه د شيطان پر وړاندې د خدای استازی يم او شيطان د روح ثقل دی نو ځنگه امکان لري چه زه ستاسو د ملکوتي رقصونو او ظريفو پښو مخالف شم؟ په حقيقت کې زه لکه ځنگل او د ونو د سيوري پشان يوه ډله يم. که څوک راڅخه وېره ونکړي زما له ونو لاندې به سره سره گلونه وکړي او بې له شکه دا کسان به د دې ونو له سيوري لاندې هغه کوچينی خدای پيدا کړي چه د ټولو نجونو د خوښې وړ دی. دا کوچينی خدای چينې ته نيردې ډېر آرام او په پټو سترگو پروت دی.

په ريښتيا دا ټبل کوچينی ماشوم په رڼه ورځ ویده دی. آيا په شاپرکو پسې يې ډېرې مندې کړېدې؟ اې ښکلو رقاصوکه دې کوچيني خدای ته مې يو څه آزار ورکړ مه غوصه کيرئ! بې له شکه نوموړی به په چيغو چيغو وژاړي او فريادونه به وکړي مگر په عين ژړا کې خدا لرونکی هم دی. حتی د اوبسکو تويولو په وخت کې له تاسو څخه دگډا غوښتنه کوي او زه هم د دې گډا لپاره سندره واييم. پدې غبرکې هغه سنگين روح او ثقل کوم چه زما په نظر تر ټولو شيطانانو لوی او قوي دی، او په غلطۍ سره خدای ورته ويل کيږي مسخره کوم.

دا هغه سندرې ده چه زردشت وويله، د مينې الهه (کوپيد) او نورې نجونې ورته وگډېدې:

اې ژونده نوي مې ستا سترگو ته وکتل او داسې راته ښکاره شوه لکه په عميق سمندر کې چه ډوب شوی وم. مگر تا پخپل زرين چنگک سره را بهرکړم او کله مې چه د درک نه وړ او فوق العاده عميقه وبللې په ريشخند سره د وخنډل.

او و دې فرمايل چه زما استدلال دکبانو د استدلال پشان دی هر څيز چه نشي درک کولی نو د درک وړ يې نه بولي.

مگر پوه شه زه بې له يو وحشي او وسوسې ډکې ښځې څخه بل څه نه يم او حتی له تقوا څخه هم خبره نه يم.

اې خلکوکه تاسو راته عميقه، باوفا او راز ساتونکې وواياست په ما کې کوم تغير نه راخي. مگر تاسو اې پرهېزگارانو تل ما پخپلو فضايو سره سينگاروئ او پدې وخت دې عجيب او اسرار ډول موجود وخنډل!

مگر کله چه هغه خپل بد وایي په خبرو او خندا یې باور نشي کېدلی.

کله چه ما په آرامۍ کې په خپل وحشي عقل سره مجلس وکړ هغې په ډېره غوصه سره ووبل د ژوندون د ستاینې یواځېنې علت د همدا دی چه اراده کوي، او غواړي مینه ورسره ولري.

نیردې وه چه په غوصه ناک عقل خواب په قهر سره ورکړم او حقیقت یې غورونو ته ورسوم. په ریښتیا هم انسان هېڅ وخت دومره نه غوصه کیږي لکه کله چه حقیقت وایي.

دا شېبه زموږ دریوکسانو اړیکه داسې ده. د زړه له تلې یواځې له ژوند سره مینه لرم او په ریښتیا د هغې په وړاندې دکرکې په وخت کې مې علاقه ډېره زیاتېږي.

مگر د عقل گرانست او له حده زیات گرانست یې ما د ژوند په یادکې اچوي.

عقل، سترگه، خندا او حتی د ماهي نیولو چنگک ژوند لري، آیا دا زما گناه ده چه دا دوه موجودات یو له بل سره دومره ورته والی لري؟

او یو ځل ژوند له ما څخه وپوښتل عقل څسې دی؟ په بېره مې خواب ورکړ: "عقل هغه خیز دی چه ټول یې تېري دي او د هغوی تنده هېڅ آخر نه لري. یواځې له لېرې او پردو څخه یې په ستونزو وینم او نه پوهیږم چه ښکلی ده کنه! همدومره ویلی شم چه باتجربه او یا هم تر ټولو ډېر تجربه لرونکي کبان یې هم په دام کې لوېږي.

عقل د وسوسو پلار دی او له داسې چټیاو ډک مې لیدلی چه په عین وېسته رمنځولو وخت کې شونې د غاښونو په وسیله چیچي.

کېدای شي هغه شریره او غلط وي خو کله چه خپل بد وایي له هر ځل زیات د ټولو زړونه تسخیروي."

کله مې چه ژوند ته داسې ووبل په مکر سره یې وخنډل سترگې یې پټې کړې او داسې یې ووبل: "راته ووايه د چا په هکله د خبرې کولې؟ آیا هدف د زه نه وم؟

که حق له تا سره وي، د مقابل طرف د شتون په حالت کې څوک داسې تریخ حقیقت ښکاره وایي؛ اما اوس له خپل عقله ما سره خبرې وکړه!"

"آه! ای گران ژونده اوس بیا خپلې سترگې غړوې او داسې راته ښکاري چه زه بیا په عمیق سمندر کې ډوبیږم!"

زردشت پدې ډول زمزمه کوله مگر کله چه گډا خلاصه شوه او نجوني لارې خفه شو او بلاخره یې داسې ووبل: "ډېر وخت کیږي لمر لوېدلی او چمن لندبل لري او له ځنگله څخه د سپو سوز راځي؛ کوم نامعلوم شی رانیږدې کیږي، په تفکر سره سیل کوي او وایي: "څه ډول؟ ای زردشته تر اوسه ژوندی یې؟ ولې؟ د څه لپاره؟ په کوم منظور؟ د څه مقصد لپاره؟ ایا ژوند ته ادامه ورکول احمقوتوب ندی؟"

افسوس ای ملگرو ماښام دی او له ما څخه داسې سوالونه کوي، ما ته خفگان راوبښئ!
ماښام رارسېدلی دی. د ماښام رارسېدل ما ته راوبښئ"

د هدیرې غږ:

هغه اړخ ته د هدیرې جزیره او چوپتیا محل دی او هملته زما د ځوانۍ قبرونه موقیعت لري. زه به هلته یوه گڼپۍ تل بهاره گلونه وپسم. د دې مقصد لپاره مې بادوانونه راخیستي وو او له سمندر تېر شوم. اخ ای منظرو او زما د ځوانۍ خاطر، اخ د مینې منظرو او ای ملکوتي دقیقو، تاسو څرنگه داسې زر تېر شوي یاست؟ نن ورځ همغه شان لکه له ځانه تلونکو پسې اندم ستاسو په هکله هم فکرکوم. ای گرانو مړو ستاسو له خوا دومره ښه بوی رارسیري چه زړه مې لږزوي او سترگې مې بهوي. بې له شکه دا بوی د یو او یواځې زړه کښتۍ ته په سختۍ سره ټکان ورکوي.

تر دې دمه زه تر ټولو ډېر منفرد او غني یم او له ټولو څخه زیات د نورو د غبطې وړ گڼېدلی یم ځکه یو وخت زه ستاسو مالک وم او اوس تاسو زما مالکان یاستئ. ما ته وویاست بې له ما د چا لپاره دا ټولې سرې مې له ونې څخه رالوېدلې دي؟

ای زما تر ټولو گرانو دوستانو تر دې دمه زه ستاسو د وراثت وارث یم او ستاسو په یادکې ډول ډول د وحشي گلانو غوټۍ ټوکوم. ای بې ساري او عالي مخلوقاتو مور د یو بل لپاره جوړ شوي یو او تاسو لکه وحشي مرغان مگر دا مطمئن کسان چه د خپلې خوښې په کس پسې ځي زما په طرف او خوښه راغلي. هو! تاسو هم زما پشان د وفاداری او له بدیو سره د مینې لپاره پیدا کړل شوي یاستئ. ای د آسماني خوښو شېبو آیا اوس تاسو ته د بې وفا نوم درکړم؟ تر اوسه مې بې له بې وفایۍ بل نوم ندی زده کړی. ای زما فراریانو په ریښتیا هم ډېر زر تېر شوي یاست. مگر په حقیقت کې مونږ یو له بله فرار ندی کړی، زه او تاسو د خپلې بې وفایۍ په وړاندې په بشپړ ډول سره بې گناه یو.

ای زما د هیلو غزل بوله مرغانو تاسو بې یواځې زما د له منځه وړو لپاره نابود کړئ. هو! زما گرانو هغه میرخمن چه په غشو یې ستاسو اړخ په ښه کړی وو غوښتل یې زما زړه وولي. په ریښتیا یې زما زړه ته سخته صدمه ورسوله ځکه تاسو زما زړه ته تر ټولو ډېر نیردې وئ او زما واک ستاسو په لاس کې وو. پدې ډول سره تاسو ځوانیمرگ شولئ او ډېر زر مو لدې نړۍ څخه بسترې وتړلې.

غشي زما تر ټولو گرانې دارایی تر هدف لاندې نیولې وې، هو! زما دوښمنانو ستاسو پوښ چه د موسکا پشان دی او په یو نظر سره مري تر حملې لاندې ونيو. مگر زه خپلو دوښمنانو ته وایم: "کوم وژنه ده چه تاسو زما په وړاندې کړې او د پرتلې وړ وي؟"

زه خپلو دوښمنانو ته وایم هغه څه چه تاسو په ما راوستلي د هر نفس له وژنې څخه درانده دي. تاسو له ما داسې څه وړي چه هېڅ بیا راگرځېدونکي ندي ځکه تاسو زما د ځوانۍ له ښکلا ډکې منظري او عجایب وژلي دي. تاسو زما د ماشومتوب لوبې هم رانه وړې ده، د هغو په یاد زه دا دگلوگېدی او لعنت دلته اېږدم. اې زما دوښمنانو لعنت د پر تاسو وي! تاسو زما ابدیت داسې قطع کړی لکه غبر چه د شپي په سروالي کې غوڅ شي. یواځې یو ځل زما دا نېکبختي د ژوند په خوښۍ کې په سپېڅلتیا او خلوص راغله داسې یې راته وویل: "زما په نظر ټول موجودات ملکوتي دي."

هغه وخت تاسو چټلو ارواگانو په ما حمله وکړه، په هغه خوښ وخت کې زما ژوند چیرته وو؟ زما د ځوانۍ عقل یو ځل داسې وویل: "زما په نظر هره ورځ به مقدسه وي." او واقعا دا خبره د خوښ عقل له خولې رابهرکېدله.

اې زما دوښمنانو تاسو زما د شپې آرام خوبونه غله کړل او هغوی مو د بې خوښۍ په رنځ تبدیل کړل. آه اوس زما هغه خوشاله عقل چیرته دی؟

داسې وخت هم وو چه ما قسم خوړلی وو چه له هر ډول کرکې څخه به لرېوالی اختیاروم. تاسو چه هر څومره راته نېردي شوی زخمي او ټپي موکړم. زما دا واړه شرافت چیرته وتښتېد؟

داسې دوره هم وه چه ما د رانده پشان د رحمت په لاروکې په خوښۍ قدم وهلو، هغه وخت تاسو زما په لاره کې چټلې واچولې او اوس روند سړی د خپلې خوښې له لارو څخه بېزاره دی. اوکله مې چه غوښتل خپلې فتحې ولمانځم زما تر ټولو نېردي خلک مو ولمسول تر څو ووايي چه زه دوی آزاروم.

بې له شکه تاسو زما تر ټولو خواږه شات او تر ټولو غوره زنبوران مسموم کړل.

تل مو د سوال لپاره تر ټولو گستاخ کسان ما ته راوړل. زما د ترحم وژنې لپاره مو غټ بې حیا کسان زما په لاره وگمارل او پدې ډول سره مو زما ټول فضایل او نېکیانې په خپل باور کې مشکوک او تر پوښتنې لاندې راوستل. هر ځل چه زما سپېڅلې دارايي قرباني کېدله ستاسو تقدس چاغېدلا او پدې ډول سره مو غوړو قربانيو زما په ډېرو سپېڅلو قربانيو چوپتیا اختیارکړه.

یو ځل مې له ټولو وختو زیات دگډېدو هوس وکړ او غوښتل مې چه په اسمانونو کې رقص وکړم اما تاسو زما تر ټولو گران سندرغاړي له ځانه سره کړل تر څو په بد غبر سره سندرې ووايي او تند خشن غبر مې غوړونو ته اور ورکړ.

اې قاتل سندرغاړیه، اې د شریانو د لاس آلې، اې بې گناه وسیلې! زه د ډېر غوره رقص په انتظار ولاړ وم، هغه وخت تا د ځانوژنې په بېکاره سندر زه ووژلم. یواځې دگډا په وخت کې د لویو څیزونو تمثیل کولی شم. اوس تر ټولو لوی تمثیلونه زما د پښو په عضلو کې ناویلي پاتې شول. زما تر ټولو لویه هیله ناویلي پاتې

شوپده او د ځوانۍ ټولې خوښۍ مې له منځه تللې دي. تپوس يې وکړ: "څرنگه دا ما زغملې؟ او څه ډول پدې ټولو زخمونو او تپونو بريالی شوی يم؟ او لدې هديرو څه ډول دا غريبيا راژوندی شو؟ هو! نه خښېدونکي او تسخير نه منونکي شيان، داسې شيان چه تيرې دوه پراکې کوي په ما کې شتون لري او نوم يې زما اراده ده، بې غيره د ډېرو کلونو لپاره ثابت پاتيري زما بوډا اراده، خپل مسير زما د پښو پر مخ ساتي. دا زما اراده ذاتا تسخير نه منونکې او سنگ دله ده. زه يواځې په پوندو کې تسخير نه منم. هلته ته مسکن لرې او په واقعي بڼه تر ټولو صابرکس پکې ظاهريري. تا تل هديرې خيرلې دي او اوس به هم داسې وکړې. په تا کې زما ناکامه ځواني اوس هم ژوندی ده. ته د ژوندون او ځوانۍ پشان په ټولو هيلو سره د هديرو په خرابو سطحوکښېښې. هو زما لپاره ته تر اوسه د ټولو هديرو خرابوونکې يې. پر تا د بې شمېره درودونه وي اې زما ارادې! چېرته چه قبرونه شتون لري قيامونه هم امکان لري."

پر نفس د غلبې په اړه:

اې تر ټولو ډېرو هوښيارانو! هر څه چه تاسو شهواني کوي د (حقيقت غوښتنې درک) ورته وايست. مگر زه ستاسو غوښتنې ته (ټول موجودات د تصور وړ کېدل) وایم. تاسو هڅې کوئ چه هر موجود د تصور وړ وگرځوئ ځکه حق لری چه د تصور په وړ کېدو شک وکړئ. اما هغه تاسو ته تسليم شوی ستاسې لويوالي ته يې سر تپت کړی دی. دا هغه څه دي چه ستاسو هيلې يې غواړي او ډېر زړه مو فکر شي، کېدای شي د هېندارې او انځور پشان ستاسو فکر ته درشي. اې تر ټولو هوښيارو! هغه څه چه تاسو يې غوښتونکي ياست توانايي ده. تاسو غواړئ ممکنه نړۍ رامنځته کړئ او په مخکې يې په گونډو شئ، همدا مو آخري هيله او لېوالتيا ده. بې عقلان، ناپوهان او يا هم خلک د هغه رود پشان دي چه کښتۍ پر مخ روانه ده او د کښتۍ چلوونکي د اخلاقي ارزښتونو هغه تخمين دی چه په مسخره جامو سره ډېر درانه او سنگين په کښتۍ کې ناست دي. تاسو مو هيلې او امېدونه د راتلونکي رود پر مخ غورځولي دي. هغه څه چه خلکو اوس د ښو او بدو په بڼه پېژندلي دی زه پکې يواځې پخوانۍ د (توانايۍ غوښتنه) وينم. ستاسو هوښيارانو له امله يې داسې کښتۍ چلوونکي کښېښولي او درانه باحشتمه نومونه يې ورکړيدي. هو تاسو او د حکمرانۍ هيلو مو دا ارزښتونه رامنځته کړي دي.

همدا شېبه رود ستاسو کښتۍ پر مخ بيايي او بايد يې مخکې بوزي. که چېرې موجوده ستاسو د کښتۍ په دېوالونو څنگ راوړي او په وړاندې يې مقاومت وکړي کوم اهميت نلري. تاسو ته متوجه شوی خطر په رود

کې ستاسو د نېکو او بدو پای ندى. بلکه خطر تاسو، ستاسو د توانایی غوښتنې ته متوجه دى. هو د پاتې شوي ژوند غوښتنې نېک او بد ختموي.

د دې لپاره چه تاسو زما خبرې د نېکو او بدو په اړه درک کړئ خپلو خبرو ته د ژوند او ټولو موجوداتو په هکله دوام ورکوم.

ما ژوندی موجود تعقیب کړی او په پراخو او له کړاوو ډکو لارو کې پسې تللی یم تر څو طبیعت یې درک کړم. په یوه سلو وجهي هېنداره کې مې تر هغه له څیرکتو لاندې ونیو چه خبرې یې په شونډو راوړې ځکه غوښتل مې چه له کتو یې پوه شم او سترگو یې راسره خبرې کولې. مگر هر چېرې چه ما ژوندی موجود لیدلی هلته د اطاعت خبره هم موجوده وي، هر ژوندی موجود د اطاعت یوه دستگانه ده.

دوهم مې اورېدلي: څوک چه فرمان ورکوي اطاعت نشي کول، طبیعت داسې یو ژوندی موجود دى. دریم شی مې چه اورېدلي دا دي: فرمان ورکول له اطاعت کولو ډېر ستونزمن دي او دا ستونزې یواځې د هغو ندي چه فرمان ورکوي بلکه د ټولو فرمان ورکوونکو بار په غاړه اخلي او کېدای شي دا بار نوموړی له خپل دروند والي لاندې کړی. په خپلو سترگو مې ولیدل چه په هر فرمان کې تجربه او خطر نغښتی دى او په فرمان ورکولو سره تل ژوندی موجود ځان په خطر کې اچوي.

هو! حتی کله چه څوک ځانته فرمان ورکوي باید د تاوان اخیستلو توان یې ولري. نوموړی باید په یو وخت د خپل پلي شوي قانونو قاضي، قرباني او پرمخ وړونکی واوسي.

ما له ځانه وپوښتل دا څرنگه دى؟ هغه څه دى چه ژوندی موجود اطاعت کولو ته اړه کوي او حتی د فرمان ورکولو په وخت کې فرمان وړونکی کیږي؟ اې هوبنیارانو! دقیق شی اوس ما ته ووايست آیا ما په ریښتیا د ژوند په زړه او ریښوکې رسوخ ندی کړی؟

هر چېرې مې چه ژوندی موجود پیدا کړی د توانایی غوښتنې هم شتون درلود. حتی هغوی چه د خدمت کولو هیله لري د ځان لپاره د ځانگړي احترام غوښتونکي دي. کمزوري غواړي له خپل ځانه ضعیفو ته محترم شي، او تل حاضر دي له ځان څخه د قوي خلکو چوپړ واوسي او یواځې د دې لپاره خوشاله دي چه صرف نظر به ونکړي.

لکه څنگه چه کوچینی لویو خلکو ته تسلیمېږي تر څو په کوچینیو خپله قدرت ښودنه درک کړي، په همدې شان تر ټولو لوی خلک ځانونه فدا کوي او خپل روح د قدرت لاسته راوړو لپاره په لاس کې نیسي. دا د سترو خلکو فدا کاري ده چه خطر او مړینه د فال په واسطه لوبوي.

هر چېرې چه فدا کاري، چوپړ، ظاهري مینه او علاقه شتون لري هلته د ځان لپاره ډېر احترام غوښتل هم شتون لري. کمزوري تل په پټو لارو د قدرتمندو خلکو زړونو ته له مختلفو زاویو څخه په څښېدو داخلېږي او

هلته په غله د ځان لپاره قدرت کسبوي.

او ژوند يې دا راز ووېل: "هونبیار اوسه! زه هغه څوک يم چه تل بايد په ځان لاسبری وم." تاسو دا هیله او غوښتنه د تولید، نهایت، لوړو او لېرې برخو په لور متنوع حرکت بولی اما دا ټولو څیزونه له یو څیز او راز زيات ندي.

زه غوره گڼم پناه شم خو دا یو شی له لاسه ورنکړم او په ریښتیا هر چپرې چه فساد او لوېدنه وي هلته د قدرت لاسته راوړلو لپاره ژوند قرباني کیري. زه باید د موخو لپاره جگړه، کېدنه او کشکمش واوسم. هغه چه زما پشان چورت وهي بې له شکه باید واندې چه کړې او له کړاوه ډکې لارې به طی کړي. هر څه چه خلق کړم او هر څومره که مینه ورسره ولرم بلاخره ناچاره کیرم مجبور زر د خپلې مینې دوښمن وگرځم. دا هغه څه دي چه زما هیلې يې غواړي.

او حتی ته چه ته يې، د فهم او درک خاوند يې زما د هیلې له وسیلې او پلې څخه بر شی نه يې؛ په ریښتیا هم زما د توانایۍ غوښتنه ستا د هیلې پښو ته د حقیقت په طرف ځي. واقعا هغه کس چه د ژوند غوښتنه يې خپله موخه ټاکلې وه حقیقت يې غلط درک کړی وو. داسې څه شتون نلري، هغه څه چه شتون نه لري څنگه يې غوښتنه کولی شو او هغه څه چه ژوندي دي څه ډول يې د ژوندي کېدو لپاره هڅې کولی شو؟ یواځې چرته چه ژوندون شتون لري غوښتنه هم شتون لري، مگر د ژوندون غوښتنه نه بلکه د قدرت پیدا کولو. دا هغه څه دي چه زه يې تعليم درکول غواړم؛ دا هغه درس دی چه ما ته ژوندون راکړی او په همدې درس او هونبیارانو زه ستاسو د زړونو معما لولم.

اې د ارزښتونو جوړوونکو! تاسو په ارزښتونو او نېکو او بدو لغتونو قدرت لاسته راوړئ. لدې امله ستاسو په ارواکې ځلا، لړزه او تنگسيا نغښتې ده. مگر نوې غلبه او قوي قدرت ستاسو له ارزښتونو څخه سرچینه اخلي. دا قدرت د دې ارزښتونو د هگیو پوست ماتوي او بهر ته راځي. هر څوک چه غواړي نېک او بد واوسي واقعا لومړی باید مخرب اوسېدلی وي او ارزښتونه يې له منځه وړي وي. پدې ډول لویې بدۍ پر غوره نېکیو پورې اړوند دي او همدا د خلق کولو مفهوم دی. اې هونبیارو خلکو! حتی که بده هم وي مور به يې په هکله خبرې وکړو! چوپتیا ډېره بده ده ځکه ټول نا ویلي حقیقتونه پکې مسمومېږي.

پرېږدئ هر څه چه زمور د حقایقو په وسیله ماتېږي مات شويدي! ډېرکورونه شته چه اوس هم باید ورغول شي.

د عالي رتبه کسانو په اړه:

زما د سمندر عمق ډېر آرام دی، خوک فکرکولی شي چه خومره ډاروونکې هیولاوې په هغه ژورتیا کې پټې دي. زما عمق ټکان نخوري مگر پدې ټولو سربېره پر خنداگانو او لامبوزنو معماوو ځلانده دی. نن مې ډېر عالیقدر او محترم کس ولید، نوموړی بافکره او پوه توبه گار وو. اخ زما روح یې خومر پر بدوالي وخنډل! دې لوړ رتبه کس په باد ډکه سینه داسې ولاړ وو لکه خوک چه خپل نفس قیدکړي. نوموړي په هغو حقایقو چه د ښکار غنیمت یې وو ځان سینگارکړی وو او پېوند څیرې جامې یې په تن وې. ډېر اغزي پرې سرپښ وو اما سره گلونه مې له اغزو سره ونه لیدل.

دې ښکاري تر اوسه خندا او ښکلا نه وه زده کړې په خفگان سره د علم له ځنگلونو بېرته راوگرځېد. نوموړی له وحشیانو سره د جنگ له امله منزل ته راگرځېدلی اما تر دې دمه پر یو وحشي حیوان ندی غالب شوی، دا حیوان ډېر دروند او سنگین گرځي او لکه پلنگ د منډې په حالت کې ولاړ وي. مگر زه لدې وچو او سختو ارواوو سره مینه نه لرم او دا کسان مې نه خوښیږي.

اې زما ملگرو تاسو وایاست چه د خوند او مزې کتلو په هکله هېڅ بحث شتون نلري؟ مگر د ژوند ټول ابحاث د خوند په اړه دي! خوند په عین وخت کې هم تله ده او هم وزن، افسوس د هغوی په حال چه د خوند او تلې له بحثه پرته ژوندکوي.

هرکله چه دا لوړ رتبه سړی له خپل مقام او منزل څخه سترې شي هغه وخت زه له نوموړي خوند اخلم او خوښوم یې او یواځې پداسې وخت کې د هغه ښکلا پیلېږي.

هغه وخت چه له خپل ځان مخ واړوي له خپل سیوري الوتلی شي او مستقیما ځلیدونکي لمر ته واردېږي. ډېر وخت کیږي چه په سیوري کې ناست دی او له همدې امله د دې توبه گار د غومبورو رنگ آلتی دی او د خپلو ټولو ورو توقعاتو په منځ کې د مړینې په حالت دی. تر اوسه یې په سترگو کې سپکاوی او په خوله کې کرکه له لېرې ښکاري. که څه هم نوموړي استراحت کړی مگر تر دې دمه په لمر کې ندی پټ شوی.

نوموړی باید لکه ځوان خوسندر داسې واوسي، ښکېختي یې باید له ځمکې څخه کرکه او د ځمکې بوی ورنکړي. هغه به په بشپړه لېوالتیا سره د سپین غوايه په بڼه د نعرې په حالت کې ولیدلی شي مگر نعرې به یې د هغو څیزونو د ستاینې په اړه وي کوم چه پر ځمکه اړوند دي. تر دې شیبې د نوموړي څېره تیاره ده د لاس سیوری یې پر مخ لوېدلی دی او تر اوسه یې د سترگو لید مبهم دی. عمل یې هغه سیوری دی چه پرې لوېدلی دی، د لاس سیوری یې عامل دی او تر اوسه پخپل ځان ندی غالب شوی.

واقعا زه د نوموړي غوايه ته ورته غوايه خوښوم مگر دې ته لېوال یم چه سترگې یې د ملایکو پشان ومومم. اوس باید د اتلولۍ غوښتنه هېره کړي، اوس باید هغه کس شي چه لوړتیا یې موندلې، د نوموړي لپاره لوړ

رتبه پاتې کېدل غوره ندي. اثر بايد نوموړی پرته له کوم تمايله له خپل اړخه جگ کړي. نوموړي لويې لويې هيولاوي د ځان پيروانې کړې او معماگانې يې حل کړېدي. مگر اوس بايد د خپل نفس اړوند هيولاوي او معماوي حل کړي او هغه په آسماني ماشومانو تبديل کړي.

تر دې دمه نوموړي له خپلې پوهې موسکا کول او اوبکې نه تويول ندي زد کړي، تر اوسه يې فوق العاده شهوت په ښکلا کې پر چوپتيا او آرامۍ پيدا کولو ندي توانېدلي.

بې له شکه د نوموړي غوښتنه بايد په مړېدو او پوره کېدو سره شونډې ونه گنډې بلکه بايد په ښکلا کې خفه شي. ښکلا او مهرباني د ښوونکي کس د ښنې يوه برخه ده. اتلان بايد د استراحت په وخت کې لاس پر سر کيږدي او پدې ډول سره پخپل استراحت هم غالب شي. مگر ښکلا د اتلانو لپاره ډېر ستونزمن څيز دی، ښکلا د شوره ډکو ارادو په لاسرسۍ کې نده.

ستاسو عاليقدرو لپاره تر ټولو ستونزمن کار په آرام او بې ډاره حالت کې ولاړ درېدل دي. هرکله چه قدرت په التفات راشي او په ښکاره څيزونو لطف او مهرباني وکړي دې ډول لويۍ ته زه د ښکلا نوم ورکوم. اې قوي او تکړه انسانه له هر چا ډېر ستا څخه د ښکلا تمنا لرم. پرېږده چه نرمي د په نفس باندې تر آخره واوسي! ستا له نفس څخه د هر ډول شرارت انتظار لرم، له همدې امله له تا څخه د نېکۍ هيله لرم. ډېر وخت مې پر کمزورو باندې خندا راځي، ځکه د دوی منگولې د فلج منگولو پشان دي او شرارت نشي کولی ځکه ځانونه نېک او صالح معرفي کوي.

ته بايد د فضيلت قطار ته ځان ورسوي! ليدلی د دی څرنگه قطار؟ هر څومره چه لوړېږي هغومره ښکلی او ظريفېږي اما په باطن کې قوي کيږي او د بار وړلو ډېر قوت پيدا کوي.

هو، اې عاليقدر انسانه! داسې ورځ به راشي چه ښکلا به شې او د خپلې ښکلا په مخ کې به هېنداره ونيسي! هغه وخت به ته لدې الهي غوښتنو خوند واخلي او حتی ځانغوښتنه به د دې ستاينې وړ وگرځي، ځکه د روح قانون دا دی چه لومړی بايد فعلي اتل ترې خارج شي تر څو د خوب په حالت کې تر هغه غوره بل اتل پرې وارد شي.

د تعليمي او فرهنگي سيمې په اړه:

د راتلونکې په اړه مې ډېر زيات واپنونه ووهل او ناڅاپه مې ټول وجود وحشت واخيست، کله مې چه له ځان چاپېر وکتل ومې ليدل چه يواځې زما د عصر وخت وو! هغه وخت په ډېره بېره سره خپل کورته راوگرځېدم او په همدې ډول ستاسو معاصرو خلکو په طرف او د تعليمي سيمې په اړخ راغلم. د لومړي ځل لپاره په بشپړه لېوالتيا سره ستاسو د ليدو په هيله راغلم او زړه مې ستاسو د ليدو سخته لېوالتيا درلوده.

مگر پوهېږئ چه دې کې څه وشول؟ له ټولې وېرې سره سره مې وخنډل! ځکه سترگو مې هېڅکله داسې

خدا لرونکې بې نظمه منظره نه وه لیدلې.

د ډېر وخت لپاره مې داسې وخنډل چه پښې او زړه مې لړزېدل او له ځانه سره مې ووېل: "بې له شکه دا د رنگولو لوبښی دی." اې معاصرو خلکو تاسو چه مخ او د بدن غړي مو په پنځوس ډوله رنگ کړي وو هلته ناست وئ او زه مو معتجب کولم او له ځانه سره مې پنځوس هېندارې درلودې تر څو تاسو ته ډول ډول رنگونه بیا وښايي.

په ریښتیا هم ستاسو واقعي خپرې د خپلو مخونو لپاره تر ټولو غوره نقابونه کېدلی شي، څوک شته چه ومو پېژني؟ هغه نوې نښې او علامې مو چه پر مخ نقش کړې د نښو او علامو تعبیروونکي څرنگه هغه پېژندلی شي؟

حتی که د قربانۍ له علامو چا غیب ویلی شواي څرنگه یې باور کولی شو چه تاسو افسار لرونکي یاست؟ تاسو د چسپ لرونکي کاغذ د رنگ او ټوټو د ترکیب پشان ښکاري. ټول تېرونه او دورې ستاسو له حجاب په پټه کتل کوي. ټول عادتونه او ډول ډول گروهنې مو په اخلاقو او رفتارونو کې ډول ډول خبرې کوي. که چېرې څوک له تاسو څخه حجاب، جامې او رنگونه لرې کړي پاتې شوني به مو د مرغانو یا کڼاخانو د ډارولو لپاره مناسب وي.

بې له شکه زه یو فراري مرغه یم او تاسو مې د لنډې شپې لپاره بې رنگه او لوڅ ولیدلئ. کله چه دې شکلونو وډار کړم وزرونه مې وکړل او وتښتېدم. ډېر غوره گڼم ستاسو پر ځای په سفلی نړۍ کې د ورځني مزد کارکوونکي واوسم او یا هم د مرو او تللیو خلکو په ارواوو کې پاتې شم، ځکه د سفلی نړۍ اوسېدونکي له تاسو ډېر چاغ او بشپړ دي. اې معاصرو خلکو هېڅ زما د خوښې وړ نه یاست! نه مو په لباس او نه بې لباسه زغملی شم. له نامعین راتلونکې ډار او هغه څه چه تښتېدونکي مرغان وپروي په مراتبو ستاسو له حقیقت څخه په زړه پورې او راحت دی. ځکه تاسو داسې وایاست: "مور حقیقت پیروه خلک یو او هېڅ وخت پر خرافاتو باور نه کوو." پدې ډول تاسو بې له پراخې سینې او اړینې بادۍ لرلو په خپله سینه کې باد اچوئ. اې خلکو! ټول هغه څیزونه چه تر دې دمه د اعتقاد وړگرځېدلي تاسو یې د ترکیب انځور یاست. څرنگه امکان لري چه په کوم شي گروهنه ولری؟ تاسو د اعتقاد د ذات محرک او د مفصلونو بې ځایه کوونکي یاست، اې حقیقت پرستانو زه په تاسو باور نه لرم.

ستاسو په مغزو کې ټولې پخوانۍ دورې یو له بل سره په جگړه بوختې دي. تاسو ته د تېرو دورو چټیات او خوبونه له وینو افکارو څخه غوره دي! تاسو عبث او بې گټي یاست ځکه گروهنه نه لری مگر ذاتي خلق کوونکی تل خپل خوبونه او هیلې په آسمان کې پیدا کوي او په گروهنه باور لري.

تاسو نیم خلاص ورونه یاست چه په نیردېوالي کې ورته قبرکیندونکي انتظارکوي او ستاسو حقیقت دا دی:
"ټول څیزونه د نابودۍ وړ دي."

عجیبه ده څومره مو ډنگر او عبث وینم! ستاسو له ډلې ډېر په همدې پوهیږي او وایي: "کله چه زه ویده وم کېدای شي خدای کوم څیز غله کړي وي؟ واقعا کوم څه یې چه له ما وړي د یوې بڼې د پیدا کولو لپاره کافي وو."

معاصر خلک څومره ډېر وو چه ویلي دي: "زما د سینې د قفس د هډوکوکمې څومره حیرانوونکې دی." په ځانگړي ډول که زه نه وم تاسو راپورې خاندئ. افسوس پر ما که چېرې ستاسو په ستاین ډوله تعجب ونه خاندم او دا کرکجن ترشحات مو هضم نشم کړی!
زه ډېر درانه او سنگین بارونه په غاړه لرم تاسو زما لپاره وزن نه لرئ. څو وزر لرونکې حشرې اوگونگتې زما پر واقعي بار څه اهمیت درلودلی شي؟ بې له شکه هغه زما بار نشي درنولای. اې معاصرو خلکو! زما لویه ستړیا له تاسو څخه سرچینه نشي اخیستلی.

افسوس! پدې لېوالتیا سره به اوس چېرته صعود وکړم؟ د هر غره له سره مې د بابا او پلار ځمکه لټولی مگر تراوسه مې خپل ځای ندی موندل. زه په هېڅ سیمه کې استراحت نه کوم او له هرې دروازې بهرکېرم.
پدې آخرو کې چه معاصرو خلکو زما لېوالتیا د ځان په لوري کش کړې زما په نظر ناآشنا او خنداوړه ده، زه د پلار او نیکه له ځمکې شړلی شوی یم. لدې امله زه یواځې د خپل اولاد ځمکه یعنی هغه ځمکه چه تر اوسه نده کشف شوې او له سمندرونو ډېره لرې پرته ده، مینه ورسره لرم. د هغې موندلو لپاره هېڅ وخت له هڅو او لټونو لاس نه اخلم. بادوانونه را اخلم او په کېنټیو سره په سمندرونو کې گڼم.
هغه بلاگانې چه له پلاره راته پاتې شوې دي د اولادونو لپاره به یې جبران کړم او حاضره بده وضعه به په راتلونکي کې تلافی کړم.

د سپېڅلي درک په اړه:

تېره شپه چه کله میاشت راوختله دومره لویه ډکه وه او په یوه گوبنه کې یې پر افق تکیه کړې وه. داسې بڼکارېده چه ډېر زر به لمر نړۍ ته راوړي. اما هغه حامله نه وه او دروغ یې وېل، زه له بڼې غوره گڼم چه سپورمۍ د نر په بڼه وپېژنم.
د دې وخت دی اقرار وکړم چه دا شپه گڼډونکې ډارنه نر هم ندی. واقعا هغه له ډېر ناآرمه وجدان سره په بامونوگڼي. ځکه هغه عابد چه پدې میاشت کې ژوندکوي شهوت پرست او حاسد دی. هغه د ځمکې او عشاقانو څخه یې خوند اخلي.

زه هېڅ کله دا پر بام گرځېدونکې پېشو نه خوښوم، هغوی چه له نیمکښو کړکيو څخه په غله داخل ته راگوري
ډېر بد مې اېشي!

نوموړې په سپېڅلي ډول پر ستوريز پرش قدم وهي مگر هغه سړي چه ډېر آرام بې غېره حرکت کوي او د پښو
کړپا يې غور ته نه رسي زما هېڅ نه خوښيږي.
سم سړی په شور او زور قدم اخلي اما پېشو په ځمکه ورو او پښه نيولې ځي. وگورئ مياشت څومره خاينانه
لکه پېشو په لار ځي.

اې چالاکو چلبازانو او اې سپېڅلو پاکو پوهانو زه دا تمثيل تاسو ته راوړم، زه تاسو شهوت پرست او عبث
خلک گڼم او بې له شکه تاسو مې ډېر ښه پېژندلي ياست. تاسو ځمکه او هغه څيزونه چه په ځمکه کې دي
مينه ورسره لرئ اما ستاسو له شرمېدلې مينې او ناراحتو وجدان څخه هر څه واضح ښکاري. تاسو د مياشتې
پشان ياست پدې يې ستاسو فکر قانع کړی چه له ځمکې سره دوښمني وکړئ مگر معدې مو دا خبر نده
منلې. دا ستاسو په باطن کې تر ټولو قوي عوامل دي.

اوس مو فکر لدې امله شرمنده دی چه دکلمو او معدې پيروي کوي. پدې خاطر پر ورکو لارو ځي او دروغ
وايي تر څو له خپل خجالت او شرم څخه تېښته وکړي. او ستاسو دا دروغجن فکر ځانته وايي: "زما لپاره تر
ټولو غوره کار دا دی چه ژوندون ته بې له کومې هيلې او غوښتنې نظر وکړم لکه سپي داسې نه چه له ډېرې
لېوالتيا څخه يې تل د خولې څخه لارې روانې وي. همدارنگه راضي واوسم چه په مړه اراده، بې حرصه او
له ځانغوښتنې څخه په سترپا سره ژوند ته ادامه ورکړم، پداسې حال کې چه ټول وجود مې سوړ او ايره ډوله
دی اما سترگې مې لکه د مياشتې سترگې مخمورې دي."

منحرف کس چه ځان منحرفوي داسې وايي: "زما ټاکنه دا ده چه له ځمکې سره دومره مينه وکړم لکه
مياشت يې چه ورسره کوي او يواځې د ښکلا په سترگو سره يې لمس کړم.
او دې ته زه سپېڅلی د ټولو څيزونو سپېڅلی درک وایم. بې لدې بل څه نشم کولی چه د هغو په مخ کې
واچوم او لکه يوه هېنداره سل سترگې شم."

اخ اې عبثه شهوت پرستانو! ستاسو هيلې سپېڅلې ندي او لدې امله ورته سپکاوی کوي.
په ريښتيا چه تاسو ځمکه لکه خلق کوونکي او هغوی چه له بدلونه خوند اخلي نه خوښوي. اما بې گناه توب
او معصوميت چيرته دی؟ چيرته چه د خلق کولو هيلې شتون لري، زما په اند هغه کس د ډېرو سپېڅلو هيلو او
ارمانونو درلودونکی دی چه له ځان څخه د لوړو او لويو څيزونو د پيدايښت اراده کوي.
ښکلا چيرته ده؟ "چيرته چه زه له ټولو هيلو سره ناچاره اوسم، چيرته چه زما خوښيږي اراده وکړم او پناه شم
ترڅو د بېکاره صورت انځور له منځه لاړ شي."

"مینه درلودل او پناه کېدل د خلقت له ابتدا څخه یو له بل سره یو ځای وو. د مینې لرلو غوښتنه، د مړه کېدو هیله هم شته. دا خبر مې ستاسو لپاره ده اې ټېبلانو! مگر اې تباه کوونکو تاسو خپلو شریفو سستو نازونو ته د تفکر نوم ورکوئ او هغه څه ته په ډارنو سترگو د لمس کولو اجازه ورکوئ، د (ښکلي) نوم پرې اېږدئ.

اې پاکو او سپېڅلو پوهانو لعنت او افسوس د پر تاسو وي چه تر اوسه د هېڅ شي نوښت نشئ کولای. حتی که چېرې د افق په څنګ کې تکیه وکړئ او دروغ وواياست. واقعا تاسو دروغجن له شریفو کلمو خولې ډکوئ او غواړئ چه مور باور وکړو زړونه مو له هغو ډک دي. مگر زما خبرې پستي او له سپکاوي ډکې دي. زه حاضر یم هغه څه چه تاسو ځان ترې لرې ساتئ پخپله غوښتنه له ځانه سره راټول کړم.

همدا کلمې بېخي سمې دي ځکه د دوه مخیو لپاره باید حقیقت روښانه کړل شي. زما اغزنو پانې، خالي صدقونو او د ماهي تېغونه به د مزدورانو او دوه مخو پوزې په خارښ راولي. ستاسو د اطراف هوا او شاوخوا جشنونه ټول متعفن دي ځکه شهواني افکار، دروغ او ستاسو خفيه اعمالو دې حد ته رسولي دي. که جزأت لرئ لومړی مو پخپل ځان، معدو او کولمو اعتقاد حاصل کړئ! هر څوک چه پر ځان باور نلري تل دروغ وايي. په ریښتیا هم تاسو پداسې حال کې ځانونه په نقاب کې پټوئ چه چټل چینجي د پریښتو په نقابونو کې څښېږي.

بې له شکه تاسو متفکران مکرکوئ. خپله زردشت هم یو وخت ستاسو فریب خوړلی وو اما په هغه وخت کې نه پوهېدا چه څه ډول باطني چینجیانو ستاسو ملکوتي صورتونه ډک کړيدي. یو وخت مې داسې تصور کولو چه د خدای روح ستاسو سپېڅلو پوهانو په لوبو کې نغښتی دی او یو وخت ستاسو هنرونه راته تر ټولو ښکلي هنرونه ښکارېدل.

واټنونو، د مارانو چټلیو، متعفن بوی، شهواني مکر او چلپاسې چه ستاسو په داخل کې څښېدل زما له نظره پټ وو اما کله چه تاسو ته تیردې شوم ورځ په ورځ راته روښانه شول. اوس ستاسو ورځ رارسېدلې ده او د میاشتي د مینې لوبې سرته راغلې دي.

وګورئ! مخکې له سپېده داغ څخه میاشت څه ډول کشف شوېده او رنگ یې الوتی ولاړه ده! همدا شېبه په نړۍ ځلېدونکې لمر په افراطي څلا سره د خپلې مینې له امله په ځمکه ځلېږي، د لمر ټوله مینه معصومیت او د خلقت غوښتنه ده.

وګورئ! د سمندر په سطحه څومره بې پروا راځي! آیا تاسو یې د مینې تنده او ګرم نفس نه احساسوئ؟ کېدای شي هغه سمندر وزبېښي او عماق یې د ارتفاعاتو په اړخ راوړي. د سمندر هیله زرګونه تي د لمر خولې ته تقدیموي.

سمندر د دې لېوالتیا لري چه لمر دې تندې په وسیله ښکل او وزبېښي او هیله لري چه غاز شي او پورته شي

د نور د تېرېدو لار او يا هم خپله نور وگرځي.

زه هم د لمر پشان له ژوندون او ټولو ژورو سمندرونو سره مينه لرم او دا هغه څه دي چه زه يې درک بولم، هر څومره که عميق دى زما په ارتقاعاتو پسې به راوښکل شي.

د پوهانو په هکله:

پداسې حال کې چه ویده وم یوه مېړه راغله او واښه مې چه پر سر درلودل ويې خوړل او د ژوولو په حالت کې يې وويل: "زردشت نور د يو پوه بڼه نه لري." لدې خبرې وروسته په خدا او غرورکې لېرې شوه. دا مطلب زما ماشوم راته وويل.

زما خوښيږي چېرته چه ماشومان ږنگو دېوالونو ته نيردې د اغزيو او لاله گلونو په منځ کې لوبې کوي هلته ویده شم. تر دې دمه زه د ماشومانو، اغزيو او لاله گلونو په منځ کې يو پوه يم، دوى حتى په شرارت کې هم معصوم دي. مگر مېرې نور ما پوه نه گڼي؛ قسمت مې همدارنگه دى او پدې قسمت د رحمتونه وي!
ځکه حقيقت دا دى چه ما د پوهانو ځاى پرېښى او ور مې يې په ځان پسې محکم ترلى دى.
ډېر وخت زما وړى روح د يوې مړۍ لاسته راوړو لپاره د دوى پر دسترخوان کښېناست او منتظر شو مگر زه نشم کولى چه علم ته د دوى پشان د بادامو ماتول ووايم.

زه د ځمکې له آزادې هوا او آزادۍ سره مينه لرم. د دوى د تختونو له وياړونو او قدرونو څخه غوره گڼم چه د غوايي پر خرمن استراحت وکړم. زه د خپلو اندونو په وسيله فوق العاده تود شوى او سوى يم. تر ډېره دا افکار زما نفس قبضوي. لدې امله زه مجبور يم چه د آزادې هوا په لور لاړ شم او له گردجنوکوتو او خارو څخه لږوالى اختيارکړم.

مگر دوى په سره سيوره کې ډېر آرام او بازغمه کښېني. دوى تل غواړي چه سيل کوونکي واوسي او هڅه کوي داسې ځاى کښېني چه لمر يې پر زينو باندې ونه سپځي. لکه بېکاران چه په کوڅوکې ولاړ وي او عابرانو ته گوري دوى هم درېږي او کله چه نور خلک اندونه په خپلو سرونوکې الوزوي سيل يې کوي.
که چېرې کوم څوک دوى ونيسي د اوړو د خالي بوجيو پشان بې ارادې گرد کوي مگر څوک پوهيږي چه د دوى گرد د غنمو دى او د طلايي رنگه مزرعو خوندونه يې له اوړي څخه سرچينه اخلي؟
کله چه دوى له خپل علم او پوهې وايي زما يې د مثالونو او سپک حکم له امله ساړه کيږي. د دوى پوهه غالبا د مردارو ډنډونو پشان متعفن بوى کوي او بې له شکه ما يې په علم کې د خونگښو غير اورېدلى دى.
دوى باهوشه دي او ډېرې چالاکه کوترې لري. زما ساده توب د دوى له چل او فرېب کارۍ سره څه اړيکه لري؟ د دوى گوتې د اوبدلو قدرت لري او لدې امله يې خپلو مغزو ته جرابلې اوبې.

ښه ساعتونه دي مگر فکر مو وي چه سم يې کوک کړئ! کله چه په تواضع سره ټک ټک کوي وخت به يې له کوم فريبه تاسو ته ووايي. دوی لکه د ژرندو تيرې يې لدې چه غنم يې داخل ته واچول شي واړه کوي. هغه غنم چه د دوی داخل ته اچول کيږي په ډېره اسانۍ سره يې ميده او په سپين گرد بدلوي. هغوی ډېر د يو بل په طرف دي او پر يو بل ډېر باور نه لري. خپل ابتکارات په بې ارزښته فريبونو باندې لگوي او د داسې چا په تمه انتظار کوي چه د ناقصو معلوماتو درلودونکي وي او د غنيو پشان انتظار کوي. ښه مې ليدلې چه څومره په احتياط زهر تياروي او هېڅ وخت يې دسماغو د زهر تيارولو په وخت کې نه هېريري.

پدې هر څه برسېره دوی په تقليبي فال لوبوکې هم استادان دي او په لوبوکې دومره گرم راځي چه په خولو کې ډوبيري. مونږ د داسې نابلدو پر وړاندې قرار لرو؛ زما په نظر ښکې يې له دروغو او تقليبي لوبو څخه ډېرې کرکجنې دي.

دوی نه خوښوي د هغه چا غږ واوري چه پښې يې له سر د پاسه ږدي او لدې خاطره يې زما او خپلو سرونو تر منځ خاورې او اشغال دانۍ اېښې دي. پدې ډول سره يې زما غږ چوپ کړی دی لدې وروسته به د دوی نړۍ تر ټولو کم زما غږ واوري.

هغوی د بشر کمزورۍ او دروغو ته زما او خپلو ځانو په منځ کې قرار ورکړی دی، دې څيز ته پخپلو کورونوکې جعلی بام وايي. لدې ټولو سره سره زه او اندونه مې د دوی پر سر تېريرو او حتی که غلط قدمونه کيږم بيا به هم د دوی له سره لوړ وي. ځکه عدالت داسې وايي: "خلق مساوي ندي او هغه څه چه زه يې غواړم دوی يې نه غواړي."

د شاعرانو په اړه:

زردشت يې يو پيرو ته وويل: "کله مې چه ځان سم وپېژاند روح راته هسې څيز ښکاره شو او همپشه توب مې همدې ته يو څه وموندل."

د زردشت پيرو وويل: "مخکې مې هم دا خبره له تاسو اورېدلې وه مگر هغه وخت مو لاندې خبره هم ورسره کړې وه: "اما شاعران زموږ د اندازه کولو له حدودو او سنجولو څخه وتلي دي. ولې مو شاعران زموږ د سنجش له حدودو څخه بهر گڼل؟"

زردشت وويل: "له ما ولې تپوس کوي؟ اما پوه شه چه له ما (ولې) نشې پوښتلی. آيا فکر کوي چه زما تجربې له پرونه پيل شوېدي؟ کلونه کيږي چه خپلې عقېدې مې د تجربې په مېخ وهلې دي.

آيا که وغواړو خپل وضعه وساتو نو د خاطراتو مجموعه بايد ونه اوسو؟ حتی د عقيدې ساتنه مې راته ډېره ستونزمنه ده او تر دې دمه زما زښته ډېرو عقايدو رانه الوتنې کړې دي. کله

کله مې د اهلي کوترو په ځاله کې ورک لاری مرغه مومم ډېر عجيب ښکاري اوکله يې چه د نازولو لپاره لاسو اوږدوم په لېزه راځي.

مگر آيا زردشت مخکې تا ته ويلي وو چه شاعران د سنجش له حده بهرون دي؟ زردشت خپله هم شاعر دی. د زردشت پيرو ځواب ورکړ: "زه په زردشت گروهنه لرم" اما زردشت يې سر وښوراوه او په خدا سره يې وويل: "اعتقاد، په ځانگړي ډول پر ما اعتقاد مې هېڅکله نه خوشالوي حتی که چا ډېر له صداقته هم ويلي وي. شعر د بشري سنجشونو له حدودو وتلی دی، هغه سم وايي موز هم د بشري سنجشونو له حدودو بهر يو. که څه هم معلومات مو ډېر کم دي او بد پوهان يو، له دې امله د دروغ ويلو په لور شړل کيږو. او په موز شاعرانو کې څوک شته چه خالص بې اوبو شراب ولري؟ څومره ډېرې زهرجنې ويالې زموږ تر ځمکو لاندې تخمير شوې او څومر د نه ذکرکولو وړکارونه هلته ترسره شويدي. د علم سطحه مو ټيټه ده ځکه د زړه له تلې دکم فکړانو پيروي کوو په ځانگړي ډول سره کله چه د ځوانو ښځو په بڼه وي.

مور د هغو داستانونو اوږدلو ته لېواله يو چه بودی ښځې يې د شپې يو بل ته نقل کوي او دې ته مور د خپل ضمير د اناثيت ابدی روح وايو. مور متعقد يو، خلکو او د هغوی خبرو ته داسې فکرکوو لکه چه مخفي لاره يې عقل ته رسېدونکې وي او هغه کسان چه واقعا په څه پوهيږي دا لار بشپړه پرې بنده ده اما ټول شاعران باور لري که چېرې څوک يو غور په چمن کېږدي، آرام ځملي او څير شي هغه څيزونه چه د آسمان او ځمکې تر منځ واقع کيږي ترې خبريږي.

پدې وخت کې ډېر رقيق احساسات پر شاعرانو راځي حتی فکرکوي طبيعت يې عاشق شويدي. تصور کوي چه ټول طبيعت پرې عاشق او شيدا دی. په پټه دوی ته نيردې شوی او په غورونوکې يې د مينې محبت خبرې او راز نيازکوي. لدې امله شاعرانو ځانونه د نورو مخلوقات په مقابل کې واقع کړي او پر هغوی خپله ځانښودنه خرڅوي.

بې له شکه د ځمکې او آسمان تر منځ هغه څيزونه زښته ډېر دي چه يواځې شاعرانو يې تخيل او فکرکړی دی خو له بده مرغه حقيقت نه لري. د آسمانونو پر سطحو په فکرکې نورو څيزونو ته ځای ورکوي ځکه ټول خدايان د شاعرانو له تشبېو او فرېبنده تمثيلونو څخه پرته بل شی ندي.

مور هم د خپل قلمرو (ورېځو) په طرف آلوته کوو، په سطحو يې نانځکې جوړوو او بيا ورته د خدايانو او سترو سړيو نومونه ورکوو. په ريښتيا هم دا نانځکې، خدايان او ستر سړي د خپلو ځايونو لپاره ډېر سپک او نالايقه دي. افسوس، دا ټولې نادودوې چه د حقايقو په بڼه ښودل کيږي زه يې څومره تنگ کړی يم! اخ! له شاعرانو څومره ستړی شوی يم!"

کله چه زردشت دا ډول خبرې کولې پيرو يې پر وړاندې غوصه شوی وو خو څه يې نه وېل او زردشت هم د څه وخت لپاره چوپتيا غوره کړی او سترگې يې خپل ضمير ته متوجه وې. داسې ښکارېده چه ډېرو لېرې سيمو ته په نگرانی کې دی خو بلاخره يې اسور اسوبلي وايست او داسې يې ووېل:

"زه د نن او پرون له خلکو څخه يم مگر زما ضمير داسې يو خيز دی چه په سبا، بل سبا او لېرې راتلونکې پورې اړوند دی.

زه له نويو او پخوانيو شاعرانو څخه ستړی شوی يم؛ هغوی ټول راته ډېر سطحي او بې دوامه ښکاري او له کم عمقه سمندرونو سره يې تشبیه کوم. د هغوی فکر هېڅکله په بشپړه اندازه عمق نه درلود او لدې امله يې احساسات د سمندر تل ته ندي رسيدلي. د دوی تر ټولو غوره اندونو يو څه ځان پيروي او يو څه ټنېلي رامنځته کړېده.

د دوی د رباب غږ زما په نظر د بلاوو او پېريانو آه او خشنو غږونو ته ورته دی؛ دوی تر اوسه د موسيقۍ په حرارت او شوق څه پوهېدلي دي؟ همدارنگه دوی راته په بشپړه توگه دومره پاک او سپېڅلي نه ښکاري، خپلې اوبه چټلوي تر څو عميقې ښکاره شي. ډېر يې خونبېري چه سوله راوستونکي او دريمگري وبلل شي اما زما په نظر د محبت دلالاتو او فضولانو ته ورته دي او له يو سره دوه مخي او چټل کسان دي.

زه به خپل دامونه د دوی په سمندر کې واچوم خو پدې هيله چه ښه کبان ښکارکړم مگر هرکله مې چه ښکار کړی بې د پخواني خداى له سره بل څه په لاس ندي راغلي.

پدې ډول سمندر ورو ته د يوې مړۍ ډوډۍ په ځای د تيرو ټوټې ورکوي. کېدای شي هغو يخپله هم لدې سمندره پيدا شوي وي.

بې له شکه انسان د سمندرو په منځ کې غمي لټوي مگر په همدې اندازه دوی صدف لرونکو کبانو ته ډېر ورته دي او غالباً ما په دوی کې د يو روح په ځای يو څه اندازه تروې لارې هم موندلې دي.

دوی له سمندرونو څخه هم يواځې ځان ستاينه زده کړېده. آيا مگر سمندر تر ټولو ښه طاووس او تر ټولو ښه ځان ستاينونکی ندى؟

هغو خپل وزر د ډېرو بدو وحشي غوايانو په وړاندې اچولی او هېڅکله له خپلو نقرې او ابرېښم جوړو باروړونکو خيزونو څخه نه ستړي کيږي. وحشي غوايي د وحشيتوب په کمال سره ورته گوري پداسې حال کې چه روح يې د ځنگله رېگ ته ورته او د ډنډ پشان دی.

هغه د سمندر ښکلا او طاووس جذابيت ته څه اهميت ورکوي؟ زه دا تمثيل د شاعرانو لپاره راوړم. په ريښتيا هم د هغوی فکر تر ټولو طاووسانو ښه طاووس او د ځان ستاينې يو نه ختمېدونکی بحر دی. د شاعر روح په سيل کوونکو پسې گرځي حتی که چېرې سيل کوونکي يو شمېر وحشي غوايان هم وي

اهمیت نه ورته لري. مگر زه لدې روحه سترې شوی یم. د داسې ورځې وړاندوینه هم کوم چه دا روح به هم له ځان تنگ شي. اوس ما داسې شاعران لیدلي چه بدلون یې کړی او ځانته په بد نظرگوري. ما د توبه کوونکو پوهانو ورود پخپلو سترگو لیدلی چه د شاعرانو له منځه راپورته شوي وو."

د مهمو پېښو په هکله:

د زردشت ښکلو او په زړه پورې جزیرو ته نیردې یوه جزیره موقیعت لري چه تل اورغورځېدنه پکې جریان لري. د دې جزیرې خلک په ځانگړي ډول بوډا مېرونه وایي: "دا اتشفشانونه هغې لویې تیرې ته ورته دي چه د ښکته نړۍ دروازه پرې تړل کيږي مگر د دې ټولو اورونو له منځه یوه نړۍ لاره تللې چه ښکته جهان ته رسيږي."

همغه شېبه چه زردشت په زړه راښکونکو جزیرو کې وو یوه پېښه رامنځته شوه. یوه کښتۍ د هغې جزیرې سره ودرېده چه اورغورځېدنې پکې جریان درلود او چلوونکي یې ساحل ته د سویو ښکارولو لپاره لارل. گهڅ ته نیرې کپتان او کسان یې سره راټول شوي وو، ناڅاپه یې یو سړی ولید چه د آسمان له طرفه د دوی به اړخ راځي او غږ یې ډېر واضح اورېدا چه وېل یې: "وخت دی، بې له شکه ډېر وخت دی." اما کله چه دوی ته په بشپړه ډول نیردې شو په ډېر سرعت سره تېر شو او لکه بلا د الوتنې په حال کې د اور غورځېدنې په طرف لار. هغوی ډېر تعجب شول کله چه پوه شول زردشت دی ځکه بې له کپتان نورو ټولو هغه مخکې له مخکې لیدلی وو او هغوی له نوموړي سره د نورو خلکو پشان مینه درلوده یعنی په مینه او ډار سره یې خوښېدا. د کښتۍ کپتان وویل:

"هلته گوري! زردشت مستقيما د دوزخ په طرف ځي."

کله چه د کښتۍ چلوونکي اورغورځېدونکي جزیرې ته لارل د خلکو په منځ کې داسې گنگوسې خپرې شوې وې چه زردشت ورک شوی دی. اما کله یې چه د نوموړي له ملگرو تپوس وکړی هغو وویل: "زردشت بې لدې چه خپل هدف ووايي په کښتۍ کې سفرکړی دی."

لدې امله ټول ووېرېدل؛ د دې کسانو کيسې د خلکو ډار لا زیات کړ او ټولو وېل: "شیطان زردشت تسخیرکړی دی." پیروانو یې دې ډول خبرو ته خندل او حتی یو خو وېل چه: "برعکس زه باوري یم چه زردشت شیطان تسخیرکړیدی." ټول غمجن او د زردشت لیدلو لېوال وو. کله چه د پنځو ورځو وروسته زردشت بېرته راوگرځېد دوی دومره خوښ شول چه خوشالی یې حد نه درلود.

او دا له اورجنې تازي سره د زردشت د خبرو داستان دی:

"ځمکه پوستکی لري، دا پوستکی له رنځوریو ډک دی او د دې رنځونو له ډلې یو بشر نوم لري. او د دې

مرضونو بل مرض اورجنه تازي ده چه په هکله يې خلکو کيسې ويلې او دروغ اورېدلي دي. د دې راز پيدا کولو لپاره سمندرونو ته لارم او له پښو تر سره مې ټول حقيقت لوڅ وليد. اوس زه د اورجنې تازي د حقيقتونو په اړه پوهېرم او همدارنگه نور ټول هغه حقيقتونه چه په انقلاب او ورکېدونکو شيطانانو پورې اړوند دي او پر زړو ښځو سربېره نور هم وپروي کشف کړي مې دي."

ما چيغه وکړه: "اې اورجنې تازي! له خپل عمق څخه پورته راشه او مور ته ووايه چه ستا حقيقي ژورتيا څومره ده او بوی د له کوم ځايه راځي؟

ته له سمندر په ډېر عميق ډول خښاک کړې او ستا د شور فصاحت د دې شاهدي ورکوي مگر بې له شکه ستا پشان څوک چه د سمندرونو له اعماقو او اوبو څخه استفاده کوي ډېر سطحي وي او عمق نه لري. تر ټولو ښه لقب چه تا ته يې ترکولی شو د نړۍ ونټريلوکيست² دی او هر ځای مې د انقلاب د شيطانانو غبر او ورکېدل اورېدلی هغوی هم ستا پشان له شوره ډک او کم عمقه راته ښکاري."

تاسو ښه پوهېږئ چه څرنگه وځايې او څرنگه آسمان په اير وککړ کړئ؟ تاسو د فرېب ورکونکو په منځ کې له ټولو مخکې ياست او د کثافاتو او چټلو اوبو جوشولو فن مو ډېر ښه زده کړی دی. هر ځای چه تاسو ياست د هغو ځای د اوبو ډنډونه ډېرې خوسا شوي او ستاسو په لاس کې وي، دا هغه څيزونه دي چه د بېرون غورځولو هيله لري.

آزادي هغه فرياد دی چه تاسو يې پر نورو کلمو غوره گڼئ. اما زما په باور له هغو مهمو پېښو څخه سلب شوی چه په فرياد او دود کې پېچلی دی. اې بد غېره ملگرېه باور وکړه زموږ تر ټولو مهمې ورځې له شور او غالمغاله ډک ساعتونه ندی بلکه تر ټولو آرام يې دي.

د نړۍ مدار د نوو غبرونو لرونکو مخترعانو په چاپېر نه راڅرخي بلکه د نوو ارزښتونو لرونکو په مخترعانو راڅرخي او گڅرځېدنه يې عجيبه بې غېره ده! همدا اوس اعتراف وکړه! کله واقعا ستا دود او غبر خپور شو فوق العاده پېښه ونشوه؟ د يو ښار موميایي کېدل او تر خاورو لاندي کېدل يا د يوې مجسمې لوېدل په خټو کې څه اهميت لري؟"

هغوی چه مجسمې چه کوي زه ورته وایم: "بې له شکه تر ټولو ستر حماقتونه د انسان په وسيله سمندر ته د مالگې اچول او خټو ته د مجسمې غورځول دي. "په خرابه کې مجسمه ستاسو د کرکې له امله غورځېدلې ده اما د ژوند ناموس يې دا دی چه دکرکې له امله يو ځل بيا ژوند او ښکلا مومي.

اوس هغه په ملکوتي قيايې سره نه راپورته کيږي او د رنځېدلو له امله جذابه شوېده او ستاسو له هماغه ړنگولو او ورکولو څخه به مننه وکړي.

هغه چا ته وېل کيږي چه بې له شونډو خوځولو له خټې آواز بهرکړي²

نصیحت مې باچاهانو، کلیساگانو او هر هغه څه چه د زړښت یا فضایلو د قدامت له امله کمزوري شوي دا دی: "ځانونو ته مو اجازه ورکړئ چه له منځه مو یوسي! پریردی چه یو ځل بیا احیا شی او فضیلتونه مو یو ځل بیا راوگرځي."

اورجنې تازي ته مې همداسې ووبل هغې زما خبرې ریشخندکړې او تپوس یې وکړ: "کلیسا؟ کلیسا څه شی ده؟"

ځواب مې ورکړ: "کلیسا یو ډول دولت دی او د دولتونو ډېر دروغجن ډول دی. مگر اې دوه مخې تازي ته چوپه اوسه! فکرکړم ته خپل ډول ډېر ښه پېژنې.

دولت ستا پشان دوه مخې او منافقه تازي ده او ستا پشان ډېر یې خوښیږي چه په فریادونو سره په دودکې خبرې وکړې او داسې فکرکوي چه د خلکو په زړه خبرې کوي ځکه ټوله هیله یې همدا ده چه د ځمکې تر ټولو مهم حیوان وگڼل شي او خلک هم داسې اندي."

کله مې چه دا خبره وکړه اورجنه تازې داسې ښکارېده لکه دکینې څخه چه لېونې شوې وی او چیغه یې وکړه: "څرنګه هغه د ځمکې تر ټولو مهم حیوان گڼې او خلک هم داسې اندي؟" او ناڅاپه یې له ستوني گرم وپروونکی غبر رابهر شو او داسې فکر مې وکړ چه د ډېرې کینې او غوصې له امله به خپل ځان هلاک کړي. وروسته لږ آرامه شوه او او ساه اېستنه یې غوڅه شوه اما کله یې چه چوپتیا غوره کړه ما په خندا سره ووبل: "اې اورجنې تازي! ته غوصه شوې یې او لدې امله ما ته ښه پېژندلې یې!"

د دې لپاره چه حق مې ساتلی وي همدا اوس د یو بلې داسې تازي څخه هم خبرې واوره چه واقعا د ځمکې له زړه خبرې کوي! د هغې نفس طلا ده او طلا راوړي. د هغې یې په دود اېرو او بې کاره ماده څه؟

لکه ورپڅ د خندا سورگل ترې راون دی او ستا له لارې توکولو، غر غر او معدوي موادو څخه بېزاره ده. هغه طلا او خپله خندا د ځمکې له زړه څخه لاسته راوړي ځکه زړه د ځمکې طلا ده او بلاخره ته ترې بې خبره یې"

کله چه اورجنې تازي دا مطلب واورېد نور یې د غور نیولو زغم ختم شو او له شرمه یې لکې ښکته واچوه او په هر څومره زور چې غیږدای شوی پیل یې وکړ او خپل غار ته لاړه.

زردشت پدې ډول خپله کیسه وکړه مگر خبرې یې د پیروانو غورونو ته سمې ونه رسېدې ځکه ډېر لېواله وو چه د دوهم ځل لپاره ورسره سوېې، کپپتان او سړی الوتنه او خبرې وکړي.

زردشت ووبل: "زه پدې هکله څه ډول فکرکولی شم؟ آیا باید ووایم چه زه د بلا پشان یم؟"

اما امکان لري چه زما سیوره وي. تاسو د سرگردانه کس او سیوري داستان اورېدلی دی. بلکه یوکار حتمي

دی چه وکرم، هغه دا چه باید خپل سیوری ترې لنډکړم ځکه هسې نه چه شهرت ته به مې صدمه ورسوي." او زردشت یې سر و خوځاوه، حیران شو او تکرار یې کړه: "پدې اړه څه ووایم." هغې بلا ولې چیغه کړې وه: "بې شکه وختي دی" وختي د څه لپاره؟

فالگیر:

ما لیدلی ټول بشر غمونو په سر اخیستی دی او تر ټولو غوره خلک یې هم له کارونو ستړي دي. خلک داسې تلقین او باوري شوي وو چه وایي: "ټول څیزونه پوچ دي او ټول یو شان دي او هر څه چه کېدونکي وو، شوي دي."

له ټولو ټپو او غونډو څخه د همدې خبرو غبرونه منعکسېږي: "ټول څیزونه پوچ دي او ټول یو شان دي او هر څه چه کېدونکي وو، شوي دي."

مور ټولې مېوې شکولې او خپلې څرمنې مو په ځان راټولې کړې مگر ولې مو ټولې مېوې خوسا او مراوې شوېدي؟ پرونی بدمرغې میاشتي څه پرې کړيدي؟ ټولې هڅې مو بې گټې دي. شراب مو په زهرو بدل شوي او د بزگر ټپي سترگې او زمور زړونه یې مراوي او رزولي دي.

مور ټول سوځېدلي او ستي شوي یو، که چېرې اور راباندې راشي په ابرو به بدل شي. هو حتی اور هم له مونږ څخه پتنگ شوی دی. ټولو چينو مایوسه کړي یو. هر څومره چه په سمندرونو پسې لاړو ځان یې خټ ته واچاوه. ځمکه خوله خلاصوي او عمق یې مور په ځان کې ورکوي.

په لږو ژورو ډنډونوکې زمور د آه، چیغو او شکایتونو انعکاس دا ډول دی. کاشکي وای! چېرته داسې سمندر پاتې، تر څو ځانونه پکې دوب کړی شو؟ بې له شکه اوس له مړینې ستړي شوي یو، مور وینس شوي یو او ژوندون ته ادامه ورکوو مگر د مړو په سرو خونوکې!

دا هغه څه دي چه زردشت د فالگیر په فریادونوکې واورېدل او د فالگیر دې وړاندوینې یې په زړه کې رسوخ وکړ او تغیر یې ورکړ. نوموړی یواځې، ستړی، سرگردانه او هغوکسانو ته ورته وو چه فالگیر یې په هکله ویناوې کولې.

او خپلو اصحابو ته یې داسې وویل: "دگهیڅ رارسېدنه به بې له شکه ډېر وخت ونه نیسي. آه څرنگه د دې گهیڅ تر رارسېدنې خپل نور وساتم؟ کاشکي دا روښنایي په هغه غم کې نه چوفېدلی! ځکه دا نور لېرې شپې او هغه نړۍ چه تر اوسه نده رارسېدلې باید رڼا کړي."

لدې وروسته زردشت خپلې لارې ته ادامه ورکړه. پداسې حال کې چه د غم بار یې په زړه درلود تر دریو

ورخو پورې يې خښاک، خوراک، آرام او خبرې ونکړې. بلاخره يوه داسې پېښه رامنځته شوه چه نوموړی سخت خوب يووړ مگر پيروان يې گړد چاپېر ورته ناست وو او ساتنه يې کوله. دې ته منتظر وو چه آيا زردشت به بيا بيدار شي؟ خبرې به وکړي؟ د غم له درده به شفا پيدا کړي کنه؟

دا هغه څه دي چه زردشت وروسته له وينښدو ووېل خو غبر يې دومره ورو وو تا به وېل چه ډېر له لرې ځايه خبرې کوي: "اې ملگرو کوم خوب چه ما ليدلی واورئ او په تعبيرولوکې يې راسره مرسته وکړئ! خوب مې زما په نظرکې تراوسه معما ده، تر دې دمه يې په مفهوم نه پوهېږم. خوب مې ليدا چه په بشپړ ډول مې له ځانه لاس اخيستی وي. زه د مړينې په څوکو يواځې او ډېر لرې د شپني ساتونکي او د هديرو د ساتونکي په شان وم.

هلته مې دکفونونو ساتنه کوله. د مړو د سړو خونو نم لرونکې تاخچې ټولې د فتحې او بریا له علامو څخه ډکې وې. ژوندون په مغلوب او رنځېدلي ډول د نښه يې تابوتونو څخه راته کتل.

هلته مې دگرددجن او خاورو ډک ابدیت بوی احساس کړ؟ زما روح دگرددونو او خاورو په وسيله پټ او پوښل شوی وو. پداسې حالت کې څوک خپل روح په شمال وهلی شي؟"

د نیمې شپې روښنایي مو تل په خواکې وه او يواځېتوب مې له ډاره څنگ نيولی وو، بله ملگرې راسره مړينه وه چه له نورو څخه يې ځان ډېر برخمن ښکارولو.

زما په لاسونوکې زنگ وهلې کلیانې وو او د هغو سره په شور او شرنګ په لارگرځېدلی شوم. کله چه د هغه ور پخپلو پایو وخرخېد ډېر بېکاره او وحشي غبر يې ټول دالانونه او سړې خونې ونيو. په ډېر عجيب ډول داسې تورکناخ چه نه يې خوښېدل څوک يې له خوب وينښ کړي فرياد وکړ.

مگر تر ټولو وحشي او سخت زړه ته د چوپتيا بېرته راوړل وو. په هغه وخت کې ټول څيزونه ارامېدل او زه له همغې وحشي چوپتيا سره پاتې کېدم. پدې ترتيب وخت (که چېرې نور وخت وي، زه لدې څخه په بشپړ ډول بې خبره يم) تېرېدا اما بلاخره کومه پېښه وشوه او زه يې وينښ کړم.

دری د تندر پشان ضربې په وره ولگېدې؛ درۍ ځله د سړو خونو سقفونو دې لوی غبرونه منعکس کړل او ويې ژړل. بيا زه د وره په طرف لارم او فريادونه مې وکړل: "آلپا چا خپلې ايرې غره ته راوړې دي؟ آلپا! آلپا! چا خپلې ايرې غره ته راوړې دي؟" هغه وخت مې کلي په قلف کې وخرخوه او هڅه مې وکړه ور خلاص کړم مگر ور حتی د يوې گوتې په اندازه چوله هم ونکړه.

ناڅاپه غوصه ناک او سخت باد دواړه وزرونه خلاص کړل او له فريادونو ډک تور تابوت يې زما په مخ کې په ځمکه راوغورځاوه او د فريادونه، چيغو او زگېرويو په منځ کې تابوت خلاص شو او زر ډوله خداوې تر راوتوکېدې او په زرگونو بڼو ماشومان، ملايکې، کونگان احمقان او د ماشومانو په اندازه الوتونکو په ما

پورې وخنډل او زه يې ريشخند کړم.

همدې حالت زه سخت ووپروم او په ځمکه ولوېدم له ډېر وحشته مې داسې چيغې وکړې چه تر دې دمه ما ندي اورېدلې او همدې فريادونه زه له خوبه وينې کړم او په هوش راغلم."

پدې ډول زردشت خپل خوب ووېل او چوپ شو ځکه تر اوسه يې په تعبير نه پوهېدا مگر يو پيرو چه د زردشت ډېر د پاملرنې وړ وو راجگ شو او زردشت يې له لاسه ونيو ووېل:

"اې زردشته! پدې خوب کې ستا ژوند مور ته واضح شوی دی؛ آیا ته پخپله له شوره ډک او په فرياد راوستونکی باد نه يې چه د مړينې د تصور وړ په زور خلاصوي؟

آیا ته پخپله د دې ډول ټولو شرارتونو او بدلو ملکوتي بڼو څخه تشکيل شوی تابوت نه يې؟

بې له شکه زردشت هم د زرگونه ډوله ماشومانه خنداگانو پشان د مرو سپرې خونې ته داخليري په شپنيو ساتونکو، د هديرو په ساتونکو او هر څوک چه زنگ وهلې کليگانې په لاس کې لري خاندي.

ته هغوی پخپله خندا تباہ او وپروې اوکله چه د ستريا اورد سهار راورسيري، اې د ژوند له مينوال او مدافع د آسمان څخه به غروب ونکړې!

تا مور دې ته هڅولو چه د نوې شپې نوي ستوري او وياړونه ووينو. بې له شکه تا خندا لکه رنگه څادر زمور په سر واچوله. اوس کېدای شي د تل لپاره ماشومانه خندا له تابوتونو څخه واورېدل شي. اوس به د تل لپاره تېز باد په فاتحانه ډول سره د بشر په کسالت او ټنبلو ولگيري. پدې هکله فالگيره! ته خپله زمور شاهد يې. بې له شکه تا اوس خپل دوښمنان په خوب ليدلي، دا خوب د تر ټولو دردناک خوب وو. اما څرنگه چه ته له دې خوبونو څخه بيدار شوی يې او په خود راغلی يې همدا ډول هغوی هم وينې شوي او ستا په طرف راتلونکي دي."

د زردشت پيرو چه دا ووېل نور پيروان يې ترې گرد چاپېر راتول شول او تر لاس يې ونيو غوښتل يې چه له تخت څخه يې راجگ کړي او له ځانه سره يې کړي اما زردشت يې پخپل ځای کې ناست وو ډېر په تعجب سره يې کتل کټ مټ لکه يو څوک چه د ډېرې اوږدې مسافرۍ څخه کورته راغلی وي. خپلو پيروانو ته يې کتل او سر تر پښو يې وکتل، ناڅاپه يې سترگو تغير وکړ او هر څه چه پېښ شوي وو پرې پوه شو. پخپله ږېره يې لاس تېرکړ او داسې يې ووېل:

"جگ شئ! وخت شته خو فکرکوی چه ډوډۍ مو ښه وي او زر تياره شي! پدې ډول غواړم د يو بد خوب کفاره ادا کړم. فالگير به هم له ما سره خوراک او څښاک وکړي او هغه سمندر چه ځان پکې ډوبولی شي بې له شکه ورته په گوته به يې کړم."

زردشت داسې ووبل او ورسته يې د ډېر وخت لپاره د هغه پيرو مخ ته کتل چه خوب يې تعبير کړی وو او سر يې وغواوه.

د خلاصون په اړه:

يوه ورځ کله چه زردشت د بناړه له يو مشهور پله څخه تېرېدا سوالگرو او فلج شوو محاصره کړ او له نوموړي وروسته کس ته يې ووبل:

"زردشته حتی خلک هم له تا څخه شيان زده کوي او ورو ورو ستا په تعليمونو متعقدپيري مگر مخکې لدې چه هغوی په تا اېمان راوړي مونږه فلج شوي بايد قانع کړې! بې له شکه ډېر مناسب وخت دی او په عين وخت کې په يو غشي څو نښې ويشتی شې. ته ړندو ته ليد او شلو ته روغې پښې ورکولی شې او هغوی چه له حده ډېر بار په ځان لري ترې اخیستی شي. زما په اند پدې ډول معلول او فلج شوي خلک متعقدولی شې!"

زردشت يې مخاطب ته داسې ځواب ورکړ: "خلک داسې وايي که چېرې څوک ړانده ته لیده ورکړي جوړ شوی ړوند به په نړۍ کې ډېرې چټلۍ وويني او پخپل شفا ورکوونکي باندي به لعنتونه ووايي. که څوک شل ته روغتيا ورکړي تر هر چا ډېره صدمه ورته رسوي ځکه تر اوسه يې منډه نده زده خو شيطاننونه او چټلۍ يې په منډه خوا ته راځي.

دا هغه څه دي چه خلک يې د معلولو په هکله وايي او څرنگه چه خلک له زردشته زدکړه کوي. آیا زردشت له هغوی څخه دا پندونه زده نه کړي؟"

کله چه د خلکو منځ ته راغلی يم ډول ډول معيوب خلک مې ليدلي، د چا سترگه، د چا پښه، د چا ژبه، د چا پوزه او د چا سر ناقص وي او زما په نظر دا ډېر جزوي عيبونه دي. ما لدې ډېر مهم عيبونه ليدلي ځينې يې دومره بدرنگ او بد دي چه حتی په ذکرکولو يې راته شرم راځي. د ځينو په اړه چوپتيا هېڅ غوره نه گڼم. له هغې ډلې ځينې ټول لري خو يو شی نه لري او هغه شی بې اندازې لري؛ داسې کسان شته چه يواځې سترگې دي يا يواځې غورونه يا يواځې ستره خپټه او يا يو بل غټ شی. زه دې ډول خلکو ته معکوس مفلوجان وایم.

کله مې چه يواځېتوب پرېښود او د لومړي ځل لپاره پدې پله تېرېدم کوم څه مې چه ليدل خيره خيره مې ورته کتل خو هېڅ باور مې نه کېدلا او بلاخره مې له ځانه سره داسې ووبل: "دا يو غور دی بلکه هغه غور چه د انسان په اندازه لوی شوی او ټول يې نيولی او تحليل کړی دی!" يو ځل بيا مې ډېر په ځير غور ته وکتل ومې ليدل چه تر غور لاندې ډېر عجيب او بېچاره څيز په حرکت دی او ريښتيا هم دا ستر غور له ډېرې نړۍ او نازکې تنې سره وصل وو او دا تنه خپله د غور څښتن وو. که چېرې چا په ذره بين کې ورته کتلي وای ممکن

یوکوچینی او له حسده ډک مخ یې په هغه تنه لیدلی وای. په بدن سربېره یو باد وهلی کوچینی روح هم لدې نرۍ تنې سره وصل وو اما خلکو ما ته ووېل چه دا ستر غور یواځې یو سړی ندی بلکه ستر نابغه هم دی. مگر خلک چه کله د نابغه گانو په هکله خبرې کوي زه هېڅکله باور پرې نه کوم. زه تر دې دمه پخپله نظریه گروهمن یم: "دا کس د معکوس فلج شوي نفر پشان دی چه له ټولو څیزونو ډېر کم او له یو څیز ډېر زیات لري."

زردشت چه کله اوپ شا (گورژ پشت) د مفلوجانو استازی او د حقوق مدافع ته دا خبرې وکړې خپلو اصحابو ته مخ کړ او داسې یې ووېل:

"اې ملگرو په ریښتیا هم د خلکو په منځ کې داسې په لاره ځم لکه د انسانانو څخه په بېلو شوو او ټپي غرو کې چه حرکت کوم. زما لپاره ډېره ستونزمنه ده چه خلک ټوټې ټوټې او یو په بل کې لوېدلي د جگړې په میدان او یا هم اشغال دانی کې وگورم."

زما سترگې له نن څخه تېرو وختونو ته متوجه کيږي او هلته هم له همدې ډول منظرې سره مخ کيږي، د انسانانو ټوټې ټوټې غوڅ شوي غړي او بدې پېښې بېخي ډېرې دي. په هېڅ ځای کې یو روغ او جوړ سړی نشم موندلی.

افسوس، د ځمکې تېر او اوس حال زما تر ټولو درانه بارونه دي! هغه څه چه راتلونکي دي که چېرې ترې خبر نه وای هېڅکله مې خپل ژوند ته ادامه نشوی ورکولای.

زردشت په عین وخت کې یو پیغمبر، یو بااراده سړی، یو خلق کوونکی، یو راتلونکی، او د راتلونکې په طرف یو پل او بدبختانه داسې دی لکه یو فلج شوی کس چه د دې پل په مخ پروت وي. او تاسو ډېرئ له ځانه ټپوس کوئ: "زردشت زموږ لپاره څه شی دی؟ او موږ یې په څه نوم ونوموو؟" او بې له شکه په خپلو فکرونو کې مو زما پشان سوالونو ته پراخه ځوابونه تیار کړيدي. لکه لاندې:

"آیا زردشت د خبرو سړی دی که د عمل؟ آیا هغه فاتح دی که وارث؟ منی دی که پسرلی؟ رنخورمل دی که ناروغ؟ آیا شاعر دی که د حقیقت ویاند؟ آزادوونکی دی که پیروي کوونکی؟ ښه سړی دی که بد؟" زه د خلکو په منځ کې لکه د راتلونکي د ټوټو په منځ کې (هغه راتلونکې چه زه وینم) په لاره ځم ټول فکر او هڅه مې دا ده چه دا ټول قطعات، معماگانې او بدې پېښې یو له بلې سره پيوند او راټولې کړم. که چېرې شاعر انسان، معما ویونکی او له پېښو څخه نجات ورکوونکی نه وای ما به څرنگه زغملی وای چه انسان واوسم؟

له پخواني حالت څخه د خلکو واقعي نجات او بدلون په (داسې وو) او (زه داسې غواړم) کې دی. هغه شی چه آزادي جوړي او خوښي منځته راوړي (اراده) بلل کيږي او ملگرو دا هغه څه دي چه ما تاسو ته

درزده کړيدي اما اوس دا حقيقت هم زده کړئ: "تر دې دمه (اراده) بندي ده." دا منفرد ماتم او غوصه ناکه اراده (داسې وو) نوم لري. هغه د سيل کوونکي په مخ چټلې ږدي او هغه څه چه ترسره شوي په مقابل کې يې قدرت نه لري. د ارادې وژونکي ماتم دا دی چه نشې کولای د پخوا پر وړاندې اراده وکړې او د شهوت، زمان او وخت ته ماتې نشې ورکولی تر څو پرې غالب شې. اراده د آزادۍ سبب کيږي اما د زندان له غم او شر څخه د نجات لپاره مو څه تيار کړيدي؟ کاکشي هر زنداني لېونی کېدلی! او په همدې ډول سره يې خپلې محبوسې ارادې ته هم لکه د لېونیانو پشان احمقانه خلاصون وربښلی. اراده لدې امله په غوصه ده چه ولې زمانه څټ ته نه ګرځي. نوموړی هغه تيره چه د ټکان خوړلو حوصله نه لري د (هغه څه چه وو) په نوم نوموي. لدې خاطره تيرې په غوصه له ځايه پورته کوي او بدلوي يې، او خپل غچ له داسې څيزه اخلي چه د ده پشان بدلون او غوصه نشي حس کولی. پدې ډول سره يوه خلاصوونکې اراده په يوه آزاروونکې اراده بدلېږي. پخوا ته لاسرسی نه لري ځکه له هغه شي څخه چه رنځپري انتقام اخلي. هو د ارادې دا فوق العاده کرکه د وخت او (داسې وو) له انتقام څخه زيږېدلې دی.

بې له شکه زموږ په اراده کې ډېر ستر لېونتوب پټ دی او تر ټولو بده دا چه دې لېونتوب لږ لږ فکرکول هم زده کړي دي. اې زما دوستانو پوه شئ! د پخوانيو خلکو غچ او دا نظريه چه هر چېرې مصيبت شته بايد مجازات هم شتون ولرې تر ټولو غوره نظريه ده.

خپل غچ مجازات نوموي او په يو دروغ ډوله لفظ خپل راحت وجدان جعل کوي. څوک چه اراده کوي لدې امله غمگين دی چه د پخوا په وړاندې اراده نشي کولی، پدې اساس غواړي ژوند يې د مجازات په بڼه واوسي.

بلاخره، وروستيو ورپځو د عقل مخ پټ کړ او د لېونتوب تدريس کوي او وايي چه ټول څيزونه له منځه ځي. لدې امله ټول څيزونه د نابودۍ وړ دي.

د لېونتوب درس دا وو چه، د اخلاقو له نظره ټول څيزونه د عدالت او مجازاتو په ټول ترتيب شويدي. افسوس د شيانو له بدلون او وجود له مجازاتو څخه خلاصون يا نجات ممکن ندي.

که چېرې ابدي عدالت شتون ولري خلاصون او نجات هم ممکن دي. له بده مرغه د (داسې وو) تيره د حرکت وړ نده. لدې امله مجازات هم بايد ابدي وي، دا هغه څه وو چه لېونتوب تدريس کړل.

هېڅ عمل نشو نابودولی، څرنگه يې د مجازاتو په وسيله له منځه وړلی شو؟ هغه څه چه د مجازاتو په (وجود) کې ابدي دي دا دي: نفس (وجود) بايدگناه تکرارکړي. مگر د دې لپاره چه بلاخره نجات ومومي او غوښتل په نه غوښتلو تبديل شي اې وروڼو تاسو دا د جنون کيسه اورېدلې ده؟

هغه وخت چه ما تاسو ته تعليم درکړ: "اراده خلق کوونکې ده." تاسو مې لدې جعلی کيسو او افسانو څخه په تېښته کې کړئ.

(داسې وو) يوه معما، يوه ټوټه او يوه ډاروونکې پېښه ده تر څو چه د ارادې خلق کوونکې ورته ووايي: "مگر زه هغه ډول غواړم او هغسې به وکړم." اما آیا هغه تر اوسه داسې ويلي دي؟ او څه وخت به داسې ووايي؟ آیا ارادې تر اوسه د خپل لېونتوب له شره نجات موندلی دی؟

آیا اراده خپل ځانته نجات ورکوونکې او نېکبختي ورکوونکې شوېده؟ آیا هغې تراوسه غچ او د غابونو چيجل هېرکړيدي؟ او چا هغې ته په وخت سوله او تر ټولو غوره لارې ورزده کړې دي؟

اراده يعني (د توانايي غوښتنه) کوم شی چه له هر ډول سولې څخه غوره وي بايد اراده يې وکړي اما لدې ټولو سره به څنگه هغې ته ورسېږي؟ او څوک شته چه د تيرو په وړاندې يې اراده زده کړې وي؟

پدې وخت کې ناڅاپه زردشت اوسوېلی وکړ په وحشي او وحشت وهلي نظر يې خپلو پيروانو او اصحابو ته په څيرکتل او لکه د هغوی په افکارکې يې د غشي پشان نفوذ وکړ اما لږ وروسته يې وخنډل. پداسې حال کې چه چورت يې راحت شوی وو وويل:

"د خلکو په منځ کې ژوند ستونزمن دی ځکه چوپتيا ډېره سخته ده په ځانگړي ډول ډېرې خبرې کوونکي ته."

زردشت داسې وويل:

اوپ شا چه د زردتش خبرو ته غور وو او خپل مخ يې پوښلی وو څنگه يې چه د زردشت خدا واورېده په تعجب سره سر پورته کړی او ورو يې وويل:

"دا څه ډول دي، زردشت يې له پيروانو سره په يو ډول خبرې کوي او له مونږ سره په بله طريقه؟"

زردشت ځواب ورکړ: "ولې د تعجب وړ دي؟ ولې له اوپ شا سره پخپله ژبه خبرې ونکړم؟"

اوپ شا ځواب ورکړ: "همداسې ده او د زدکړيالانو په منځ کې هم د ښوونځي په ژبه خبرې کولی شو."

اما څرنگه زردشت له خپلو زده کوونکو سره په يو ډول خبرې کوي او له ځان سره په بل ډول؟"

د نارينه اختيار په هکله:

هغه څه چه خطرناک دي ارتفاع نده بلکه له لوړو ځايونو څخه رالوبدل دي. په کوم ځای کې چه پانده لوړ ځايونه لټوي هلته زړه د دوه ارادو له امله گيچ کيږي.

اې زما ملگرو! آیا تاسو زما د زړه دوه ډوله ارادو په هکله صحيح قضاوت کړئ؟ کوم دی؟

زما ځای او ما ته متوجه خطر دا دی چه زما نظر پورته ځي خو پداسې حال کې چه لاس مې غواړي عمقونه لمس او تکیه پرې وکړي.

زما اراده بشر جام کړې او ما خپل ځان د ځنځيرونو په وسيله په بشر پورې تړلی دی ځکه د (ستر سړي) په طرف کشکول کيږم او په هغو طرف چه زما بله اراده يې هيله لري. او لدې امله د خلکو منځ کې داسې اوسم لکه چه نه يې پېژنم. په تړلو سترگو ژوندکوم ځکه هسې نه زما له لاسه پر خپل قوت باندې باور وبايلي. اې خلکو زه تاسو نه پېژنم؟ دا تياره او بې غمي ما اشغالوي.

زه د دروازې په خوله کې ناست يم او پداسې حال کې چه د هر سم سړي چوپړ ته مې ملا تړلې پوښتم: "څوک غواړي ما ته فرېب راکړي؟"

زما لومړی نارينه هوډ دا دی چه له رنځ او فرېب سره ځان آشنا کړم تر څو نور له فرېب او رنځ څخه د ساتلو په هڅه کې ونه اوسم.

افسوس! که چېرې ما غوښتی ځان د خلکو څخه په امن کې وساتم بشر څرنګه زما د بالون چنګګ کېدلی شوی؟ هغه وخت يې زما بالون فورا په هوا کولو.

زما برخليک همداسې ټاکل شوی بايد له هونښياری او احتياط څخه لېرېوالی اختيارکړم. څوک چه نه غواړي د خلکو په منځ کې له تندې مړه شي بايد ياد ولري چه له هر جام او پيالې څښاک وکړي. څوک چه غواړي د خلکو په منځ کې پاک پاتې شي بايد زده کړي چه څه ډول ځان په چټلو اوبوکې تطهيرکړي. ډېری وخت زه د خپلې تسلي لپاره داسې وایم: "اې زما زړه، غيرتي اوسه! ته له مصيبتو خلاص شوی يې همدې ته خوښ اوسه او نېکبختي يې وګڼه!"

اما زما دوهم نارينه هوډ دا دی: "له متکبر څخه ځان ستايونکي په امن ساتلوکې غوره بولم." ځکه ټپي شوې ځان ستاينه د ډېرو مصيبتونو سبب نه کيږي؟ مګر تکبر چه کله زخمي شي له تکبر څخه غوره څيز د هغه ځای نيسي.

د دې لپاره چه ژوند يو ښکلی نمايش واوسي بايد په پوره مهارت سره ولوبول شي اما د دې کار ترسراوي لپاره ما هرو لوبغاړو ته اړتيا ده.

ما ليدلي ځان ستايونکي تل ښه لوبغاړي وي. لوبه کوي خو هيله يې دا وي چه سيل کونکي يې له لوبې خوند واخلي او ټول په همدې بوخت وي. هغوی ځان شته اوکشف کوي. زما خوښيږي چه له دوی سره په ښار ژوند ته وګورم ځکه د تشويش تر ټولو غوره درمل همدا دی.

لدې امله ځان ستايونکي کسان چه زما د تشويش لرې کولو دوا ده او همدارنګه د يو جالب داستان پشان ما د بشر په طرف جذبوي له ځانه سره ساتم.

پدې سربيره څوک شته چه د ځان ستايونکي واقعي عمق اندازه کړلی شي؟ زه د نوموړي د تواضع او خپله ده پر وړاندې دېر مهربانه او ښونکی يم.

خان ستايونکی غواړي ستاسو په وسيله ځانته اعتقاد زده کړي. نوموړی ستاسو له کتلو تغذيه کوي او له لاسونو مو تعريف او تمجيد اخلي. نوموړی ستاسو دروغ هغه وخت مني چه د ده په اړه مدحه او ستاينه پکې کوي ځکه له ځانه د زړه له تلې پوښتي: "زه څه شی يم؟"

که چېرې واقعي تقوا له نفسه بې خبره وي خان ستايونکی کس بايد متقي وبولي ځکه د خان له تواضع بې خبره دی.

زما دريم نارينه هوډ دا دی چه اجازه نه درکوم ستاسو وېره ما د شرير او گناهنگار کس له سيل کولو لېرې کړي. زه لداسې عجايبو خوند اخلم چه گرم او سوځنده لمر منځته راوړي يعني د پلنگانو له کتلو، خرما له ونو او ډول ډول مارانو په ليدلو خوشاله کېرم.

د بشر په منځ کې هم گرم لمر د ښکلي اولاد لرونکی دی او د شريرانو او گناهنگارانو په وجود کې هم ډېر د لمر عجايب شتون لري.

واقعا څومره مې چې پوهان ډېر پوه ندي موندلي په همدې اندازه مې بشري شرارت بې لدې حقيقته ډېر ندي موندلي. ډېری وخت پداسې حال کې چه سر خوځوم له ځانه تپوس کوم: "اې ډول ډول مارانو ولې خپل غبر ته ادامه ورکوي؟"

بې له شکه د شرارت لپاره هم راتلونکې شته! او د جنوبي سيمو تر ټولو سوځنده سيمې تر اوسه د بشر په واسطه ندي کشف شوې. اوس شرارت هغه موجود ته وايي چه دوولس شپې عرض او درې مياشتې طول لري! اما يوه ورځ به لوی ښاماران په ټوله نړۍ پښه کېږدي.

د دې لپاره (ستر سړی) بې له خپل ښاماره يعني بې له ستر او د ده وړ ښاماره بايد د ډېر وخت لپاره په مرطوبو او تازه ځنگلونو وځليري. له وحشي پيشوگانو څخه بايد غوره پلنگان منځته راشي او له اوسنيو زهرجنو څونگېنو څخه بايد وړ تمساوې نړۍ ته راشي ځکه ښه ښکاري ته بايد ښه ښکار په نصيب شي.

ريښتيا اې صالحانو او پرهېزگارانو! په تاسو کې ډېر مسخره څيزونه شته. تر ټولو خندا لرونکی بې هغه ډار دی چه تر دې دمه مو شيطان نومولی دی.

عظمت ستاسو په ذهن کې دومره د نه درک کولو وړ دی چه د (ستر سړي) غوره والی مو په نظر کې وحشت ښکاري. اې پوهانو او عالمانو، تاسو به د پوهې له هغه سوځوونکي لمر څخه تېښته وکړئ چه (ستر سړي) پکې خان خولې او وينځلی دی.

اې لوړ رتبه او د لوړو مقاماتو خلکو زما شک ستاسو په وړاندې او ستاسو د پټو خنداگانو په هکله دا دی چه فکر کوم (ستر سړي) ته به شيطان ووايست.

افسوس! نور لدې لوړ رتبه او نېکو خلکو څخه سخت تنگ شوی يم! غواړم د لوړو ځايونو يعني د دوی له مقامونو څخه الوتنه وکړم او د (ستر سړي) خوا ته لاړم شم. کله مې چې دا لوړ رتبه مقامات لوڅ وليدل وډار شوم او ځانته مې وزرونه جوړ کړل تر څو د لېرې راتلونکې په لوري الوتنه وکړم. هو د لېرې راتلونکې په لور او د هغو جنوبي سيمو په طرف چه تر دې دمه هېڅ اداکار په خيال کې نه وي تصور کړي او بلې هغو ځايو ته چه حتی خدايان پکې په جامو اغوستلو شرميري! اما اې زما گاونډيانو او معاصرو خلکو غوره گڼم ځان په نازکو جاموکې بنکاره کړئ او ځانونه بڼه سينگار کړئ او په ځان مغروره واوسئ او د پرهېزگارانو په عنوان د خپلو اطرافيانو په خواکې ځای ونيسئ. "زه هم ستاسو په منځ کې په نازکو جاموکې کښېنم تر څو نه تاسو ما وپېژنئ او نه زه خپل ځان ځکه دا زما اخيرين نارينه هوډ دی.

تر ټولو آرام ساعتونه:

اې ملگرو په ما څه شويدي؟ تاسو ته غمگين او خفه بنکارم؟ زره مې مات شوی، بې هيلې حاضر او درحلت ته آماده دی، افسوس هغه هم ستاسو له منځه رحلت ته! هو زردشت به يو ځل بيا بايد د يواځېتوب کنج وپلټي اما دا ځل له درانه غم سره د خپلې سومڅې په طرف ځي. په ما څه شوی چه دا د رحلت فرمان مې يې صادر کړی دی؟ افسوس زما غوصه ناکې آغلې داسې غوښتي دي! هغه ما لولي. آیا تر دې دمه مې د هغې نوم ستاسو په شتون کې اخيستی دی؟ پروڼ شپه يې په آرامو ساعتونوکې له ما سره خبرې وکړې او زما د آغلې نوم هم هغه ده. د دې لپاره چه له تاسو څخه په رحلت کوونکي پسې مو زړه تنگ نشي هر څه چه پېښ شوي بايد نقل يې درته وکړم: "آيا د هغو چا وحشت مو درک کړی چه په خوب کې سقوط کوي؟ له سر تر پښو وحشت کپري ځکه ځمکه ترې تښتي او خوب پيل کپري.

زه تاسو ته دا د اداکارۍ پشان وایم، پروڼ شپه په ډېرو آرامو ساعتونوکې ځمکه له ما وتښتېده او خوب پيل شو. عقربې خپل حرکت ته ادامه ورکړه او زما د ژوند ساعت تنفس کولو. هېڅ وخت مې داسې آرامي پخپل چاپېر نه وه ليدلې ځکه مې زړه لاړ او لاندې کلمې بې غېره راته راوړسېدې:

"زردشته! آیا ته هغه پېژنې؟ او ما د دې فس فس له وېرې چيغه وکړه وينه مې له مخه وبهېده او ژبه مې بنده شوه. هغه وخت يو ځل بيا بې غېره کلمې راته راوړسېدې: "اې زردشته! ته هغه پېژنې خو په اړه يې خبرې نه کوې؟"

بلاخره مې ځواب ورکړ: "هو زه هغه پېژنم اما په اړه به يې خبرې ونکړم." او يو ځل بيا بې غېره کلمې واوړېدل شوې: "زردشته! آیا دا حقيقت دی چه نه غواړې د هغه په اړه خبرې وکړې؟ ځان د خپل مخالفت

په پوستون کې مه پتوه!" زه ولرزېدم او په ژړا مې وويل: "ما ته بښنه وکړه! ځکه زما له قدرته بهرکار دی." وروسته مې بيا غور ته بې غبره کلمې راوړسېدې: "اې زردشته! ځانته په څه ډول اهميت قائل يې؟ خپلې خبرې وکړه او وروسته ټوټه ټوټه شه!"

ما ځواب ورکړ: "افسوس آيا دا زما کلام دی؟ زه څه ارزښت لرم؟ زه له ځان څخه د غوره په انتظار يم. حتی زه د دې وړتيا هم نه لرم چه ټوټه ټوټه او وور شم."

بيا مې نوې بې غبره کلمې تر غور شوې: "ځانته په څه ډول اهميت قائل يې؟ ته تر اوسه په بشپړ ډول متواضع نه يې. تواضع او عاجزي ډېرې سختې معماوې لري."

او ما ځواب ورکړ: "تر دې دمه مې فوق العاده تواضع کړې او زغملې ده. هر څومره مې چه څوکې لوړې وي زه يې په بېخ کې اوسېدنه اختياروم. هېچا راته ندي ويلي زما چه د څوکو ارتفاع څومره ده. اما زه خپلې درې ډېرې ښې پېژنم."

بيا مې نوې بې غبره کلمې واوړېدې: "اې زردشته څوک چه غواړي غرونو ته حرکت ورکړي درو او جلگو ته هم بايد حرکت ورکړي."

ما ځواب ورکړ: "تر دې شېبې زما خبرو کوم غر ندي ښورولی او څه مې چې ويلي تر اوسه خلکو ته ندي رسېدلي. واقعا زه خلکو ته ورغلم اما تر اوسه هغوی ته نه يم رسېدلی او اړیکه مې نده ورسره نيولې." وروسته مې بيا نوې بې غبره ويي واوړېدل: "ته څه پوهېږې؟ شبنم هغه وخت د وښو په مخ لوپړې چه شپه تر ټولو چوپو دقيقو کې وي."

او ما ځواب ورکړ: "کله مې چه خپله لار ومونده او قدم مې پرې کېښود زه يې ريشخند کړم او په رينستيا پس له هغې مې پښې سستې شوې."

او هغوی راته وويل: "ته لاره ورکه کړېده او اوس دې د لارې موندل هم هېرکړيدي."

بيا بې غبره کلمې واوړېدل شوې: "د هغوی ريشخند څه اهميت لري؟ ته هغه څوک يې چه اطاعت کول د هېرکړي. اوس کېدای شي فرمان ورکړې."

آيا نه پوهېږې تر ټولو ډېره اړتيا چا ته ده؟ هغه چا ته چه لوی فرمانونه ورکوي. د لويو کارونو ترسراوی له کړاوه ډک دی اما لدې سخت يې بيا د فرمانونو ورکول دي. په تا کې د نه بښلو يواځېنې شی دا دي چه، اړين قدرت لري خو حکومت نه کوي."

او ما ځواب ورکړ: "د زمري پشان غير چه د فرمان ورکونې لپاره اړين دی زه يې نه لرم." هغه وخت مې يو ځل بيا د بې غبره خبرو فس فس او ورو ورو خبرې تر غور شوې:

"تر ټولو آرامې کلمې تل له ځانه سره توپان راوړي. هغه اندونه چه دکوترو په پښو مخکې ځي نړۍ

تسخیروي. اې زردشته! د سیوري پشان کوم خیز چه له وروسته راځي لار به پیدا کړي او ته به فرمانونه ورکړي او د فرمان ورکونکو په مخ کې به وي.

ما ځواب ورکړ: "زه شرمېدلی يم."

بیا بې غږه کلمې واورېدل شوې: "ته باید د ماشوم پشان بې خجالته شې! تراوسه د ځوانۍ غرور په تا کې شتون لري. ته ډېر مخکې ځوان شوی یې اما که څوک غواړي ماشوم شي لومړی باید پخپله ځوانۍ غالب شي." ما د اوږد وخت لپاره فکر وکړ او ولرزېدم اما بلاخره مې د اول ځل پشان ووبل: "زه نه غواړم."

هغه وخت مې پخپل چاپېریال کې خدا واورېده. عجیبه ده! دې خدا مې څه ډول معده او کولمې وڅیړي او څرنگه مې یې زړه توتې کړ.

او د اخر ځل لپاره راته ووبل شول: "زردشته ستا مېوې رسېدلې خو ته تراوسه د خپلو مېوو لپاره پخېدو ته نه یې رسېدلی. له دې امله باید بیا د یواځېتوب او انزوا په طرف لار شې ځکه تراوسه پخېدو ته نه یې رسېدلی."

دا ځل مې خدا تر غور شوه خو لېرې شوه او بیا سترې چوپتیا زما چاپېریال ونيو. زه په ځمکه ځملاستم او خولې مې له بدنه لاړې. هغه څه چه پېښ شوي وو تاسو واورېدل او اوس د یواځېتوب کنج ته زما په بېرته راتگ پوهیږئ. اې زما ملگرو له تاسو مې هېڅ ندي پټ کړي. او دا چه تر ټولو چوپ کس يم او غواړم تل واوسم تاسو له ما څخه اورېدلي دي.

افسوس ملگرو تر اوسه ستاسو لپاره ډېر د ویلو او درکولو څیزونه لرم! څه ډول امکان لري چه تاسو ته یې درنکړم؟ آیا زه بخیل او تنگ نظره يم؟

کله چه زردشت دا خبرې وکړې ناڅاپه سخت اضطراب پرې غالب شو ځکه د خدای پامانۍ په وخت کې له ملگرو سره ډېر نیردې شوی وو او له همدې امله یې په لوړ غږ ژړل او هېچا تسلي نشوی ورکولی تر څو آرام شي. د شپې یواځې په لار روان شو او خپل ملگري یې پرېښودل.

دریمه برخه:

هر وخت چه تاسو غواړئ لوړو مرتبو ته ورسېږئ پورته گورئ او زه ښکته نظر اچوم ځکه همدا اوس مې غوره توب او لوړتيا موندلې ده. ستاسو په منځ کې څوک شته چه هم وځاندي او هم لوړتيا ومومي؟ څوک چه هسک غرونه تر پښو لاندې تېروي پر ټولو مصيبتونو له شوخي ځاندي.
(د زردشت لومړۍ برخه: د لوستلو او ليکلو په اړه)

لاله‌اندۀ خلک:

د نیمې شپې په شاوخوا کې زردشت د دې لپاره چه سهار وختي د جزیرې لېرې ساحل ته ځان ورسوي د مرکزي غرونو له سلسلو څخه تېر شو ځکه د جزیرې په بل طرف کې ډېر ښه بندر وو او کښتۍ پکې ولاړې وې. هر چا چه له ښکلو جزیرو څخه د سمندر په طرف د مسافرت هوډ درلود زردشت له ځانه سره یوړل. پدې خاطر زردشت په غونډیو او غرونو کې قدم وهلو چه ناڅاپه د ځوانۍ د وختونو سرگردانۍ ورته ریاډې شوې. په غرونو او تپو پورته تلا او له ځانه سره یې ووبل:

"زه هغه نړۍ او غرگرځېدونکې یم چه جیلگې مې نه خوښیږي او د بېکاره کښېناستو توان هم نه لرم. هر څه چه زما د راتلونکي تقدیر او تجربې په هکله وي نړۍ گرځېدنه او غرگرځېدنه به هم پکې برخه ولري. ځکه بلاخره هر څوک بې له خپل ځانه بل څوک نشي درک کولی.

هغه وخت چه زه د ښو پېښو شاهد وم تېر شو او اوس څه کولی شي چه په ما تېر شي او زما نه وي. اوس زما نفس او هغه څه چه ډېر وخت مخکې له خپل وطن او مسکن څخه لېرې وو او د ټولو حوادثو په وخت کې یې شتون درلود ما او خپل مسکن ته بېرته راځي. په یو بل څه هم پوهیږم، هغه دا چه اوس زه د خپلې آخري لوړې څوکې کوم په مقابل کې قرار لرم کوم چه ډېر وخت کیږي راته باقي پاتې شوېده. افسوس! اوس باید تر ټولو سخت صعود تجربه کړم، افسوس زه باید تر ټولو ډېر له کړاوه ډک مسافرت وکړم!

اما هر څوک چه زما پشان دی پدې وخت کې داسې ورته وایي: "اوس ته د لویۍ او عظمت په لاره کې قدم اخلې. فرار نکړې. اوس لوړه څوکه او عمق یو شی شویدي. ته پخپله لویه لار ځې، اوس ټول هغه څیزونه چه تر دې دمه ستا لپاره ستر خطرونه وو ستا لپاره په لوی پناه ځای تبدیلېږي.

ته پخپله لاره ځې او ستا تر ټولو غټ غیرت باید دا واوسي چه پوه شي د بېرته راگرځېدو لار نوره شتون نلري. ته پخپله لویه لاره ځې. دلته به هېڅوک درپسې پټ په غله رانشي. ستا ګامونه د خټ تګ لاره له منځه وړې او په مخکې یې د غیر ممکن کلمه لیکلې چسپ کړېده.

او وروسته لدې کچېرې پوه شوې چه زینې ته د اړتیا نشته نو زده کړي د دي چه څرنگه پخپل سر لوړو ځایونو ته لاړ شي. آیا بې لدې څخه د صعود لپاره بل ډول هوډ لري؟ باید پخپل سر او زړه پښې کیږدې او لوړو ځایونو ته لاړ شي! اوس باید ستا تر ټولو نرمې برخې په ډېرو سختو برخو تبدیلې شي.

څوک چه په ځان رحم کوي بلاخره به د ترحم له افراط څخه سترې شي. په هغوی د رحمتونه وي چه سختۍ ګالي! زما هغه ځمکې نه خوښیږي چه ډېر غوړ او خواږه لري. د ښه کتلو لپاره انسان باید له ځانه نظر واخلي، دا ډول خشونت د هر غرگرځېدونکي لپاره اړین دی.

اما څوک چه په علم پسې وي او سترگې يې له حده ډېره لېوالتيا لري د څيزونو له ظاهري دلايلو څخه پرته څه ډول نور شيان ليدلی شي؟

اې زردشته ته غواړې چه د ټولو څيزونو برخې او چاپېرچلونه ووينې لدې امله بايد له ځانه ډېر وړاندې لاړې شي او دومره صعود بايد وکړې چه خپل ستوري له ځانه لاندې ووينې!
هو زه بايد ځان او خپل ستوري تر پښو لاندې ووينم. دا هغه څه دي چه زه يې خپله څوکه نوموم، دا هغه څه دي چه د آخری څوکې په حيث زما لپاره ذخيره شوي دي."

زردشت د صعود په غونډۍ باندې د صعود په حال کې له ځانه سره داسې ووبل او خپل زړه ته يې په خشونت ډوله ويلو تسليې ورکړه ځکه له هر وخت څخه زيات خفه او ستړی وو او څنگه چه د غره سر ته ورسېد په مخ کې يې پراخه او لوی سمندر وموند. ودرېد او د اوږد وخت لپاره چوپ پاتې شو اما هلته سره، روښانه او له ستورو څخه ډکه شپه وه.

بلاخره يې ووبل زه مې د خپل برخليک په اړه ښه سم پوهېږم. ځی چه ځو! زه حاضر يم چه اخري يواځېتوب مې له همدې ځايه پيل کړم. اخ لدې تور او غمجن سمندر! اې دروند او ډاروونکيه مصيبت! تقدير او سمندر! زه اوس بايد ستاسو په خوا نزول وکړم.
زه د خپلو ډېرو لوړو غرونو او ډېرو اوږدو مسافرتونو په مقابل کې قرار لرم. لدې امله له ټولو مخکينو نزولونو څخه بايد عميق نزول وکړم. بايد په عذاب او رنځ کې ژور لاړ شم او حتی بايد له حده زياتو تيارو ته لاړ شم. دا هغه څه دي چه زما برخليک يې غواړي. ځی چه ځو! زه حاضر يم.
يو ځل مې له ځانه وپوښتل چه تر ټولو لوړ غرونه له کوم ځايه راځي؟ هغه وخت وپوهېدم چه د سمندرونو له عمقه راځي. د دې څوکو تيرې او دېوالونه پدې شاهدي ورکوي. له ډېرو ژورو تلو څخه ډېرې لوړې څوکې راپورته کيږي."

کله چه زردشت د سړو څوکو په سر قرار درلود داسې ووبل، اما کله چه په بې نهايته يواځېتوب او تنهائی کې سمندر ته نيردې شو د غونډيو په بېخ کې يې زښته ډېره ستړيا حس کړه او له مخکې ډېره لېوالتيا يې په ځان کې ومونده او ويې وېل:

"اوس ټول څيزونه ویده شويدي، حتی سمندر هم خوبیولی دی. د هغه سترگې ما ته په عجيب او مست خوب گوري اما نفس يې گرم دی او زه يې حس کوم. همدا اوس خوب وينې او په سختوکلکو بالښتونو باندې رغړي.

غور شی! غور ونیس! هغه څه ډول له بدو خاطر او ناخوښو انتظارونو څخه ژاړي؟ اخ لويه سمندر زه هم

ستا په غم کې شریک یم او ځانته ستا لپاره سزا ورکوم! افسوس چه زما لاسونه په بشپړه اندازه قوي ندي کنه تا ته مې له دې وحشي خوبونو څخه نجات درکاوه!"

پداسې حال کې چه زردشت دارنگه وېل په اغېزمن ډول يې پر ځان خندل او ځانته يې وويل: "څنگه؟ اې زردشته! آيا غواړې سمندر ته هم پخپل غېر باندې تسليې ورکړې او آرام يې کړې؟ اې خوښ زړيه زردشته! اې چه بې نهايته روند يې او په ټولو باورکوي! ته تل همداسې وي، ته تل همداسې ويروونکو څيزونو ته په دوستۍ او محبت بې نهايته نيردې شوی يې. ته غواړې هر شي ته ناز او مهرباني ورکړې. هغه وخت به ښه وای چه تا لدې شيانو سره مينه او دوستي کړې وای، ناز د ورکړې وای چه دوی دگرمو نفسونو درلودونکی وای او په منگولو يې څه اندازه نرم وېښتان لرلای.

هغه چه يواځې دی خطر يې مينه ده. په څېړنې سره زما لېونتوب او حقارت په مينه کې خدا لرونکی دی." زردشت داسې وويل او د دوهم ځل لپاره يې له زړه وخنډل اما ناڅاپه د هېرو شوو ملگرو په يادکې ډوب شو او داسې لکه د هغوی سره يې چه بدکړي وي ځانته په غوسه شو او د خدا په حالت کې يې وژړل... د غوصې او هيله مندی له امله يې ډېر سخت وژړل.

د معما او خوب په اړه:

دکبتي وانانو په منځ کې آوازه خپره شوې وه چه زردشت کبتيو ته راغلی، په ښکلي جزيره کې لوی او د ټولو د خوښې سړی وو ځکه ټول په کنجکاوی سره ورته منتظر وو. اما زردشت تر دوه ورځو پورې د غم، سروالي او کوټوتوب له امله همداسې پاتې شو. له همدې امله ټول سوالونه او نوموړي ته حيران کتل بې ځوابه پاتې شول. د دوهمې ورځې تر ماښامه هم همداسې چوپ پاتې شو اما غورونه يې خلاص شول ځکه د لارې په اوږدو کې په کبتيو کې ډېر عجيب او خطرناک غبرونه اورېدل کېدل. زردشت د ټولو مسافرينو ملگری وو او نه يې غوښتل چه بې خطر سفر وکړي. عجيبه ده کله يې چه غور نيولی وو ناڅاپه يې ژبه هم په خبرو راغله د زړه يخ يې مات شو او پدې ډول يې خبرې پيل کړې:

"اې کاشفانو او تجربه کوونکو او اې هغوکسانو چه په عجيب بادوانونو سره په ډاروونکي سمندر روان ياست. اې چه له معماوو خوند اخلي او د مېرې لېوه پشان هوا مو خوښيري او خوند ترې اخلي. له هرکوره زما د غېر پشان غېر پورته کيږي او ستاسو روح مجذوبوي ځکه ستاسو هغه ډارن لاس نه خوښيري چه په تيارو کې خپله لار لټوي او هر چېرې چه په الهام څه درک کړی له منطقه مرسته نه اخلي. يواځې تاسو ته هغه معما وایم چه ليدلې مې ده او د ډېرو مترويانو خوب دی.

تازه مې په غمگینۍ سره په تیارو او رڼاوو کې لکه د مرگ پشان په آلتوې مرگ قدم وهلو، هو د غمجنوتوب په کمال او خلاصو شونډو مې قدم پورته کړ. له یو لمره ډېرو زما په خاطر غروب وکړ.

زما لاره په عجیبو خبرو له غرنۍ، خالي مسکن او د کرنې نه وړ ځمکه کې قدم وهلو او پورته تلله. پداسې حال کې چه په مسخره ډوله آوز مې تیرې تر پښو لاندې کولې او خاینې ښوې تیرې مې له پښو لاندې توتې کولې پخپله لاره مې صعود ته ادامه ورکړه. د سنگین روح، هماغه لوی دښمن او ابلیس په خلاف چه تل یې زه ښکته د ژورو عماقو په طرف شپلم پورته تلم.

که څه هم هغه نیم لنډ او نیمه کانه روح او هغه شل او شل کوونکي روح به سنگیني کوله او د سرپو شاخکي یې زما په غور کې راخشول او د سرپو پشان درانه اندونه یې زما په مغزو کې اچول، اما صعود مې وکړ.

په ریشخندی یې زما په غور کې ووېل: "اې زردشته! اې د عقل تیرې! تا خپل عقل ډېر لوړ بېولی دی اما پوه شه هره تیره چه پورته واچول شي له ځنډ پرته بېرته ښکته راځي! زردشته! اې د عقل تیرې، اې قلابي تیرې او اې د ستورو وړانوونکيه تا ځان ډېر لوړ کړی دی اما پوه شه هره تیره چه پورته واچول شي له ځنډ پرته بېرته ښکته راځي. اې د خپل نفس محکومه او د خپلې تیرې غورځوونکيه، اې زردشته! بې له شکه تا خپله تیره ډېره لرې وارتيگلې ده اما یاد ساته دا تیره به پخپله تا باندي رالویري!"

د لنډ وخت لپاره چوپ شو او وروسته یې چوپتیا د اوږد وخت لپاره ادامه پیدا کړه. چوپتیا یې په ما سنگیني کوله ځکه دا ډول ښاري واقعا له تنهایی څخه ډېر بد وي. زه پورته لایم او لایم او خوب مې ولید فکر مې وکړ اما ټولو څیزونو په ما سنگیني کوله. د هغه ناروغ پشان وم چه د بې رحمه وېرې او اضطراب له امله ستړی ویده شوی وي اما د خوب له امله له اضطرابه د ځایه پورته شي.

اما زما په باطن کې یو شی دي چه زه شجاعت ورته وایم. تر اوسه هغې زما هر شان ناهیلی له منځه وړې ده. دا شجاعت یعنی هغه شجاعت دی چه حمله کوي، د ډېرو غورو نابودوونکو له ډلې څخه دی ځکه په هر ډول حمله کې د شوره ډک جنگ نغښتی دی.

اما انسان تر ټولو ډېر شجاع حیوان دی او لدې امله په نورو ټولو لاسبری شوی دی. د شوره ډک جنگي غبر په وسیله یې پر ټولو دردونو غلبه کړې ده. لدې ټولو انساني دردونو سره د ټولو دردنو عمق دی. هر ډول سرگېچي چه انسان ته د لیدو له امله رامنځته کیري شجاعت یې نابودوي او چېرته دی هغه سپری چه د تلې په ځنډو ولاړ وي! او آیا بې له تلو څخه د بل شي لیدونکي یاست؟

شجاعت د وړانوونکو او نابودوونکو څخه ډېر ستر دی. شجاعت حتی رحم هم له منځه وړي او د ډېرو ژورو تلو رحم دی. هر څومره چه انسان ژوند ته ژور وگوري په عمیق ډول یې درد او رنځ ته کتلي دي.

اما شجاعت هغه شجاعت دی چه حمله کوي او ډېره غوره له منځه وړونکی دی. حتی مړینه هم له منځه وړي ځکه وايي: "آيا دا د ژوند معنی وه؟ ډېر ښه! نو بېرته يې له سره نوی پيلوو!"
پدې ډول خبرو کې د شوره ډک جنگ غږ نغښتی دی، پرېرېدې هغوی چه اورېدونکي غوږونه لري دا واورې!

۲

ما ووېل: "اې لنډپه او ټیټه! يا زه او يا ته اما پدې پوه شه چه زه له تا قوي يم ته زما د پراخ فکر په اړه نه پوهیږې اوکه چېرې پوهېدلی زغملی د هم نشوای."
کومه پېښه وشوه او زما د بار د سپکېدو سبب شوه ځکه لنډپه قده کنجکاو شوی وو زما له اوږو څخه ښکته شو او د يوې تیرې په مخ د پښو په سرکښېناست. بيا مو له دروازې سره توقف وکړ او ما ووېل: "اې لنډپه! دې دروازې ته وگوره چه څرنګه دوه مخه لري؟ دوه لارې هغې ته رسېږي او هېچا تر دې دمه د دې دوه لارو انتها نده ليدلې."
دغه لار چه تر شا مو پرېښوده د ابدیت په لور ځي او هغه لار چه مخکې يې لرو بل ابدیت په مخکې لري. دا دوه لارې يو بل ته مخامخ قرار لري او يو له بل سره مخالفت کوي او پدې دروازه کې يو بل ته رسېږي. د دې دروازې نوم د هغې په مخ ليکل شوی او (شېبه) نوم لري.
اما ټول مجبوره دي چه په همدې لاره لار شي او له مبدا څخه لرې شي. اې لنډپه! ايا فکرکوې چه دا دوه لارې به تر ابده يو له بل سره مخالفت وکړي؟"
لنډپه قدي په بشپړ حقارت سره ورو ووېل: "سم او مستقيم پکې شتون نه لري ټولې سمې کړې دي او وخت پخپله د حلقې په ډول دی."
زه غوصه شوی وم او مې وېل: "اې د ثقل سنگين روحه زما ځواب ډېر د ډک زړه له سره مه راکوه! کنه اې شله همدلته چه د پښو په سر ناست يې پرېږدم دې او پدې پوه شه چه ډېر لوړ مې راوستی يې!"
او ادامه يې ورکړه: "دې شېبې ته وگوره! دا دروازه چه شېبه نوم لري ډېره اوږده او لايتنهاي لاره يې تر شا پرېښې او زمور تر شا هم ابدیت ویده دی."
آيا هر څوک چه د مندې وهلو قدرت لري دا لار يې بايد نه وي طی کړې؟ هر څه چه پېښ شوي، تر سره شوي او ترشي بايد نه واي پېښ شوي؟ اوکچېرې ټول څيزونه وای اې لنډپه تا د دې شېبې په هکله څه اندل؟ ايا دا دروازه هم بايد له پخوا موجوده وای؟ او آيا ټول شيان يو بل کې ندي سره او بدل شوي، هر څه چه په راتلونکي کې پېښېږي بايد همدا شېبه يې په ځان پسې راکش کړي؟ او پدې اساس خپل ځان هم وټاکي؟ ځکه هر څه چه کولی شي پدې لاره مندې وکړي بايد بيا يې هم طی کړي.

او آیا دا غڼه چه په سپورمۍ کې څښیري او خپله سپورمۍ، زه او ته چه پدې دروازه کې د ابدې څیزونو په اړه خبرې کوو آیا مور ټول باید له مخکې موجود ونه اوسو؟ او آیا مور باید دوهم ځل رانشو تر څو د دې اوردې لارې بل طول چه په مخکې لرو طی کړو؟ آیا مور باید د تلولۍ په لور لاړ نشو؟"

پدې ډول ما خبرې وکړې او په تدریج مې غیر له مخکې نرم شو ځکه ما له خپلو اندونو او مخکنیو افکارو وپره درلوده، هغه وخت مې ناڅاپه ډېر نیردې د سپي د زگپروې غیر واورېد. آیا د سپي داسې زگپروې مې اورېدلی وو؟ زما افکارو څخه ته وکتل، هو! کله چه ماشوم وم! د ماشوموتوب په ډېرو لېرې وختونو کې مې داسې زگپروې اورېدلی وو. په نیمه شپه کې مې هغه وخت یو سپی لیدلی وو چه کله سپي هم د بلاگانو په شتون متعقد وو. ښه مې په یاد دي یو سپی دومره وېرېدلی وو چه د بدن وېښتان یې ټول سیخ درېدلي وو او له وېرې ریردېدا. هغې حالت زه سخت په رحم راوستم او په هماغه شپه کې سپورمۍ زموږ له کوره په وژونکې چوپتیا سره تېرېده. په هماغه شپه کې زموږ د بام په سر یوه نوراني او بې حرکته ګرده حلقه د متجاوز غله پشان ولاړه وه.

له همدې امله سپی وېرېدلی وو. ځکه سپي د غلو او پېریانو په شتون متعقد دي او څنگه مې چه هغه عجیب زگپروې بیا واورېد زړه مې له رحمه ډک شو.

لنډه قدي، دروازه، غڼه او زموږ بندار ټول همدا اوس څه شول؟ آیا دا ټول ما په خوب ولیدل که په وینښه؟ ناڅاپه مې ځان په وحشي تپوکې د غمجنې سپورمۍ لاندې غمگین او یواځې وموند اما هلته یو سړی پروت وو او عجیبه ده هغه سپی هم هلته وو په سیخ شوو وېښتانو او چیغو سره یې یو بل طرف لټوو. وروسته سپی ما ته متوجه شو او د دوهم ځل لپاره یې زگپروې پیل کړل او بیا یې وژړل.

آیا تر اوسه مې سپی د مرستې لپاره په ژړا لیدلی وو؟ بې له شکه هغه څه چه اوس مې ولیدل تر دې دمه هېڅ وخت نه وو لیدلي. داسې ځوان شپون مې ولید چه په ځان راټول شوی وو ریردېدا او د مړه کېدو په حالت کې وو. ټولې بڼې یې بدلون کړی وو او یو اورد تور ماری یې له خولې راخوړند وو. هېڅکله مې په یو مخ کې دومره وحشت او کراحت نه وو لیدلی. دا سړی به ویده وو کېدای شي د خوب په وخت کې یې مار تر غاړې چاپېرکلچه وهلې او چیچلی وي.

د هغه سړي له غاړې د مار لرې کولو لپاره مې لاس بې گټې هڅې کولې او ماری یې راکشکولو اما له غاړې څخه یې د مار ایستل امکان نه درلود. ناڅاپه مې له باطنه غیر واورېد او وېل یې: "خوله ولگوه خوله ولگوه!" هغه وخت زما وحشت، زما کرکې، زما نفرت، زما رحم او ټولو ښو بدو څیزونو زما په ضمیر کې چیغه کړه: "د هغه سر د غاښونو په وسیله له بدنه بېل کړه! خوله ولگوه!"

ای خلکو چه زما چاپیر یاست، ای کاشفانو او تجربه کوونکو او ای هغوکسانو چه په عجیبو بادوانونو سره په نه کشف شوو سمندرونوکې روان یاست او تاسو ای چه له معماوو څخه خوندي اخلئ. زما لپاره دا معما تفسیر کړی او زما لپاره د مزوي خلکو خوب ښکاره کړئ! ځکه هغه څه چه ما لیدلي د راتلونکې په هکله خوب وو. هغه څه چه ما مخکې د تمثیل په بڼه ولیدل معنی یې څه ده؟ او هغه کس چه بلاخره باید ظهور وکړي څوک دی؟

هغه شپون چه مار یې په ستوني کلچه وهلې وه څوک دی؟ او هغه سړی چه باید پدې ترخه او تیاره حلقوم کې داخل شي څوک دی؟ شپانه زما په امر غاښونه په ټول قوت سره ټینګ کړل او خوله یې ولگوله او تر څو یې چه د مار سر توکولو په پښو ودرېد اما نور د چوپان یا حتی انسان په بڼه نه وو. څپرې یې بدلون وکړ، نور یې چاپېر ونيو او خندل یې. هېڅکله چا د ځمکې په مخ د هغه پشان نه وو خندلي؛ ای ورونو ما داسې قهقهه خندا اورېدلې چه له بشري خندا سره ورته والی نه لري او اوس تنده ما عذابوي او نه تسکینېدونکې لېوالتیا په ځان کې حسوم.

د هغې خندا فوق العاده لېوالتیا ما ته عذاب راکوي. اخ نور څه ډول ژوندون وزغمم؟ او څه ډول پس لدې پېښې مړینه تحمل کړم؟

د ناطله نېکبختی په هکله:

زردشت په زړه کې د ترخو معماوو په لرلو سره له سمندرونو تېر شو او کله یې چه له ښکلو جزیرو څخه د حرکت څلور ورځې تېرې شوې او له دوستانو یې لېرې شو پخپل رنځ لاسبری شو. په بریالي ډول سره یو ځل بیا په قوت پخپل برخلیک پسې روان شو. هغه وخت یې خپل خوشاله وجدان ته داسې وویل:

"یو ځل بیا له شنه آسمان او پراخه سمندر سره یواځې یم او یواځې به پاتې شم او یو ځل بیا غرمه رارسېدلې ده. د لومړي ځل لپاره مې چه خپل ملګري وموندل غرمه وه او دوهم ځل هم غرمه وه، کله چه نور نرم او ملایمېدلا هغوی مې یو ځل بیا پیدا کړل.

ای زما د ژوند غرمې! یو ځل مې خوشالی هم د پناه موندلو لپاره د درو سرونو ته وختې او هلته یې دا ښکلی او مینه ناک روح وموند. اخ زما د ژوند غرمې! زما د ژوندیو افکار د کښت او زما د لوړو هیلو د سهارني نور لپاره مې کوم کوم څیزونه له لاسه ورنکړل!

یوه ورځ خالق پخپلو ملګرو او ماشومانو پسې ګرځېد او ناڅاپه داسې عجیبه پېښه وشوه چه هېڅوک یې د خپلو مخلوقاتو په منځ کې د دې کار وړ پیدا نه کړی شو. پدې ډول زه هم پخپلو ماشومانو پسې ځم او هغوی د دوهم ځل لپاره پرېږدم. زردشت باید د خپلو ماشومانو په خاطر ځان بشپړ کړي ځکه انسان په باطن کې یواځې له خپل ماشوم او یا هم د هغه څه سره مینه لري چه پخپلو لاسو یې جوړ کړي وي. په پایله کې دې ته

رسیرم چه زیاده مینه لرل د حاملگی ننبه ده. اوس زما ماشومان، د باغ ونې او غني خاوره د لومړي پسرلي په تازه توب او ښیرازی کې لاره طی کوي. ډېر نیردې یو بل ته کرل شویدی او د باد په وسیله ښورپیري. واقعا هر ځای چه نالونه دا ډول نیردې یو بل ته وکرل شي ښکلې جزیرې دي. اما یو ورځ به زه هغوی له باغونو څخه بېل کړم او یواځې به یې وکرم تر څو د یواځتوب پر وړاندې مبارزه او احتیاط زده کړي. زه غواړم هغوی د سمندر په غاړه یو بل سره اوبدلي او په سختی سره انحنه ډوله په پښو ودرپړي او د پنا منونکي ژوند لپاره ځان لرونکي سمندري فانوسونه واوسي.

کله چه د سمندرونو په سطحو توپانونه راشي او غرونه خپلې ډډې اوبو څښلو کې یوسې کېدای شي دا نالونه شپه او ورځ ساتنه وکړي او خپل حقانیت ثابت کړي. د دوی هر یو به وپېژندل شي او اثبات به کړي چه زما له خپلوانو او عقابو له جملې څخه دي او د یو بادوامه اردای څښتنان دي. د خبرو په وخت کې به چوپتیا غوره کړي او داسې به تسلیم شي چه په عین ورکولو کې به اخیستونکی هم وي. د دې لپاره چې دا کسان زما ملگرتیا وکړي شي، له ما سره خلق وکړي، له ما سره ورپېي او داسې کسان شي چه وصیتونه مې په تختو ولیکي او د دې لپاره چه د ټولو څیزونو لپاره دکمال حد شي او د مثالونو لپاره یې باید پخپل کمال کې هڅې وکړو. لدې امله زه اوس له خپلې ښکېختی څخه تېښته کوم او ځان بدبختی ته سپارم تر څوم د اخري ځل لپاره تر ازموینې لاندې ونیول شم او وپېژندل شم.

بې له شکه زما د تلو وخت ډېر مخکې رارسېدلی دی. د سرگردانه کس سیوري، تر ټولو ډېر اوږد توقف او آرامو ساعتونو ټولو راته ویلي چه د تلو وخت د رارسېدلی دی. "باد زما د قفل له سوري څخه راداخل شو او ما ته یې وویل: "راشه!" زما ور ډېر عجیب پخپله خلاص شو او ما ته یې وویل "لاړ شه!" اما زه په هماغه شان د خپلو زامنو د مینې له امله لاس او پښې تړلی وم. د مینې له امله پدې دام کې ولوبدم تر څو د خپلو زامنو مړی شم او په دوی کې ځان ورک کړم. زما لپاره غوښتل د ځان ورک کولو په معنا دی اما ای زامنو تر څو چه تاسې لرم او پدې ملک کې به سراسر امنیت وي او غوښتنې به پکې کوم رول ونلري. اما زما د مینې لمر په متفکر او غمگین ډول پر ما ځلپړي او زردشت یې پخپله شیره کې جوش کپړي. هغه وخت سیوري او شکونه په ما غلبه کوي. زړه مې ژمي او یخونو ته د بېرته گرځېدا لېوال کپړي. کاشکي د ژمي یخونو زه بېرته کوچینی او ماتولی شواي. ما اوسېلی وکړ او هغه وخت ټول یخ شوي غبارونه له ما جگ شول.

زما پخوا خپل قبر خلاص کړ او ډېر دردونه چه ژوندي هدېرو ته سپارل شوي وو له قبره سرونه راپورته کړل. دې دردونو په کفن کې خپل خوبونه پوره کړي وو. پدې ډول ټولو څیزونو په اشارو فریادکولو او ما ته په خطاب کې یې وېل: "ټاکل شوی وخت رارسېدلی! ما نه اورېدل ځکه مې بلاخره عمق حرکت وکړ او زما

فکر يې وچيچ."

"اې عمیق فکره چه زما فکر يې څه وخت به پخپلو مغزو کې ستا د کيندلو د غیر اورېدو لپاره داسې بشپړ قوت پیدا کړم چه له وېرې هېڅ لړزه ونکړم؟"

کله چه ستا د کيندلو غیر اورم زړه مې له هرې لارې سر ته راځي او حتی ستا چوپتیا هڅې کوي چه چوپ او خفه مې کړي. اې لکه څاه داسې چه ساکت يې تر اوسه مې هېڅکله ستا د وینولو هڅه نده کړې او همدا چه ته مې په ځان کې حمل کړی يې زما لپاره کافي ده.

تر دې دمه په بشپړ ډول دې اخري بې قیده او زمري شوخی ته نه يم آماده شوی. ستا د وزن وړل تر اوسه زما لپاره بس دي. اما داسې وخت هم راتلونکی دی چه د وینولو لپاره به د زمري د نارې پشان د غیر بشپړ قوت پیدا کړم.

کله چې پدې کار کې په ځان لاسبری شم لدې په مهمو کارونو هم بريالی کېدلی شم او زما دکمال اخري بریا به وي. د دې حالاتو په لړ کې زه په خطرناکو سمندرونو کې سفر کوم. پېښې په تملق سره په غوره او نرمه ژبه راته خبرې کوي او هر څومره چه مخکې وروسته گورم د دې اوږد او لېرې سفر پای نه مومم.

تر دې دمه مې د اخري هڅو وخت ندی رارسېدلی، یا آیا همدا اوس دا ساعت د رارسېدو په حال کې دی؟ اې زما د ژوندون غرمې! اې له لمر لوېدو مخکې خوښی! اې د اقیانوس تر منځ پناه ځایه! او اې د شک او دوه زړه توب تر منځ سپېڅلتیا او سولې څومره زه په تاسو باندې بدگمانه يم!

بې له شکه زه ستاسو په فرېبي ښکلا بدگمانه يم! د هغه مین پشان يم چه د خپلې معشوقې له ډېرې خوږې موسکا بدگمانه شوی. په همغه شان چه حاسد مین په عين خشونت کې نرمي هم کوي او معشوقه له ځانه شري، په همدې ډول زه له ځانه سپېڅلتیا او سوله شرم. له ما لېرې شه اې د ښکېختی او سپېڅلتیا ساعته! له تا سعادت سره زما غوښتنې زما په خلاف راورسېدې. زه دلته ولاړ يم تر څو خپل تر ټولو عمیق درد او رنځ وزغمم او ته بې موقع راته راورسېدې.

له ما لېرې څه اې د سعادت پاک ساعته! غوره به دا وي چه وروسته بیا زما د ماشومانو په منځ کې مسکن وټاکي. بېره وکړه او مخکې له غروبه په خوښی هغوی ښکېخته کړه!

وگوره! شپه نیردې کيږي لمر لویږي. لدې ځایه لېرې لاړه شه اې زما ښکېختی!"

زردشت داسې ووبل او ټوله شپه يې مصیبت او بدبختی ته انتظار وکړ اما انتظار يې هم بې گټې وو. شپه صافه او آرامه باقي پاتې شوه او سعادت هر شپه نوموړي ته نیردې کېدا. اما سهار ته په نیردېوالي کې زردشت په خپل باطن کې وخنډل. پداسې حال کې چه په ځان کې مسخري کولې وېل يې ښکېختي ما څاري او علت يې همدا دی چه په ښځو پسې منډې نه وهم او ښځه ښکېختي ده.

له لمر ختو مخکې:

اې زما په سر لور آسمانه! اې د نور عمیق او پاک شاه! پداسې حال کې چه تا ته گورم له آسماني غوښتنو او هیلو لړزیږم. ستا په ارتفاع کې مې غورځېدل عمق او په سپېڅلتیا کې پټېدل زما معصومیت دی. لکه څنگه چه ښکلا د ښاپېریانو حجاب دی همغه شان ته هم د خپلو ستورو حجاب یې. ته خبرې نه کوي او پدې ډول خپل عقل ما ته اظهاروي.

نن ته د مستو سمندرونو په سطحو او زما په سر چوپ او ساکت ولاړ یې. ستا مینه او خجل زما مست روح ته رازونه وايي. ته د ښکلا په حجاب کې په بشپړ پټ سره راظاهر شوې او په چوپتیا د راسره خبرې وکړې. څه ډول کولی شم چه ستا د روح خجل درک نکړم؟ مخکې له لمره ته یواځېنی کس وي چه راښکاره شوې. مونږ له لومړیو د یو بل ملگري وو. مور په غم، کرکه او ځمکه کې یو له بل سره شریک یو او حتی په لمر کې هم دواړه شریک یو. مونږ سره خبرې نه کوو ځکه معلومات مو له اندازې زیات دي. مور په چوپتیا کې یو بل ته گورو او خپله پوهه په موسکا کې یو بل ته ورکوو.

آیا ته زما د اور لپاره نور نه یې؟ آیا ته روح زما د عقل او بصیرت خورلنه نه یې؟ مور یو ځای ټول څیزونه زده کړي. مونږ یو له بل سره له ځانه لور صعود او د ځان په طرف صعود زده کړي او همدارنگه بې ورېځې موسکا مو هم زده کړېده. هو چه په پرانیستو سترگو له لرې او بې ورېځې فاصلې د خپلو پښو بېخ ته موسکا کوو، پداسې حال کې چه هلته څور، قصد او تقصیر د باران پشان بخارکړي. کله چه زه یواځې په دښتو کې وم روح مې په نیمه شپه او ورکو لارو کې څه غوښتل؟ او کله چه زه له غرونو لور تلم بې له تا مې څوک د غرو په سرونو لټول؟ زما ټولې سرگردانۍ او واړه لور تگونه زما د بېچارگۍ، ستړیا او احتیاج پایله وه. زما د ټولې ارادې هیله دا ده چه یواځې ستا په طرف او ستا په داخل کې الوتنه وکړي.

زه له تلونکو ورېځو او ټولو هغه څیزونو څخه تر هر شي ډېره کرکه لرم چه تا چټلوي. او حتی له کرکې هم بېزار یم ځکه هغه هم ستا دککړېدو او چټلېدو باعث کړي. زه د دې تلونکو ورېځو او دې غل شانته پیشوگانو په وړاندې غوصه یم. هغوی هڅه کوي هغه څه چه زمور او دوی تر منځ مشترک دي له ما او تا څخه واخلي یعنی بې پایانه هو او امین ویل.

مور لدې دلالتانو او واسطو یعنی تېرېدونکو ورېځو څخه خفه یو، دې دوه مخو تر اوسه صمیمانه دعا کول او لعنت کول ندي زده کړي. اې له نور ډکه عرشه زه په تا کې له اوسېدو څخه په هغې حجره کې اوسېدو ته ترجیح ورکوم چه هېڅ آسمان پکې ونه لیدل شي او یا د عمیقې تلې لیدل ستا تر لیدو په ملوټېدو غوره گڼم. تر ډېره مې هیله کړې چه وکولی شم هغوی د برق په طلايي مېخونو په فضا کې مېخ کړم او یا یې د تندر

پشان د غوصه ناک ډوهل چي په رقم په غټو او راوتلو خټو خالونه ووهم ځکه، اې پاک او روښان آسمانه او اې د نور څاه هغوی زه پر تا له امین او هو ویلو محروم کړی يم او ته یې په ما له امین او هو ویلو محروم کړی یې.

ځکه زه د تندر او توپان غوغا او مستي پدې محتاطه او گډوډه چوپتیا غوره گڼم. همدارنگه له ټولو څخه زیات زه لدې ډول خبرو، دوه مخیتوبه او ورپڅو وړونکو گډوډیو څخه کرکه لرم. هغه چه دعا نشي کولی غوره به وي چه حد اقل لعنت او بده دعا کول خو زده کړي! دا سنگین دستور له آسمانونو ما ته نازل شوی او دا ستوری همدا اوس زما په آسمان کې حتی په ډېرو تیارو شپوکې ځلیري.

هو زه د دعا کوونکو او ویونکو له ډلې څخه یو يم. اې د نور څاه او اې سپېڅلیه نوراني وجوده که چېرې ته زما په اطراف کې وې، زه هو وېل او او خپل رحمت حتی ډېرو ژورو تلو ته هم وړلی شم. زه هغه کس شوی يم چه هو وایي او برکت ورکوي او دې مقام رسېدو لپاره مې دېرې هڅې او مبارزه کړېده. بلاخره به یوه ورځ خپل لاسونه د برکت ورکولو لپاره آزاد کړم.

زما برکت دا دی د هر شي په سر چه درېرم د هغو لپاره د آسمان پشان منځني، اوبي او ابدي پښتول (سقف) شم. هغه کس چه دا ډول برکتی وي نېکبخته دی ځکه ټولو څیزونو د ابدیت په چینه او ښو، بدو په چاپېرکې د پاکۍ غسل موندلی اما خپله نېک او بد بې له بېلوونکو سیورو، باراني مصیبتونو او تېرېدونکو ورپڅو څخه بل شی ندي.

واقعا کله چه تعلیم ورکوم د ټولو څیزونو په سر بې گناه آسمان، مخکنې آسمان، د تصادف آسمان او تفریح آسمان ځای نیولی دی زه کفر نه وایم اما رحمتونه لېرم. تصادف په ځمکه کې د اشرافیت تر ټولو پخواني لقبونه لري او د هغې له امله مې ټول څیزونه بایلي او هغوی ته مې له بندگۍ خلاصون وربښلی دی. کله مې چه هغوی ته ورزده کړل په سرونو او ضمیر یې هېڅ ډول ابدي شتون نلري دا آزادي او اسماني رڼا مې هم د یوې اوبه ډوله گنبدې پشان د ټولو څیزونو په سر ځای کړه.

کله مې چه هغوی ته په تعلیم کې ووېل په ټولو شيان کې امکان وجود لري او هغه منطقي اوسېدل دي. دا شوخي او لېونتوب مې د هغې ارادې ځای ناسته کړه. که څه هم یو څه انصاف او لږ عقل د ستورو په منځ کې خپور شوی دی. د ویاړ ځای دی چه په ټولو څیزونو کې مهم دي اما د عقل یو څه اختلاط په هر شي کې د لېونتوب او حماقت په خاطر دی.

یو څه عقل بې له شکه امکان لري اما ما دا راز په ټولو څیزونو کې وموند چه هغوی غوره گڼي د تصادف او پېښې په پښو کې وگډیږي. اې پاک او لوړ آسمانه زما په نظر ته پاک او سپېڅلی یې ځکه په تا کې د منطق ابدي غښې، عقل او د هغو تارونه شتون نلري.

ځکه ته د پېښې لپاره دگډا میدان یې، ځکه ته د ملکوتي فالونو لپاره د لوبې مېز یې او ملکوتي فالگیر یې؛ لدې ټولو سره ته ولې سور کېږي؟ آیا کوم شی چه باید نه مې وای ویلي بیان کړي مې دي؟ آیا پداسې حال کې چه ستا ستاینه وکړم کفر مې ویلی دی؟

یا د دې دواړو خجل ته شرمېدو او سور کېدلو ته اړکړی یې؟ آیا امرکوې چه چوپتیا غوره کړم او د سکوت ورځ رارسېدلې؟ نړۍ عمیقه ده او ورځې هغه له هر وخته ډېره عمیقه کېږده. ټول څیزونه په ورځ کې نشو کولی اما ورځ رارسېږي اوس به غوره وي چه یو له بل جدا شو.

اې زما په سر خجل او نوراني آسمانه، اې له لمر ختو مخکې نېکبختی! ورځ رارسېږي اوس به غوره وي چه یو له بله جدا شو.

د نقص منونکي تقوا په اړه:

کله چه زردشت له کښتۍ څخه ښکته شوی مستقیم د غره او خپلې سومخې په طرف ولاړ نه بلکه دې او هغه طرف ته یې سفر وکړ او له ځانه یې پوښتنې وکړې او زیات څیزونه یې زده کړل. د ځان په اړه یې په طعني سره وېل: "وگورئ له ډېرو کېلچونو او لارو وروسته سیند بېرته د خپلې سرچینه په طرف راغلی دی!"

ځکه غوښتل یې پوه شي چه پدې وخت کې په بشر باندې څه راغلي دي. غوښتل یې پوه شي چه بشر لوی شوی او که کوچینی شوی دی. څه نوي کورونه یې ولیدل او په حیرانۍ سره یې وویل: "د دې کورونو معنی څه ده؟ واقعا چه لوی روح دوی د ځان پشان ندي جوړ کړي. آیا بې عقل ماشوم دوی د لوبو د څیزونو له صندوقه رابهر کېږي؟ افسوس بل ماشوم هغوی بېرته د لوبو صندوق ته راوړي! آیا واقعا خلک پدې کورونو او خوب کوټوکې ژوند کولی شي؟ زما په نظر دا کوټې یې د ورېښمینی نانځکو یا د خورو مصرفوونکو او هغوی چه د نورو خواړه خوړل هم زغمي جوړې کېږي."

زردشت د لنډ وخت لپاره ودرېد فکر یې وکړ بلاخره یې له ځانه سره په غمجن حالت وویل: "ټول څیزونه یې تاوان ته پرېښې دي. په ټولو ځایونوکې زه لنډ وروونه وینم؛ هغوی چه له خپلوانو څخه مې دي اوس هم د هغې له بینه تېرېدلې شي اما د تېرېدو په وخت کې ځان ټیټوي. څه وخت به خپل منزل ته بېرته لاړ شم او چه نور ټیټېدو ته اړتیا ونلرم او مجبور نشم چه کوچینیټوب ته ټیټ شم؟" او زردشت اسوبلی وکړ لېرې ځایونو ته یې وکتل.

په هماغه ورځ یې د هغې تقوا په اړه بیان وکړ چه نقصان مني.

زه د خلکو منځ ته ځم او سترگې نه پټوم، دا خلک ځکه ما نه بښي چه په تقوا باندې يې افسوس حسودي نه کوم. هغوی په ما ریشخند وهي ځکه زه ورته وایم: "کوچیني خلک دکوچیني تقوا لرونکي دي." ما مسخره کوي ځکه ما ته دا ستونزمن کار دی چه باور وکړم نړۍ کوچینیو خلکو ته اړتیا لري.

زه هغه چرگ ته ورته یم چه یوې غریبې مزرعې ته داخلېږي او حتی چرگانې يې هم آرام نه پرېږدي اما زه د دې چرگانو په وړاندې هېڅ ډول کینه نلرم. لکه څنگه چه د نورو ټولو ناراحتیو په وړاندې مؤدبانه عمل کوم د دوی په وړاندې هم داسې یم، باادبه یم او اوکوچینیانو ته کیشپ د لوبو وړگنم.

ټول وخت د شپې د اور چاپېره کښېني او زما په اړه مجلس کوي اما زما په هکله هېڅوک فکر نه کوي. دا مې نوې چوپتیا او آرامښت زده کړی دی. د هغوی غالمغال زما چاپېر زما پر افکارو چینه اچوي.

هغوی په خپل منځ کې غالمغال او فریادونه کوي: "دا توره او تیاره ورېځ زموږ منځ کې څه کوي؟ باید پام مو وي چه هغه زموږ منځ ته سرایت کوونکې ناروغي رانه وړي!"

یو ماشوم چه غوښتل یې ما ته راشي مور یې چیغه پرې وکړه: "خپل ماشومان مو لدې ځایه لېرې کړئ. دا ډول روح د ماشومانو سترگې سوځوي."

هغوی زما د خبرو په وخت ټوخی کوي او ورته ته د شدید باد په وړاندې اعتراض وايي. زما توپاني سعادت نشي درک کولی او په اعتراض سره وايي چه مور د زردشت د خبرو اورېدو لپاره وخت نه لرو اما هغه عصر چه د زردشت د بیان اورېدو لپاره وخت نه لري څه ارزښت لري؟ که چېرې په ندرت سره هغوی زما تعریف وکړي څرنگه د هغوی په تعریف کولو کې استراحت وکړم؟

د هغوی تعریف د اغزیو له کمربند سره ورته والی لري حتی که له ځانه یې لرې هم وساتم ځای سپڅلي. د دوی له منځه مې دا ټکی هم زده کړی دی، څوک چه د چا تعریف او ستاینه کوي داسې انگیري چه کوم څه جبرانوي. پداسې حال کې چه په حقیقت کې د نوو ډالیو منتظر وي.

له پښو څخه مې تپوس وکړه! آیا هغوی ستاینه او تملق خوښوي؟ بې له شکه خوښېږي یې چه بې سور او تاله سندرې ته وگډېږي خو آرامې به ونه درېږي. هغوی غواړي په مدحه، ستاینو او چاپلوسی ما د بې قابلیتته او ناچیزه تقواگانو په منلو سره مجبور کړي او زما پښې د بې سور او تاله سندرې په وسیله په حرکت راولي.

زه د دې خلکو په منځ کې حرکت کوم اما سترگې مې خلاصې دي. هغوی نور هم کوچیني شویدی او هره شېبه کوچیني کیږي او علت یې هم د سعادت او تقوا په اړه د دوی شریعت دی. ځکه هغوی حتی په تقوا کې هم معتدل دي، ځکه هغوی د راحت او آرامۍ غوښتونکي دي اما یواځې معتدله تقوا ده چه له راحتی سره جوړېږي او مني یې.

واقعا هغوی په خپل سبک او لاره مخکې تلل زده کوي اما زه د دوی پرمختگ گودتوب یادوم او لدې امله دوی د ټولو هغو کسانو مانع گرځي چه بېره لري. د دوی ډېرئ په عین مخکې تلوکې څټ ته گوري. ډېر مې خوښیږي چه د داسې کسانو په خپته وڅېرم، سترگې او پښې باید دروغ ونه وایي او یو بل ته باید دروغ ورنکړي اما دکوچینیو خلکو په منځ کې دروغ ویل زښته ډېر دي.

د دوی ځینې اراده کوي اما تر ډېره د نورو د ارادې پیروي کوي. ځینې یې اصل دي اما زیات یې مقلدان او بې گټې لوبغاړي دي. د دوی مابین کې ځینې بې خبره لوبغاړي دي او بعضې بې غوښتنې او بې هیلې لوبغاړي دي اما حقیقي کسان او په ځانگړي ډول سره واقعي لوبغاړي د دوی په منځ کې ډېر کم دي.

د هغوی په منځ کې سړیتوب (مردانگي) ډېر کم پیدا کیږي. له همدې امله یې ښځې ځانونه د سړیو په بڼه جوړوي ځکه یواځې هغه څوک چه په بشپړه اندازه سړی وي یوې ښځې ته د ښځې په بڼه نجات ورکولی شي. دا دوه مخیتوب د هغوی په منځ کې ما تر هر څه ډېر موندلی دی حتی قومندانان یې هم هغه تقواگانې په ځان پورې تړي کوم چه نور عسکر او فرمان وړونکي یې مني. د هغوی حکومت کوونکي داسې ادعا کوي: "زه چوپړکوم، ته چوپړکوي، مور چوپړکوو." او افسوس په هغو باندې چه تر ټولو لوی حاکم یې تر ټولو ډېر غټ بنده وي.

افسوس! حتی زما د سترگوکنجکاوي د دوی دوه مخیتوب موندلی شي او په بشپړ ډول سره یې منگسي نېکبختی د شیشو له څټه په لمر وهلي حالت کې درک کولی شي.

زما په نظر هر څومره چه نېکي شتون لري هغومره کمزوري هم شته او هر څومره چه عدالت او رحم شته په همغه اندازه کمزوري هم شتون لري. هغوی د یو بل پر وړاندې نرم، مهربانه او با انصافه دي، هو همداسې لکه د ربگ شگې چه د یو بل پر وړاندې نرمې او مهربانه دي.

د یو بې اهمیته سعادت په منلوکې تواضع ته دوی (تسلیم) وایي او په عین وخت کې د یوې بلې بې مقداره نېکبختی په انتظارکې سترگې په لاره وي. هغوی له ټولو څیزونو څخه زیات یو شی ډېر زیات غواړي او هغه دا ده چه هېڅوک یې آزار نکړي او لدې امله ټول خلک راضي ساتي او له هېچا بدې نه ویني. اما که څه هم دوی تقوا ورته وایي خو په حقیقت کې بې له ټپلی بل څه ندې اوکه دا کمزوري کسان په زور زیاتي سره خبرې وکړي زه یې زور زیاتی له سینو تشخیصوم ځکه هر استشناق یې د سینې هوا تنگوي.

هغوی محتاط دي او تقواگانې یې محتاطې گوتې لري اما موتي یې تل خلاص وي اوگوتې یې نه پوهیږي چه څرنګه د موتي پشان شي ځکه د دوی په نظر تقوا هغه شی ده چه دوی بې حاله او متواضع کوي. لدې امله هغوی لېوه په سېي بدل کړی دی او بشر یې ډېر غوره اهلي حیوان گرځولی دی.

او پخپله بې عقلا نه خدا ما ته وایي: "مور اعتدال خپل کسب گرځولی دی او په هغومره اندازه له هغو

ګلادېټورانو لېرې يو چه ځان په خطر کې اچوي. له ځانه راضي، بې آزاره او لېرې يو." که څه هم دوی خپل دې صفت ته د اعتدال نوم ورکوی خو زه ورته د ټيټوالي او پست توب لقب ورکوم.

۳

زه د خلکو منځ ته ځم او زښته ډېرې خبرې خبرې خپروم اما هغوی له اخیستو او کتلو خبر نه لري. هغوی حيران دي وايي چه زه ولې د شهوتونو او عیبونو د تقبیح لپاره نه يم راغلی او په ریښتیا هم زه د دې لپاره نه يم راغلی چه هغوی له جیب و هونکو څخه په تښته کې کړم.

هغوی تعجب دي او وايي چه ولې زه د دوي په خوړولو او د باهوشۍ په لور بېولو ته حاضر نه يم. لکه د دوی په منځ کې په پوره اندازه بې عقلان نشته چه زما غور داسې له خراشه ډک کړي لکه مشوانۍ چه لوحه کوي. او کله چه زه فریاد کوم: "لعنت په هغو شیطان چه تاسو تضرع او زاریو ته هڅوي او ستایي مو!" هغوی چیغې وهي "زردشت خدای نه منونکی دی."

او له ټولو زیات د اطاعت تعلیم ورکوونکي دا ډول چیغې وهي. زړه مې دي چه د دوی په غور کې چیغې کړم "هو زه خدای نه منونکی يم!" دا د اطاعت او پیروۍ تعلیم ورکوونکي لکه سپرې په هر چټل او ناروغ ځای کې ګرځي او زما کرکه یواځې له هغو څخه ده چه د دوی د ماتولو او کوچیني کولو مانع ګرځي.

وګورئ! دا هغه نصیحت دی چه زه یې د دوی لپاره کوم: "زه هغه خدای نه منونکی زردشت يم چه تپوس کوي: "څوک له ما ډېر خدای نه منونکی دی تر څو زه یې له شریعته اغېزمن شم؟ زه خدای نه منونکی زردشت يم خپله نوعه چېرې پیدا کړم؟" او هغوی زما پشان دي چه د خپلې ارادې په کنترول کې وي او د اطاعت او پیروۍ تر بار لاندې نشي. زه خدای نه منونکی زردشت يم؛ زه تل هره پېښه پخپل ډېګ کې جوشوم او تر څو چه په پوره ډول نه وي جوش شوې د مړۍ په عنوان به یې هېڅ قبوله نکړم." واقعا ډېرې پېښې په آمرانه ډول پر ما راغلي اما زما ارادې هم په آمرانه ډول هغوی ته ځواب ورکړی دی.

وروسته هغوی په تېزۍ سره په تضرع او زاری راته په ګوندو شول تر څو وکولی شي په غوره مالی سره زما په زړه کې ځای پیدا کړي او داسې یې ویل: "اې زردشته! وګوره ملګری څرنگه د ملګري لیدنې ته راځي!" اما ولې زه پداسې ځای کې بیان وکړم چه څوک راته غور کپړي نه؟ پدې دلیل زه خپلې خبرې ټولو بادونو ته وایم.

اې کوچینیو خلکو تاسو ورځ په ورځ کوچیني کپړئ. اې راحت غوښتونکو تاسې د نشتون په طرف نموکوئ او یوه ورځ به مو نشتون راوړسپړي. تاسو به د ناچیزو تقواګانو او ناچیزو حذفولو د افراط له امله تلف شی. په ترحم او ځمکې تسلیمېدنه کې افراط ستاسو روزنه ده! اما د یوې ونې غټول دکلکو تیرو په چاپېرکې

سختو رينبو ته اړتيا لري.

حتی هغه خيزونه چه تاسو يې هېڅ نه ترسره کوئ په راتلونکې کې په بشر تار اچوي؛ حتی ستاسو هېڅ شی د غنې تار او غنې دي چه د راتلونکې له شيرې څخه تغذيه کېږي.

اوکله چه تاسو بې قابليتته پرهېزگاران کوم څه وایاست داسې بيان کوئ لکه د چا څخه مو چه غله کړي وي. پداسې حال کې چه د غلو په منځ کې شرافت داسې حکم کوي: "کله چه کوم شی په زور نشې اخیستی غله يې کړه!"

ستاسو د فرمان وړلو يوه لار دا ده چه وایاست: "فلانی شی ورکړلی شويدي." اما اې راحت طلبه خلکو زه تاسو ته وایم: "فلانی شی اخیستل شويدي او په تدریج سره به ډېر او زیات درنه واخیستل شي." کاشکي تاسو دا اراده او بې کاره هیله پرېږدئ. حتی په کار وخت او همدارنگه بېکاری کې هم د دا ډول هوډ لرونکي واوسی!

کاشکي زما په خبرو پوهېدلای: "هر څه چه غواړئ وکړئ اما په لومړيو کې د هغو خلکو په ډله کې واوسی چه اراده کولی شي.

خپل ګاونډي سره د ځان په ډول مينه وکړئ اما لومړی له ځانه سره مينه وکړئ او په لوی عشق او کرکې د ځان سره ملګري وکړئ!"
خدای نه منونکی زردشت داسې وايي.

اما ولې زه په داسې ځای کې خبرې وکړم چه څوک غور نه راته نيسي؟ تر اوسه زما په خبرو د پوهېدو او درک وخت ندی راغلی. زه د دې خلکو په منځ کې د د لښکر د مخکښ پشان او د چرګ د آذان پشان په کوڅوکې تياره يم.

د هغوی وخت به هم راوړسپړي او زما هم. ساعت په ساعت هغوی کوچيني، فقير او بې ثمره کېږي. لکه سبزي کم ودې او همدارنگه لکه ځمکه فقير، شنډ او خرابېږي. ډېر زر به زه دوی د وچو وښو او شنډې وچې دښتې پشان ووينم. بې له شکه هغوی به له ځانو هم سترې ږي او له اوبو څخه به زیات د اور غوښتونکي وي!

اې د نور نېکبخت وخته او اې له غرمې مخکې رازه! يوه ورځ به زه هغوی سوځونکی اور او د اورجنې ژبې قاصدان کړم. هغوی به پخپلو اورجنو ژبو داسې اعلان کړي: "لويه غرمه رارسپړي او نيردې کېدونکې ده."

د زيتون غره په څوكو:

ژمی، يعني نا بللی مېلمه له ما سره کور ناست دی او لاسونه مې هغه ته د دوستانه ورکړې له امله شنه شويدي. زه دې نابللي مېلمه ته احترام لرم اما هغه پخپله خوښه يواځې پرېږدم او په لېوالتيا سره ترې تېستم. رينبتيا هم که څوک په تېزۍ سره ترې منډه وکړي له شر څخه يې ځان خلاصولی شي. په گرمو پښو او افکارو له باده آرام ځای ته منډې وهم يعني د زيتون غره هغه ځای ته ځم چه لمر وي. هلته مې زه په بدخويه مېلمه پورې خاندنم او پدې ټولو سربېره له هغه بد نه وړم ځکه زما په کور کې منگس او ډېر نور کوچني شور او غالمغالونه له منځه وړي. ځکه هغه حتی د يوې غوماشې غبر هم نشي تحمل کولی. نوموړی حتی کوڅې له اوسېدونکو خالي کوي پداسې ډول چه سپورمۍ هم د شپې په وېره کې له هغو ځايونو تېره شي.

هغه سخت مېلمه دی اما زه يې محترم گڼم او د کمزورو پشان د پخو خټو خدای ته د زاری او التجا لاس نه اوردوم. غوره گڼم چه غاښونه مې له سروالي وکړي او ولرزيږم خو د بوتانو پيروي ونکړم. دا زما پشان د سپرې اراده ده. له چا سره چه مينه لرم په ژمي کې يې له اوږي څخه ډېر غواړم او همدا اوس چه ژمي زما په کور کې مسکن غوره کړی دوشمنان مې له مخکې ډېر مسخره کوم. حتی کله چه په تخت کې ويده کيرم همغه پټ سعادت او فريب ورکونکی خوب په بشپړ شجاعت سره خاندني او شوخي کوي. هېڅکله مې په ژوند کې د اقتدار په مقابل کې سر ندي تپت کړی اوکه چيرې مې دروغ ويلي وي د مينې په خاطر مې ويلي دي. له همدې امله زه له ژمني يخ تخت څخه خوند اخلم. يو فقيرانه تخت ما له غني تخت څخه ډېرگرموي ځکه زه د خپل فقر په وړاندې حسود يم او فقر مې په ژمي کې له نورو وختو ډېر باوفا وي. زه هره ورځ په ځانگړي شيطانت سره پيلوم او ژمی د يخو اوبو په حمام سره مسخره کوم. له همدې امله مې فقير او بدرنگ کور غر غرکوي. پدې سربېره خوښيرم چه د موم په کوچينۍ شمع باندې هغه گرم گرم تر څو په پايله کې راضي شي او آسمان له يو اېرې رنگه سپېده داغ څخه خلاص شي. ځکه زه په سهار کې په ځانگړي ډول هغه وخت چه د اوبو سطل په شاه کې غبرکوي او آسونه په خاورينو کوڅو کې په گرمو نفسونو سره هنگيرې ډېر غور کيرم. په بې صبرۍ سره انتظار کوم تر څو روښانه آسمان يعني زور او سپين ږيری ژمنی آسمان له خپلې واورينې ږيرې سره ما ته ښکاره شي. هماغه آرم ژمنی آسمان چه تر ډېره خپل لمر هم پټوي. آیا د هغه له امله مې اورد او ځلېدونکی سکوت زده کړی دی؟ اوکه هغو له ما څخه خپل سکوت زده کړی دی؟ اوکه نه مور هر يوه بېل بېل کشف کړی دی؟ هره نېکي زر منشاوې او مېداوې لري، هر ښه او بد د خوښۍ لپاره پيدا کيږي نو څنگه امکان لري چه يواځې يو ځل ايجاد شي؟

دا اوږد سکوت په ریښتیا هم ښه او بد شی دی او واقعا ما دا هنر او ژمنی شیطان ښه زده کړی دی چه لکه ژمنی آسمان په برگو سترگو او خندانه خبره په څیر ورته وگورم او د هغو پشان مایل اوسم چه لمر او خپله لمړینه نه بدلېدونکې اراده پټه وساتم. زما تر ټولو غوره جنایت او هنر همدا دی چه سکوت مې زده کړی، ځان سکوت ته هسې له لاسه ورنکړې.

دکلمو او فالونو په ښورولو سره به ټولو منتظرینو ته فرېب ورکړم. زما اراده او هوډ به دا ټول ساتونکي بې لارېتوب ته یوسي. که چېرې څوک زما په زړه او اخري اراده پوه نشي دا ادامه لرونکی او ځلانده سکوت مې ورته آماده کړی دی.

ډېر هوښیارکسان مې ولیدل چه نقابونه یې تړلي وو او خپلې اوبه یې خټې کولې تر څو څوک یې له څنگونو باطن ونه ویني اما پدې کسانو داسې هوښیار بې عقیدې مغز ماتوونکي پېښ شوي چه د دوی په عماقوکې ډېر پټ او عمیق ماهیان یې ښکار او رابهرکړيدي؛ بلکه د ساکتو خلکو په منځ کې مې روشنفکران، شجاعت لرونکي او شفاف خلک تر ټولو ډېر عاقل موندلي دي ځکه د هغوی تله دومره ژوره ده چه حتی ډېرې صافې اوبه هم نه ورته رسېږي.

اې ژمنی او ساکت آسمانه! اې د واورینې ږیرې آسمانه او اې د برگو سترگه سپین ږیریه، اې زما د روح آسماني مظهره او د هغه خوشالی؛ آیا زه باید د هغه کس پشان ځان پټ نه کړم چه طلا یې خوړلې وي، هسې نه چه خلک زما روح وڅیړي؟ آیا په لرگینو پښو باید سپور نشم تر څو زما د اطراف بدجنس او حسود خلک زما اوږدو پښو ته متوجه شي؟

د اروا له درد څخه ډکه، چټله، مستعمله او ځگ وهلې کینه څه ډول زما نېکبختي زغملی شي؟ د واورې او یخو څوکو سربیره دا هم نه ورته ښایم چه څرنګه لمر زما غر احاطه کړی دی. هغوی به یواځې زما د ژمنیو توپانونو غږ واورې اما وبه نه گوري چه څرنګه له ګرمو سمندرونو څخه دګرمو او درنو بادونو پشان په لېوالتیا جنوب ته ځم. دوی به زما په سوانحو او پېښو ترحم وکړي اما زما کلام دا دی: "پرېږده چه پېښه په خپله خوښه زما په طرف راشي! هغه دکوچیني ماشوم پشان معصومه ده."

که چېرې ما خپله نېکبختي په حوادثو، ژمنیو سختیو او پوستي خولې سره خپله واورین اسمان نه وای پوښلی، که چېرې ما د هغوی په ترحم چه د یو موتی خبیثو او حسودو خلکو ترحم دی رحم نه وای کړی، که چېرې ما د هغوی په شتون کې ساړه اسولې نه وای کړې، له یخنی نه وای لږزېدلی او په صبر مې د هغوی په ترحم ځان نه وای پوښلی څرنګه مې تحمل کولی شوی؟

زما د روح بد ذاتې علاقه او مهرباني یواځې ژمی او د واورې توپانونه نه پټوی بلکه خپلې یخ وهنې هم له چا څخه مخفي نه ساتي. یو ډول یواځېتوب دی چه د ناروغانو پناه ځای دی او بل ډول تنهایی ده چه

انسانان د ناروغانو له ضرره په امن کې ساتي. پریږده زما په چاپېرکې دا ټول لوڅ بې عقلان واورې چه زه د ژمي له یخنی څخه لږ زیږم! په سرو اسوبلیو او لږ زېږدو سره د دوی له گرمو سالونونو څخه فرار کوم. پریږده چه راباندې رحم وکړي او په یخنی مې وژاړي او په غمجن حالت سره ووايي: "یوه ورځ به مو نوموړی د خپل علم او پوهې په یخنی سره ووژني." په همدې حالت کې زه په گرمو پښو سره د زیتون غره دې خوا او هغې خوا ته ځم. د زیتون غره په یوه لمړینه برخه کې بدله وایم او په ترحم مسخرې کوم.

د تېرېدو په اړه:

زردشت له ډېرو خلکو او گڼو ښارونو څخه تېر شو تر څو بلاخره له غېر مستقیمو لارو څخه خپل غره او سومخې ته ورسېږي. حیرانونکې ده پدې شان پخپله لار روان وو چه ناڅاپه د لوی ښار دروازې ته ورسېد. هلته یو لېونی چه له خولې څخه یې ځگونه تلل د ده مخې ته په منډه راغی او په غپړکې یې ونیو. دا هماغه لېونی وو چه خلکو به ورته د زردشت شادي وېل ځکه د زردشت په ډول خبرې یې زده کړې وې او یا کېدی شي د زردشت له پوهنیزې خزاني څخه یې په ناپوهۍ سره کوم څیز پور کړي وي.

لېونی زردشت ته داسې وویل:

"اې زردشته! دا لوی ښار دی. دلته به کوم نوی شی پیدا نکړې اما د دې وېره شته چه ټول څیزونه له لاسه ورکړې. ولې پدې جنجالي او ختین ډنډکې پل ږدې؟ په خپلو پښو رحم وکړه! غوره به وي که چېرې د دې ښار په دروازه توف کړې او بېرته لار شي!

دا ځای د منزوي خلکو لپاره دوزخ دی. دلته لوی افکار ژوندي ژوندي جوشوي او نابودوي یې. دلته لوی احساسات زنگ وهي، دلته یواځې کوچیني او کمزوري احساسات د ودې او نمو اجازه لري.

آیا همدا اوس د هغوی د روح د پخو شوو تیکو بوی نشې حس کولی؟

آیا دا ښار د قتل عام شویو ارواگانو متعفن بوی نه کوي؟

آیا نه وینې چه له ارواگانو یې څه ډول د کاغذ پشان نرمې او چټلې ټوټې جوړې کړې او څوړند کړې دي؟ او له همدې ټوټو څخه ورځپانې جوړي.

آیا نه اورې دلته څه ډول رح په کلمو تبدیل شوی دی؟ نه گورې څرنګه بې خیاله کلمې له خولو غورځوي او لدې کلمو څخه بیا ورځپانې ډکوي؟

هغوی ټول یو بل پسې دي خو نه پوهیږي چه لدې کار څخه یې هدف څه دی؟ بې لدې چه پوه شي یو بل غوصه کوي. همدارنګه خپلې تقلبې پیسې او طلايي سکې شرنګوي. دوی یخ دي او په مقطرو اوبوکې

گرمي لټوي. هغوی گرم دي او په منجمدو عقیمو ارواگانو کې ساړه گوري هغوی ټول د عمومي نظریاتو له

امله ناروغ او مجروح دي.

دا ځای د ټولو شهوتونو او عیبونو سرچینه دی. دلته پرهېزگارکسان او ډېرې ګټورې عملي تقواګانې هم موندل کېږي. ګټورو تقواګانو د منشیانو ورنونه لدې امله سخت وچ کړي چه په انتظار د مېر شخې ته ناست دي او بې ارزښته نښې یې په سینو وهلې دي او بې ورنونو لونیو یې ځانو ته له پښې ورنونه جوړ کړيدي. دلته زښته ډېره پرهېزګاري او جاري غوړه مالي د رب الجنود په مقابل کې ادامه لري. ځکه له پورته څخه ویاړونه، نښانې او له فیضه ډک توفونه را اوري. هره بې نښې سینه په لېوالتیا سره ورته پورته ګوري او انتظار کوي.

میاشت هم د دربار درلودونکې ده او په دربارکې یې احمق خلک زښته ډېر دي اما د سوالګرو یوه ډله په ګدایي تقواګانو سره هر څه چه له درباره راځي د دعا لاس پورته کوي: "زه چوپړکوم، ته چوپړکوي او مور چوپړکوو."

دا هغه ډول ګټور زهد دی چه د خپل شاهزاده لپاره یې په دعا کې غواړي تر څو د ستوري نښه د هغه په کوچینۍ سینه وچسپېږي. اما میاشت د ټولو هغو څیزونو په چاپېرګرځي چه له ځمکې سرچینه اخلي او پدې دلیل شاهزاده هم په هغو څیزونو پسې ګرځي چه تر هر څه ډېر ځمکنی وي یعنی د دوکاندارانو په طلا پسې ګرځي. رب الجنود د طلا د سکو خدای ندی، تدبیر د شاهزاده دی او تقدیر د دکاندار!

د هغو پر نوم چه په تا کې سپک، قوي او غوره دي اې زردشته! د دې ښار په دکاندارانو توف کړه او خپله لار کړه کړه لار شه! دلته د ټولو په شریانونو کې چټله نیمه ګرمه او ځګ وهلې وینه جریان لري. پدې لوی ښار او چټل ډنډ چه بقایاوې پکې د جوش په حالت کې دي توف کړه! د دې ارواګانو په بند، نریو سینو، فضولو سترګو، چسپناکو لاسونو؛ دا د فضولو او بې شرمو لیکونکو، ویاندانو او هغوکسان په ښار چه د ځان غوښتنې په خولوکې ډوب دي توف کړه او خپله لار کړه کړه لار شه!"

اما دلته زردشت د لېوني خبرې غوڅې کړې او ویې وېل: "چوپ شه! ډېر وخت کې زه تا او ستا پشان خلکو سره له مجلسه کرکه لرم! نو ولې تا تر دې دمه پدې ډنډ کې وخت تېرکړی چه په خونګښه بدل شوی یې؟ ته پدې ډول ناسزا وایې او لکه خونګښه غېر باسې، آیا ستا په شریان کې چټله وینه نده روانه؟ ولې ته ځنګلونو ته نه یې تللی؟ ولې د ځمکه نده کښت کړې؟ آیا له جزیرو ډک سمندر ښېرازه ندی؟ زه ستا له کرکې متنفر یم؛ ته ما تېښتې ته مجبوروي، ولې د ځان ندی اړکړی؟ یواځې د مینې په خاطر زما اخطار او د تحقیر مرغه اوج ته رسیري نه د دې چټل ډنډ له امله.

اې لېونیه ته یې زما شادي نومولی یې اما زه تا خپل خرخرکونکی خوګ بولم او پدې غالمغال سره حتی زما لېونتوب هم خرابوې. هغه څه وو چه ته یې د لومړي ځل لپاره په شور راوستې؟ چا د په پوره اندازه

چاپلوسی ونکره چه ته د دې ډنډ په غاړه کښناستی تر څو د ځان غوصې کولو لپاره بهانه پیدا کړې او غچ واخلي. اې بېکاره لېونیه ستا ټوله غوصه او قهر د غچ اخیستنې له امله دی او بې له شکه ما ډېر ښه پېژندلی یې! اما ستا احمقانه خبرې که چېرې رښتیا هم وي ما آزاروي او که چېرې د زردشت خبرې سل په سلو کې صحیح هم وي ته یې غلطې کاروي."

زردشت داسې وویل وروسته یې د اوږد وخت لپاره لوی ښار ته په څیر وکتل سور اسوبلی یې وایست او بلاخره یې داسې وویل: "واقعا زه یواځې لدې لېوني څخه متنفر نه یم بلکه لدې لوی ښار څخه هم یم. په هېڅ یوه کې داسې څه نه پیدا کيږي چه یا یې ښه او یا یې هم بد وگڼم. پدې لوی ښار افسوس! کاشکې همدا اوس لدې ښاره یو اورجن تنور راپورته شي ټول وسپځي او زه یې هم وویم! ځکه دا ډول اورجن تنورونه باید په غرمه کې پیل شي اما دا هم ټاکلی برخلیک او موقع لري. اما اې لېونیه تا ته په خدای پامانۍ کې دا نصیحت کوم: "چېرته چه نور له انسان سره مینه نشي کېدلی باید ترې لار شو." زردشت داسې وویل له لېوني او لوی ښار دواړو څخه تېر شو.

د مرتدو په هکله:

افسوس ټول هغه څیزونه چه پخوا پدې چمن کې ښېرازه او له گلونو ډک وو اوس مړوي او له منځه تللي دي! څومره د هیله مندی شات ما له هغې ځای څخه خپلوکندوانو ته نقل کړي دي. دا ځوان زړونه ټول بوډا شوي دي، زاړه شوي هم دي اما ستري او ټنبل شوي او ځانته وایي:

"مونږ یو ځل بیا متمدن شوي یو"

پخوا مې لیدلي وو چه په بې پروایۍ سره یې سهار وختي منډې وهلې اما د پوهې پښې یې ستړې شوېدي او اوس له خپل سهارني شجاعت څخه بدې ورځې کا. واقعا کله چه زما د پوهې خندا هغوی ته اشاره کوله پښه یې د رقاصې پشان پورته کوله دوی په ځان پوه شول اما اوس یې وینم چه د صلیب په مقابل کې یې له ډاره خپل څټ دوې درې کړی دی.

یو وخت لکه د پتنگانو او ځوانو شاعرانو پشان د نور او آزادی په چاپېر خرڅېدل. له بوډا توب سره سم یې زړه توروالی هم ډېر شو او د اصلاحاتو او روشن فکری مخالف شول او بې شمېره توري یې ادا کړل او په کور کښناستل.

آیا انزوا او یواځېتوب زه لکه نهنگ له ځانه سره واخیستم او خپل زړه یې وبایلود؟ آیا د هغوی غورونو د یو څه وخت لپاره عبث زما د (حاضر اوسه) غبر ته انتظار وکړ؟

افسوس يوه معدوده ډله د هغوی په منځ کې د پایدونکي غیرت او شجاعت درلودونکې ده چه پدې ډول ارواگانو کې صبر هم وجود لري اما پاتې نور یې ټنبل دي. پاتې نور يعني د هماغې ډلې ډېرې خلک ټول ټنبل دي. هغه کس چه زما دی زما تجربې او مشاهدات به هم ورته ورسپري. پدې دلیل به د یې لومړي ملگري او رفیقان ټوکماران او جسدونه وي.

اما دوهمه ډله ملگري یې چه ځانونه مؤمنان او متعقدان معرفي کوي له مینې، لېوتوب او ماشومانه احترام څخه ډک کندوان دي. د خلکو په منځ کې هغه څوک چه زما له نوعې څخه دي خپل زړه به په داسې متعقدانو باندې مقید نکړي. چا چه د انسانانو ټنبلې درک کړې وي هېڅ وخت به پدې ډول ښرازو او رنگارنگ چمنونو اعتماد ونکړي.

دوی که چېرې بل ډول کارکولی شوی بل ډول اراده یې هم کوله، دا نیمگړتیاوې هر ډول گل نابودوي. پانې رږيري نو ولې باید افسوس پرې وکړو؟
اې زردشته! پرېږده چه لاړې شي توی شي او افسوس مه پرې کوه! بلکه برعکس د شور څخه ډکو بادونو سره یوځای شه او په منځ کې یې ولگېږه! اې زردشته! د دې پڼو په منځ کې ولگېږه، تر څو هغه پانې چه وچې او رږېدلې دي زر له در څخه وتښتي!

۲

دا مرتدان وايي: "مونږ يو ځل بيا متدين شوي يو." په دوی کې ځینې دومره ډارن دي چه حتی پدې هم اقرار نه کوي.

زه د هغوی سترگو ته مخامخېږم او په مخ او سرو غومبور یې په خجالت سره ورته وایم: "تاسو هغه خلک یاست چه لمانځه او دعا ته بېرته راگرځئ" اما دعا د شرم وړ ده نه ټولو خلکو ته بلکې ما، تا او هغه چه پخپلو مغزو کې وجدان لري. هغه دېو چه ستا په مغزو کې قرار لري غواړي لاسونه د سره یو ځای کړي او کوم څیزونه چه غواړې په لمن کې درونغاړې او کارونه د اسانه کړې. دا ډارن دېو د دې ته اړکوي چه ووايي: "خدای شته" لدې امله ته له هغه قومه یې چه له نور څخه وېرېږي او په نور کې خپله ارامي له لاسه ورکوي. اوس باید له هرې ورځې ډېر خپل سر په شپه او ورېځو کې ټیټ کړې!

بې له شکه تا خپل وخت ټاکلی دی. ځکه آسمان ځکالي بیا په الوتو راځي. د ټولو هغو کسانو وخت رارسېدلی چه له نوره وېرېږي. د داسې جشن وخت چه واقعي جشن ندی او د غروب وخت رارسېدلی دی. زه هغه اورېدلی او بویولی شم: "د هغوی د ښکار او پرمختگ وخت رارسېدلی اما د وحشیانو د ښکارولو لپاره نه بلکه د اهلینو، جاسوسانو، دعا کوونکو او او معلولانو."

د مورگانو لپاره دوه مخو بیا ټول تلکونه په کار اچولي دي ترڅو زړونه په دام کې واچوي او هر ځای چه پرده ایسته کوم شپنی حشرې رابهرکیري. آیا دوی هلته له بل آسمان څکالی سره وو؟ ځکه زه په هره څنډه کې د دوی د تجمع بوی حس کوم او په هر سالون کې کوچیني فدايان او تازه نفسه معتصب پیروان وینم. نوموړي اوږدې شپې یو له بل سره کښېني او وایي: "راځئ یو ځل بیا لکه ماشومان داسې شو او وایي: "اې گرانه خدایه! "خولې او معدې یې د سپېڅلو خوږو جوړونکو په وسیله اختلال کړېدي." او اوږدې شپې ورسره د یوې غڼې په کمین کې ناستې دي او هغه شعبده باز چه د صلیب لاندې غڼو ته تعلیم ورکوي (د صلیب بېخ د تار اچولو لپاره ښه ځای دی) څېرکیري.

ټوله ورځ د ماهي نیونې چنگکونو سره د اوبو په څنډو کښېني او له همدې امله ځانته ډېر عمیق تصور کوي اما هغه کس چه بې ماهیانو ځای کې د ښکار قصدکوي زه یې له سطحې کسانو هم ډېر پست گڼم. هغی په اېمان او لېوالتیا سره له سندرو رباب وهل زده کوي ځکه له بودا ښځو او ستاینو څخه یې ډېر تنگ شويدي او غواړي پدې ډول د ځوانو ښځو زړونو ته لار پیدا کړي.

یا له نیمه لېوني حکیم سره په تیاره کوټوکې د ارواگانو ورود ته منتظرکیري او لړزېدل زده کوي. پداسې حال کې چه عقل یې کامل له منځه لاړ شي د هغه بودا سړي شپېلی او غمجنو سندرو ته غور کیري چه له زړه تنگ بادونو څخه یې زده کړېدي. اوس نوموړي لکه باد بیرزا کوي او غم له غمجنو مقاماتو سره موعظه کوي. ځینې یې د شپې ساتونکي کیري او زده کوي چه څرنګه پخپلو کرناوو کې بادونه جوړ کړي. د شپې له طرفه دې او هغې طرف ته لاړ شي او هغه موضوع گانې برسېره کړي کوم چه ډېر وخت کیري وېدې شوېدي.

پرون شپه مې د باغ دېوال ته نیردې لدې زړو موضوع گانو څخه پنځه دانې واورېدې. دا کلمې مې له پنځو بودا، سترو او رزېدلو ساتونکو څخه واورېدې:

لومړي ساتونکي وېل: نوموړی د خپلو ماشومانو ډېره بده پالنه کوي حتی بشري پلاران له هغه ډېرې غوره کړنې کوي.

دوهم ساتونکي وېل: ډېر بودا شوی دی او نور هېڅ د خپلو ماشومانو په اړه فکر نه کوي.

دریم ساتونکي وېل: آیا ماشومان هم لري؟ که چېرې نوموړی خپله دا مسئله ثابته نکړي نور هېڅوک یې نشي ثابتولی. زه هیله لرم چه نوموړی خپل دا قضیه په یو ځل بشپړه ثابته کړي.

دوهم ساتونکي وېل: ثبوت یې دکا؟ ته داسې وایې لکه نوموړي چه تر اوسه کوم څه ثبوت کړي وي، د هغه اثبات ښه نه اېشي. هغه دې ټکي ته ډېر اهمیت ورکوي چه خلک پرې اېمان لري.

لومړي ساتونکي وېل: هو، هو په دې سره د خلکو له اېمانه ډېر خوند اخلي.

دوهم ساتونکي وېل: ټول زاړه خلک همداسې دي مور به هم یو وخت همداسې شو.

پدې ډول دې شپنيو ساتونکو او له نور وېرېدونکو خبرې کولې او وروسته خپلو ځايونو ته لاړل. دا هغه څه وو چه پرون شپه زما د باغ دېوال څخه تېر شول اما زما زړه له خدا دومره ډک وو چه نيردې چادلی وو. بې کنټروله وو او په مانع حجاب کې پټېدا.

واقعا بلاخره مې د شپه ساتونکو په منځ کې يو مست خر ليد او له شپنيو ساتونکو څخه مې د خداى په وجود د شک خبرې واورېدې چه خدا مې چوپه شوه. آيا د دې ډول شکونو بشپړ وخت اوس او يا مخکې ندى رارسېدلی؟ څوک شته چه جرأت وکړي او داسې زړې او خوب راوړونکې او له نوره په تېښته کې موضوع گانې رابرسېره کړي؟ ځکه د قديمي خدايانو سره عهد وختونه پخوا پای ته رسېدلی دي او واقعا چه دې پای خوشالي درلوده.

هغوى لکه تياره او رڼا ورو مړه نشول، که څه هم دا دروغ هم گڼل شوي خو هغوى په خدا کې د افراط له امله مړه شويدي. دا هغه وخت پېښ شول چه يو خداى يوه ډېره بې تناسبه خبر وکړه:

"خداى يو دى او ته به بې له ما د بل خداى پيروي ونکړې!"

او پدې ډول يو بوډا او غصه ناک خداى يو حاسد خداى ورک کړی. هغه وخت ټولو خدايانو وخنډل او په لړزېدلو غبرونو يې وويل: "آيا دا د الوهيت پاي ندى؟ چه څو خدايان شتون لري او واحد خداى نه؟"

څوک چه غور او روح لري غور د شي!

داسې وويل زردشته په هغه بناړکې چه خالدار غوايي نوم لري او نوموړى ورسره مينه لري.

له هغه ځايه يې خپلې سومخې او حيواناتو ته دوه ورځې لاره وه او ادامه يې ورکړه. روح يې هدف رسېدلو ته نيردې شوى وو نو ځکه ډېر خوښ وو.

بېرته کورته راکرځېدنه:

اې زما يواځېتوبه، اې زما دکور يواځېتوبه! دومره په نا آشنا ځايونو کې اوسېدلى يم اوس چه بېرته تا ته راځم د خپلو اوسنکو توپيدو مخه نشم نيولى. اوس د مورانو پشان راسره رويه وکړه! لکه د مورانو راته وځانده او وروسته راته ووايه: "هغه څوک وو چه يوه ورځ د توپانې باد پشان رانه وتښتېد؟ هغه ورځ چا د تللو چيغې وهلې؟" بې حده په انزوا کې اوسېدلى يم او لدې امله مې چوپتيا هېره شوېده "کېداى شي بېرته د زده کړې وي!"

اوس پوه شوى يې چه د ملگرى او يواځېتوب په منځ کې ډېر توپير دى او دا د هم زده کړې چه تر ابده پورې به د عجيبو غريبو خلکو په منځ کې وې. حتى که هغوى درسره مينه هم ولري په منځ کې يې نا آشنا او عجيب يې ځکه هغوى له هر څه مخکې غواړي په امن کې واوسي! اما دلته ته پخپل کور کې يې. هر څه د چه زړه وغواړي دلته يې ويلای شي، هېڅوک دلته د خپلو محبوسو او مخفي احساساتو له امله شرمگين

ندی. دلته ټول ستا خبرو ته ارزښت ورکوي او ستا غوره مالي کوي ځکه هغوی غواړي پر تا سپاره شي. دلته ته پر هر چا چه وغواړې سپرېدلی او د هر حقیقت په لور چه غواړې سپرلي کولی شي. دلته په ریښتینولۍ او صداقت سره د هر شي په اړه صمیمانه خبرې کولی شي. هغوی ریښتیا ویونکي ستایي او د شخصي نېکیو له ډلې یې ګڼي.

اما له ملګرو څخه تلون او ځانته کېدل بېل سکالو دی ځکه ای زردشته! کله چه په ځنګله کې ولاړ وي، ورک وي او نه پوهېدې چه په کومه لار لاړ شي؛ په یاد د دي؟ تا ته نیردې یو جسد پروت وو او مرغه د له بره چیغه وکړه او تا ورته وویل: "پرېرډه چه وحشیان مې لارښوونکي شي ځکه له وحشیانو څخه مې د خلکو په منځ کې ډېر خطر ونه ولیدل." همدا خبره دې د تلون او ځانته کېدو نښه وه.

کله چه پخپله جزیره کې ناست وي او د شرابو د چینې پشان په خالي جامونو کې د قرار درلود. خرڅ دکولو او په تېرو د ډالۍ وېشلې، آیا هغه د په یاد دي؟ بلاخره ته د یو شمېر مستو خلکو په منځ کې یواځې تېری پاتې شوي، غمجن شوي او داسې د وویل: "آیا اخیستل له ورکولو غوره ندي؟ او حتی غله کول له اخیستلو غوره ندي؟" دا هم ستا د تلون او ځانته کېدو نښه وه.

ای زردشته په یاد د دي ستا تر ټولو آرام ساعتونه راوړسېدل او ته یې له ځانه وترپلې. کله یې چه تا سره خبرې کولې په شیطانت سره یې د غور کې وویل: "خبرې وکړه او ځان ټوټه ټوټه کړه!" کله چه هغه ته له صبر کولو او سکوت څخه بېزارولې ته یې وشمولې؛ هغه هم تلون او ځانته کېدل وو.

ای یواځېتوبه، ای زما دکور یواځېتوبه ستا غبر څومره خور او نرم دی له ما سره خبرې کوي! مونږ له یو بل څخه پیروي نه کوو او یو بل نه وېشو بلکه بې تکلیفه یو له بل سره له خلاصو ورونو تېرېرو ځکه د ننه ټول څیزونه روښانه او ښکاره دي. حتی ساعتونه هم په سپکو پښو دلته منډې وهي ځکه په تیارو کې د وخت بار له رڼاوو څخه ډېر دي.

دلته کلمې او د ټولو کلمو د شتون د فن کوونکی ناڅاپه زما مخته راځي. دلته ټول (شتون یا هستي) غواړي خبر شي او په ژبه وګرځي او ټول (کېدل) هڅه کوي له ما څخه خبرې زده کړي. اما هلته ښکته هر ډول مجلس بې ګټې دی. هلته عقل وایي انسان هېرکړه او تېر شه. واقعا ما نېکي زده کړي ده. هغه کس چه غواړي په انسان کې په ټولو څیزونو پوه شي باید د ټولو سره په اړه یکه کې شي. اما تر دې دمه زه د دې کار لپاره بې حده پاک یم.

هېڅ مې نه خوښیږي چه د دوی نفس استنشاق کړم. افسوس د دوی په شور، جوش او چټلو نفسونو کې مې بې حده وخت تېرکړی دی! ای زما چاپېر خوندور آرامښته! ای زما چاپېر پاک بویه! اخ دا آرامښت له عمیقو سړو څخه څه پاک نفسونه رابهروي! او دا د روح آرام څومره ښه غور کيږي!

هلته بنکته ټول څیزونه خبرې کوي او د ټولو خبرې خوشي چټي اورېدل کيږي. که څوک خپله پوهه په زنگ راوړي دکانداران يې غږ په بازارکې د مسينو سکو په وسيله چوپ کوي. هلته ټول څیزونه خبرې کوي اما هېڅوک نه پوهيږي چه خبرې يې څه ډول درک کړېدي. ټول څیزونه په اوبوکې لوپړي اما هېڅ شی ژورو ځاگانو ته نه لوپړي. هلته ټول څیزونه خبرې کوي اما هېڅوک خپل مقصد ته په رسېدو نه بريالی کيږي. ټول کړت کړت کوي اما څوک شته چه پخپلو ځالوکې په هکيو کسبيني گرمې يې کړي تر څو بچيان شي؟ هلته ټول شيان خبرې کوي اما ټول څیزونه په خبرو کولو ټوټې کيږي. کوم شی چه پرون خپله د وخت او غابونو لپاره ډېر سخت وو نن ژوول شوي او واړه شوي د خلکو له خولو بېرون توييږي. هلته ټول څیزونه خبرې کوي او ټول شيان رسوا کيږي. کوم څه چه يو وخت د عميقو ارواگانو رازونه وو نن دکوشو خبرې شوېدي.

اې عجيب بشره! ته په تياره کوڅوکې شور جوړوي، اوس يو ځل بيا ته زما په خټ کې قرار لرې او تر ټولو ستر خطر مې تر شا دی. زما لوی خطر تل په بښلو او زغملوکې وو. هر ډول بشر د هغو غوښتونکي دی تر څو هغوی ته بښل وکړي او تحمل يې کړي.

د نا ويلو حقايقو، د جاهلو، دروغجنو او بې ارزښته رحم په وړاندې رحم داسې دی لکه زه چه تل د خلکو په منځ کې واوسېدم. زه د هغوی منځ کې په بدلو جاموکې کښېناستم. پداسې حال کې چه تل حاضر وم انکارکوم او وهغوی تحمل کړم. ځان پدې قانع کوم: "اې احمقه ته خلک نه پېژني!"

کله چه څوک د خلکو په منځ کې ژوندکوي پېژندل يې هېروي، د ټولو خلکو په منځ کې ستر خان شتون لري. دورينه او متجسسې سترگې دلته څه کولی شي؟

کله چه دوی زه ونه پېژندم د حماقت له امله مې ور ته له حده زيات څه ور وبښل ځکه په بښلو معتاد شوی وم او د ځان لپاره ډېر سخت وم. له ځانه مې د دې بښلو لپاره څومره ډېر غچ اخيستی دی.

پداسې حال کې چه سر او پښې مې زهرجنو حشراتو چيچلي وو او لکه تيره د شرارت او کناهنو د څاڅکو له امله سوری شوی وم د انسانانو په منځ کې کښېناستم او ځانته مې ووېل: "ناچيز او بې مقداره شی په خپله ناخيزی کې بې گناه دی."

په ځانگړي ډول هغوی چه ځانونو ته ښه وايي له ټولو زهرجنو غوماشو څخه مې ډېر زهرجن وموندل. هغوی په بشپړه بې گناهی سره چيچ کوي او دروغ وايي. هغوی څرنگه زما په وړاندې عادل کېدلی شي؟

څوک چه د غوره او ښو خلکو په منځ کې ژوندکوي دروغ ويل د رحم په وسيله زده کوي. رحم د آزادو ارواگانو لپاره تنگوي ځکه د ښو خلکو حماقت ډېر عميق دی.

په بنکته ځایونوکې مې زده کړل چه باید خپله دارايي او مال پټ وساتم ځکه ټول د روح په دلیل فقیر او غریب راته ښکاره شول. زما د ترحم دروغ دا وو چه ټول مې یو یو پېژندل او په سرعت سره مې په هغوی هر یوه کې هغه څه چه د روح لپاره یې د تحمل څخه زیات وو ولیدل او استشمام مې کړل. د هغوی مصنوعي او وچ عاقل خلک مې عاقلان ونومول او پدې ډول مې د لغاتو چټلول زده کړل. د هغوی قبرکیندونکي مې محققان او څېړونکي ونومول او پدې ډول مې په لغاتو فریب کول زده کړل. قبرکېدونکو د ځان لپاره له هدیرو څخه ناروغی رابهرکولې او د اشغال دانیو لاندې په متعفن بویونوکې پراته وو. انسانان باید د چټلو اوبو ډنډونه وران نکړي او باید په غرونوکې واوسي. په بختورو پوزو یو ځل بیا د غرونو آزادي استشاق کوم. بلاخره زما پوزې د انسانانو له بویه خلاصې شوېدي. د جوش شرابو پشان د تېز شمال له امله مې پوزې خارښت کوي او روح مې پرنجیږي. روح مې پرنجیږي او په خوشحالی سره چیغې وهي: "خدایه ما ته برکت راکړه!"

د دریو بدیو په اړه:

د نن ورځې سهار په آخرو کې مې خوب لیدا چه د جهان په څنډه ولاړ وم او تله مې په لاس کې وي نړۍ مې اندازه کوله. افسوس گهڅ دېر زر پر ما راغی! هغه حاسد زه له خوبه ویښ کړم او تل زما په سهارنیو خوبونوکینه کوي. په خوب کې مې نړۍ د هغو لپاره د وزن کولو وړ ولیده چه وخت لري او د هغو لپاره مې د توزین وړ وگڼله چه په وزن کولو کې مهارت ولري. همدارنگه د ممتازو معما پېژندونکو لپاره مې د قوي وزرونو په لرلو سره د لاسرسي او کشف وړ وموندله. زما خوب دې بې باکه سمندرگرځېدونکي، د نیمې کښتۍ او نیم گرد باد پشان چه د شاپرک په رقم چوپ او د شاهین په رقم لېواله دی نن د څه له امله دومره صبر او فرصت پیدا کړی چه نړۍ اندازه کوي؟ آیا زما خندان او نوراني هونبیار عقل چه ټول بې انتها جهانونه تر مسخرو لاندې نیسي هغه ته ورو خبرې وکړې؟ ځکه وایي: "چیرته چه زور وي هلته (شمېر) حکمران کیږي ځکه چه ډېر قوت لري." پداسې حال کې چه له هېڅ شي څخه یې وېره او غوښتنه نه درلوده زما خوب څومره باورې او په کنجکاوی سره دې محدودې نړۍ ته وکتل. د یوې پخې، رنگینې، نرمې او لطیفې منې پشان یخ یې چه زما لاس کې راکړی وي نړۍ یې ما ته راکړه. د هغې کلکې او پراخه څانگو لرونکې ونې پشان چه ځان یې د سرگردانو خلکو لپاره ځای ناستی کړی وي، خپله نړۍ یې ما ته راکړه. پدې ډول نړۍ زما په مخکې برقراره شوه.

هغه صندوق چه د جواهرو څخه ډک وي او سر يې د خجولو او تحسين کوونکو سترگو د خوند لپاره په مخ خلاص وي لطيف او ظريف لاسونه يې ما ته ډالۍ کړي. په همدې ډول نن ورځ نړۍ خپل ځان ما ته تقديم کړ. دا نړۍ دومره معما درلودونکې هم نه وه چه بشري مينه ووپروي او نه هم داسې د حل لاره وه چه بشري عقل په خوب يوسي. دا جهان چه په اړه يې بدې خبرې وايي نن زما لپاره غوره او بشري شی وو. له نني سهارني خوب څخه مې ډېر مندوی يم ځکه د هغه په وسيله مې نن گهيځ نړۍ وزن کړه. دا خوب زما د زړه تسکين کوونکي او يو ښه بشري خيز په بڼه را ته ظاهر شو.

د دې لپاره چه وکولی شم په رڼا ورځ کې هم هغې ته ورته څه تر سره کړم د خوب تر ټولو غوره برخه مې اولگو ټاکم. همدا شبيه درۍ تر ټولو بد خيزونه په تله کې ږدم او په بشري غوره ليد سره يې وزن کوم.

چا چه دعا کول زده کړې لعنت ويل يې هم تدریس کړل: "د نړۍ تر ټولو لعنتي درۍ خيزونه څښي دي؟ زه غواړم همدا په خپله تله کې د وزن کولو لپاره کيږم. شهوت پرستي، قدرت غوښتنه او ځان غوښتنه تر دې دمه دا تر ټول لعنتي، بدنام او بد درۍ خيزونه دي. غواړم دا درۍ خيزونه په بشري ډول ښه وتلم! نو راپورته شی! دلته زما د غره لمن او هغه سمندر دی يعني هغه ستر، زوړ او سل سره وفادار سپی په متملق ډول چه زما محبوب دی په لوېدو او څښېدو سره زما طرف ته راڅښپري.

نو راجگ شی! دلته زه د مست سمندر په سر تله دلته تله نيسم او د وزن کولو او سنجولو لپاره يې شاهد هم ټاکم. هو اې خوبسويه، منزوي او د پراخه څانگو درلودونکې ونې تا د توزين د نظارت کولو لپاره ټاکم. دکوم پله په وسيله به (اوس) پر (يوه ورځ) پيوست شي؟ دکومې مجبورۍ له امله به (عالي) د (ادنی) په مخ کې قدم ټيټ کړي؟ هغه څښي دي چه حتی ډېر لوړ د جگوالي په طرف نمو ته هڅول کوي؟ همدا اوس تله هم سطحه او بې حرکت ده. ما درۍ درانه سوالونه پکې اېښي دي او دريو سنگينو ځوابونو په بله پله کې ځای نيولی دی.

۲

شهوت پرستي د ټولو وېښتان لرونکو کالو اغوستونکو لپاره د اغزو په اندازه، د ځينو لپاره د دار پشان او د نورو جهانونو د پيروانو لپاره خپله د نړۍ پشان د نفرت او طعني وړ ده ځکه شهوت پرستي ټول اشتباه او شورشي تدریسوونکي ريشخندوي او فرېب ورکوي. شهوت پرستي د ولگردانو لپاره ملايم اور دی او دوی گرموي. د هر ډول چنجن لرگي او تنور د زړو متعنه ټوټو لپاره شهوت حاضر او تيار دی. شهوت پرستي يواځې د مړاوو او رزېدلو لپاره خواړه زهر دي اما هغه کسان چه د زمري اراده لري د زړه قوي کېدو درمل او زاړه شراب ورته د پاملرنې وړ دي. شهوت پرستي تر ټولو لويه نېکبختي، سعادت او د هيلې ډېره لوړه مرتبه

ده ځکه د ډېرو لپاره چه ځانونه يې ورته د سړي له غرابته د بڼخې په نسبت ډېر غريب دي؛ يوه ډله واده او حتی بله ډله له واده زيات دي. څوک شته چه پوه شي بڼخه څومره د سړي پر وړاندې عجيبه ده.

د شهوت پرستی له امله زه پخپلو افکارو او کلمو محدوده ودانم، هسې نه چه څوگان زما باغ ته داخل شي. قدرت غوښتنه د ډېرو سخت زړو خلکو اورجنه بلا او زښته ډېر بې رحمه عذاب دی چه سخت زړي او کلک خلک يې د ځان لپاره ذخيره کوي. همدارنگه د لرگيو وحشي لمبه ده چه د خلکو د سوځولو لپاره استعماليري. قدرت طلبي هغه مؤذی د خره مچ دی چه د هيلو او مدعا څخه ډکو خلکو باندې په سپين سترگۍ کښېني او د ټولو نامعلومو تقواگانو طعنه کوونکی دی چه په هر آس او هر تکبر سپريري. قدرت غوښتنه هغه زلزله ده چه ټول خراب او فاسد څيزونه ماتوي او له منځه يې وړي. د سپينو هديرو ماتونکي او د هغه سوال نښه ده چه د بې ځوابه سوالونو په مخکې قرار لري.

قدرت طلبي په ستره کرکه کې هغه برخمنه ښوونکې ده چه د امپراطوريو په صورت کې په ښارونوکې چينغې وهي: "ورک شی!" بلاخره يې غير منعکس کيږي او داسې وايي: "ورک او نابود د شو!" قدرت غوښتنه په ټول خوږوالي سره د سپېڅلو، مزويانو او د نفس د رضایت ارتفاعاتو ته صعود کوي. د مينې په بڼه په ټول خوږوالي سره ځمکې ته سور رنگه نېکبختۍ ورکوي او ځليږي. څوک هغې ميل ويلاي شي کله چه ټول حتی غټ خلک يې هم په وړاندې سرونه ټيټوي؟

واقعا پدې ډول لېوالتيا او تواضع کې هېڅ ډول ناروغي او عيب شتون نلري. ځکه د هغه منظور دا دی چه ارتفاعات تر ابده په يواځېتوب او د نفس په رضایت کې پاتې شي. غرونه د درو په طرف ښکته راشي او د ارتفاعاتو بادونه په جلگوکې ولگيږي.

څوک دې ډول هيلمندی ته صحيح لقبونه او نومونه پيدا کولای شي؟ "هغه تقوا چه ښل کوي"، دا هغه څه دی چه زردشت يو ځل (د ويلو نه وړ) بللي وو.

هغه وخت داسې پېښه رامنځته شوه او د لومړي ځل لپاره کلمې او بشپړه سالمه ځان پرستي چه له لوی روح څخه يې سرچينه اخيسته ودرېده. د دې لوی روح گړد چاپېر ټول څيزونه د هېندارې حالت لري، په مايل ښکلي، فاتح او خلق کوونکي جسم پورې اړوند دي. همدارنگه د انحنا وړ، قانع کوونکی، رقاص دی او ظاهري بڼه يې خوښه او خندانه ده. د دې ډول اجسامو او ارواگانو خوشالي ته دوی د (تقوا) لقب ورکوي. د نفس دا ډول خوشالي ځان په ښو او بدو کلمو سره پخپلو باغونوکې محاصره وي او د سعادت په نوم هغه څه چه د حقارت وړ گړځي له ځانه شپړي.

څه چه بزدل او ډارن دي نوموړی له ځانه لرې ساتي او وايي: "بد شی هغه دي چه ډارن وي." د سپکاوي وړ هغه څيزگني چه تل غم لري او اسوبلي کوی وايي هغه کس بدبخته دی چه له ډېر کوچيني موقیعت څخه

هم استفاده کوي. هر ډول عقل چه په بدخبتۍ کې غوتې خوري هغه ترې متنفر دی ځکه واقعا داسې عقل هم موجود دی چه په تيارو کې نموکوي. دا ډول عقل چه د شپې په سيوري کې نموکوي تل په آه او فریاد سره داسې وايي: "ټول څيزونه بې گټې دي." اما شرمساري، بې اعتمادي او هر هغه څه چه قسم ته په کتو او لاس ورکونه ترجیح ورکوي د نفرت وړگڼي. همدارنگه هر ډول بې اندازې بې باوره عقل دوسمن گڼي ځکه دا د بزدله او ډارنو ارواگانو کار دی.

کوم کس چه ډېر په تېزۍ سره د نورو په خوشالی او مندوی کولو کې دی د هغه سپي پشان دی چه فورا په خټ ویده کيږي او پښې هوا ته نيسي او ډېر د نفرت وړگرځي. داسې پوهه هم شته چه مطیع، متقي ده او په سپيتوب سره د نورو خوشحالولو په فکر کې ده.

نوموړی له هغو کسانو چه، د ځانه دفاع نه کوي، چه زهرجن چټيات او شريړانه کتل زغمي، چه وروځې نه برگوي، څوک چه له حده ډېر صبرکوي، له حده ډېر رنځ زغمي او بې حده ډېر تسليميږي ترې بېزار دی او کرکه ترې کوي ځکه دا د غلامانو رسم او لار ده.

کله کله څوک د خدايانو او رباني رکابونو په مقابل کې معبودیت او بندگي اختياري، کله کله د بشر او احمقانه بشري عقايدو پيروي کوي. دا مبارکه ځان پرستي په ټولو ټبرونو او ډول ډول بندگانو لارې توف کوي. دا ځان پرستي هر څومره که شا تيته او په گوندو شي بيا په نيمه خلاصو غير آزادو سترگو، درانده زړه او کاډبه پيروي سر په مختلفو ټبرونو چه په لويو شونډو زيارت (عتبه) بنکلوي، بد وايي. د بندگانو او پيروانو ټولو مسخرو او په ځانگړي ډول سره دکشيشانو له حده زيات حماقت ته د دروغجن علم نوم ورکوي. اما افسوس چه دې ټولو دروغجنو پوهانو، کشيشانو، هغوی چه له جهانه ستري دي او هغوی چه لکه د بنځو او غلامانو پشان روح لري ټولو ځان پرستي په غلظه تعبيرکړېده. دې ځان پرستي، دې ناسم کارولو ته هغوی غواړي د تقوا نوم ورکړي او تقوا يې وگڼي. دا بزدلان، له نړۍ څخه بېزاره او د صليب غڼې غواړي چه (بل غوښتونکي) واوسي.

اوس په ټولو باندي ورځ راتلونکې ده، اساسي بدلون راتلونکی دی؛ عدالت او لويه غرمه رارسېږي. هغه وخت دی چه ډېر څيزونه بايد ښکاره شي. هغه کس چه نفس پاک سپېڅلی او ځان پرستي له برکته ډکه گڼي واقعا هغه څه وايي چه نوموړی پرې پوه شوی دی او پوه دی. وگورئ لويه غرمه په لاره ده او رانيږدي شوېده.

د ثقل د روح په اړه:

زما ژبه د خلکو ژبه ده، زه تېزې او خشنې خبرې کوم اما خبرې مې د سويو او او وحشي پېشوگانو په غورنو عجيبې لگېږي. زما لاس د ټولو هغو لپاره احمق لاس دی چه په تختو، دېوالونو او آزاده هوا يې خرچنگ او د خونگېنو احمق رسمونه کړي وي. زما پېښې د آس زهر دي چه د تيرو او ونو په ټوټو باندې د آس پشان په مزرعوکې د تېز او بې قراره عاشق پشان دې طرف او هغې طرف ته ځم.

معهه مې لکه د عقاب معده داسې ده ځکه له هر څه ډېره يې د مېرې غوښه خوښيږي. لدې خاطر دا ډول معده بايد د عقاب معده وبلل شي. پداسې حال کې چه له معدودو او بې گناه څيزونو څخه تغذيه کوم، تل الوتو ته حاضر او بې قرار يم غواړم لېرې فاصلو ته آلت وکړم. زه همدا شېبه دا ډول يم څرنگه ممکن دی چه د الوتونکو له لارې او روش څخه کوم شی زما په لار او روش کې ظاهر نشي.

له هر څه ډېر د روح د ثقل دوشمن يم. الوتونکو ته ورته يم ځکه دا لاره او رواج د الوتونکو دی او واقعا دا د ثقل روح زما د وينې دوشمن، ستر دوشمن او له موره زيږدلی دوشمن دی. زما دا گمراه دوشمن چېرې دی چه تر اوسه يې پرواز ندی کړی؟

زه کولی شم پدې هکله سندر ووايم او حتی که چېرې په يوه کور کې يواځې وم او اړينه وي چه خپله يې ځانته ووايم دا سندر به ووايم. ريښتيا ده نور داسې سندرغاړي هم شته چه کله کور ټول له خلکو ډک وي حنجره يې نرميږي او لاسونه يې خبرې، سترگې يې روښانه او زړونه يې وينسيږي اما زه هغوی ته نه يم ورته.

۲

څوک چه فکرکوي يوه ورځ انسانانو ته الوت ورزده کړي بايد لومړی هر ډول د پولو تيرې په ځمکه کې له منځ يوسي. په ځمکه کې ټولې تيرې او د پولو نښې به وزر وکړي په الوتو به راشي. هغه وخت به ځمکې ته د هماغه سړي په وسيله د تعميد نوي غسل ورکړل شي او د (سپک موجود) نوم به پرې کيږدي.

شتر مرغ له هر ډول آس څخه تېزې منډې وهي اما سړي په سنگيني سره د ځمکې په لور ښکته کوي. د هغه سړي کار چه تر دې دمه يې الوت ندي زده کړي همدا ډول دی. ځمکه او ژوند هغه ته دروند دی ځکه د روح ثقل همداسې غواړي اما څوک چه لکه مرغه سپک شي بايد له ځانه سره مينه ولري. دا هغه څه دي چه زه يې تعليم ورکوم. البته نه په رنځور او ناروغ عشق سره ځکه پدې ډول کسانو حتی ځان پرستي هم فاسده شوې او خوسا بوی کوي.

هرکس بايد زده کړي چه څرنگه له ځانه سره په بشپړ او سپېڅلي ډول مينه ولري، ژوند د زغم وړ وگڼي او سرگردان ونه اوسي. زه دا تعليم تدریسوم. دې ټولو خپلو سرگردانيو ته يې دکاوندې سره د مينې نوم ورکړی

دی. همدا نړۍ چه ورته درنه پرېوتې دا ورته تر ټولو غوره فرېب او دروغ دي او تر دې دمه يې په منځ کې ساري دي. واقعا د نفس سره د مينې لرلو زدکړه د نن او سبا لپاره دستور ندى بلکه د ډېر غوره، له کړاو او صبره ډک آخري هنر دی.

څوک يې چه درلودونکی دی، هغه څه چه لري کاملا مخفي دي. دا د ځان غوښتنې څاه له ټولو هغو څاگانو څخه وروسته اماده کيږي کوم چه د خزاني د پټولو لپاره کيندل دي او دا د ثقل د روح کار دی. حتی کله چه مونږ په زانگو کې وو مونږ ته سنگين ارزښتونه او کلمې راکوي او دې جهيزې ته (نېک او بد) وايي. د همدې جهيزې له امله مور ته د ژوندکولو اجازه راکوي.

د دې مقصد لپاره ماشومان ځانته بولي تر څو په موقع يې د ځان له مينې لېرې وساتي او دا هم د ثقل د روح کار دی. مور هر هغه څه چه د جهيزې په نوم اخيستي په بشپړه وفادارۍ سره په صعب العبوره غرو کې په اوږو وړو. که چېرې د دې درندو بارونو لاندې خولې وکړو او ستړيا حس کړو مونږ ته ويل کيږي: "هو د ژوندون د بار زغمل سخت دي."

اما يواځې انسانان دي چه حمله يې مشکله ده ځکه له ځان سره نور ډېر څيزونه انتقالوي. د اوبښ پشان څې کيږي هغه سنگين بار چه پر اوږو يې اېښودل کيږي تحمل کوي. په ځانگړي ډول سره هغه کس چه ډېر زور ولري او د دې بار په وړلو قادر وي د ټولو د احترام وړگړځي. نوموړی پخپلو اوږو ډېرې خبرې، سنگين او عجيب ارزښتونه حمل کوي. اوس د نوموړي په نظر ژوند يوې بې اوبو او بې وښو دښتې ته ورته دی. واقعا هم ډېر څيزونه چه پر انسان اړوند دي تحملول يې ډېر سخت دي. همدارنگه د انسان ډېر باطني څيزونه د صدف باطن ته ورته دي يعني زشت، لړزان او فرار دي.

لکه څنگه چه يو ممتاز صدف د يو ممتاز قيمتي څيز لرونکی دی مجبور دی چه لدې وضعې شکايت وکړي اما د صدف لرلو هنر، يوه ظاهري ښکلا او يو عاقلانه کوټتوب زده کولو ته هم محتاج دي. بيا هم د بشر په وجود کې ډېر فريب ورکوونکي څيزونه شتون لري. پدې ترتيب ډېر صدفونه ټنبل او پست دي او له بل هر شي څخه ډېر نرم دي. د بشر د مينې او پټې قوې عمده برخه هېڅکله نه کشف کيږي. همدارنگه تر ټولو غوره او قيمتي خوراكي څيزونه يې هېڅ خوړونکی نه پيدا کوي!

ښځې دا صدفونه ډېر غوره گڼي، دا مسئله يې ډېره ښه درک کړې او پوهيږي چه د هغوی مقدارونه څه ډول په ناقابله ناچيزه مسئلو، يو څه ډنگرتوب او يا يو څه چاغتوب پورې تړلي دي.

د انسان پېژندل سخت دي اما لدې څخه ډېر سخت خپله انسان ته د ځان پېژندل او کشفول دي. تر ډېره فکر د روح په هکله دروغ وايي او دا د ثقل د روح کار دی اما چا چه ځان کشف کړی دی وايي: "دا زما ښه او بد دي، پدې ترتيب سره يې هغه لنډ قدي او کيني کبر چوپ کړي او وايي: "ښه د ټولو لپاره او بد د ټولو

لپاره."

واقعا هغه کس مې نه خوښیږي چه ټول څیزونه ښه او دا نړۍ تر ټولو غوره ممکنه نړۍ گڼي او دوی ته (له ټولو څیزونو راضي) نوم ورکوم. زه د ټولو څیزونو څخه د راضي کس سلیقه چه ټول شيان حتی نه خوښوم اما هغه سرسختې او مغرورې ژبې او معدې مې خوښیږي چه (زه، هو او نه) یې زده کړي وي. د ټولو څیزونو ژوول او تېرول د خوگانو رسم او رواج دی او هر کول یواځې هغه څه دي چه خره او هغه ته ورته موجوداتو زده کړي دي. پوخ زېر او اورجن سره زما سلیقه خوښوي او وینه له ټولو رنگونو سره مخلوطوي اما هغه کس چه کور یې سپین کړی ما ته ځان افشا کوي. ځینې په مومیایي شوو مینیري او ځینې نور د ارواگانو عاشقان کيږي؛ دواړه د غوښې او وینې د وښمنان دي. عجیبه ده د دوی سلیقه څومره زما له سلیقې سره توپیر لري! ځکه زه له وینې سره مینه لرم. چېرته چه ټول خلک توف کوي او دروغ وایي هلته به هېڅکله ژوند ونکړم، دا مې سلیقه ده. په مراتبو غوره گڼم چه د غلو او مکارو په منځ کې ژوند وکړم ځکه هېڅوک طلا پخپله خوله کې نه حمل کوي. اما زما لپاره د لارو څپل ډېر ناوړه دي او تر ټولو بدبخته حیوانات مې چه تر دې دمه پېژندلي چاپلوسان دي. هغوی له چا سره مینه نلري اما غواړي په مینه ژوند وکړي. هر څوک چه مجبور دي د لاندې دوه څیزونو په منځ کې د یو وټاکي یعنی یا یو شیر حیوان شي او یا هم د حیواناتو یو شیر رام کوونکی شي خو زه د ناشکره نوم ورکوم. د دې ډول کسان په مرسته هېڅکله نه غواړم چه خپل معبد بنا کړم. همدارنگه ټول د میخانو څښتن، دکانداران، او ټول د ځمکو ساتونکي چه تل انتظار ته مجبور دي بدبخته بولم. دوی ټول زما د خولې خوند راخراښوي.

په ریښتیا ما هم انتظار کول او صبر کول بشپړ زده کړيدي اما یواځې د ځان انتظار کول او صبر کول مې زده کړيدي. همدارنگه زده کړي مې دي چه په هر شي ودرېږم، په لار لار شم، منډه وکړم، الوت وکړم، صعود وکړم او وگډېږم. دا زما شریعت دی: هر څوک چه غواړي الوت زده کړي لومړی باید دریدل، په لار تلل، منډه وهل، صعود کول او گډېدل زده کړي. هېڅوک آوتل په آوتلو نشي زده کولی!

په طنابي زینو باندې مې له پنجره څخه ډېر لوړ تگ زده کړ او په تېزو چالاکو پښو له لوړو ستونو څخه پورته لارم. لکه یوه کوچینی نېکبختي د پوهې په لوړو څوکو د ستونونو په سرکښناستم. تر څو په هغه لوړو څوکو لکه دکوچیني اور شغلي وکړم.

مگر پدې ټولو سربیره د هغو سمندرگر څېدونکو لپاره چه له لارې څخه یې منحرف شوي او کښتي ماتوونکي دي ستره تسلي وه اما زما لپاره کوچینی نېکبختي نه وه.

له گډوډو لارو او عجيبې طريقې سره زه خپل حقيقت ته ورسېدم؛ يواځې د يوې زينې په وسيله مې داسې ارتفاع ته صعود وکړ چه سترگو مې ډېر لرې ځايونه ليدل. تل مې په ډېره ناهيلۍ له نورو څخه د لارې تپوس کړی دی او دې کار تل زما د خولې خوند خراب کړی دی. تل مې هڅه کړې چه لار خپله له لارې ومومم او له ازمويلو څخه يې خپله لار پيدا کړم.

ټول سفر مې بې له يوې پوښتنې او ازموينې بل څه نه وو. واقعا يو شخص بايد دې ډول پوښتنو ته ځوابونه هم زده کړي ځکه دا زما د سليقې او ذائقې سره موافقت دي. او دا نه ښه دي او نه هم بد بلکه زما سليقه ده. که هر څه وي زه نه پرې شرميرم او نه يې له چا پتوم. دا زما لاره ده، ستاسو لارکومه ده؟ دا د هغوکسانو لپاره ځواب دی چه زما د لارې پوښتنه يې کړېده ځکه لار او طريقه په فرد پورې منحصره نده.

نوي او زاړه جدولونه:

۱

دلته زه د نويو نيمه تمامو جدولونو او تختو په منځ کې ناست يم او انتظارکوم. څه وخت به زما ساعت راورسيري؟

زما د نزول او پناه ساعت به څه وخت راورسيري؟ ځکه کېدای شي بيا هم د انسانانو په طرف راوگرځم. زه د دې ډول ساعت لپاره انتظارکوم ځکه لومړی بايد داسې نښې ووينم چه زما د نزول د وخت په رارسېدو دلالت کوي او دا نښې له يو خندان زمري او يوې ډلې کوترو څخه عبارت دي. او د دې وخت تر رارسېدو پورې له ځان سره خبرې کوم. هېڅوک ما ته اطلاع نه راکوي نو لدې امله پخپله ځانته د هغو اطلاع ورکوم.

۲

کله چه د انسانانو په طرف راغلم هغوی مې د خپلې بې عقلۍ په تخت ناست وليدل او واپرو فکرکولو چه له ډېره وخته په ټولو هغو څيزونو پوهيري کوم چه د بشر لپاره ښه او بد دي. د تقوا په هلکه هر ډول خبرې ورته قديمي او پخوانۍ ښکارېدې او هر چا به چه غوښتل آرام ويده شي مخکې له خوبه يې هم د ښو او بدو په اړه خبرې کولې.

تر اوسه څوک نه پوهيري چه ښه او بد څه دي مگر پخپله بايد خلق کوونکی وي؛ د دې شريعت په تدریسولو سره مې دا خوب له منځه يووړ. اما خلق کوونکی هغه څوک دی چه د بشر لپاره هدف وټاکي او ځمکې ته مفهوم او راتلونکې ورکړي. نوموړی لومړی د ښو او بدو امکانات او بيا دوی منځته راوړي. زه دوی د پخوانيو چوکيو او ټولو هغو تختونو د وړانولو لپاره راجگوم چه پخوانۍ کستاخی پرې ناستې دي.

همدارنگه دوی د تقوا د ستر استادانو، سپېڅلو، شعراوو او د خپلې نړۍ نجات ورکونکو پر وړاندې خدا ته دعوت کوم.

دوی د دې ټولو ریشخندکولو ته راغواړم: د سترو پوهانو، تور زرو حکیمانو او هر هغه څوک چه لکه کناخ د دوی په مخ کې ناست دي او د ژوندون ونې ته له نیردې کېدو څخه یې وپروي. زه د هغوی د لویانو د هدیرو په لاره کې ناست یم؛ هو مردارو او لاش خوړونکو ته نیردې کېښناستم او په ټولو پخوانیو او فاسد او خوسا عظمت پورې مې وخنډل. واقعا لکه د توبې واعظان او احمقان داسې د دوی په لویو او کوچینیو څیزونو غوصه شوم او د دوی ورکېدل مې وغوښتل. اما د دوی ښه او بد څیزونه مې ډېر کوچینی، بېکاره او بې مقدار وگڼل او له همدې امله مې خدا ته زور ورکړ.

لدې خاطره زما په باطن کې عاقله لېوالتیا چه په غرونو کې زیرېدلې په وحشي عقل سره پخپلو ټولو لوړو څوکو او سرونو خدا او ژړا دواړه وکړل. زه یې ډېرو لېرې او لوړو ځایونو ته وړی یم او دا کار یې هم د خدا په جریان کې کړی دی. هغه وخت یې داسې اظهاروله چه زه لړزېرم او لکه غشی چه په خوشالی له لمره تېر شي او په سرعت سره یې د دومره لرې راتلونکې په لور وشړم چه چا په خوب کې هم لاندې لیدلې. له هغو څخه ډېر گرم جنوب ته یې انتقال کړم کوم چه نقاشانو یې په ډار کې تصور کړی دی او داسې ځای ته چه هلته شرمېدونکو خدایانو بې جامو لوڅ رقص کولو لایم. (پدې ترتیب زه د شاعرانو پشان په اشارو خبرې کوم او ځنډ کړم ژبه نیسم او ریښتیا شرمیرم چه شاعر یم!)

هو هغې ځای ته لایم چه (ټول کېدل) زما په نظر لکه د بې شرمه خدایانو یو رقص داسې ښکارېدل او آزاد شوی خوښۍ ښونکی جهان لکه له ځانه تېښته او ځانته راگرځېدنه په زرگونو ځله خدای د ځان په طرف غواړي.

هغې ځای ته لایم چه ټول وخت یې زما په نظر مبارکه بې اعتنایی د شېبو په وړاندې کوله. اجبار له آزادی سره یو وو او د آزادی له نېش سره یې په بشپړه نېکبختۍ سره لوبې کولې. داسې ځای ته لایم چه یو ځل بیا مې خپل اصلي او قدیمی ابلیس دوښمن یعنی د ثقل روح پکې ولید. چېرته چه نوموړي جبر، قانون، الزام، پایله، مقصد، اراده، ښه او بد پیدا کړي وو.

آیا داسې ځای باید نه وي چه رقاص پکې وگډېږي؟ او آیا د رڼا راوړو او رڼا ساتلو لپاره باید کبرکینی او لنډېدې کسان شتون ونلري؟

هلته مې پر نورو خيزونو سربېره د (ستر سړي) کلمه واورېده او پوه شوم چه بشر بايد لوړتيا ومومي. بشر مقصد ندی پل دی او هغه د خپلې غرمې او غروب څخه خوند اخلي کوم چه گهيځ ته د رسېدو وسيلې دي. د لويې غرمې او نورو خيزونو په اړه د زردشت خبرې: ما خلکو ته غروب په سره بڼه مستقرکړ. واقعا هغه مې د نويو ستورو او شپو په ليدو مجبور کړی او په وربخ، ورځ، شپه او ټولو ځايونو مې يوه د خندا رڼه پرده پرېښوده.

نوموړي ته مې ټولې هغه هيلې او خپل خيالونه ورزده کړل چه څرنگه په يو انسان کې د بدې پېښې او معما په بڼه رامنځته کيږي، يو له بل سره متصل کړل او زده مې کړل.

د يو شاعر په شان، د يو ستونزې حلونکي پشان او د پېښو د يو منځگړي پشان مې هغه ته ورزده کړل چه څرنگه د راتلونکې لپاره کار وکړي په همدې ډول سره خپله ټوله پخوا بيا وپيري. هو، انسان د پخوا بيا وپيري او هر (داسې وو) ته د نوي ارزښت ورکړي تر څو چه اراده يې ووايي: "اما ما داسې غوښتل او داسې به وغواړم."

دې ته ما نجات ووهل او دا مې يواځې هغه ته ورزده کړل چه خپل نجات يې وگڼي. اوس د خپل نجات په انتظار ناست يم او غواړم د اخر ځل لپاره د خلکو منځته لاړشم ځکه بيا هم غواړم د هغوی په منځ کې واوسم. زما غروب او مړينه به د خلکو په منځ کې وي. زه هغوی ته خپله تر ټولو قېمتي ډالۍ ورکوم. دا مې د غروب وخت لمر څخه يعني ډېرو بښونکو کسانو څخه زده کړيدي. په هغه وخت کې نوموړي په سمندر باندې له خپلې نه خلاصېدونکې خزانې څخه زر شيندل.

پداسې ډول چه حتی تر ټولو فقير ماهي نيوونکي هم خپل زرین پاروگان وهي؛ دا پېښه مې يو ځل وليده پداسې حال کې چه ورته کتل مې او اوبښکو تويېدو څخه مې ستړی نشوم. د زردشت غروب به هم د لمر د غروب پشان وي. اوس هغه دلته ناست دی د زړو او نويو ناتمامو جدولونو او لوحو په منځ کې انتظارکوي.

۴

دلته نويو جدولونو ته وگورئ اما زما وروڼه چېرته دي؟ تر څو هغه درو ته د غوښو څخه جوړو شوو قالبونو ته يوسي؟ دا هغه څه دي چه زما ستره مينه يې تر ټولو لرې کسانو ته وايي: "ځانته تر ټولو نيردې کسانو باندې رحم ونکړئ! بشر داسې خيز دی چه بايد لوړتيا ومومي."

خبر اوسئ د لوړتيا او پرمختگ موندل معتددي او ډېرې لارې لري اما يواځې لوده فکرکوي چه د بشر له مخه هم الوتې شو. حتی پخپل گاونډي کې د ځان لپاره لوړتيا ومومه او هغه حق چه په زور نشي اخيستی دا هم مه زغمه چه تا ته به درکړل شي!

هغه چه ته کوي بل هېڅوک به يې ونشي کړی، بيا هم تا تا راگرځي هوبسيار اوس چه تلافي شتون نه لري!

کوم کس چه فرمان نشي ورکولی باید فرمان ومني. او ډبرکسان ځانته فرمان ورکولی شي اما تر هغې مرتبې نه رسيري چه په ځان يې حکمران شي.

۵

د نجیبو خلکو روح دا شان دی. دوی هېڅ شی خوشي نه غواړي. په ځانگړي ډول هېڅ وخت توقع نه لري چه د هېڅ په مقابل کې ژوندون ورته ورکړل شي. اما هغوی چه د اوباشانو په ډله کې دي د هېڅ په مقابل کې د ژوندون توقع لري. مونږ ته يې چه ژوندون راسپارلی تل پدې فکر کې یو چه په بدل کې څه ورکړو؟ واقعا دا خبره شریفه ده "د هر څه وعده چه ژوند ورکوي همغه وعده مونږ هم ژوندون ته ورکړو." څوک چه خلکو ته خوښي نه ورکوي د خوښۍ توقع هم باید ونلري او بشر باید خوښي ونغواړي ځکه خوښي او بې گنا توب ډېر خجول دي او هېڅ يې نه خوښيږي چه څوک ورپسې لاړ شي. انسانان باید هغه لاسته راوړي اما د دې کار لپاره باید رنځ او غلطیو ته آماده وي.

۶

اې زما وروڼو پدې پوه شی هر څوک چه لومړی زیریږي تل قرباني کيږي او مور لومړني زامن یو. زموږ وینه به په مخفي قربانتون کې تويي شي او ټول به د قدیمي بوتانو په ویاړ سره په اوس کې وسوځول شو. تر ټولو غوره نمونه مو تر اوسه ځوانه ده او د بوډا ذایقو لپاره ډېره خوندوره ده. غوښه مو لطیفه او نازکه ده او پوستکی مو د غوره پسه پوستکی دی. ولې به پدې حالت کې مونږ بوډا بت پیروه روحانیون په هیجان نه راولو؟ زموږ د باطن په یوه برخه کې اوس هم هغه روحاني بت پرست شتون لري چه زموږ تر ټولو غوره برخه د ځان لپاره کبابوي. افسوس اې وروڼو! څرنگه امکان لري چه لومړي زامن قرباني نشي؟ اما زموږ نژاد همداسې غواړي او زه له هغو سره مینه لرم چه نه غواړي نجات ومومي. چا چه نزول کړی او پناه کيږي له زړه ورسره مینه لرم ځکه دوی خپل عالي هدف ته رسيري.

۷

څومره کم دي هغه کسان چه ریښتیا ویونکي اوسېدلی شي! او هغه چه ریښتینی اوسېدلی شي تر اوسه نه غواړي واوسي اما د ریښتینی اوسېدو لپاره نېکان له دې ټولو کم دي. لدې نېکانو امن غواړئ دوی هېڅکله ریښتیا نه وایي او پدې ډول نېک اوسېدل د روح لپاره زیان لري. دا نېکان تسلیميږي، زړه يې هغه څیزونه تکراروي چه ورته تلقین شويدي او روح يې هم مطیع دی. اما هر

خوک چه مطیع او حکمران دی خپل ځان نشي پیژندلی.
کوم څه ته چه نېکان بد وایي باید سره جمعه شي تر څو حقیقت ورڅخه دنیا ته راشي. اخ! ای وروڼو آیا تاسې د دې ډول حقیقت لپاره په پوره ډول شریر یاست؟
څومره سخته ده چه بې باکه شجاعت، اورده بې باوري، له بې رحمانه کرکې انکار وکړي او له پخوا سره ناڅاپي پرېکون وکړي او یو له بل سره متصل شي. اما لدې ډول تخم څخه حقیقت نړۍ ته راځي.
تر دې دمه ټولو علومو د یو ناراحتو وجدان په څنگ کې وده او نمو موندلې. ای پوهانو دا زاړه او وراسته شوي جدولونه مات او کنډ وکېرکړئ.

۸

کله چه میلې په اوبوکې محکمې ولاړې وي، کله چه کوچیني پلونه او پنجرې د نهروڼو په سر تېر شوي وي خوک د ووايي "ټول څیزونه تېرېدونکي دي." د خلکو د پاملرنې وړ نه گرځي. ځکه بې عقلمان هغه مسخره کوي، خبرې یې بې گټې پوچې گڼي او په فریاد سره وایي: "څه ډول ټول څیزونه تېرېدونکي دي پداسې حال کې چه میلې او پلونه د اوبو په مخ ثابت دي!" د اوبو په مخ ټول څیزونه محکم دي؛ د شیانو ارزښت، پلونه او نظریې ټول هغه څیزونه چه (نېک او بد) نوم لري پخپل ځای کلک او محکم پاتې دي.
څنگه چه سخت یعنی د نهروڼو رام کوونکي ژمی راوړسپړي ټول خلک حتی تر ټولو عاقل به هم بې اعتمادی زده کړي او ریښتا بې عقلمان به هغه وخت ووايي: "آیا وایه څیزونه له حرکته لوېدلې دي؟" او د ژمي شریعت وایي: "ټول شیان پخپل عمق کې آرام او بې حرکت دي." اما دا خبر یواځې د وخت لپاره بې حاصله شوې، او ښه ده په ژمني خوب تلو او بخاری ته ناستو شکایت کوونکو ته ښه تسلا ده. اما یخ وېلې کوونکي بادونه د دې شریعت په ضد وایي: "ټول څیزونه پخپل عمق کې آرام او بې حرکت دي." نصیحت کوي.

یخ وېلوونکي باد هغه غوصه ناک سخوندر دی چه تل یې دکروندو ژغ پخپله غاړه کې مات کړی دی او یخونه پخپلو قهرجنو ښکرو ماتوي. د دې ډول شریعت په ضد پند وایي او د پلونو یخ ماتوي.
ای وروڼو اوس وواياست! آیا ټول څیزونه په بدلون کې دي؟ آیا ټول پلونه او پنجرې په اوبوکې ندي لوېدلې؟ اوس داسې خوک شته چه په نېکو او بدو وچسپړي؟ په ټولو لارو کې دا ډول نصیحت کوي: "د یخونو وېلوونکي باد چلپړي پیل یې د مبارک وي!"

۹

یوه بې بنسټه گروهه شتون لري چه نېک او بد نوم لري. د فالگیرانو او ستورپېژندونکو په منځ کې هم مخکې دا ډول بې اساسه عقیده رواج وه. داسې وخت وو چه خلکو د فالگیرانو او ستورپېژندونکو په خبرو باور درلود. پدې ترتیب معتقد وو چه: "ټول څیزونه په تقدیر دي، ژوند جبر دی او باید د اوامرو پیروي وکړو."

د فالگیرانو او ستورپېژندونکو په قول وروسته د بې باورۍ دوره راوړسېده نو ځکه خلک گروهمن شول: "مونږ په ټولو کارونو کې آزادي لرو، د هر څه چه انسان اراده وکړي او وغواړي ترسره کولی یې شي." اې وروڼو! پخوا د ستورو او راتلونکې په اړه بې اساسه گروهنې شتون درلود اما چا پدې هکله واقعي پوهه نه درلوده. پدې ترتیب د نېکۍ او بدۍ په اړه هم بې اساسه عقیده موجوده وه اما هېچا یې په هکله واقعي علم نه درلود.

۱۰

"ته باید غله وکړې!" "ته باید څوک قتل نکړې!" یو وخت دا ډول خبرې د خلکو په نظر مقدسې وې. داسې وخت وو چه خلک دې ډول خبرو ته په گوندو کېدل، سرونه یې ټیټول او بوټونه به یې ورته له پښو ایستل. اما زه له تاسو تپوس کوم: "لدې ډول سپېڅلو کلمو څخه پرته بل چېرې دا شان غله او قاتلان موندلی شی؟" آیا د ژوند په ټولو لارو کې غله او قتل شتون نلري؟ اوکله چه دوی دا خبرې سپېڅلې وشمېرلې آیا خپله یې حقیقت قتل نکړ؟

آیا هغه څیزونه چه ژوندون یې په بشپړ ډول استهزا کولو او خلک یې د هغه په وړاندې رابلل بې د مړینې له موعظې بل څه ورته ویلی شو؟

اې وروڼو دا جدولونو او زرې تختې ماتې ټوټې ټوټې کړئ!

۱۱

پخوا یواځې لدې امله راته سپېڅلې ښکاري چه د هر نسل په وړاندې بې ځان بې پردې لوڅ او په لېونتوب اچولی دی. هر نسل چه له لارې رارسیري او له دوی مخکې هر څیز څخه د ځان لپاره پل جوړوي او مخکې ځي.

کېدای شي یو ستر، د نفوذ لرونکی او مکارکس راوړسیري، په ټوله بې رحمۍ سره پخوا تر فشار لاندې راولي او د یو بشارتي پل په بڼه د خپل راتلونکي سهار لپار پل جوړ کړي. بل خطر او ترحم هم شتون لري. هغه د اوباشانو له ډلې دی خاطرات یې خپل نیکه ته بېرته رسوي اما نیکه ته یې چه ورسېدل نور وخت له حرکت پاتیري.

پدې ډول پخوا رسوا کيږي ځکه داسې ورځ هم ممکن راشي چه اوباش د نړۍ ارباب شي نو هغه وخت به وخت په بشپړ ډول په کم عمقه اوبوکې ډوب شي.

لدې امله اې وروڼو! د نويو اشرافو طبقه اړينه ده تر څو د اوباشانو او ظلمونو په وړاندې يې قيام وکړي او د جدولونو او تختو په مخې نوې شريفې کلمې وليکي.

د دې لپاره چه نوې اشرافي طبقې رامنځته شي له گڼو نوعو څخه شريف خلک لازم دي يا هماغه شان چه يو ځل مې اشاره وکړه: "حقيقي الوهيت قضاوت کوي چه د يو خداى پر ځاى متعدد خدايان موجود دي."

۱۲

اې وروڼو زه تاسو د نوې اشرافي طبقې لپاره ځانگړي کوم او د وصول لار يې هم درته بنايم. تاسو به د راتلونکې پلرونه، روزونکي او تخم شيندونکي ياست. اما واقعا زما اشرافيت داسې څه ندي چه د دکاندارانو پشان يې په زرو واخيستلای شي ځکه هر شی چه د قېمت درلودونکی وي تل بې ارزښته وي.

پس لدې به ستاسو وياړ د پخوا او هغه ځاي په نسبت نه وي کوم چه ترې راغلي ياست، بلکه ستاسو افتخار به د راتلونکي او هغه ځاي په اړه وي چه ورتلونکي ياست. پريږدئ چه وياړ مو په غوښتنو او پرمختگ کې واوسي او پښې مو اراده وکړي چه له ځانه ډېر لوړ تللی شي! داسې نه چه افتخار وکړئ د شاهزاده چوپړ مو کړی اوس شاهزادگان څه اهميت لري؟ يا داسې نه په وياړ سره وواياست د دې لپاره په سنگرونوکې ولاړ يو تر څو هغه څه کلک وساتو چه تر دې دمه پخپل ځای کې محکم ولاړ دي. يا افتخار وکړئ چه تېرونه مو په سمندرونوکې درباريان پاتې شويدي او ستاسو زده دي چه څه ډول د متمادی ساعتونه سره په کم عمقه حوضونوکې په باجلاله جاموکې ودرېږئ. (ځکه د دريدو قدرت د درباريانو له امتيازاتو څخه دی او ټول درباريان باوري دي چه د جلوس اجازه د هغو سعادتونو له جملې څخه دخ کوم چه يواځې وروسته له مرگه د انسان په نصيب کيږي.)

پدې مه وياړئ چه روح القدس نومی روح ستاسو د پلرونو سره وعده کړل شوی او زه مو هم نه تحسینوم. رينبتيا هر چېرې چه (روح القدس) خپل فدايان وړل هلته وزې، قازونه او بې عقلان تل د دې فدايانو لارښوونکي وو. اې وروڼو، ستاسو اشرافيت به څپ ته ونه گوري او پر مخ به لاړ شي. تاسو به د خپلو نيکونو او پلرونو له سيمو څخه وترټل شئ. د خپل اولاد له سيمې يعنې هغې سيمې سره به مينه ولرئ چه په ډېرو لېرو سمندرونوکې واقع ده. پريږدئ چه همدا عشق مو نوی اشرافيت واوسي. زه تل غوښتنه کوم چه د دې سيمې په لور مو بادوانونه زيات کړئ!

له خپل اولاد سره به تاسو د دې تلافي ورکړئ چه د خپلو پلرونو ماشومان اوسيدلي ياست او پدې ډول به بيا پخوا وپېرئ. دا نوي جدولونه زه ستاسو لپاره جوړوم.

۱۳

د ژوندون گټه څه ده؟ ټول څيزونه بې فايدي دي. ژوندكول لكه د وښو ټكول دي، ژوندكول پداسې ډول د ځان سوځول دي چه هېڅ سړی د تودوخې احساس نه كوي. اوس هم خلك دې ډول چټياتو ته د (پوهې) نوم وركوي. پخوانۍ خبرې دي او د مشك بوی وركوي ځكه د خلكو د احترام وړگرځي. زنگ وهل او خوساتوب د اشرافيت سبب كيږي. د دې ډول خبرو كول د ماشومانو لپاره ښه دي ځكه هغوی له اوره وپريږي او سپڅلي يې دي. د علم په پخوانيو كتابونوكې دا ډول ماشومانه اقوال زښته ډېر دي او هغه كس چه تل وښه ټكوي څه ډول دې عمل ته د سپكاوي جرأت كولی شي؟ د دې ډول خلكو په خولو بايد پوزه بند(ماسك) وتړل شي! بې لدې چه كوم څيز له ځانه سره راوړي حتی بې اشتها د ميزونو په سرکښېني او په كفر سره وايي چه ټول شيان بې گټې او فايدي دي. اما اې وروڼو! ښه خوراك او څښاك په هېڅ ډول بې فايدي او بې معنی ندي! د هغوكسانو جدولونه او تختې راته ماتې او نابودي كړی چه هېڅ وخت خوشحالي نه كوي.

۱۴

خلک وايي: "اې خلكو! ټول څيزونه سپڅلي دي." اما زه تاسو ته وایم: "د خوگانو لپاره ټول شيان چټل دي. لدې امله خيال وهونكي حيران پاتې حتی زيرونه يې هم ځوړند شوي او داسې نصيحت كوي: "نړۍ پخپله يوه ستره چټلي ده" ځكه د ټولو نورو جهانونو خلك په ځانگړي ډول هغوي چه هېڅ سوله او آرامي نه لري، بې لدې چه نړۍ ته له سره وگوري ناپاك افكار خپروي. په نړۍ كې ډېرې چټلۍ اوكتافات موجود دي او دا هېڅ د انكار وړ ندي. اما لدې امله نشوكولاى ټول جهان يوه ستر چټلي وگڼو. پدې هر څه سربېره په دې جمله كې چه: "د دې نړۍ ډېر څيزونه متعفن دي." لويه پوهه نغښتې ده.

حتی کرکه هم انسان ته د الوتو وزر او د اوبو څاه کشفولو قوه ورکوي. حتی په ډېرو غوره څيزونوكې دكرکې وړ شيان موجود دي او حتی ډېره غوره څيزونه بايد لوړتيا ومومي! اې وروڼو پدې جمله كې: "په نړۍ كې ډېرې چټلۍ اوكتافات موجود دي." ډېره پوهه نغښتې ده.

۱۵

لاندي نصيحتونه مې د نورو جهانونو له زاهدانو او پيرانو څخه واورېدل. بې له ریا او فرېبه يې خپل نفس تلقين كولو. كه څه هم لدې ډول خبرو بد او فرېبناك څه په نړۍ كې شتون نلري: "نړۍ پخپل حال پرېږده! حتی د اعتراض په ډول دې گوته هم د هغه په وړاندې مه جگوه!"

پرېږده انسان د خلک آزارکړي، په خنجرونو د وهل وکړي، پوست يې دکړي او ضرر د ورته ورسوي خو ته يې حتی پر وړاندې د اعتراض په عنوان گوته هم مه جگوه! پدې ډول سره به هغوی د نړۍ پرېښودل زده کړي.

اې وروڼو! دا زاړه پرهېزگاره جدولونه مات کړی ښکته يې وغورځوی او د خپلو خبرو سره دکنځا کوونکو پندونه ټوټه ټوټه کړئ!

۱۶

دا هغه څه دي چه نن يې خلک په هره تياره کوڅه کې د يو بل غوړونوکې وايي: "هغه څوک چه واقعي پوهه لري ټول سخت تمايلات هېروي، دا نوی جدول مې حتی د بازارونو په سر هم ليدلی دی چه "عقل زړه آزاروونکی او رنځوونکی دی. هېڅ شی ارزښت نلري او ته بايد هېڅ ونغواړې!"

اې وروڼو، دا نوی جدول هم مات او له منځه یوسي! دا جدول هم له نړۍ څخه بېزاره، واعظانو او زندان ساتونکو جوړ کړی دی. وگورئ دا جدول مو څرنگه د غلامۍ په طرف بيايي؟

دوی د ډېرو ښو څيزونو په بدل کې ډېر بد څيزونه زده کړل او هغه يې هم په ډېر سرعت سره ومنل. بد څيزونه يې وخورل ځکه يې معدې ترشې شوېدي. اندونه يې هم لکه معدې ترش شويدي او همدا د مرگ توصيه کوي ځکه اې وروڼه واقعا معده هم د فکر پشان ده. ژوندون د خوندونو او خوشنيو څاه دی اما د چا په باطن کې چه معدې ترشي کړې او ناروغي چه د ټولو ناروغيو مور ده وايي ټول څيزونه زهرجن دي. پوهېدل د هغو لپاره خوندي دي چه د زمري اراده لري اما هغه کس چه ملول دی او خپله اراده نلري نور ورته تصميم نيسي تل ضعيف کسان پدې ډول وضع کې قرار لري او د خپلې لارې په منځ کې ورک کپري. بلاخره په ستړي او بېزاري سره سوال کوي: "مونږ ولې په لاره روان يو؟" پداسې حال کې چه ټول څيزونه يو شان دي.

دا نصيحت چه "ټول څيزونه بې ارزښته دي، د دې له خاطره بايد اراده او د کوم شي تمنا ونکړئ!" د دوی په مخکې ډېر په زړه پورې ښکاري اما دا پند مونږ د غلامۍ په طرف بيايي. اې وروڼو، زردشت د ټولو هغوکسانو لپاره چه له خپلو لارو ستړي او بېزار دي داسې مست او تېز باد دی چه ډېر به په پرنجې راولي.

حتی د دېوالونو له شا څخه زما آزاده ساه تېرېږي او ځان د غاښونو او اروا په بندکې محبوسوي. اراده د آزادۍ سبب کپري ځکه غوښتل پيدا کول دي. دا زما تعليم دی او ستاسوکار به يواځې د خلق کوونکي فن زده کول وي. حتی ښه او واقعي زدکړه به هم تاسو لومړی له ما زده کړئ! هر څوک چه غوړ لري پرېږدئ چه واوري!

هلته کبنتی ولاړې دي او کېدای شي د لویې نیستی په طرف تلونکې وي. اما څوک غواړي چه پدې کبنتیو کې د (شاید) په طرف لاړ شي. ستاسو څخه هېڅوک نه غواړي چه د مړینې په کبنتیو کې سپاره شي نو څرنگه له نړۍ څخه ستړي او بېزاره یاست؟

تاسو چه تر اوسه له ځمکې څخه سترکې نشئ پټولای څرنگه له نړۍ څخه بېزاره کېدلی شی؟ زه مو له ځمکې څخه پدې ټوله بېزارۍ او ستړیا اوس هم د ځمکې سرسخت او بې قراره عاشقان مومم. بې دلیل مو شونډې نه پروسپړي. اوس هم ځمکنۍ غوښتنې د هغو په مخ ناستې دي او په سترگوکې مو د ځمکه نه هېرېدونکې او سختې هیلې د ورېځې په بڼه په لامبو وهي.

په ځمکه کې ډېرې عالي وسیلې موجودې دي چه ځینې یې گټورې او ځینې یې په زړه پورې دي. د هغوی په خاطر باید له نړۍ سره مینه ولرو. ډېر شیان پکې جوړ شويدي چه لکه د ښځو لاس په یو وخت کې فایدمن او زړه منونکي دي.

اما تاسو اې له جهان بېزارو او تاسو اې د ځمکې ټېلانو باید په دورو ووهل شی! او د هغو په ضربو سره مو باید بیا پښې چابکې کړل شي! ځکه که چېرې تاسو ناروغ او ستړي بدبختان چه خپله ځمکه درنه بېزاره ده او لکه ټنبل شپه گرځېدونکي غله په کمینونو کې ناست یاست که چېرې په خوښۍ او خوشالی پسې منډه ونکړئ پوه شی چه نابود کېږئ!

انسان باید د لاعلاج ناروغانو طیب نشي، زردشت داسې تعلیم ورکوي نو پدې اساس به تاسو نابود شی. اما هغه شجاعت چه د ژوند ختمولو لپاره اړین دی له هغه شجاعته زیات دی کوم چه د نوي شعر جوړولو لپاره لازم دی. پدې باندې ټول طبیبان او شاعران ښه پوهیږي.

اې وروڼو داسې جدولونه هم موندل کېږي چه د بېزارۍ او فاسدې ټنبلۍ په وسیله رامنځته شويدي. که څه هم دواړه په یو ډول خبرې کوي اما دې ته ندي مایل چه خلک یې خبرې په یو ډول برداشت کړي.

دې ډنگر او بې حاله کس ته وگورئ! دا جسور کس تر خپلې موخې ډېره فاصله لري اما د ستړیا او بېزارۍ له امله یې په ټول کوشش سره ځان په خاورو کې نغښتی او هېڅ ټکان نه خوري.

د ستړیا او بېزارۍ له امله نوموړي په جاده، ځمکه او هدف کې ارمگي کوي او دې ته ندي حاضر چه یو قدم هم واخلي.

اوس سوزنده لمر په نوموړي څليري او سپي يې خولې ختي اما اتل چه له خپل هدف او موخې سره ډېره فاصله لري په ټولو هڅو سره بوخت دی او غوره گڼي چه له تندې مړ شي. واقعا نوموړی بايد جنت ته يووړل شي. اما غوره به دا وي چه نوموړي پخپل ځای پرېښودل شي تر څو تسلي بښونکی خوب په زمزمه کوونکي او يخ باران پرې غلبه وکړي. پرېردی چه همالته واوسي! تر څو پخپله وينښ شي ستړيا او بېزاري يو طرف ته کېږدي او هر څه چه بېزاري او ستړيا ورزده کړې ترې انکار وکړي.

اما اې وروڼو يواځې هغه حشرات او ټنبل سپي چه د نوموړي په اطراف کې راټول شوي ترې وشړئ!

۱۹

زه له ځان گډ چا پېر دايره کارم او سپېڅلی سرحد جوړوم. هر څومره چه د غره ارتفاع زياتېږي زما د ملگرو شمېر هغومره کمېږي. زه د مقدسو غرونو سلسلې اېجادوم. اما اې وروڼو هر ځای چه تاسو له ما سره صعود کوئ فکر کوئ هسې چه نه طفيلي کس هم درسره صعود وکړي! طفيلي يو رقم چنجي ډوله خزنده او التماس کوونکی دی چه تل دې ته په انتظار کې دی تر څو ستاسو په زخمونو ټپونو ځان تغذيه او چاغ کړي. کله چه يو پورته تلونکی ستړی بېزاره کيږي په تېزۍ سره يې پيدا کوي او هوښياري يې په همدې کې ده. ستاسو په غم او حساسه شرمساري کې خپله استفراق کوي او ځاله بنا کوي. هر چېرې چه يو قوي، کمزوری، يو شريف او له حده زيات آرام او بې ازاره کس وي هلته دا طفيلي استفراق کوي او ځاله جوړوي. همدارنگه هر چېرې چه لوی کس کوچيني او پټ زخموڼه ولري هلته مسکن غوره کوي.

د واره موجوداتو تر ټولو لوی او تر ټولو پست کسان څوک دي؟ د موجوداتو تر ټولو پست طفيلي گان دي. اما تر ټولو لوی کسان له ټولو څخه ډېر طفيلي گان لري. ځکه هغه روح چه تر ټولو لوړې زینې په اختيار کې لري او له نورو څخه ښکته راتلی شي څرنگه ممکنه ده چه طفيلي گان له هر چا څخه ډېر په دوی را ونځړيږي.

هغه روح چه له ټولو پراخ روح دی. د وژنې او سرگردانی زيات قدرت پخپل ځان کې لري. هغه روح چه د ښو درک کولو لپاره ځان د پېښې په غير کې اچوي. هغه (شته) روح چه ځان د (کېدو) په سمندر کې اچوي، هغه روح چه (لري) اما لدې ټولو سره بيا هم اراده کوي چه وغواړي او هيله ولري.

هغه روح چه له ځان تنبتي بلاخره په ډېره پراخه دايره کې خپل ځانته رسېږي، هغه تر ټولو عاقل روح چه له واره ډېر د جهل او ناپوهۍ مجذوبېږي. هغه روح چه له ټولو زيات ځان غواړي او هغه روح چه ټول پکې خپلې رېښې لري. څه ډول امکان لري چه دا ډول عالي او لوی روح طفيلي گان ونلري؟

۲۰

اې ورونو! آيا زه بې رحمه يم؟ اما زه وايم "هغه څه چه همدا اوس لويږي بايد ښکته وغورځول شي."
ټول نن لويږي او خوسا کيږي څوک شته چه هغه وساتي؟ اما زه به يې ښکته وغورځوم.
آيا تر دې دمه مو په غره کې ښکته د تيږو رغړول درک کړيدي؟ نن ورځ دې خلکو ته وگورئ څرنگه زما د
تلې په طرف رغړي!

اې رونيو زه به د آواز غږونکو لپاره ښه مقدماتي تمرين وم، زما تمرين عملي او تکرار کړئ!
او څوک چه الوتنه نه زده کوي توصيه کوم چه تېز غورځېدل ورزده کړئ!

۲۱

زه له غيرتي خلکو سره مينه لرم اما يواځې توره وهونکي کافي ندي. هر تورزن بايد پوه شي چه د چا په
وړاندې توره استعمال کړي!
تر ډېره زيات شجاعت ته اړتيا ده چه انسان خپل ځان وساتي او ځان د ښه لايق دوښمن مقابلې ته وساتي.
ستاسو دوښمنان يواځې هغه کسان کېدلی شي چه دوښمن بايد ولري نه هغه کسان چه حقير بايد وشمېرل
شي. تاسو بايد د دوښمن په درلودلو سره مغرور واوسئ. دا هغه څه دي چه پخوا مې درزده کړيدي.
اې دوستانو تاسو بايد ځانونه د لايق دوښمن مقابلې لپاره وساتي! لدې امله بايد ډېر څيزونه نادیده وگنئ. په
ځانگړي ډول سره بايد له ډېرو اوباشانو څخه چه په غورنو کې د خلکو خبرې کوي بې پاملرنې تېر شئ.
د دوی په وړاندې په پاکو سترگو وگورئ! پدې کې ډېر غلط او صحيح نغښتي دي. هر څوک يې چه
کتونکی وي غوصه کيږي او په ليدو سره يې توره راکاري اما دا کار عاقلانه ندي. دا دواړه پدې ځای کې يو
دي نو پدې دليل خپلو ځنگلونو ته پناه يوسه او تور د ويده کړه!

ته پخپله لار لاره شه او خلک خپلې لارې ته پرېږده تر څو پداسې تياره لاره کې لار شي چه حتی يو امېد
يې هم نشي روښانه کولی! چېرته چه کوم څه ځلېږي هغه د دکاندارانو زر دي او دکانداران حکومت کوي.
نور د پاچاهانو عمر اخر ته رسېدلی دی ځکه کوم څه چه نن ځان خلک گڼي د پاچاهانو لياقت نلري.
وگورئ د دې خلکو رفتار څومره د دوکاندارانو رفتار ته ورته دی! هغوی ډېر کم غنيمت د خاورو خچلو په
تل کې پلتي. هغوی يو بل ته په کمين کې قرار لري او يو له بل سره تقلب کوي. او دې ته د (غوره گاونډي
توب) نوم ورکوي. په ياد د وي هغه تېرې ورځې چه خلکو به له ځانه سره وېل: "مونږ به د نورو اربابان
وو."

ځکه اې ورونو! تر ټولو غوره خلک باید حکومت وکړي او تر ټولو غوره کسان به حکومت وکړي. هر چېرې چه بل ډول شریعت په کار اچول شوی وي عیب او ضرر لري.

کاکشي دوی خپله ډوډۍ د هېڅ شي په مقابل کې لاسته راوړلای، د څه لپاره به یې فریاد کړلای! تفریح یې همدا د تنخوا برابرول دي. لدې امله باید د دوی ژوند سخت کړل شي.

دوی ښکاري حیوانات دي. کار یې په غارت اوگټه یې په چپاول د نورو له حقوقو سره ملگرې ده. پدې اساس به د دوی ژوند سخت وي، دوی باید غوره ښکاري حیوانات، چل ناک او هوشیار شي او له انسان سره باید ورته شي؛ ځکه انسان تر ټولو غټ ښکاري حیوان دی. انسان د ټولو حیواناتو خصلتونه تاراج کړيدي ځکه د انسان ژوند له ټولو حیواناتو څخه سخت دی. یواځې مرغان په دوی باندې غوره والی لري اوکه یوه ورځ انسان الوت هم زده کړي د ښکار شهوت به یې څومره پورته او لوړ یوسي.

۲۳

زما هیله دا ده چه نر او ښځې داسې واوسي: "لومړی د جنګ لپاره آماده او وړ، دوهم د زیروو لپاره وړ او دواړه رقص وکړی شي." په کومه ورځ کې چه رقص او پایکوبي نه وي ورکه او نه ورځ د وگڼل شي. همدارنگه هر حقیقت چه له ځانه سره خدا ونلري دروغ د وشمېرل شي.

۲۴

هوشیار اوسئ چه د واده عقد مو د بدۍ هوډ ونه اوسي! تاسو ډېر په بېره د واده عقد وتړلو، لدې امله به طلاق او زنا ورسره وي او پدې ټولو سره طلاق د زنا په اړه له دروغو ویلو څخه غوره دی. یوې ښځې راته داسې وویل: "ریښتا ده چه لومړی ما د واده عهد مات کړ اما گناه د واده وه چه لومړی یې زما عهد مات کړ. تل مې نامناسبې جوړې خطرناکې او غیچ اخیستونکې موندلې دي. دوی یواځې ژوند نشي کولی لدې امله ټول جهان د دې وړگني چه د دوی د عمل قرباني ورکړي."

پدې ترتیب کاشکي روغوکسانو یو بل ته ویلای: "مونږ له یو بل سره مینه لرو؛ وبه گورو آیا کولی شو چه مینه مو تر پایه وساتو؟ یا آیا وروسته به ثبوت شي چه مونږ اشتباه کړې وه؟ زموږ لپاره د واده کوچینی دوره وټاکئ تر څو ووینو چه د لوي واده وړتیا له یو بل سره لرو اوکنه؟ تل جوړه اوسېدل خطرناک دي!"

سمو او صحیحوکسانو ته زما نصیحت دا ډول دی. که چېرې ما بې لدې نورو خبرې کولای له (ستر سپري) سره زما مینه او هغه څه چه باید راوړسیري چېرته به وو؟

دې مقصد ته د رسېدو لپاره تاسو بايد د بيا توليد په ځای ډېر توليد وکړئ. اې ورونو هيله مند يم چه د واده باغ ستاسو سره مرسته وکړي.

۲۵

عجيبه ده هغه کس چه په پخوانيو اصولو او ماخذکې استادپري په تدريج سره به د راتلونکو چينو او اصولو په لټه کې شي.

اې ورونو، ډېر زر به نوي خلک راپورته شي او نوې چينې به د نويو عماقو په طرف جاري کړي. ځکه زلزله به ډېر د اوبو څاگان وچ کړي او د زياتو د سختې تندې سبب به شي اما په عين حال کې به د باطني قدرتونو او پټو څيزونو د ظهور باعث شي.

زلزله به نوې چينې ايجادکړي؛ د پخوانيو خلکو د لړزې او ښکته پورته کېدو له امله به نوې چينې جاري شي او هر څوک به فرياد وکړي: "دلته د ډېرو تېرو لپاره د اوبو شاه، د ډېرو هيله مندو لپاره زړه او د زياتو وسايلو څخه د استفادې لپاره اراده شتون لري." نوموړي ته وگورئ! فوراً به يې هغه خلک گرد چاپېر راتول شي چه غواړي نوي څيزونه زده کړي.

هغه کس چه په فرمان ورکولو توانا دی او هغه کس چه بايد د نورو د فرمان مطيع وي پدې ډول تر ازمويښي لاندې نيول کيږي. جالبه ده له څومره پلټنې، حدس، ماتې، زدکړې او نوې ازمويښي وروسته بلاخره دا کار ښکاره کيږي.

بشري اجتماع يو هدف دی او لکه څنگه چه زه تعليم ورکوم د يو فرمان ورکوونکي لپاره غوره او لوړه پلټنه ده.

اې ورونو، بشري اجتماع يو قرارداد او قول ندى بلکه يو هدف دی! دا ډول اخلاقي قاعده چه د شکمنو کسانو او سستو زړونو لپاره جوړه شوېده ماته او ټوټې کړئ.

۲۶

اې ورونو، په چا کې د بشر راتلونکي نسل لپاره تر ټولو لوی خطر نغښتی دی؟ آیا په ښو خلکو او سم کار کوونکو کې دا لوی خطر ندى پټ؟ د دوی په منځ کې ندي چه وايي او په زړونو کې دا حس کوي: "اوس موږ پوهيږو چه کوم څيز ښه او کوم شی بد دي. موږ د دې درلودونکي يو افسوس د هغوی پر حال چه اوس هم د دې په لټه کې دي." هره ضربه چه شريان واردوي زخم به يې د ښکانونو له هغې څخه ډېر نه وي. اې ورونو، يو ځل طبيب د ښکانونو او سم کارانو زړه را بهرکړ هغه وخت يې وليدل او وويل: "دا فريسيان³

د يو اسيايي قوم نوم دی³

دي. " اما خلک يې په خبرو پوه نشول.
ښو خلکو او صالحينو يې هم خبرې درک نشوای کړې ځکه د دوی فکر په خپل ښه وجدان کې زنداني وو.
د ښکانونو حماقت يې اندازې زيرک دی. اما حقيقت دا دی چه ښه خلک که وغواړي کنه بايد (فريسي)
واوسي! او دا کار يې پخپل زړه ندی.

۲۷

اې وروڼو، دا خبر او هغه څه چه ما د (اخري سړي) په اړه کړې درک کړې مو ده؟
په چا کې د بشر د اخري نسل لپاره تر ټولو لوی خطر نغښتی دی؟ آیا په ښکانونو او صالحينو کې ندی؟
ښکان او صالحان په يو بل مات او نابود کړی! اې وروڼو، آیا دا خبر مو درک کړې ده؟

۲۸

تاسو له ما تښتی؟ تاسو له ما وپېرئ؟ تاسو دا خبرې لږزوي؟ اې وروڼو، کله مې چه تاسو ته وويل ښکان او
جدولونه يې مات کړې هغه وخت مې د بشرکښتی د بې پايه سمندر په لور وشړه. تر دې دمه ستر ډار ندی
پرې غالب شوی، چاپېرچل ته يې په ځير ندي کتلي، زړه يې په شدت ندی تنگ شوی، بېزاره شوی ندی او
په استفراق ندی راغلی. ښکانو تاسو ته غلط ساحلونه او تقلبي وثيقي ښکاره کړې او تاسو د ښکانو په
دروغو کې نړۍ ته راغلي او لوی شوي ياست. ټول څيزونه ښکانو غرق کړي او له ښې يې غورځولي دي.
اې وروڼو، ناوخت شوی ندی په سمه لار لار شئ او په سمه لار تلل زده کړئ! سمندر غوصه ناک دی او
ډېر غواړي ځانونه په تاسو لوړ کړي. سمندر غوصه ناک دی او سمندر د ټولو څيزونو محتوا ده. اې غيرتي
خلکو او د سمندريز زړه خاوندانو جگ شئ او مخکې لار شئ!
زموږ مو د نيکونو په ځمکه څه کار؟ دکښتی سکان مو د اولادنو سيمې ته وړي. په هغې طرف به يې وچلوو
زموږ سترې هيلې له سمندره ډېرې توپاني دي.

۲۹

ذغال الماس ته وويل: "ولې دومره سخت يې؟" آیا مونږ د يو بل نيردې خپل نه يو؟
اما زه له تاسو تپوس کوم: ولې دومره نرم ياست؟ اې وړڼو مگر تاسو زما وروڼه نه ياست؟
ولې دومره نرم، مطيع او تسليمېدونکي ياست؟ ولې مو په زړونوکې دومره انکار او بطلان دی؟ او ولې مو په
کتوکې دومره کم تقدير شتون لري؟
که چېرې تاسو نه غواړئ سخت زړي او بې رحمه برخليک واوسئ نو څرنگه يوه ورځ زما سره فتحه کولی
شئ؟ که چېرې مو سختي ځلا نه لري او شخړه ټوټه ټوټه نه کوي څرنگه يوه ورځ له ما سره خلق کولای

شي؟"

ځکه خلق کوونکي سخت دي او ستاسو په نظر کې بايد نېکبختي داسې وي لکه چه لاس مو د اوردو پېړيو لپاره په مومو فشار راوړي! د زرگونو کلونو په اراده ليکل څه نېکبختي ده، لکه د برونزو په مخ او يا حتی له برونزو څخه په سختو فلزاتو! يواځې تر ټولو ډېر شريف کسان بشپړ کلک دي. اې وروڼو په نوي جدول کې تاسو ته ليکم: "کلک شي!"

۳۰

اې زما ارادې، اې د ټولو بدبختيو زبون کوونکې، اې زما اړتيا ما لدې واړه کوچيني او ناخيزه فتوحاتو څخه خلاص کړه. اې زما د روح پايلې چه نوم د تقدير ايردم، ته چه زما په باطن کې ځای لرې، ته چه زما په سر قرار لرې ما ته نجات راکړه او د يو ستر تقدير لپاره مې وساته! اې زما ارادې خپل تر ټولو ستر عظمت د آخري مجاهدت لپاره وساته تر څو په خپله بريا کې کلکه واوسې! اخ څوک پخپله کاميابی نه مغلوبېږي؟

افسوس! د چا سترگې دي چه په مست گهيځ کې ندي مستې شوې؟ افسوس! د چا پښه نده ښويدلې، چه د بريا په وخت کې يې درېدل هم هېرکړي وي؟ د دې لپاره چه يو وخت د سترې غرمې په وخت کې حاضر او تيار وم، همداسې لکه گداخته فلز يا له برېښنا څخه ډکه ورېځ او يا هم لکه له شيدو ډک تې تيار يم. د ځان او خپلې ارادې لپاره مې داسې حاضر او آماده يم لکه کمان چه د خپل غشي پېژندو له امله سوزپېړي او په لېوالتيا سره د خپل ستوري په طرف وارتیگل کوي. همدارنگه ستوری چه په غرمه کې حاضر او رسېدلی غشی خوړلی وارتیگلی شوی د لمر د نابودوونکي غشي له امله دی، خپله لمر دی او لمړينه نه خم کېدونکې او پناه کېدو ته حاضره اراده خپله کاميابي ده.

اې ارادې، اې د هرې بدبختۍ زبون کوونکې، اې زما اړتيا! ما يوې سترې بريا ته وساته!

مخ په روغېدو ناروغ:

۱

زردشت يې سومخې ته له راگرځېدو څخه څو ورځې وروسته لکه لېونی له خپل کټه جگ شو او په ډار سره يې چيغې وکړې ځکه داسې يې وانگيرل چه بل څوک يې په کټ کې ویده دي او د پاڅېدو خيال هم نه لري. د چيغې غبر يې دومره وحشتناک وو چه ټول حيوانات يې له شاوخوا څخه په منډه خوا ته راغلل او فرار يې وکړ. پداسې حال کې چه پخپل واک سره الوتل، منډې يې وهلې، ټوپونه يې وهل او څښېدل زردشت داسې وويل:

"اې ټيټ او پست فکړه زما له عماقو راجگ شه! زه ستا مستي او سهار يم. اې خوبوليه چينچيه راجگ شه! زما د چرگ پشان غږ به تا له خوبه پاڅوي.

خپل غورونه خلاص کړه او واوړه! ځکه زه غواړم چه خبرې د واوړم. راپورته شه! جگ شه! دلته داسې لوړ غږ شته چه حتی د مرو ته د تعليم اورولو لپاره هم کافي دی. خوب، روندوالی او خمارتوب له خپلو سترگو وشړه او حتی په سترگو د زما خبرې واوړه! زما غږ کېدای شي حتی له مور څخه رنډو زېږېدلو ته هم درمان وي."

او څنگه چه وينې شوې د (هو) ويلو لپاره به وينې پاتې شي. زما هيله دا ده چه اناګانې له خوبه راپاخوم تر څو بيا يې په خوب وبسم. ته لږزيرې خپلې عضلې چېرې او خرخرکوي؟ جگ شه! جگ شه! د خرخر پر ځای به ما سره خبرې وکړې. خدای نه پېژندونکی زردشت تا لولي؛

زه زردشت د ژوندون مدافع، د رنځېدو مدافع او د حلقې مدافع اې زما دوزخي انده تا احضاروم! اې خوبنۍ، رانيردې کيږې! زه دې د پښو غږ اوړم، زما عمق خبرې کوي. تر ټولو ژور عمقونه مې د روښنایۍ په طرف ګرځولي دي.

اې خوشحالی! نيردې راشه! او لاس د ما ته راکړه هو، لرې شه! هو څومره کرکجنه يې. اخ افسوس زما پر حال!

۲

زردشت چه څنگه دا خبرې وکړې لکه مړی په ځمکه د ډېر وخت لپاره مړ او بې حرکته جسد پشان پاتې شو. په هوش چه راغی رنگ يې الوتی وو لږزېدا په سجده پاتې شو او د ډېر وخت لپاره يې نه څښاک او نه هم خوراک وکړ. اووه ورځې پداسې حال وو او حیوانات يې شپه ورځ ورسره نيردې پاتې وو. اما عقاب يې د مړۍ لپاره کله کله الوتنه کوله، هر څه يې چه راوړل د زردشت په کټ يې اېښودل تر هغې چه زردشت په انگورو، سرو مینو، توتو رنگارنگ سبزیجاتو او مېووکې پټ شو. په پښوکې يې دوه وري وو چه عقاب ډېر په سختۍ له شپنو څخه ښکارکړي وو.

له اوو ورځو وروسته زردشت بيا په کټ کې کښېناست او سره منډه يې په لاس کې واخيسته بوی يې کړه او د هغې بوی يې خوبښ شو. هغه وخت يې حیواناتو مناسب وګڼله چه خبرې ورسره وکړي او داسې يې وويل: "اې زردشته! اووه ورځې کيږي چه پدې ډول درانه خوب ويده يې. آیا نه غواړې بيا پخپلو پښو ودريرې؟ خپله سومڅه پرېږده! نړۍ لکه د بڼ ستا په انتظار کې ده. باد، معطر او خوندور باد تا لټوي او ټولې ويالې داسې دي لکه ستا په لټه کې چه منډې وهي.

پدې اووه ورځوکې دي کوم څيزونه چه يواځې پرېښي ټول تا غواړي. له خپلې سومڅې رابېرون شه! ټول

حاضر دي چه ستا طيب واوسي. آيا نوې پوهه، تريخ او غمجن علم پر تا ظاهر شويدي؟ ته هم لکه خميره اوږه اوږد پروت يې پداسې حال کې چه روح د له ټولو اړخونو څخه له خپلې محاصرې تنگ شويدي."

زردشت ځواب ورکړ: "اې زما حيواناتو خبرې وکړئ او ما ته اجازه راکړئ چه غور شم! ستاسو خبرې ما تازه کوي او چيرته چه بنډار وي زما په نظر لکه بڼ داسې وي او ښکاريزي. څومره ښه! خبرې او نغمې شتون لري. آيا نغمې او خبرې د رنگين کمان او ظاهري پلونو په اندازه د شيانو په منځ کې تر ابده يو له بله جلا دي، ندي؟

هر روح بېل جهان دی، د هر روح لپاره نور روحونه د نورو جهانونو پشان دي.

زما لپاره څنگه ممکن دي چه کوم شی د له ما بهر موجود وي؟ له ما بهر کوم څه شتون نلري! اما کله چه موسيقي ته غور کيږم دا مې هېرېږي. هېرول څومره ښه دي!

آيا صرف د بشري روح د تازه کولو لپاره څيزونو ته مختلف نومونه او نغمې ندي ورکړل شي؟ ژبه خور لېونتوب دی او د هغې په وسيله بشر د ټولو څيزونو په منځ کې پېږي. ټول موزون دروغ او خبرې څومره خواږه په زړه پورې دي! د اصواتو په وسيله زمور مينه د بودی ټال پر روښانه رنگونو رقصيږي."

دې وخت کې حيواناتو وويل: "اې زردشته، هغه کسان چه زمور پشان فکرکوي پخپله شيان ورته گډېږي! ټول څيزونه راځي يو د بل لاسونه يې نيولي او خنديږي، تېښته کوي او بيا راځي. ټول څيزونه ځي او بېرته راځي او تل د ابد څرخ په گرځېدو کې دی. ټول شيان مړه کيږي بېرته راځي، د وجود دوره تل تکرارېږي. ټول څيزونه ماتېږي او بېرته سره يو ځای کېږي، همدا خپله د وجود بنسټ جوړوي. ټول څيزونه له يو بله بېلېږي او بېرته يو بل ته رسېږي. د وجود حلقه تل د ځان په وړاندې وفاداره پاتې کېږي. په هره شېبه کې (کېدل) پېلېږي او په هر (دې ځای کې) د (هغې ځای) غونډوسکې څرخيږي. مرکز په ټولو ځايونو او د ابدیت په لاره کې يو په بل کې پېچلی دی."

زردشت ځواب ورکړ: "اې نغمه غبروونکو او ټوکيانو" او بيا يې په خدا سره زياته کړه: "څومره ښه کوم څه چه بايد په اووه ورځوکې ترسره شي تاسو پېژندلي دي. دا حيوان څرنگه زما غاړې ته راغی تر څو ما زندی او خفه کړي؟ اما ما يې سره وژولو او لېږې مې وارتيگ!

تاسو همدا اوس له همدې څخه يوه بې سوره او تاله سندرې جوړه کړېده؟ اما زه او سه هم له خولې لگولو او د دې حيوان د سر پر غوڅاوي خفه يم او اوس هم د خپل ځان بښنې نجات ته بېمار يم همدلته ځملم. آيا تاسو دې ټولو ته کتلي دي؟ اې زما حيواناتو حتی تاسو هم بې رحمه شوي ياست؟ آيا تاسو مايل ياست زما ستر مصيبت ته د بشر پشان نظر واچوئ؟ ځکه بشر تر ټولو حيواناتو بې رحمه دی. تر دې دمه بشر تر

ټولو غوره نېکبختي په غمجنو صحنو، غوايه لوبو او صليب کښلوکې موندلې ده. کله يې ځانته دوزخ نه وای جوړکړی همدا دوزخ به د بشر لپاره د ځمکې د مخ جنت گرځېدلی وای.

کله چه سترکس فريادکوي کوچینی سړی په سرعت سره د هغه طرف ته ورځي او د حسرت له امله يې ژبه په خوله کې وهي. اما نوموړی خپل دې حرکت ته د ترحم نوم ورکوي. کوچینی سړی په ځانگړي ډول سره شاعر، څومره په لېوالتيا دکلمو په وسيله ژوند متهموي! هغه ته غورکپړی اما څېر شئ تر څو پدې اتهام کې د نوموړي د لذت غېر واورئ! د ژوندون متهم کوونکو لپاره ژوند په يوه سترگه وهلو فائق کپړي. ژوندون په بې شرمۍ وايي: "ته له ما سره مينه لرې؟ لږ صبر وکړه! فعلا له تا سره د اوسېدو وخت نلرم."

انسانان د ځان په وړاندې تر ټولو بې رحمه حيوانات دي او ټولو هغو اتهاماتو او شکايتونو ته دقت وکړئ چه (گناهنگاران)، (په دار څړېدونکي) او (توبه کوونکي) کوي تر څو د شهوت غېر پکې واورئ! آيا زه پخپله غواړم چه پدې ډول د بشر متهم کوونکی واوسم؟ افسوس اې زما حيواناتو! تر دې دمه مې يواځې دا زده کړي چه د بشر تر ټولو بد څيزونه په هغه کې د ډېرو غوره څيزونو لپاره لازمي دي. اوکوم څه چه پکې تر ټولو بد دي د هغه بهترين قوت دی او له تيرې کلکولای يې د ډېرو غوره څيزونه لپاره خلق کړی دی. بشر بايد غوره او شرير شي.

زه په صليب نه يم کښل شوی تر څو پوه شم چه بشر شرير دی. اما داسې نعره مې کړي چه تر اوسه هېچا نده کړې: "افسوس، تر ټولو شرير اعمال يې ډېر جزوي او حقير دي! افسوس تر ټولو غوره اعمال يې هم ډېر جزوي او ناڅيزه دي!"

څه چه زما غاړې ته راغلل او نيردې وو خفه مې کړي، د بشر په وړاندې ستره کرکه وه. همدارنگه فالگير چه وېل ټول څيزونه يو شی دي هېڅ ارزښت نه لري او پوهه د بشر د خفه کېدو او وېجاړېدو سبب کپړي هم وه. د اورد گهيځ انسانه ته چه ترې سترې او بېزار يې هغه کوچینی سړی به بيا راشي. زما غمگينۍ پدې ډول اورد اسوبلی وکړ او پښې يې ټولې کړې خو خوب پرې غلبه ونکړه.

زما په نظر کې ځمکه د قبر پشان ده اوکوم څه چه ژوندي دي دگرد وهلي غبار په بڼه لکه د پخواني مړي وراسته او خراب هلوکي داسې راته ښکاره شول. زما آه د انسانانو د هديرو په سرکښناست او د جگېدو جرأت يې نه درلود. زما آه او پوښتنې کولو د څنگښو پشان غېر وکړ او شپه ورځ يې د دمې ايسارېدو احساس وکړی او شکايت يې پيل کړ:

"افسوس، بشر تر ابده بېرته راگرځي! حقير او کوچینی سړی تر ابده بيا بيا گرځي!"

يو ځل مې په يوه پېښه کې ستر او پست خلک ټول لوخ وليدل او له حده زيات يو بل ته ورته راته ښکاره شول. تر اوسه ستر خلک هم د عادي انسانانو سره ورته دي. له ټولو ستر خلک تر اوسه ډېر کوچيني دي او

همدا له بشر څخه زما دکرکې سبب شوي. حتی د ډېرو پستو انواعو تل راگرځېدنه له ټولو موجوداتو څخه زما دکرکې باعث شوه.

"افسوس، څومره کرکجنه ده!" زردشت داسې وویل، اسوبلی یې وکړ او لږزېدا ځکه نوموړی د خپلې ناروغۍ په یادکې ولوېد او حیوانات یې خوښ نه وو چه نوموړی د خبرو په ادامې سره ورنځوي. حیواناتو یې زردشت ته ځواب ورکړ: "اې مخ په روغېدو ناروغه لدې ډېرې خبرې مه کوه! په بدل کې یې هغه ځای ته لاړ شه چه نړۍ لکه د بڼې پشان ستا د ورتگ انتظارکوي! د سروگلونو، زنبورانو، رمو او کوترو په طرف لاړ شه! په ځانگړي ډول په بېره د غزل بوله مرغانو خوا ته لاړ شه کېدی شي نغمې ویل ترې زده کړې!" ځکه د شفا شوي ناروغ لپاره سرود ویل ډېره گټه لري. روغ سړی خبرې کولی شي اما کله چه سالم سړی د سندرو ویلو شوق پیدا کړي بې له هغو سندرو چه ناروغ ښه کوي نورې وايي.

زردشت یې حیواناتو ته وخنډل او وویل: "اې ټوکيانو او نغمه بولو چوپ شئ! هغه تسلا چه دې اوو ورځو کې مې ځانته برابره کړې وه ترې خبر یاست! دا تسلی چه باید بیا سندري ووايم د ځان او خپل روغوالي لپاره مې برابره کړېده. آیا تاسو به فوراً لدې څخه هم نغمه جوړه کړئ؟"

حیواناتو یې یو ځل بیا وویل: "لدې زیاتې خبرې مه کوه! شفا موندونکيه لدې به غوره وي ځانته له سره بل نوی چنگک جوړ کړې! ځکه اې زردشته! ستا د نوو نغمو لپاره نوو چنگکو ته اړتیا ده نغمې ووايه او په جوش راشه خپل روح ته د نوو سندرو په وسیله روغتیا ورکړه تر څو خپل هغه برخلیک وزغمې چه تر دې دمه د هېڅ انسان نه وو!"

اې زردشته! ځکه ستا حیوانات ښه پوهیږي، ته څه شی یې او څه باید شې! وگوره د همېشني راگرځېدنې تعلیم ورکونکی یې! اوس ستا برخلیک دا ډول دی. په اوس وخت کې چه ته لومړنی کس یې دا شریعت تدریسوي څنگه ممکنه ده چه دا ستر برخلیک د تر ټولو ستره ناروغي او خطر ونه اوسي؟ وگوره! مونږ پوهیږو چه ته څه تعلیم ورکوي؟ ته وايي: "ټول څیزونه تر ابدې بېرته راگرځي او مونږ هم ورسره راځو. تر دې دمه بې انتها دلته وو او ټول څیزونه هم له مونږ سره وو."

ته تعلیم ورکوي چه یو د سترېدو کال شته او د ستروکلونو په منځ کې یوه هیولا ده. هغه باید لکه رېگین ساعت مکرر ډوب شي تر څو بیا بیا رېگونه له پورته ښکته توی شي او خالي شي. پدې اساس دا کلونو په ټولو سترو او کوچینو څیزونو کې یو بل ته ورته دي. همغه شان لکه مونږ چه د لویۍ په هرکال کې په جزوي اوکلي ډول ځانته ورته یو. اې زردتسه! که چېرې اړینه وي ته مږ شې مور پوهیږو چه ځانته به مږکړې اما حیوانات دې نه غواړي ته مږ شې!

ای صبور او بی لړزې کسه پداسې حال کې چه راحت او آرام نفس وکارې او له زړه څخه د سنگین بار او عقده اخیستل کېږي و به وایي: "همدا اوس زه مرکېم، غایبېم او لږې شېبې وروسته هېڅ کېم، روح هم د جسدونو پشان فاني دی. اما د علت په گنډه کې بیا تکرارېم او ما به بیا له سره پیدا کړی. زه د همېشني راتگ له علتونو څخه یو یم.

زه دې لمر، دې ځمکې، دې عقاب او دې مار ته بېرته راځم. دې ته ورته یا غوره ژوندون ته نه راگرځم بلکه همدې ژوند ته چه په جزیاتو او کلیاتو کې له فعلي ژوند سره هېڅ توپیر نلري راگرځم تر څو یو ځل بیا همېشني بېرته راگرځېدنه ټولو ته تدریس کړم. تر څو یو ځل بیا د سترې غرمې او بشر په هکله خبرې وکړم او یو ځل بیا (ستر سړی) انسانانو ته اعلام کړم.

ما مې خپلې خبرې کېږدي او د خپلو خبرو له امله کوچینی شوی یم. زما همېشني برخلیک داسې حکم کوي چه باید د قاصد پشان پناه شم. اوس هغه ساعت رارسېدلی دی څوک چه نزول کوی باید ځانته رحمت او برکت ورکړي. د زردشت نزول پدې ډول پای مومي او مني یې.

حیواناتو چه څنگه دا خبرې وکړې چوپتیا یې غوره کړه. منتظر وو چه زردشت به څه ووايي اما زردشت خبر نه وو چه دوی سکوت اختیار کړی دی او په پټو سترگو د هغه کس پشان بې حرکت پاتې وو چه ویده وي اما ویده نه وو ځکه له خپل روح سره یې بڼه اړکولو. مار او عقاب یې چه نوموړی داسې چوپ ولید نو دا چوپتیا یې غوره وگڼه او یواځې یې پرېښود.

ستره لېوالتیا:

ای روحه تا ته مې در زده کړي چه ووايي: "نن، یو ځل او مودې مخکې" دلته، هلته او هغې طرف کې خپلې سندرې ته وگڼېږه. ای روحه! ما تا ته له ټولو تیارو کنجونو څخه نجات درکړی دی او له گرد، غبار، غڼو، تیارو او رڼاوو څخه مې پاک کړی یې!

ای روحه! له تا څخه مې شرمېدوونکې، د خجالت وړ سپکې او بې ارزښته تقواگانې لېرې کېږدي او ته مې قانع کړی یې چه لوڅ لغړ د لمر سترگې په مقابل کې ودرېږي. د هغې توپان په وسیله چه عقل نوم لري ستا د مست سمندر په سطحه تللی یم او ټولې ورېځې مې ترې ایسته کړيدي. حتی هغه روح چه گناه نوم لري له منځه مې وړی دی.

ای روحه تا ته مې حق درکړی چه لکه توپان (نه) او لکه صاف روښانه آسمان (هو) ووايي! اوس ته له نوره آرام ولاړ یې او د پوچو خبرو پشان د توپان له منځه تېرېږي. ای روحه تا ته مې په نه پیدا شوو او پیدا شوو څیزونو بیا بیا آزادي درکړې او څوک شته چه ستا پشان د رارسېدونکو څیزونو په خوند پوه شي؟

ای روحه تا ته مې ستره کرکه او مینه درزده کړيدي، هر خومره چه ډېره مینه ولرې هغومره ډېر د کرکې لاندې راځي.

زما روحه تا ته مې درزده کړي چه څرنګه نور قانع کړې او همدا اوس ته کولی شې ټول عناصر لکه لمر چه سمندر خپلو ارتفاعاتو ته کشوي داسې د ځان په طرف جذب کړې. ای روحه! له تا څخه مې هر ډول اطاعت کول، په ګوندو کېدل، تکریمول او تعظیمول ایسته کړيدي او تا ته مې د "احتیاج خم کوونکی او تقدیر" لقب درکړی دی.

روحه! تا ته مې نوي لقبونه او رنگارنگ نوې لوبې درکړې. تا ته مې د (تقدیر)، (د مدارونو مدار)، او (نیلګونې ګنډې) لقبونه درکړيدي. ای روحه ستا د فرمان په روایت مې ټول عقل څښاک ته ورکړی دی. هو، د عقل ټول تازه او بې اندازې زاړه او قوي شرابونه مې ستا څښاک ته درکړيدي. زه هر لمر، هره شپه، هره چوپتیا او هره لېوالتیا ستا په مخ اچوم او هغه وخت د سیل چه د انګور ونې پشان په نمو پیل وکړې.

ای روحه له حده زیات غني شوی یې او د هغه انګور تاک پشان ښکارې چه د رحمت او سعادت له امله یې لویې او ښکلې انګور دانې د چاودېدو په حال کې وي. په همدې رحمت او برکت کې انتظارکوي او له انتظاره د خجل یې.

هېڅ ځای داسې مینه ناک روح، د غیر نیونې لپاره آماده او د ټولو څیزونو احاطه کوونکی روح نه پیدا کړي! په کوم ځای کې راتلونکې او پخوا ستا په منځ کې یو بل ته نیردې شي؟ ای روحه! ما تا ته هر څه درکړيدي او لاسونه مې تا ته د ورکړې له امله بېخي خالي شويدي! اوس ته له تشویش څخه ډک په ښځینه موسکا راته وايي: "په مونږ دوه نفرو کې کوم یو باید له بل څخه مننه وکړي؟"

ایا ورکوونکی له اخیستونکي د دې لپاره مننه ونکړي چه اخیستونکی دی؟ آیا ورکونه خپله یو احتیاج ندی؟ آیا اخیستنه ترحم ندی؟ ای روحه زه ستا د تشویش ډکې خندا په معنی پوهیږم، ستا بېحده زیاتوالي همدا اوس خپل لېوال لاسونه د بهر په طرف اورده کړي دي. ستا کثرت د مستو سمندرونو په طرف نظر اچوي، پلټنه کوي او انتظار باسي. له حده زیاته میل د آسمان له خټه په خندانو سترګو ځلیري.

ای روحه واقعا داسې څوک به وي چه ستا خندا وويني او ونه ژاړي؟ حتی پرښتې هم ستا د مهربانۍ څخه ډکې موسکا (چه نه ژاړې او نه چیغې کوي) له امله په ژړا کپړي. ستا پدې ټوله خندا روح د ژړا لېوال دی او لږزانده خوله د ډکې ژړا ته هیله منده ده.

ته خپل ځانته داسې وايي: "ایا هر ژړا د شکوې ډول ندی؟ او هر شکوه د اتهام ډول ندی؟" لدې امله ای روحه ته غوره ګڼې چه خندا وکړې تر څو ټول غمونه له ځانه بهرکړې او ټول غم چه د کثرت له امله د ځان کې لرې د اوسنکو په ډول له ځانه ایسته کړې، خپله لېوالتیا انګور ټولونکو او انګور ټولونکي چاقو ته

وښايې. اما اې روحه! که چېرې نه غواړې خپل ارغواني تشویش د اوبښکې په بڼه بیرون وغورځوي حد اقل باید سندرې ووايي.

وگوره زه خپله موسکا کوم او همدا موسکا تا ته وایي: "ته باید په لوړ غیر نغمې ووايي تر څو ټول سمندرونه د لېوالتیا ته آرام شي، تر څو د آرامو او لېواله سمندرونو په مخ د معجزې په نوم زرین بادوانونه ونه ښورېږي. پداسې حال کې چه ټول نېک، بد، عجیب څیزونه، دکوچینیو او لویو حیواناتو ډېرئ او هغه څه چه د اعجاز ډوله تېزو پښو درلودونکي دي کولی شي دکورونو پر بې نشو لارو منډې وکړي او په نیردې چاپېرکې یې ښکته پورته شي. ځان (زرینې معجزې) نومي بادوان ته چه د ازادې ارادې دکښتې څښتن ده رسوي اما نوموړی هغه انگور ټولوونکی دی چه الماسي انگور ټولوونکی چاقو ورته انتظارکوي.

اې روحه پوه شه! نوموړی یعنی هغه بې نومه کس چه نغمې ورته د لومړي ځل لپاره اسم پیدا کوي او ستا لوی ناجي دی. او واقعا همدا اوس ستا نفس له راتلونکو ترانو څخه معطر شويدي. همدا شپه ته ځلیرې او خوب وینې، همدا اوس ته د ټولو ځاگانو له عماقو څخه په تسلي څښاک کوې او همدا وخت ستا تشویش راتلونکې سندرې په نېکبختۍ او خوښۍ کې آراموي.

اې روحه همدا شپه ما ټول څیزونه حتی اخري دارايي هم تا ته درکېده او لاسونه مې تا د درکې له امله بشپړ خالي شويدي! کله مې چه له تا تقاضا وکړه سندر ووايي دا مې اخري ډالی وه چه درته تقدیم مې کړه. ما له تا وغوښتل چه سندر ووايي، ووايه! چه په مور دواړو کې څوک باید له بل څخه مننه وکړي؟ اما اې زما روحه غوره به وي چه ما ته سندر ووايي، نغمه ووايي او پرېردي تر څو زه له تا څخه مننه وکړم!

دگڼا دوهم غږ:

۱

اې ژونده اوس اوس مې ستا سترگو ته په څیرکتل، په سترگوکې د چه لکه شپه داسې تیاره وه زرينه ځلا مې وليده او زړه مې د خوشحالی له امله د حرکت څخه پاتې شو. ما زرينې کښتۍ وليدې چه لکه په شپه داسې تيارو اوبوکې روانې وې او دا کښتۍ په اوبوکې ښکته پورته تلې او بيا بيا ځلېدلې. ستا نظر خندان، تپوس کوونکی، اوبه کېدونکی او گڼېدونکی دی. په عين وخت کې پداسې حال زما پښو ته نظرکوي چه دگڼېدو سختې شيدا او ارمانجنې دي. اما تا بيا د ساز قاشوقې په خپلو ظريفو لاسونوکې په حرکت راوړې دي او همدا شپه زما پښې چه دگڼا لېونۍ دي په حرکت راغلې دي. د پښو تلې مې مخ پورته مایلې شوېدي او پنځو مې غور نیولی دی تر څو تا درک کړي ځکه د رقااص غورونه د پښو په گوتوکې قرار

لري، مگر داسې نده؟ زه ستا په خوا وگرځېدم خو ته له ما وتښتېدې او د تښتې لا مېوزنې کڅورې د لکه ژبې زما په طرف ټکان خوړ.

زه له تا او مارانو څخه د لېرې والوتم او ته پداسې حال کې چه سترگې د له ناهیلۍ ډکې وي زما طرف ته دې کتل. ستا د سترگو له کنجو څخه کتل ما ته کاره مسیرونه را زده کوي او پدې کړو مسیرونو کې زما پښې فرېب زده کوي. تر څو پورې چه راته نیردې یې درنه وېرېم اما څنگه چه لېرې شې مینه درسره لرم.

ستا فرار ما جذبوي او په تا پسې کېدل مې منجمد او یخ کوي. زه رنځیرم اما څه رنځ دی چه د هیلو په کمال سره یې ستا په لاره کې تحمل نه کړم؟ اې کوډگره، فرېبگره، لټونکیه او پیدا کوونکیه څوک دی چه له تا سره میرځمن ندی؟ اې معصوم او بې صبره کنانهنگاره چه د ماشوم پشان سترگې لري! څوک له تا سره مینه نلري؟

اې بد تمرینه او بې شرمې نجلۍ ته اوس ما وژنې؟ اې فراري، خوړې او حق ناپېژاندې ښځې همدا شېبه بیا چېرې رانه تښتې؟ زه تا پسې گډېرېم او تر ټولو ډېر جزوي حرکتونه د تقلیدوم. همدا اوس چېرې تللې یې؟ لاس دې که چېرې حتی یوه کوچینۍ گوته هم وي ما ته یې راکړه!

دلته غارونه او کوچیني ځنگلونه زښته ډېر دي. مونږ به خپله لاره ورکه کړو پاتې شه! ارامه اوسه! نه وینې کونگان او آسمان ځکالي څرنګه پر پرکوي؟ اې کونګ او آسمان ځکاليه! آیا ما ته فرېب نه راکوي؟ مونږ چېرته یو؟ تا دا زګېروي او عوعوکول له سپیانو زده کړیدی؟

ته خپل سپین غاښونه په جذبه راته راښايې او شریرې سترگې دې د پېچلو وزرونو له منځه راته راګوري! دا د ونو د کوندو او تیرو په مخ رقص دی، زه ښکاري یم آیا غواړې زما سپی یا هوسی واوسې؟ همدا اوس ته زما په څنگ کې یې! اې تیز شیطانه څومره په سرعت سره د ځان ما ته رارسولی دی! اوس جګ شه او لېرې لاړ شه! افسوس زه د الوتو په حال کې ولوبدم!

اخ اې لېونیه وګوره زه څرنګه لوېدلې یم او په زاریو ښښه غواړم! کاشکي کولای مې شوی لدې څخه په غوره مطلوبه لار کې له تا سره لاړ شم! مثلاً د مینې په لار د آرامو او ګلونو ډکو بوتو په منځ کې او یا د سمندرګي په څنډو، پداسې ځای کې چه طلايي ماهیان ګډېرې او لامبوکوي.

آیا همدا شېبه سترې شوی یې؟ په هغه لېرې ځایونو کې مېرې او سور غروب راپیدا شوی آیا لذت نلري چه شپون شپیلۍ وهي او سړی په خوب لاړ شي؟

آیا ته دومره سترې شوی یې؟ که چېرې د لاس لږ ټیټ ونیسې زه به د هغې ځای ته بوزم او که چېرې تری وې د تندې رفع کولو لپاره به دې کوم څیز راوړم، منتها ستا خوله یې د پیدا کولو لپاره مایله نده. لدې لعنتي مار څخه امان چه په تیزی کلچه وهي او افسو لدې زشت فرار څخه!

همدا اوس چپرې تللی یې؟ تر اوسه مې په غومبورو سرې لکې او سوزنده تناکې چه لاس د جوړې کرېدي احساسوم. نور لدې څخه تنگ شوی يم چه ستا چوپان اوسم! اې ابلیسه تر دې دمه مې په څلونو تا ته نغمې ویلې دي اوس ته باید ما ته وژاړې! زما د متروکې مقام ته کېدی شي وژاړې او یا کېدی شي وگډېږې. آیا فکرکوې چه ما مې متروکه هېره کړېده؟ نه هېڅکله!

۲

هغه وخت چه ژوندانه پخپلو ظریفو غوړونو لاس اېښي وو ما ته یې داسې ځواب راکړ: "اې زردشته خپله متروکه په دومره ډاروونکي غیر مه راوله! ځکه ته خپله پوهیږې چه غالمغال فکر وژني او همدا اوس زه ډېر ظریف افکار پخپله خاطره کې لرم.

مور دوه نفره داسې کسان یو چه هېڅکله بد او ښه نه کوو. یواځې مونږ دوه کسان یو چه ښېرازه شنه او پاکه جزیره کې مو نېکي او بدې موندلې، نو پدې اساس باید یو له بل سره واوسو. صحیح ده مونږ له یو بل سره بشپړه مینه نلرو اما آیا اړینه ده څوک چه یو بل سره بشپړه مینه نلري باید شخړه وکړي؟ ته پخپله پوهیږې چه زه له تا سره فوق العاده علاقه لرم او علت یې همدا دی چه ستا له عقل سره کینه کوم. لدې سپک مغزې ښځې او لدې عقله امان! که کومه ورځ د عقل تا ترک کړي هغه وخت به زما مینه هم په سرعت له تا څخه وڅېږي."

دې وخت کې ژوندون خپل چاپېر ته دقیق وکتل او وروسته یې ورو ووبل: "اې زردشته ته زما په وړاندې بشپړ وفادار نه یې. په هغه اندازه چه وایې له ما سره مینه نلري. زه پوهیږم چه څومره زړ به ما پریږدي. یو زوړ، سنگین او غالمغالي ساعت دی چه غږ یې په شپه کې حتی ستا سومځې ته هم رسېږي. کله چه اورې هغه ساعت نیمه شپه اعلانوي ته بیا هم ورته ته د یوې او دوولسو بجو په منځ کې فکرکوې."

ما په سستی ځواب ورکړ: "هو، همداسې ده! اما ته همدارنگه پوهیږې چه..." او بیا مې یې د وړانې وېجاړې او احمقانه کڅوړې له منځه په غور کې ووبل.

او هغو ووبل: "اې زردشته ته په هغو څیزونو پوهیږې چه نور هېڅوک پرې نه پوهیږي." مونږ یو بل ته وکتل او د هغه شنه چمن په مخ مو وژړل چه یخې شپې په هغه کې ځان نغښتی وو. هغه وخت مې ناڅاپه ژوندون له ټول عقل او پوهې څخه گران قېمتي او ارزښتناک شو.

زردشت داسې ووبل

۳

يو!
اې انسانه پاملرنه وکړه!
دوه!
چه ژوره نيمه شپه څه وايي!
دری!
"زه ويده يم! زه ويده يم!"
څلور!
زه له عميق خوبه وينس شوم!
پنځه!
نړۍ عميقه ده
شپږ!
او له هغو هم عميقه ده چه يوه ورځ مې يې فکر کاوه!
اووه!
غم يې هم عميق دی
آته!
او خوښي يې له غمه عميقه ده
نهه!
غم وايي: "لدي ځايه لاړ شه او نابود شه!"
لس!
اما خوښي ابدیت پلتي.
يوولس!
عميق او بې پايه ابدیت
دوولس

اووه ګوتې (يا د هو او آمین سندر):

واقعا که چېرې زه فالګیر وای، د غیب وینې له روحه ډک، هغه روح چه د دوه تپو په منځ کې د راتلونکي او پخواني سمندر په سر سنگین روان وي، هغه روح چه د مرطوبو او خفه کونکو دښتو دښمن وي او هغه چه بېزار او زړه تنګی دی، نه ژوندکولی او نه مرکېدلی شي. داسې روح چه حاضر دی ومني برق يې تياره سينه

رنا کړې او له هغه نجات موندونکي نور څخه ډک وي چه له (هو وايه) او (خندانه) برقونو څخه ډک وي. (آفرين د هغه چا په حال چه دا رنگه ډک وي! او ريښتيا هغه کس چه غواړي بلاخره يوه ورځ راتلونکې روښانه کړي بايد همداسې د توپاني ورپېڅې پشان د ډېر وخت لپاره په غرونو سيوري وکړي.)
اخ! ما ولې ابدیت او د واده تر ټولو عالي گوتی یعنی د همېشني راگرځېدنې حلقه په لېوالتيا نه غوښته؟
تر دې دمه داسې ښځه نده پيدا شوې چه خوبه مې شي او د اولاد څښتن ترې شم. مگر دا ښځه چه مينه ورسره لرم، اې ابدیته زه له تا سره مينه لرم!

اې ابدیته ځکه زه مينه درسه لرم

۲

که زما غوصې تر دې دمه هديرې رالوڅې کړې، آثار يې له منځه وړي او پخواني زاړه جدولونه يې ټوټې ټوټې کړي او تلو ته غورځولي وي، که استهزا مې تر اوسه ورستې او ځک وهلې خبرې د باد په لاس ورکړې وي، که چېرې زه لکه جارو د صليب په غڼو نازل شوی او لکه غوصه ناک باد په زړو او نمناکو جسدونه لگېدلی وای، که چېرې زه د پخوانيو خدايانو په مزار ناست او جشن مې نيولی وای، که چېرې مې نړۍ رحمت کړې وای او د هغې په وسيله مې ټول آثار او د بدانو پخواني عمارات د علاقې وړگرځولي وای، (حتی د خدايانو په کلیساوو او هديرو کله چه د آسمانو پاچه سترگه له وېجاړو سقفونو څخه داخل ته ځليږي مينه ورسره لرم؛ ډېر مې خوښيږي چه لکه شنه وابنه او سره شقایق دکلیساوو پر خرابوکښېم.)
اخ، ما ولې له ابدیت او د واده له عالي گوتیې د همېشني راگرځېدنې حلقه په لېوالتيا نه غوښته؟
تر اوسه مې داسې ښځه نده پيدا کړې چه خوبه شوی د وم اولاد ترې ولرم، ځکه اې ابدیته زه له تا سره مينه لرم!

ځکه اې ابدیته زه له تا سره مينه لرم

۳

که چېرې يوه ورځ له خلاقه نفسونو يو نفس او آسماني نیاز چه حتی اتفاق هم د ستورو په رقص راولي په ما لگېدلی وای، که چېرې يوه ورځ د تندر خلاقه خدا په ټول درز او غرور سره پيوسته مطيعانه ترسره شوې وای خندل مې، که چېرې مې يوه ورځ له خدايانو سره د رباني مېز په مخ پداسې ډول فال اچولی چه ټوله ځمکه ولرزيږي، څيرې شي او د اور رودونه ترې حاري شي، (ځکه ځمکه د خدايانو د لوبو مېز دی چه د خدايان په نوو خلاقه کلمو او فال اچونې سره په لړزه پرې راځي.)
اخ، ما ولې له ابدیت او د واده له عالي گوتیې د همېشني راگرځېدنې حلقه په لېوالتيا نه غوښته؟

تر اوسه مې داسې بڼه نده پیدا کړې چه خوښ شوی د وم اولاد ترې ولرم، ځکه ای ابدیته زه له تا سره مینه لرم!

ځکه ای ابدیته زه له تا سره مینه لرم

۴

که چېرې مې له هغو معطر او کف وهلي جام خخه خښاک کړی وای چه ټولو خیزونه پکې مخلوط دي. که چېرې مې لاسونو تر ټولو لرې فاصلې نیردې کولی، اور مې په روح او خوښي مې په رنځ او تر ټولو شریر مې تر ټولو مهربانه کې اچولی شوی.

که چېرې زه د نجاتي مالګې هغه دانه وای چه ټول خیزونه د دیګ په داخل کې مخلوطوي (ځکه داسې مالګه شته چه نېکي له بدی سره ګډوي، او حتی تر ټولو شریر او بد خیزونه، د جام د ډکولو او په ځګ راوړلو لپاره غوره دوا ده.)

اخ، ما ولې له ابدیت او د واده له عالي ګوتیې د همپښنې راګرځېدنې حلقه په لېوالتیا نه غوښته؟ تر اوسه مې داسې بڼه نده پیدا کړې چه خوښ شوی د وم اولاد ترې ولرم، ځکه ای ابدیته زه له تا سره مینه لرم!

ځکه ای ابدیته زه له تا سره مینه لرم

۵

که چېرې زه د سمندر او هر څه چه سمندر ته ورته دي لېوال وای، کله چه هغه غوصه کېدای او ما ته یې بې احترامې کولای نور به یې هم پر وړاندې لېوال کېدلای، که چېرې د پلټنې هغه میل په ما کې وای چه بادوانونه د نه کشف شوې ځمکې په لور کشوي. که چېرې مې میل د یو سمندر ګرځېدونکي د میل پشان وای، که چېرې مې خوښی یو ورځ لور فریاد کولی چه: "ساحل محوه شوی دی!" اوس اخري قید او بند له ما لېرې شوی دی او ګرد چاپېره مې بې سرحد سمندر مستی کوي او لکه غر لوړیږي او په هغو لېرې ځایونو کې وخت او مکان ځلیري، ای زما زړه جګ شه!

اخ، ما ولې له ابدیت او د واده له عالي ګوتیې د همپښنې راګرځېدنې حلقه په لېوالتیا نه غوښته؟ تر اوسه مې داسې بڼه نده پیدا کړې چه خوښ شوی د وم اولاد ترې ولرم، ځکه ای ابدیته زه له تا سره مینه لرم!

ځکه ای ابدیته زه له تا سره مینه لرم

۶

که چپرې مې زهد رقااص وای په خوشالی سره په دواړو پښو د طلا او زمردو هوا ته الوتلی شوی، کچپرې مې شرارت خندان شرارت وای د سروگلونو په باغچو او بوټوکې یې تل خوشالي او راحتی موندله، (ځکه ټولو شرارتونه په خندا کې مجتمع دي او پدې سربېره په سعادت او خوشالی کې یې ځان تطهیرکړی او بښلی دی.)

اوکه چپرې دا الفبا زما وای، هغه څه چه سنگین وو سپک شوي به وای او د یو رقااص جسم به یې پیدا کړی وای. کوم څه چه روح لري لکه الوتونکی به شوي وای او واقعا دا زما الفبا دي. اخ، ما ولې له ابدیت او د واده له عالي ګوتیې د همپښنۍ راګرځېدنې حلقه په لېوالتیا نه غوښته؟ تر اوسه مې داسې ښځه نده پیدا کړې چه خوښ شوی د وم اولاد ترې ولرم، ځکه اې ابدیته زه له تا سره مینه لرم!

ځکه اې ابدیته زه له تا سره مینه لرم

۷

کچپرې مې په سر آرام آسمانونه جوړولی شوی او د وزرو په وسیله مې د آسمانونو په طرف الوتته کولی شوی، که چپرې د لېرې نور په عمق کې ډوب تللی شوی اوکه چپرې دورینه عقل له آزادۍ څخه سرچینه اخیستلی شوی. (دورین عقل داسې وایي: "وګورئ ښکته پورته په کار ندي! اې نوراني موجوده ځانه بهر، څپ او اطراف ته وارکړه! سندر ووايه او نورې خبرې مه کوه! آيا ټولې کلمې د درنو غوړونو والو ته ندي جوړې شوې؟ آيا ټولوکلمې نور ته دروغ نه وايي؟ ووايه او نورې خبرې مه کوه!")

اخ، ما ولې له ابدیت او د واده له عالي ګوتیې د همپښنۍ راګرځېدنې حلقه په لېوالتیا نه غوښته؟ تر اوسه مې داسې ښځه نده پیدا کړې چه خوښ شوی د وم اولاد ترې ولرم، ځکه اې ابدیته زه له تا سره مینه لرم!

ځکه اې ابدیته زه له تا سره مینه لرم

خلورمه برخه

د نړۍ په کومه برخه د رحم کوونکو له حماقتونو څخه ستر حماقتونه لیدل شويدي؟

او کوم شي د رحم کوونکو له حماقتو نه نړۍ ته ډېره ضرر رسولي دي؟

افسوس په هغو چه مين دي اما پخپل ترحم نشي مسلط کېدلی.

ابليس يو ورځ راته داسې وويل: "حتی خدای هم بې دوزخه ندی. د هغو دوزخ د بشر په وړاندې افراطي

مینه ده."

او نوي مې اورېدلي چه ويل کېږي: "خدای د بشر په وړاندې د ترحم په پایله کې ژوند ته خدای پاماني ويلې

ده."

د شاتو فديده:

او يو ځل بيا عمرونه د زردشت په روح تېر شول مگر نوموړي پاملرنه نه ورته کوله اما وېښتان يې سپين شول. يوه ورځ د خپلې سومخې په مخ کې د چوپتيا په حال کې په تېره ناست وو (همغه شان لکه انسان چه سمندرونو او لرې ځايونو ته په ځيرگوري) په ځير يې کتل. حيوانات يې د نوموړي پر چاپېر په حرکت کې وو او بلاخره ودرېدل داسې يې ووبل:

"اې زردشته کېدی شي پخپلې نېکبختۍ پسې شې؟" او نوموړي ځواب ورکړ: "نېکبختي څه ارزښت لري؟ کلونه کيږي چه د نېکبختۍ له پلټنې مې لاس اخيستی دی زه د خپل کار لپاره هڅې کوم." حیواناتو يې بيا ورته ووبل: "زردشته! ته د هغه کس پشان وايې چه له حده زياته يې له نېکيو څخه گټه ترلاسه کړې وي، آیا ته په يوه کوچني سيندکې نه يې آرام شوی؟"

زردشت ځواب ورکړ: "اې ټوکمارانو څومره ښه، تاسو خپله تشبيه انتخاب کړېده! اما تاسو پوهيږئ چه زما نېکبختي او سعادت سنگينه ده د روانو ابو له څپو سره ورته والی نه لري. دا نېکبختي ما تر فشار لاندي راوړي او دې ته نده حاضره چه ما ترک کړي او له يوې عميقې تلې سره بشپړ شباغت لري."

وروسته يې حيوانات يو ځل بيا متفکرانه گډر چاپېر په حرکت راغلل په مخکې يې ودرېدل او ووبل: "اې زردشته پداسې حال کې چه وېښتان د سپين دي او ورځ په ورځ زېر او پخپړې له همدې امله دي؟ عجيبه ده! ته پخپله تله کې ناست يې."

زردشت په خندا سره ووبل: "اې زما حیواناتو اوس تاسو څه وایاست؟ کله چه ما د عميقې تلې په هکله خبرې وکړې ريښتيا مې کفر ویلی او ټول څيزونه چه پخو مېوو ته رسيدلي دي ما ته يې هم لاس راکړی دی. زما په رگونوکې داسې شات دي چه وينه مې غليظه او روح مې آراموي."

حیواناتو يې ځواب ورکړ: "بايد همداسې واوسي زردشته! اما آیا نن نه غواړې لدې لوړ غره هم لوړ لاړ شې؟ هوا صافه ده او نن کولی شو له نورو وختو نړۍ ښه ووينو."

زردشت ووبل: "هو زما حیواناتو تاسو ښه پندونه وایاست او زما د زړه په خوښه خبرې کوی. همدا نن به زه لدې لوړ غره لوړ لاړ شم اما فکر مو وي د لاسونو په مخ مې بايد، سپين، زېر او زرین شات بايد ښه يخ وي! ځکه زه غواړم د غره په څوکوکې شات فديه کړم."

اما څنگه چه زردشت د غره څوکې ته ورسېد حیواناتو ته يې هدايت ورکړ او منزل ته يې روان کړل. دې وخت کې يې ډېر يواځېتوب احساس کړ او د زړه له تلې يې وخنډل اطراف ته يې وکتل او بيا يې داسې ووبل: "کله چه ما د شاتو له انفاق او فديې څخه خبرې کولې لفظي مکاري مې استعمال کړه او واقعا دا

فريبكاري گټور لېونتوب وو. دلته د غره په څوکه د مزويانو د سومخې له مخې او د مزويانو د حيواناتو په منځ کې له خبرو څخه آزادانه خبرې کولی شم."

ومي وېل فديې؟ اما په کوم جرأت زه خپل عمل ته د فديې او انفاق نوم ورکوم؟ کوم څه چه ما ته راکړل شوي هغه تلف کوم زه د سلو او زرو کارونوکاسب يم. کله مې چه د شاتو تقاضا وکړه، يواځې د داسې وسيلې په لټه کې وم چه خوروالي او سربسوالي ته يې حتي ترش خرسان او موذي غريب الوتونکي هم شونې وختي.

هو د ډېر غوره طعم په لټه کې وم تر څو د بهترينو ښکاريانو او ماهي نيونکيو په غبطه کې قرار ولرم ځکه، که څه هم نړۍ له تيارو او وحشيانو څخه ډک ځنگله ته ورته ده او د خوښۍ ښونکي بڼې پشان د ټولو وحشي ښکاريانو لپاره ده. زما په نظر يو لوی او ژور سمندر ته ورته ده چه د ښکلو ماهيانو او خرچنگانو لرونکی او حتی خدايان هم د ښکار په هوس راولي. نړۍ لدې خاطر د سترو او کوچينو عجايو ډکه ده.

په ځانگړي ډول سره جهان او د خلکو سمندر له عجايو ډک دي او په همدې سمندر کې زه همدا اوس د ماهي نيونې چنگک غورځم او وایم: "اې د خلکو تلې خلاصه اوسه ځلېدونکي کبان او خرچنگونه ما ته راوغورځوه!" زه ډېره غوره مړۍ لرم تر ټول عجيب بشري کب کېدی شي پرې ښکار کړم. خپله ښکېختي او سعادت خپل چاپېر، مشرق، باختر او جنوب ته اچوم. پرېږده چه ډېری بشري کبان زما د ښکېختۍ په چنگک څرېدل او په هغې پسې تلل زده کړي. تر څو زما په غيبو او تېزو چنگکو پسې ناچاره شي او لوړو ارتفاع گانو ته پسې راشي يعني تر ټولو د ښه نقش لرونکي د حيوانات په شريرو ښکاريانو پسې راشي! ځکه زه همدا سې يم او له اوله هغه زده کوونکی او تعليم ورکوونکی يم چه ځانته مې رازده کړي هر څه چه يې هماغه اوسه! او دا هم بې دليله او بې گټې نه وو.

لدې امله کېدی شي خلک اوس هم په ما پسې پورته راشي. ځکه زه اوس هم داسې نښانو ته منتظر يم چه په رارسېدو سره يې زما د نزول وخت معلومېږي او تر هغې وخته به زه د خلکو منځ ته نزول ونکړم. په مسخرانه او عاجزانه حالت د همدې لوړو غرونو په سطحو انتظار کوم، نه بې صبره يم او نه صبور اما هغه چا ته ورته يم چه صبرکول يې اصولا هېرکړي وي تر څو نور ونه رنځېږي ځکه تقدير ما ته بشپړ وخت راکړی دی. آيا هغه زه هېرکړی يم يا که اوس هم د لويې تيرې څپ ته ناست دی او منگس نيسي؟

واقعا زه له خپل ابدې تقدير څخه په بشپړ ډول سره مندوی يم ځکه زه يې نه يم تعقيب کړی او په بېرته کوي مې هم نه. بلکه برعکس ما ته د شوخی او شرارت لپاره کافي وخت راکوي لکه د نن پشان چه د لوړو غرونو په سطحو کې مې دکب نيونې لپاره ځای پيدا کړی دی

آيا تر دې دمه کوم سړي د لوړو غرونو په سرکبان ښکارکړيدي؟ که څه هم ممکن کوم څه چه زه پدې لوړو برخوکې لټوم بې له لېونتوبه بل څه نه وي اما بيا هم دا د لېونتوب کار د غره په لمن کې له انتظارکولو او د غم له امله زېر او ښېرازه کېدو څخه غوره دی. له شوره ډک مست او غوصه ناک توپان له غرنۍ سيمو مستپيري او لکه کم ظرفيته کس د درو په طرف فريادونه کوي چه "واورئ! کنه تاسو به د خدای په متروکه سزايي کړم."

داسې مه اندئ چه زه د دې ډول کسانو په وړاندې غوصه ناکه کينه په زړه کې لرم ځکه دوی ما خندوي او پدې ډول ما ته غوره خدمت کوي! دا ستاسو ژورې تلې چه نن بايد شونډې په غړېدا راولئ او يا يې هم تر ابده بندي وساتي بايد ډېرې بې صبره واوسي. اما زه او تقدير مې نن او هېڅکله خبرې نه کوو، مونږ د خبرو کولو لپاره بشپړ وخت په واک کې لرو ځکه بلاخره مو ورځ رارسېدونکې ده او هغه به هم تېره نشي. دا څښی دي چه کېدی شي راشي او تېر نشي؟ دا زه، يعني د لېرې بشر د حکمرانۍ لپاره د زردشت زرکلن پلان دی.

ما ته څه اهميت لري چه دا لېرې وخت له مونږه څومره واټن لري؟ په هر صورت د هغه لېرېوالي خپله رارسېدنه نه بې اعتباره کوي او زه هم سخت ورته نا قراره يم. هو، زه د ابدي ځمکې اوکلکې تيرې په مخ چه د لوړ او سختو بدوي غرونو په سلسلو قرار لري، چه توپاني بادونه د ابشارو په طرف پکې لگيري او تپوس کوي: "چېرې؟ او له کوم ځايه ترکوم ځايه؟" محکم اوکلک درپرو.

اې زما روغ او روښان شرارته کېدای شي دلته وخاندې! د لوړو غرونو څخه د مسخره شانته او ځلېدونکې خندا زما لور ته راواچوه او پخپله ځلا سره د بشر تر ټولو غوره کب زما په دام کې راکړه! او هغه څه چه په سمندرونوکې زما دي يعني زما واقعي نفس په ټولو څيزونوکې زما لپاره ښکارکړي او زما په لور يې پورته راکش کړه. زه چه د ټولو بې رحمه ښکاريانو څخه ډېر بې رحمه يم د همدې لپاره دلته څو شېبې انتظارکوم. اې زما چگکه را بهر شه! اې زما د رحمت طعمې دلته داخل شه او پدې سمندر کې ښکته لاړ شه! اې زما د زړه شاتو تر ټولو خوره نباتي شيره تقطيرکړه او زما چنگک د ټولو تورو غمونو په خپته کې واچوه! اې زما سترگو وگورئ او څير شئ! زما چاپير سمندرونه څومره ډېر دي او د بشري طالع راتلونکې څومره معدوده ده! زما په سر سور رنگه ارامښت ته وگورئ څومره بې ورېځې سکوت موجود دی."

د زارۍ غږ:

يوه ورځ وروسته زردشت بيا خپلې سومځې ته نيږدې په تېره ناست وو. حيوانات يې بهرنۍ نړۍ ته تللي وو تر څو نوي خوراگونه او تازه شات له ځانه سره خپل منزل ته راوړي ځکه زردشت ټول مخکېني شات په بې

پروایی مصرف کړي وو. په ناسته کې یې د خپل سیوري پر مخ په ځمکه خط کښولو او اندل یې (په ریښتیا د ځان او سیوري په اړه یې فکر نه وو) چه ناڅاپه ووپرېدا او ځان یې خټ ته کش کړ ځکه په څنگ کې یې بل سیوری ولید. له هغه ځایه جگ شو او هیښنده وچ کلک پاتې شو ځکه هغه فالگیر چه زردشت یو ورځ له خپل دسترخوانه ورته خوراک او څښاک ورکړی وو؛ یعنی هماغه د ستړیا او له نړۍ څخه د بېزارۍ تعلیم یې چه ورکولو: "ټول څیزونه یو دي، هېڅ شی ارزښت نلري او نړۍ بې مفهومه ده او علم انسان خواشینی کوي." یې پخپله خواکې ولاړ ولید.

اما پدې وخت کې د فالگیر بڼې بدلون موندلی وو او زردشت چه څنگه ورته وکتل زړه یې بیا سره ولاړ او وډار شو ځکه قیافه یې د راتلونکو پېښو په وړاندوینه کې زښته ډېره وحشي وه. فالگیرکله چه پوه شو د زردشت په روح کې څه تېرېري لاس یې د هغه چا پشان پخپله قیافه راکش کړ چه غواړي له خپل مخه چټلۍ پاکې کړي. زردشت هم داسې وکړل او دواړو د چوپتیا په حالت کې ځانونه راتول او تقویه کړل. داسې ښکارېده چه نور د یو بل پېژندلو ته حاضر دي او یو بل ته یې لاسونه ورکړل.

وروسته زردشته هغه ته وویل: "ښه راغلاست ای د ستړیا او بېزارۍ پیغمبره! بې دلیله نه وو چه یو ځل زما مېلمه او د دسترخوان شریک شوی وي، نن هم د پخوا پشان وڅښه او وخوره او دا چه عمر خوړلی او نېکبخته کس په دسترخوان درسه شریک شوی وښه!"

فالگیر ځواب ورکړ: "یو عمر خوړلی او نېکبخته سړی د وویل؟" او سر یې وخوځاوه وروسته یې زیاته کړه: "ای زردشته، هر څومره چه ممکنه وي پاتې شې یا وغواړې پاتې شې په زیاتره وختونو کې د دې غره پر سره توقف د بې ځایه وو اما نور به ډېر وخت دوام ونکړې او کښتۍ به د په وچه کې پاتې نشي."

زردشت په خندا وپوښتل: "آیا زه به ځان په وچه کې پرېردم؟"

فالگیر ځواب ورکړ: "د ستر احتیاج او غم څپې به په تدریج سره د دې تپې اطراف ته راشي او زر به تا هم له ځایه وکارې له ځانه سره به د یوسي." هغه وخت زردشت متحیر چوپ شو او فالگیر زیاته کړه:

"آیا څه نه اورې؟" بیا زردشت چوپ او غور پاتې شو هغه وخت کې یې ډېر جگ او اورده فریادونه ووارېدل چه له ژورو تلو څخه راجگېدل. دا چه هغه غبرونه ډېر وحشي او بدغبره وو هېڅ عمیقې تلې نه غوښتل په ځان کې یې وساتي. پدې دلیل یو له بل سره منعکس او رد بدل کول. بلاخره زردشت وویل: "ای د بدۍ او فساد پیغمبره دا د زاریو غبرونه د هغه مرسته غوښتونکي کس دي چه په بشپړ ډول سره ممکنه ده له یو تور سمندره رابهر شي اما زما یې په بشري احتیاجاتو څه کار؟ کېدی شي ته زما په اخري گناه هغه گناه چه زما لپاره ذخیره شوې پوه شې؟"

فالگیر یې خپل لاسونه پورته جگ کړل او په لږزانده زړه یې ځواب ورکړ: "ترحم! ای زردشته! زه راغلی یم چه تا د خپلې اخري گناه په ارتکاب سره گمراه کړم!" تر دې دمه د فالگیر له خولې دا کلمې په بشپړ ډول نه وې بهر شوې چه بیا د زاریو غیر واورېدل شو او دا ځل له مخکې جگې، دردناکې وې چه فالگیر چیغه وکړه: "زردشته! اورې؟ دا فریاد ستا لپاره دی او تا غواړي، راشه، راشه، راشه! مناسبه موقع رارسېدلې ده."

هغه وخت زردشت چوپ متحیر او ناراحته پاتې شو او بلاخره د هغه کس په شان چه پخپل باطن مشکوک وي تپوس یې وکړ: "او څوک دي چه ما غواړي؟"

فالگیر په کامل شور سره ځواب ورکړ: "ته پدې ښه سم پوهیږې، ولې ځان پتوې؟ عالی سړی تا غواړي." زردشت په وحشت سره فریاد وکړ: "ستر سړی؟ هغه له ما څه غواړي؟ ستر سړی؟ هغه دلته څه غواړي؟" او ناڅاپه خولې شو. اما مخاطب د زردشت تپوسونو ته ځواب نه درلود نو هوش او غور یې د عمقونو په طرف متوجه کړ. کله چه ټول څیزونه د څه وخت لپاره آرام پاتې شول نوموړي د زردشت په طرف نظر وکړ او ویې لیدل چه هغه ولاړ دی او لږزیږي.

فالگیر په غمجن ډول سره وویل: "ای زردشته! ته د هغه کس پشان ولاړ یې چه د خوشالی له امله یې سر په گړځېدنه راغلی وي او باید وگډیږې هسې نه چه په ځمکه ولوېږې! حتی که چېرې ته زما په مخکې وگډیږې او ټول متعدد قدمونه که ما ته راوښیې هېڅ قدم به دې په دې توانا نه وي چه ووايي: "وگورئ! دلته اخري نېکبخته سړی گډیږي."

بې ځایه او بې گټې هغه کس دی چه پدې نېکبخته کس پسې گړځي، دې ارتفاعاتو ته راځي ځکه هغه یواځې یو په بل کې داخل سومځې چه د پټېدونکو پټ ځایونه دي کېدای شي ومومي اما د نېکبختۍ د طلا رگونه، کانونه او خزانی به دلته پیدا نشي کړلې.

پدې ډول مدفونو او مزروي کسانو کې څرنګه نېکبختي پیدا کېدلی شي؟ آیا زه باید اخري نېکبختي په خوښوونکو جزیرو او هېرو شوو سمندرونو کې وپلټم؟ اما ټول یو دي او هېڅ شی ارزښت نه لري او هر ډول پلټنه بې گټې او عبث ده، نور خوښوونکې جزیرې شتون نلري."

فالگیر پدې ډول اسوېلی وکړ اما د فالگیر په اخري آه کې زردشت یو ځل بیا د هغه کس پشان چه له تیاره عمقونو څخه یو دم نوراني محل ته داخل شوی وي وخوځېد او په مطمئن لور غیر سره یې داسې وویل: "نه! نه! او بیا هم نه!" په ږیره یې دوه درۍ ځله لاس راتېرکړی او زیاته یې کړه: "زه له تا ښه خبر یم. خوښوونکې جزیرې شتون لري. ای له اضطراب، بېزاري او غالمغال ډکه، ته پدې هکله هېڅ مجلس مه کوه! ای گهځنی باراني ورپځې له اورېدو لاس واخله! آیا فکر کوې زه ستا له غمه بشپړ نه یم لوند شوی او لکه مورک له اوبو نه یم کښل شوی؟"

اوس خان خوځوم او له تا فرار کوم تر خو وچ شم، ته باید پدې سره ما تعجب نکړې! آیا ستا په نظر زه بې ادبه راغلی يم؟ اما زما دربار همدلته دی. اما ستا د ستر سړي په اړه! ډېر ښه، زه به همدا شېبه په هغه طرف ځنگلونو کې چه غیر ترې راځي وپلټم. هسې نه چه کوم شریر حیوان پرې حمله وکړي او مرستې ته اړتیا ولري. هغه همدا دم زما د فرمان په ناحیه کې دی دلته نباید بده واقعه رامنځته شي! ریښتیا دلته به ډېر شریر حیوانات له ما سره وي."

د دې خبرو په ویلو سره زردشت و خوځېد او لارې ته یې ادامه ورکړه چه فالگیر ورته وویل: "اې زردشته ته رذیل او تیت فطرته کس یې! زه ښه پوهیږم ته غواړې زما له شره ځان خلاص کړې. ځنگله ته تلل څیرونکو او شریرو حیواناتو ته انتظار زما سره له بنډاره غوره گنې. اما دا کار ستا وضعې ته څه گټه لري؟ په شپه کې به بیا زه له تا سره وم. ستا په سومخه کې به زه هم لکه سنگینه تیره صبور کښېم او ستا انتظار به وکړم."

پداسې حال کې چه زردشت لېرې کېدا فریاد وکړ: "همداسې به وي! اې ملگریه او مېلمه هر څه چه زما په سومخه کې دي ستا هم دي. اما له وړیو ډکه خرسه که چېرې د زما په سومخه کې شات وموندل ښه یې وڅپه او خپل روح خور کړه! ځکه کېدی شي د شپې مونږ دواړه یو له بل سره خوښ واوسو. خوښ او خوشحاله به وو، دا چه ورځ پای ته رسېدلې ده او ته به پخپله زما د سندرو له غیر سره لکه گډېدونکی خرس رقص وکړې. آیا پدې خبر باور نلري؟ ته خپل سر خوځوي؟ اې بودا خرسه ډېر ښه، زه هم یو فالگیر او وړاند ویونکی يم!"

له پاچاهانو سره مرکه:

۱

زردشته تر دې دمه د غرونو او ځنگلونو په منځ کې یو ساعت لار نه وه وهلې چه ناڅاپه له عجیبې ډلې سره مخ شو. په هماغه لار کې چه غوښتل یې نزول وکړي دوه پاچاهان په تاجونو او ارغوانی کمر بندونو سنبال راوړسېدل. د پاچاهانو په مخ کې بار وړونکی خر وو.

زردشت چه په زړه کې تعجب شوی وو وویل: "دا پاچاهان زما په قلمرو کې څه کوي" او وروسته یې په بېړه ځان د بوتو څپ ته پټ کړ. اما ځنگه چه پاچاهان ورته نیردې شول نوموړی داسې ورو خبرې وکړې لکه څوک چه له ځان سره غبرېږي: "څومره عجیبه ده! څومره عجیبه ده! دا ډول کار ځنگه ممکن دی؟ دوه پاچاهان او یواځې یو خر؟"

هغه وخت دواړه پاچاهان ودرېدل او ویې خندل او له کومه ځایه یې چه غبر اوړېدلی وو وروسته هغې ځای ته څیر شول او نظرونه یې سره رد او بدل کړل. دې وخت کې د ښي اړخ پاچاه وویل: "واقعا د دې ډول

امورو په هکله مونږ هم اندو اما هېڅ وخت يې په خوله نه راوړو." اما دکين اړخ پاچا اورو پورته واچوې او وويل: "شايد د دې خبرو ويونکي کوم شپون يا منزوي کس وي چه له حده زيات يې د دې ونو او بوټو په منځ کې ژوندکړي، ځکه له خلکو سره عدم معاشرت د انسان بڼه ادبونه کموي." بل په سخته غوصه سره وويل:

"غوره اداب؟ مگر مونږ له څه تنبي يو؟ مگر مونږ خپله له غوره آدابو او غوره اجتماعاتو تېښته نده کړې؟ په ريښتيا زه د منزويانو او چوپانانو په منځ کې ژوند د اوباشانو، دروغجنو او هغه خلک چه ځان ټولنيزگني غوره بولم. که څه هم دا اوباشان ځانونه اشراف گڼي اما په باطن کې ټو خيزونه دروغ او فاسد دي او په ځانگړي ډول سره وينه يې هم د ناروغيو او بېکاره طبيبانو په ولکه کې ده.

ننی سالم، خشن، فريبکار او بردباره بزگر په ټولو خلکو غوره گڼم او د نن ورځې تر ټول نجيب نژاد د همدوی دی. نن بزگران له ټولو خلکو څخه غوره دي او د همدوی نژاد بايد حکمران واوسي اما زه بايد له ځانه سره چل ونکړم ځکه د نن حکمراني د اوباش ده او اوباش چټلي ده. د اوباش په چټليو کې ټول خيزونه مخلوط دي. امين او ټوپي لرونکي کس، اغا، يهود او ټول حيوانات چه د نوح په کښتۍ کې ځای پر ځای شوي وو پدې چټلي کې شتون لري.

وايو غوره آداب! اما زمور په حضور کې ټول خيزونه دروغ او فاسد دي. اوس هېڅوک نه پوهيږي چه خلک څه ډول محترم وگڼو او مونږ له همدې امله فرارکړي او دلته مو پناه راوړې ده. ټول سپيان متملق او زشت دي چه د خرما پانو ته طلا اوبه ورکوي.

دا کرکه چه حتی پاچاهان يې هم په تدريج بدل، بې بقا کړي. ځانونه يې د خپلو اجدادو په زاړه او مړاوي جلال کې سينگارکړي کوم چه د احمقو او مؤذي کسانو وړ دي اما دوی پکې خپلو قيافو ته بدلون ورکړي دی. همدا مې خفه کوي او څوک شته چه نن د قدرت د منبع د معاملې په فکر کې نه وي؟ مونږ لومړني نه يو مگر بايد پېژندونکي يې واوسو، لدې تظاهر او فريبه بلاخره ستړي او ناروغ شوي يو. مونږ د بدماشانو او اوباشانو له ډلې راتښتي يو. له هغو ليکولانو مو تېښته کړې چه لکه منگس د غوښو په مخ گرځي، لدې متعنه دکانونو او بد بوی لرونکو ځان غوښتونکو مو فرارکړي دی، اوفف توبه له اوباشانو سره د ژوندونه! د اوباشانو او بدمعاشانو په منځ کې لومړی اوسېدل څه چټلي ده! څومره وحشت ډوله استفراق! د پاچاهانو گټه پدې دوره کې څه ده؟"

دکين اړخ پاچاه وويل: "اې زما بېچاره وروره پر تا د پخوانۍ ناروغي رانازله شوېده او بدې ورځې لدې امله کوي اما پوهيږې چه زمونږ خبرو ته څوک غور نه نيسي."

زردشت فورا له خپل پټنځايه رابهر شو ځکه سترگې او غورونه يې پدې خبرو بشپړ خلاص شوي وو. له همدې امله د پاچاهانو په خوا لار او داسې يې ووبل: "هغه کس چه ستاسو خبرې يې واورېدې او ستاسو مجلس يې په خوښۍ واوريد، اې پاچاهانو! زردشت نوميری. زه زردشت يم چه يو ځل مې ويلي: "پدې دوره کې د پاچاهانوگټه څه ده؟" ما وېښۍ دا چه اورېدلي مې دي تاسو هم يو بل ته وياست "پدې دوره کې د پاچاهانو فايده څه ده؟" خوښ شوم. اما دا زما قلمرو او ملک دی، تاسو زما په قلمرکې څه لټوئ؟ کېدای شي تاسو هغه څه (ستر سپری) پيدا کړی وي چه زه يې لټوم!"

پاچاهانو چه دا خبرې واورېدې سينې يې پخپلو لاسونو ووهلې او يو ځای يې ووبل: "افسوس راز مو برملا شوی دی! د دې خبرې په خنجر سره د زموږ د زړونو تر ټولو ډېلې تيارې وڅيرلې! تا زموږ اړتيا کشف کړېده ځکه وگوره موږ د ستر سپري د موندلو لپاره سفر ته آماده شوي يو. که څه هم موږ خپله پاچاهان يو خو د داسې کس په لټه کې يو چه له موږ څخه غوره وي. ځکه ستر او غوره سپری به د ځمکې دکرې تر ټولو د لوړې مرتبې څښتن وی.

د انسان په برخليک کې لدې بده پېښه نشته چه د ځمکې په قدرتمندو کسانوکې تر ټولو مقدم کسان نه وي. پدې ډول حالت کې ټول څيزونه بدل، تقلبي، منحرف او ډاروونکي کېږي. اوکه چېرې د هغوی د بدبختۍ له امله آخري سپری له انسان ډېر حيوان ته ورته وي هغه وخت د اوباش ارزښت په تدريج سره زياتیږي او بلاخره د اوباش تقوا وايي: "وگورئ، يواځې زه تقوا يم!"

زردشت ځواب ورکړ: "څه اورم؟ آیا د پاچاهانو په منځ کې هم عقل شتون لري؟ زه خوشحاله شوی يم او غواړم پدې هکله شعر ووايم حتی که نورو ته واقعي شعر ښکاره هم نشي. ځکه وختونه کېږي زه بې اعتنا يم. پدې اساس زه خپل شعر وایم:

(اما دلته داسې پېښه وشوه چه حتی خر هم د څه ويلو آرزو وکړه او په بشپړ وضاحت او بې له کوم شرارته يې ووبل: "هو" په پخوا وختوکې فکرکړم د نجات په لومړي کال وو چه لات مست وو خو شراب يې نه وو خوړلي داسې ووبل:

"اوس ټول څيزونه کاره او منحرف شويدي، افسوس! او سل افسوسه! څه انحطاط! څه زوال! تر دې دمه جهان پدې ډول نه وو پست شوی! روم د يوې فاحشې مقام ته تنزيل کړی، د روم قيصر د سخوندر په بڼه شويدي او خپله خدای د يو يهودي په بڼه حضور موندلی دی!"

پاچاهان د زردشت پدې شعر سره خوښ شول او د بني اړخ پاچاه ووبل: "اې زردشته! خومره ښه وشول چه مونږ د دیدن ته راغلو! ځکه دوښمنانو د انځور په خپلو هېنداره کې راته ښوودلی وو او له همدې امله تا زموږ په نظر کې زشته، خندا لرونکې او مسخره ډوله لکه د ابلیس داسې قیافه درلوده او لدې خاطره درنه په وېره کې وو.

پدې ټولو سربېره تا په ځلونو پخپلو خبرو سره زمونږ په زړونو او غوږونو کې نفوذ وکړ او بلاخره مو له ځانه سره ووبل: "ته باید سوله د نوو جگړو د وسیلې په عنوان او لنډه سوله له اوردې سولې غوره وگڼې!" غور یو، هېچا لکه د هغه پشان داسې جگړیزې خبرې په ژبه ندې راوړې: "نېک څه دي؟ نېک دا دي چه انسان باشه ماتمه واوسي! یوه غوره جگړه هر سبب سپېڅلی کوي!"

اې زردشته پدې کلمو سره د زمونږ په رگوکې د اجدادو وینه په جوش راوستله او دا خبرې د پسرلي د نغمو په اندازه د شرابو د خمونو لپاره زړې وې!

په هغه وختو کې چه تورو لکه سره خط او خال لرونکي ماران یو بل خوړل زمونږ پلرونه په ژوند ښه پوهېدل. لمر سوله رنگ الوتې او نیمه گرمه موندلې وه او اوردې سولې هغوی شرمول. هو، زمونږ پلرونو چه کله د برق پشان تېزې تېرې تورې په وچو او بې وینې دېوالونو موندلې خومره ژور اسویلي یې کول. هغوی د تورې په اندازه د جگړې تېرې وو. توره تل وینې غواړي او د وینې څښو له میله ځلیري."

کله چه پاچاهانو په لېوالتیا سره خبرې کولې او د پلرونو په خوښیو یې رڼا اچولو ناڅاپه زردشت په بشپړه لېوالتیا سره هغوی ریشخندکړل ځکه دا پاچاهان له خبرې ډېر سوله لټوونکي، پخواني او ظریف ښکارېدل اما ځان یې وساته او وېې وېل: "نو پورته لاړ شئ! لاره له هغه طرف ده. د زردشته سومخ هلته قرار لري. او دا ورځ به اوږده شپه وي اما اوس ما وېښئ ځکه د زاریو فریاد ما په بیړې سره ځانته ورغواړي. زما ویاړ دی چه پاچاهان زما په سومخ کې په میل سره انتظار کوي اما واقعا موږ باید اوږد انتظار وکړو! نېک څه اهمیت لري؟ چېرته انسان د دربار له داخله بهرون غوره انتظار کول زده کوي. د پاچاهانو له ټولو تقواگانو څخه یواځېنې تقوا چه باقي باتې شوې ایا نن یې نوم قدرت ته انتظار کول ندی؟

ویني زبېښونکی چينجی:

زردشت د خپل فکر په سمندر کې ډوب خپلې لارې ته ادامه ورکړه، د ځنگلونو او چټلو ډنډونو څخه ښکته لاړ. اما د هغو چا پشان چه سر یې د تفکر په جیب کې تپت کړی وي مخکې تلو ناڅاپه او بې خبره یې یو سړی تر پښو لاندې کړ. وگورئ څرنگه د درد فریاد جگ شو څوکنځاوې او پوچ ویل واورېدل شول. پداسې ډول چه زردشت بلاخره خپله لکنه راپورته کړه او هغه څوک چه تر پښو لاندې یې کړی وو تر وهلو لاندې ونيو. اما زر تر زره خپل حالت ته راوگرځېد او ځان یې کنترول کړ په زړه کې یې خپل لېونتوب ته وخنډل.

هغه کس چه تر پښو لاندې شوی وو په غوصه بېرته راجگ شوی وو او ناست وو ورته مخ یې کړ او ووبل: "ما وېښه! بښنه غواړم او تمثیل مې واوړه! هماغه شان چه د لېرې خیزونو په اړه یو سرگردانه کس اندي او په ناپوهۍ سره په خالي لاره او لمړینه هوا کې ویده سپی تر پښو لاندې کوي او دواړه په شدت سره ډارېږي. همدا د یو بل د وینې دوښمن یو له بل سره اخته کېږي همداسې مونږ هم یو له بل سره شخړه کوو. پدې ټولو سربېره خومره به ښه وای که دې سړي او سپي د شخړې په ځای یو له بل سره مهرباني کړې وای! ځکه دوی دواړه یواځې او بې کسه وو."

سړی چه غوصه یې تر اوسه نه وه آرامه شوې په قهر سره ووبل: "ته چه هر څوک یې په تمثیل او پښو دواړو سره د زه لغط کړم. آیا شرم نه لرې چه له سپي سره مې مشابهه کوي؟" او فورا راجگ شو لوخ مټ یې له ډنډه رابهرکړ. ځکه هغه په ځمکه داسې پروت او ځان پټ کړی وو تا به وبل چه په ډنډکې وحشي خیزونو ته په کمین کې وو! زردشت په وحشت سره فریاد وکړ: "او ته دلته څه کوي؟" ځکه زردشت ولیدل چه د لغط شوي سړي له مټه زیاتې وینې جاري وي او ادامه یې ورکړه: "آیا په تا څه شويدي؟ اې بدخت سړیه آیا تا ته کوم شریر حیوان ضرر رسولی دی؟"

هغه سړی چه وینې یې روانې وخنډل اما غوصه یې نه وه کمه شوې او ووبل: "په تا څه اړه لري؟" پداسې حال کې چه غوښتل یې پخپله لار لار شي زیاته یې کړه: "دلته زه پخپل ملک کې یم او د خپل نفس مالک. هر څوک چه هر څه غواړي له ما د تپوس وکړي، پوښتنه د وکړي! اما زه بې تربیه او غرني کس ته په ندرت ځواب ورکوم."

زردشت هغه ټینگ ونيو او په ترحم یې ورته ووبل: "ته غلطي کوي ته پخپل کور کې نه بلکه زما په قلمرو کې یې او دلته هېڅوک باید له بلا او کړواوونو ونه رنځېږي! ته که هر څه غواړې هغه مې ووبله. زما په ماهیت کې به بدلون رانشي. زه ځانته زردشت وایم. او اوس د زردشت د سومخې لار لدې طرفه پورته ځي، ډېره لرې هم نده آیا نه غواړې زما په منزل کې د خپل تپ درملنه وکړې؟ اې بدبخت سړیه! پدې ژوند کې وضعه ستا له موخې سره نده برابره شوې. لومړی کوم حیوان چیچلی یې او وروسته کوم لغط کړی یې." تر پښو لاندې شوي سړي چه د زردشت نوم واوړېد په ماهیت کې یې بدلون راغی او فریاد یې وکړ: "ما ته څه پېښه شوې؟ بې له یو نفره چه زردشت نوم لري او بې له یو حیوانه چه له وینې څخه تغذیه کوي يعني زېښونکي چینجي څخه بل چا ته اړتیا نه لرم."

د وینې زبېښونکي چينجي لپاره ما پدې ډنډکې دکب نیوونکي پشان پروت کړی وو او تر دې دمه مې دا غځېدلې لاس لس ځله چيچل شويدي. کله چه ستر زبېښونکی چينجي راوړسېدل زه يې د وینې څښلو لپاره وچيچم او دا آخري زبېښونکی چينجي زردشته ته خپله وې.

څه نېکبختي او څه معجزه ده! په هغه ورځ د رحمتونه وي چه زه دې ډنډ ته راغلی يم! رحمت د پدې غوره او ژوندي وینې اخیستونکي نېش وي چه تر نن ورځې ژوندی دی! رحمت د دې لوی وجدان لورنکي وینې زبېښونکي چينجي يعني زردشت باندي وي!"

لغت شوي کس دا خبرې وکړې او زردشت لدې ظريفو او مؤدبو خبرو څخه خوشحال شو او د هغه لاس يې په لاس کې ونيو تپوس يې وکړ: "ته څوک يې؟ اوس بايد ما او تا ته ډېر څيزونه روښانه او واضح شي. اما همدا شېبه فکرکوم چه ورځ د رڼا او روښانتيا په طرف ځي."

هغه سړي وويل: "زه هغه يم چه د خلکو په منځ کې په (معنوي وجدان) مشهور يم او د تعقل او فکر اړوند کارونوکې څوک په ندرت سره په جدیت او شدت پيدا کيږي. البته، په استثنا د هغو چه ما علم ترې زده کړی يعني زردشت.

غوره ده چه انسان په څه ونه پوهيږي تر څو په ډېرو څيزونو نيم پوه شي! غوره به وي چه پخپلو عقايدو بې عقل او ابله واوسو تر څو د نورو په عقيدو کې يو پوه کس وگڼل شو. زه ژوره او رېښه يې کارونه کوم خو پدې شرط چه زما ځمکه کلکه او سخته وي، يو وجب يې هم ما ته بس ده او نور د لويی، کوچينوالي، نېکو او بدو پروا نلرم. زه د يو وجب ځمکې طالب يم چه وکولی شم پرې ودرېرم. د واقعي معنوي وجدان لپاره لويي او کوچيني توب معنی نه لري."

زردشت تپوس وکړ: "اې با وجدانه! هسې نه چه ته د چينجي پېژندنې متخصص وي او چنجان تر سختې ځمکې لاندې تعقيب کړې؟"

لغت شوي سړي وويل: "اې زردشته دا بحث ډېر پراخ دی. څرنگه زه دا ډول لوی بحث په غاړه اخیستلی او پکې متخصص کېدلی شم؟ هغه څه چه زه پکې تخصص لرم د وینې زبېښونکو چينجيو مغز دی او زما نړۍ پر همدې محدوده ده. واقعا همدا خپله يو دنيا ده. ما وېښه که چېرې دلته په غرور خبرې کوم ځکه پدې برخه کې حريف نه لرم او هېڅوک راسره برابر نشته. په همدې دليل مې وويل: "زه پدې ځای کې کاملا راحت يم."

عمرونه کيږي پدې يو څيز يعني د چينجي د مغز په هکله مې مطالعه روانه کړېده. هسې نه دا د فرار حقيقت بيا هم له ما وتبتي! همدا زما واقعي قلمرو دی! د همدې لپاره مې نور هر شی پرېښي دي، له همدې امله

مې نور ټولو څيزونو ته بې پروا کتلي دي او زما په علم کې جهل قرار نلري. زه له نيمه عالمه کسانو او هغه کسان چه زما په رشته کې نيمه عالم دی او هغه کسان چه پخپله رشته کې شکمن وي او مطمئن نه وي کرکه لرم!

چېرې چه زما روغ کارونه پای مومي زما پوندوالی پيلېري او زه غواړم چه پوند پاتې شم. اما چېرې چه زه غواړم هڅه وکړم کوم شی درک کړم همدا رنگه سم يعني سخت، تېز، محدود او تغير نه منونکی پاتيرم. اې زردشته! تا خپله يو ځل وېل: "فکر پخپله يو ډول ژوند دی چه د ژوند په داخل کې رسوخ کوي. لدې ځايه زه ستا شريعت ته جذب شوم او په ريښتيا پخپله وينه مې علم او پوهه زيات کړل! لکه څنگه چه ليدونکی شهادت ورکوي."

زردشت د هغه خبرې غوڅې کړې ځکه له لوڅ مټه يې چه لسو وينې زېښنونکو چنجيانو چيچلی وو وينې روانې وې او وويل: "اې عجيب سړيه! څومره ډېر څيزونه مې همدا اوس لدې منظرې او تا څخه زده کړل! اما هر څه مې چه درک کړي دومره جرأت يې نه لرم چه ستا په محدودو غورونوکې ووايم! ډېر ښه اوس مونږ يو له بله بېلېرو! اما زه غواړم تا بيا ووينم. زما د سومڅې لار له هغه طرفه ده. ته به مې هلته مېلمه وې او غواړم هغه تاوان چه زردشت پخپلو لغطو ستا بدن ته اړول جبران کړم او بيا فکر وکړم اما د زاريو فرياد ما ځانته بولي او بايد له تا لېرې لار شم."

کوډکړ

۱

زردشت چه څنگه تيره لېرې وغورځوه له ځانه لږ ښکته يې يو سړی وليد چه د لېونيانو پشان يې پښې ښورولې او بشپړ په ځمکه لوېدلې وو. زردشت چيغه وکړه: "درغلم!" او هغه وخت يې له ځانه سره وويل: "په تحقيق سره دا سړی بايد (ستر) سړی وي. او دا د زاريو فريادونه بايد له نوموړي څخه راغلي وي، بايد وگورم چه څه مرسته ورسره کولی شم." په منډه سره هغه ځای ته ورسېد چه سړي په ځمکه ځان اچولی وو. عمر خوړلی لږزاند سړی يې وليد چه سترگو يې سرگردان او ثابت نظر درلود. زردشت چه هر څومره هڅې وکړې هغه جگ کړي او په پښو يې ودروی اما ممکن نشو. پدې ټولو سربېره دې بدخت سړي داسې حس کوله لکه هېڅوک يې چه په خوا کې نه وي او برعکس په مهربانۍ سره يې د هغوکس پشان چار چاپېرکتل چه نړۍ يې پرېښې او له ټولو هېر شوی وي. اما بلاخره پس له ډېرې لږزې، او سختو ټکانونو څخه يې پدې ډول په شکايت او زاريو پيل وکړ:

"خوک به اوس ما تود کړي او خوک راسره مينه لري؟
ما ته د تودوخې لاس راکړئ!
يواخې، يواخې ما ته او لږزان
د نيمه ژوندي پشان يم چه پښې يې گرموي
گرم زړونه لکه منقل چه په اور وي ما ته راکړئ!
افسوس د نامعلومو تېو له امله لږ زيرم
او د ژمي له تېزو منجمدو غشو په وسيله رپر دم
او ستا په وسيلې اې فکره تعقيب شوی يم
اې وحشي، پت او نا ويليه
اې په ورېځوکې غيب ښکاري،
اې سترگې پداسې حال کې چه ستا په وسيله ځمکې ته راغلی يم په تيارو کې ما ته گوري
دلته لوېدلی يم.
پداسې حال کې چه د ابدي شکنجو په ټولو ډولونو سره رنځول شوی يم ځان پېچم او عذاب وينم اې بې
رحمه ښکاريانو ستاسو په وسيله،
اې نامعلوم خدايه وهل شوی يم...
په شدت سره مې ووهه!
بيا بيا مې ووهه!
دا زړه خېرې او ټوټه ټوټه کړه
په پخو غشو سره له عذابه منظور څه دی؟
په څير او خدايي شريانه کتو بيا څه ته گوري؟
ايا هېڅکله د بشر له رنځ او مصيبت نه ستړی کيرې؟
ته زما د وژلو قصد نه لري،
يواخې غواړې ما عذاب او شکنجه کړې؟
ولې مې عذابوې
اې مجهول او شرير خدايه؟
هو! هو! هو!

په غله راته نيردې كيږي؟
د شپې پدې ناوخته
څه غواړي؟ خبرې وکړه!
ته ما کوچینی کوي. ما تر فشار لاندې کوي
هو!

اوس ډېر نيردې هم يې
لېرې شه! لېرې شه!
ته زما د ساه کنبلو غږ اورې
ته زما زړه ته غوږ کيږي
اې کينه کنبه!
په څه حسد کوي؟
لېرې شه! لېرې شه! دا زينه د څه لپاره ده؟
آيا غواړي زما د زړه په منځ او تر ټولو مخني باطني افکار کې نفوذ وکړي؟
اې بې شرمه! اې غريبه! اې غله!
غواړي څه له ما غله کړي؟
څه غواړي واورې؟
زما له عذابولو غواړي څه لاسته راوړي؟
اې عذابونکيه
اې ميرغضبه خدايه
آيا غواړي لکه سپی په پښوکې د ولوېرم؟
ستا غوږه مالي وکړم او خوند ترې واخلم
او خپله لکۍ د مننې په عنوان و خوځوم؟

اې، کارونه بې گتې دي! ټپي کولو ته ادامه ورکړه
اې تر ټولو بې رحمه! نه!
زه ستا سپی نه يم بلکه ښکار د يم
اې د واړه ښکاريانو بې رحمه!
زه د متکبر اسير يم

اي په ورېځ کې پټ قطع الطريقه!
خو خبرې وکړه
اي چه ځان په تندر کې پټوي! اي مجهول او ناپېژانده! خبرې وکړه!
ته له ما څه غواړې چه دا ډول انتظار مې کوي؟
څنگه؟ فديه غواړې؟
خومره فديه غواړې؟
زما تکبر توصيه کوي چه زياته وغواړه!
بل تکبر مې توصيه کوي چه بېره وکړه او زړې واخله!
هو! هو!
ته ما خپله غواړې؟ ما؟
هو! هو!
او ته احمق ما عذابوي
او تکبر مې د مرگ تر حده تر شکنجې لاندې نيسي؟
ما ته مينه راکړه، څوک شته چه اوس ما تود کړي؟
څوک شته چه همدا اوس له ما سره مينه ولري؟
ما ته گرم لاس راکړه
ما د نړۍ تر ټولو ډېر يواځې کس ته
داسې گرم زړه راکړه لکه منقل چه په بل اور کې وي
کوم يخ، اووه برابره يخ راکړه
چه رازده کړي څرنگه د دوشمنانو تېرى واوسم
هو، حتی د دوشمنان هيله هم وکړم
ما ته د تر ټولو بې رحمه دوشمنان
يعني خپل ځان راکړه!

هغه لېرې شوی دی!
هغه تنسېدلی دی
اخي او هواځې زما بندياري
زما لوی دوشمن

ناپېژاند او مجهول موجود
زما ميرغضب خداى! تللى دى!

نه بيا راشه!
له ټولو شکنجو سره د بيا راشه!
اخ! د ټولو منزويانو او بې کسانو اخري کس په لور بيا راشه!
زما اوبسکې لکه رودونه
ستا په لوري روانيږي!
او زما د زړه اخري لمبه
ستا په طرف شغلي کوي!
اې زما ناپېژاند خدايه، اې زما درده
اې زما نهايي رحمته، بيا راشه!

۲

څنگه چه هغه شکایت کوونکی سړی دلته راوړسېد زردشت نور طاقت ونشواى کړی خپله لرگينه لکنه يې
راواخيسته او هغه گيلمن او ویرکوونکی سړی يې پرې وواهه او په غوصه ناکه خندا سره يې فریاد وکړ: "بس
کړه! اې لوبغاړيه! اې په زړه سکې وهونکيه، او بې ځايه دروغ ويونکيه، زه تا ښه سم پېژنم. اې بدجنسه
جادوگره زه به ستا پښې تودې کړم! څوک چه ستا پشان دروغ وايي زه پوهېرم څرنگه يې پښې سوځنده
گرمې کړم."

بوډا له ځايه جگ شو او وويل: "اې زردشته، لاس ته د وگوره او ما مه وهه! تا په ريښتيا زه سم پېژندلی يم!
او ته، ته اې پوه زردشته کلک يې، سخت حقانيت وايي او لکنې په زور له ما څخه حقيقت بهرکوي."

زردشت چه ډېر غوصه وو او تندى يې تريو نيولى وو ځواب ورکړ: "اې بې گټې لوبغاړيه، زما چاپلوسي مه
کوه. ته دروغجن يې، څرنگه د ريښتيا ويلو په اړه جرأت کوي؟ اې د ټولو طاووسانو طاووسه، اې د
ځانبودنې اقيانوسه، اې بدجنس جادوگره، زما د سترگو په مخکې د څه نمايش جوړ کړی وو او دگيلې او
زاريو پدې طريقې سره د غوښتل ما په چا متعقد کړې؟"

بوډا وويل: "ما د يو فكري توبه كار رول لوبولو، ته وې چه خپله دې يو ځل دا لقب اخترا كړ. ما د هغه شاعر او كوډگر تقليد كولو چه بلاخره يې خپل عقل د ځان پر وړاندې راوړلاروي او ماهيت ته يې بدلون وركوي او بد علم او بد وجدان د يخنۍ له امله مري. اې زردشته! اوس اقرار وكړه ډېر كپري چه ته زما په هنر او دروغو پوه يې! هغه وخت تا زما اړتيا منلې او باور پرې كړی وو چه سر مې د په دوه لاسوكې نيولی وو. ما واورېدل چه په شكوه سره د وېل: "د هغوی دا بېچاره سړی ډېر كم خوشبېدا! لدې بېچاره سړي سره يې ډېره كمه مينه درلوده! اما زما شرارت ستا په زړه كې تر دې مرحلې رسېدلی وو چه فرېب مې دركړی وو او خوشحال وې."

زردشت په تروه ټنډه وويل: "شايد تا له ما څخه ډېرو هوسيارو ته فرېب وركړی وي. زه د فرېب كوونكو مراقب نه يم. زه بايد بې احتياطه واوسم، دا هغه څه دي چه زما تقدير يې غواړي. اما ته! ته بايد فرېب وركړې، او ما تر دې حده مې پېژندلی يې، ته بايد تل دوه، دري، څلور يا پنځه اړخه خبرې وكړې! حتی كوم په كوم څه د چه تر اوسه د ما ته اقرار كړی نه په كافي اندازه دروغ او نه هم په كافي اندازه ريښتيا دي. اې د زړه د سكو جوړوونكيه، ته بې له دې رفتارو څرنگه بل كولی شې؟ ته حتی خپله ناروغي مخكې لدې چه د ډاكتر په مخكې لوڅ شې په رنگ، غوړو او ځلا پوښې!

په همدې ډول دكله چه زما په حضور كې وويل: "زه يواځې فرض ادا كوم، خپلو دروغ ته د ځلا وركوله، ټول تقليد نه وو يو څه مقدار يې واقعي هم وو ځكه ته تر يو حده فكري توبه كار يې. ما ستا مفصل خلاص كړ ته د ټولو محسور شوی يې اما د ځان په وړاندې هېڅ ډول دروغ او فرېبكارې نشې كولی. ته د پخپل نظر كې نه يې محسور شوی! تا نفرت د يواځېني حقيقت په بڼه له ځانه لېرې كړی دی او نور د هېڅ كومه كلمه حد اقل يوه ذره حقيقت هم نه لري اما په خوله كې د چه كوم حقيقت دی هغه كركه ده چه په خوله كې چسپيري."

بوډا كوډگر په متعرضانه ډول وويل: "ته څوك يې چه جرأت كوي له ما (د دې زمانې تر ټولو ستر سړي) سره دا ډول خبرې كوي؟" له سترگو شني شغلې د زردشت په وړاندې تللې اما شېبه وروسته نوموړي بدلون وكړ او په غمگينۍ سره يې وويل:

"اې زردشته! زه سترې شوی يم او له خپلو هنرونو كركه لرم. زه لوی نه يم او په ځان اړوندول هم بې گټې دي اما ته ښه پوهيږې چه زه په لويۍ پسې وم. ما غوښتل ځان لوی شخص معرفي كړم او ډېر مې پدې قانع هم كړل اما دا مافوقه دروغ زما قدرت دی او ما كوچيني ټوټې ټوټې كوي. اې زردشته ټول څيزونه دروغ دي اما دا چه كوچيني او ټوټې ټوټې كيرم ريښتيا دي!"

زردشت په غمجن حالت سره وويل: "دا ستا د وياړ وړ دی؟" او هغه وخت چه د نوموړي له مخې تېرېدا وويل: "دا ستا د وياړ ځای دی چه په عظمت او لویۍ پسې یې؟ اما همدا تا کوچینی او ټیټوي، ته لوی نه یې؟"

اې بوډا او غمجن کوډگره کوم څه چه په تا کې دي له ټولو صحیح او غوره دي او هغه څه چه ستا په وړاندې زما د احترام سبب کېږي دا دي چه ووايې له ځانه بېزار شې او ووايې: "زه لوی نه یم." پدې کار سره زه تا د فکري توبه کار په بڼه محترم ګڼم او که چېرې تا د سترګې وهلو په اندازه رینستیا ویلې وي په همدې شېبه کې د ویلي دي.

ووايه چه پوه شم ته زما د ځنگلونو او ونو په منځ کې څه لټوې اوکله د چه زما په لار قرار درلود څه ازماينست د غوښت چه پر ما تر سره کېږي؟ او په کوم شي د غوښتل ما اغوا کېږي؟"

زردشت داسې وويل او سترګې یې وځلېدې اما بوډا کوډگر تر يو وخته چوپ پاتې شو. وروسته یې وويل: "آيا فکرکوې ته مې ازمويلي یې؟ نه داسې نده ما يواځې ته لټولې.

اې زردشته، زه هغه کس لټوم چه صحي، ساده، يو مخی او يوه معنی وي او هغه کس چه بشپړ سم دی او يوه کښتۍ عقل ولري او يو روحاني عالم او لوی سړي وي لټوم. آيا ته زردشت پوهیږې چه زه زردشت لټوم؟" هغه وخت دواړه د يوې شېبې لپاره چوپ پاتې شول اما زردشت عميقا په ځان کې ډوب شو سترګې یې پټې کېږي. وروسته یې خبرې پیل کېږي او د کوډگر لاس یې په بشپړ ادب او متانت سره ونيو او وويل: "ډېر ښه د زردشت د سومځې لار هغه ده. هلته ته نوموړی موندلی شې او هلته زما له حیواناتو سره يعنی له عقاب او مار سره مشوره کولی شې. هغوی به د هغه چا په لټه کې درسره مرسته وکړي چه لټوې یې. زما سومځه لويه ده.

ما پخپله هم تر اوسه ستر سړی ندی لیدلی! د لوي سړي لیدو لپاره د دې دورې د خلکو سترګې په کافي اندازه ندي ظریفې شوې ځکه نړۍ تر اوس د اوباش قلمرو ده.

ډېرکسان مې لیدلي چه راجگ شوي او لستوني یې بډې وهلي دي او خلکو فریادکړی چه: "ستر سړي ته وګورئ!" اما د پښتوب د دې دمونه ګټه څه ده؟ بلاخره به يوه ورځ د هغو باد خارج شي.

په پایله کې به هغه څونګښه چه ځان یې ډډ کړی دی وچوي، هغه وخت یې باد خارجيږي زه غوره تفریح په چينجنو خېټو باندې ستنې وهل ګڼم. اې زامنو آيا اورئ؟

نن ورځ د اوباش ده، د هغوی په منځ کې څوک شته چه پوه شي لويي څه ده او کوچنيتوب څشی دی؟ څوک شته چه د دوی په منځ کې په بشپړ موفقیت سره لويي وپلټي؟ يواځې يو بې عقل دا کارکولی شي ځکه بې عقلان د ښو طالعو لرونکي دي.

ای عجیب بی عقله! ته ستر سړي لټوي؟ تا ته چا دا لټونه درزده کړېده؟ ایا نن د داسې کار وخت دی؟ اخ
ای بد لټوونکيه ولې ما اغوا کوي؟"

زردشت داسې وويل او قلبا يې تسلي ومونده او په خدا سره د خپل مقصد په لور روان شو.

بېکار:

زردشت تر دې دمه دکوډگر له شره نه وو خلاص شوی چه بل سړی يې وليد د جادې خنډې ته ناست دی. نوموړي لوړ قد، توره خېره، ډنگر مخ او آلتی رنگ درلود. له همدې امله د زردشت دکرکې سبب شو او له ځانه سره يې وويل: "افسوس! څوک چه دلته ناست دی ځان غوصه ناک ظاهروي او زما په نظر دکشيشانو له ډلې دی. دی زما په قلمرکې څه کوي او ولې تر اوسه له يوکوډگره نه وم خلاص شوی چه په لاره کې د بل لېوني په لاس کې ولوبدم. يو چلباز، داسې معجزه کوونکی چه د خدای تر لطف لاندې دی او د سپېڅلې نړۍ د يو انکارکوونکي په لاس کې ولوبدم؟ کاشکي شيطان نوموړی نيولی وای! اما افسوس چېرته چه شيطان بايد شتون ولري نشته! دا چاغ لعنتي او چلاق تل پس رسپري."

زردشت پدې ډول پخپل زړه کې بې صبرانه کنځاوې وکړې او په ځميدلي مخ يې فکر وکړ چه کولی شي د هغه تور سړي له مخې په ناپامۍ کې تېرېدلی شي کنه؟ اما وگورئ چه څه وضعيت منځته راځي، ځکه په همدې شېبه کې د هغه ناست سړي سترگې په زردشت ولگېدې او د ډېرې خوښۍ له امله په پښو ودرېد او د زردشت مخې ته راغی او وويل:

"ای سرگردان سړيه، هر څوک چه يې کېدی شي له يو لټوونکي، يو عمر خوړلي سړي سره چه لاره يې ورکه کړې ممکنه مرسته وکړې، تر څو څوک ورته ضرر ونه رسوي! دا نړۍ زما په نظر کې ډېره عجيبه او لېرې ښکاري، پدې سربېره ما د خيروونکو حيواناتو غير اورېدلی او هغه څوک چه ممکن مرسته يې راسره کړې وای ژوندی ندی.

زه د آخري روحاني کس په لټه کې يم، زه د هغه مزروي او سپېڅلی کس په لټه کې يم چه په ځنگله کې په يواځې ځان ژوند تېروي او له هغه خيز څخه بې خبره دی چه ټوله په دنيا پرې پوهيږي."

زردشت تپوس وکړ: "ټوله نړۍ په څه پوهيږي؟" آيا پدې پوهيږي پخوانی خدای چه پخوا ټولو خلکو پرې اعتقاد درلود نور ژوندی ندی؟"

بوډا په غمجن ډول وويل: "همدا دي او ما د دې خدای د ژوند تر آخري شېبې پورې چوپړ کړی دی. اما اوس بېکاره او بې څښتنه پاتې يم او په عين حال کې بې له خاطراتو مې نور حتی يو ساعت هم آزاد او خوښ نه يم. زه د دې لپاره د غره سر ته راغلی يم تر څو وکولی شم يو ځل بيا د رباني او مقدسو خاطراتو

جشن په مفصل ډول هماغسې لکه څنگه چه د يو قديمي پاپ او د کليسا د پلار وړ وو جوړ کړم. نو پوه شه زه آخري پاپ يم! اما اوس حتی دا ډېر مقدس او روحاني ځنگلي سړی چه تل يې خپل خدای په سندرو او نغو ستايلو مړ شويدی. خپله مې هغه د نوموړي په کور کې پيدا نکړ اما دوه لېوان مې وليدل چه د مړينې له امله يې بانگونه وهل ځکه ټولو ژوو له نوموړي سره مينه درلوده؟ وروسته په بېره له هغه ځايه لارم او له ځانه سره مې ووبل:

"آيا زه دې ځنگلونو او غرونو ته عبث راغلی يم؟ هغه وخت مې زړه هوډ وکړ چه بل کس ولتوم يعني په زردشت پسې لار شم کوم چه له ټولو هغه کسانو څخه مقدس دی او په خدای اعتقاد نلري."

بوډا سړي دا خبرې وکړې او په لېواله سترگو يې هغه کس ته کتل چه په مخ کې يې ولاړ وو. زردشت د عمر خوړلي پاپ لاس ټينگ کړ او د اوږد وخت لپاره يې په تحسین سره ورته کتل.

وروسته يې ووبل: "اې محترم سړيه وگوره، دا لوړ لاس عجيب او ښکلی دی! دا د هغه چا لاس دی چه تل يې خلکو ته رحمت او بښنه ورکړېده. اما اوس همدا لاس د هغه چا لاس محکم نيسي چه په لټه کې يې يعني زما زردشت لاس. دا زه يم! خدای ناپېژانده زردشت چه ورته وايي: "څوک له ما ډېر خدای نه منونکی شته تر څو له تعليماتو يې خوښ شم؟"

زردشت داسې ووبل او په نظر يې چه د بوډا پاپ په افکار کې يې نفوذ وکړ. بلاخره پاپ داسې ووبل: "هغه کس چه تر ټولو ډېره مينه يې ورسره لرله او له ټولو ډېر يې مالک وو اوس يې له هر چا ډېر لاس ورکړی دی. وگوره! په مونږ دواړو کې آيا زه ډېر بې خدایه نه يم؟ اما څوک شته چه پدې حالت کې خوښي وکړي او دا کار يې خوښ شي؟"

زردشت وروسته له يو عميق سکوته په متفکرانه ډول ووبل: "آيا تا تر آخری شېبې دې د هغه چوپړ وکړ؟ آيا پوهيرې هغه څرنگه مړ شو؟ آيا هغه څه چه خلک وايي حقيقت لري چه بلاخره ترحم هغه مړ کړ؟ هغه چه بشر وليد څرنگه په صليب ځورند دی تحمل يې نشوای کړی، تر دې حده چه د بشر په وړاندې مينه ورته دوزخ گرځېدلې وه او په پايله کې يې د مړينې سبب شوه؟"

اما عمر خوړلي پاپ ځواب ورنکړ په خجالت او غمگينۍ سره يې خپل تياره مخ وگرځاوه. زردشت پداسې حال کې چه د بوډا سترگو ته ځير وو له اوږده تفکر وروسته يې ووبل: "هغه پيرېده، پيرېده چه لار شي! همدارنگه هغه اوس له منځه تللی دی اوکه څه هم دا ستا د سرلوړۍ سبب کيږي چه په مړه پسې خبرې وکړې. لکه څنگه چه زه پوهيرم ته خپله هم پوهيرې چه نوموړی څه وو او لارې يې څومره عجيبې وې!"

د بودا پاپ چه يوه سترگه پنده وه ووبل: "زمونږ تر منځ د وي، په خداى اړوند اموروکې به زه زردشته غوره يم او حق هم دا دى.

زما عشق د ډېرو کلونو لپاره د هغه چوپړکړى دى او ارادې مې يې په ټولو اموروکې پيروي کړېده. يو ښه بنده د خپل ارباب په ټولو خيزونو پوهيږي حتى په هغو خيزونو هم چه ارباب يې خپله ترې پتوي مگر له بنده مخفي ندي. هغه له اسرارو ډک خداى وو. په ريښتيا چه بې له نامشروع لارو د يو زوى څښتن نه شو. په نوموړي د اعتقاد په دروازه کې زنا قرار لري.

هغه کس چه نومړى د عشق د خداى په عنوان ستايي د عشق په اړه غوره نظر نشي درلودلى. آيا همدې خداى نه غوښتل چه قاضي هم واوسي؟ اما هغه کس چه مين دى عشق ته يې له مکافاتو او مجازاتو څخه په مافوق کې ځاى ورکوي. په ځوانۍ کې دا ختيځوال خداى ډېر سخت او غچ اخیستونکى وو او د قاريانو د ښه راغلاست لپاره يې خپل مقر دوزخي کړ.

اما بلاخره ډېر نرم له رحم او مهربانۍ څخه ډک شو. پدې وخت کې له يو پلاره يوې انا ته ډېر ورته وو. د کوټې په کنج کې بخارى ته نيردې مراوى ناست وو او کمزورې بېزاره پښې يې له ارادې سترې په بې حوصله مندى سره تر هغه وخته دې خوا او ها خوا کولې چه يوه ورځ د ترحم له امله مړ شو."

زردشت ووبل: "اې بودا او عمر خوړليه پاپه! آيا واقعا د دا پخپلو سترگو ليدلي؟ په همدې ډول مړ شوکه په بل ډول، ځکه کله چه خدايان مړه کيږي عموما په څو ډوله مري. اما په هر ډول که مړ شوى وي، پدې يا هغه ډول له منځه تللى دى. نوموړى زما د سترگو او غورو لپاره بد وو اړينه نده چه په هکله يې کوم بد څه ووايم. زه له ټولو هغه خيزونو سره مينه لرم چه صافې کتنې او او ريښتيا خبرې لري. اما د پاخه عمرکشيشه ته خپله ښه پوهيږې آيا ستا د قبيلې او نژاده يعنى دکشيشانو له قبيلې په هغه کې څه وو، پدې معنى چه نوموړى تل دوه مخى وو.

په دې سربېره د نوموړي روح مغشوش وو. پداسې حال کې چه د غوصې له امله يې نفس شمار ته لوېدا او مونږ ښه نه وو پرې پوه شوي راته غوصه کېدا! اما ولې يې سپېڅلې او بې خنډونو خبرې نه کولې؟ اوکه چېرې غلطې زموږ د غورونو وه ولې يې موږ ته داسې غورونه نه راکول چه ښه پرې پوه شو؟ که چېرې ناپاکي زموږ په غوروکې وه، چا دې ناپاکۍ ته زموږ په غوروکې ځاى ورکړى وو؟

د دې کلال ډېرکارونه ضايع شول ځکه چه پخپل فن کې استاد نه وو او پدې خاطر يې له خپلو لوبښو او جوړو شوو خيزونو څخه دا پند واخيست چه ولې له ښو اوبو څخه بد رامنځته شويدي اما نوموړى د غوره سليقي په وړاندې گناکار شو. حتى په ترحم کې هم غوره سليقه شته او دا سليقه داسې امرکوي: "داسې خداى بايد لېرې کړل شي. ښه به وي که اصولا خداى نه وي، غوره به وي که انسان خپل تقدير واوسي، بده

به نه وي که انسان لېونی واوسي او ډېره به غوره وي چه انسان د ځان خدای واوسي او د دې ډول خدای پیروي وکړي."

عمر خوړلی پاپ چه ډېر غور و ووبل: "دا څه اورم؟ ای زردشته ته دومره بې عقیدې یې! ډېر له هغې چه تصور یې کوې پرهېزگار او متقي هم یې! ستا په باطن کې خدای شته چه تا دې بې خدایې او خدای نه پیژندنې ته رابولي.

آیا زهد د ندی؟ چه نه غواړي نور په خدای متعقد واوسي؟ ستا له حده زیات صحیح‌توب او ریښتیا به یوه ورځ تا ته له نېکۍ او بدۍ زیات هدایت ونکړي؟ عجیبه ده! ستا لپاره څه خیزونه ذخیره شويدي! ته سترگې، لاس او خوله لرې چه مخکې له وخته د بښلو او رحمت کولو لپاره خلق شويدي ځکه انسان یواځې په لاسونو خلک نه بښي.

که څه هم ته ځان تر ټولو ستر خدای نه منونکی گڼې اما زه ستا په حضور کې یو ډول داسې پټ عطر او شات وینم چه د بښلو او رحمت کولو څخه زیږېدلي دي. دا حال مې په عین وخت کې هم غمگین او هم خوشحالوي.

ای زردشته، اجازه راکړه چه یواځې یوه شپه د مېلمه شم! اوس په ټوله نړۍ کې داسې ځای نشته چه ستا له منزله یې غوره وگڼم."

زردشت ووبل: "ډېر ښه که داسې وي" ډېر حیران شو او بیا یې ووبل: "زما د منزل لار له هغه اړخه ده او هلته د زردشت سومخ ځای لري."

ای جلیل‌القدر او محترم‌انسانه ډېر مې خوښیږي چه تا هلته هدایت کړم ځکه زاهدان مې خوښیږي اما همدا شپه د زاریو غږ ما په سرعت سره له تا اخلي. زما په قلمرو کې به چا ته ضرر ونه رسیږي او زما سومخ ښه پناه ځای دی. په بشپړه مینه سره زه هر ماتم لیدونکی بیا په ځمکه کې محکوم او پښې یې قوي کوم. اما څوک شته چه ستا له اوږو څخه د غم بار واخلي؟ د دې ډول کار لپاره زه کمزوری یم. ریښتیا د ډېرو وختونو لپاره باید انتظار وکړو تر څو ستا خدای بیا څوک له خوبه راوینس کړي. ځکه دا بوډا خدای نور ژوندی ندی. هغه واقعا مړ شويدي."

تر ټولو پست سړی:

یو ځل بیا د زردشت پښې په ځنگلونو او تپو وگرځېدې او سترگو یې لټونې وکړې اما په هېڅ ځای کې یې هغه کس پیدا نکړ چه د سختې اړتیا له امله یې رنځېدا او زگېروي یې کول. په ټوله لاره له زړه خوښ او ممنون وو، وېل یې: "خومره ښه خیزونه د بد پیل په جبران سره نن ما ته رسېدلي دي! څه عجیب ویاندان

مې وموندل! د دوی خبرې به د یو وخت لپاره لکه غنم ښې وژویم. زما غاښونه به هغوی واره او اوږه کړي ترڅو دوی هم لکه زمی زما روح ته داخل شي."

اما څنگه چه بیا جاده په لوی کمر سره پېچلې شوه منظرې فورا بدلون وکړی او زردشت د مړینې قلمرو ته داخل شو. دلته بې وښو، بې ونو، بې د مرغانو له غبرونو څخه تورې او سرې تپې وې. ځکه دا هغه دره وه چه ټولو ژوو حتی ښکاري حیواناتو هم ترې لږوالی اختیارولو. یواځې یو شین رنگه چاغ او بد مار چه بودا کېدا او د مرگ وخت یې رارسېدلی وو دلته یې ځان راکشکولو. له همدې امله شپونکو او د رمو لرونکو دې درې ته د (مار مړینه) لقب ورکړی وو.

اما زردشت ناڅاپه د خاطر و په تیارو کې ډوب شو ځکه داسې فکر یې کولو چه پخوا په همدې دره کې تېر شوی وو. په پایله کې د عظیم فکر سنگینی نوموړی ناراحته کړ او په تدریج سره یې په لار تگ ورو شو او بلاخره بې حرکت شوه. کله یې چه ناڅاپه سترگې خلاصې کړې د جادې په څنډه یې ناست داسې موجود ولید چه په ندرت سره انسان ته ورته وو. زردشت فورا لدې امله ډېر خجالت شو چه پداسې موجود یې سترگې لوېدلې دي. پداسې حال کې چه سپین وښتان یې هم له شرمه سره شوي وو خپل نظر یې راټول کړ او پښه یې جگه کړه چه لدې چټل ځایه لېرې شي اما پدې وخت کې له مړې دښتې غبر پورته شو.

هلته له ځمکې شړ، شړ او شړک شړک غبر همداسې لکه په شپه کې چه اوبه په لوله کې بندې وي غبر راپورته شو او بلاخره په انساني غبر تبدیل شو او بشرې خبرې شوې چه وېل یې:

"زردشته! زردشته! زما معما حل کړه! خبرې وکړه! خبرې وکړه! له شاهد څخه د غچ اخیستل څه منظور؟ زه تا څخه ته کشوم دلته یخ صاف دی! په تېښته او مراقبت کې اوسه هسې نه چه تکبر د خپلې پښې ماتې کړي!"

اې مغرور زردشته، ته ځانته پوه وایې! نو بیا دا معما حل کړه! اې د پېچلو او سختو معماوو حلونکیه دا معما ولوله، هغه معما چه زه یم ولوله! که چېرې کولی شې وواېې زه څوک یم خبرې وکړه؟"

زردشت چه دا خبرې واورېدې فکر یې وکړ په روح یې څه شويدي؟ ترحم پرې غالب شو او فورا لکه د بلوطو ونه چه زیات وخت یې د ونې وهونکي اړه زغملې وي ناڅاپه په غیر مترقبه سنگینی سره په ځمکه ولوېرې او د لرگي وهونکي د وحشت سبب شي، په ځمکه ولوېد اما په سرعت سره راجگ شو او مخ یې زیر شو. او په سخت غبر سره یې وویل: "زه تا ښه پېژنم. ته د خدای قاتل یې! پرېرده چه لاړ شم! اې تر ټولو خلکو پسته هغه کس چه ته یې ولیدې تحمل د نشوای کړی او له همدې شاهد د غچ واخیست!"

زردشت داسې ووبل او غوښتل يې خپلې لارې ته ادامه ورکړي اما هغه د وصف ناوړه موجود يې د چينې
څنډه کلکه ونیوه او د خبرو پيدا کولو هڅې يې وکړې. بلاخره يې ووبل: "پاتې شه!"
"پاتې شه او له ما مه لهرې کپړه! ما فکرکړی، هغه بېزاري چه ستا د غورځېدو سبب شوې څه ده؟ اې زردشته
بې حده درود د وي په تا چه بيا راجگ شوې! زه ښه پوهيرم تا فکرکړی، د هغه قاتل وضعه به څرنگه وي
چه خدای يې وژلی دی. پاتې شه! زما په خوا کې کښېنه! دا کار به بې گټې نه وي.
کچېرې زه تا ته پناه درنه وړم چا ته رجوع وکړم؟ پاتې شه، کښېنه! اما ما ته مه گوره او پدې ډول زما پستي
مفتخره کړه!

هغوی ما تعقيبوي او اوس ته زما آخري پناه ځای يې. اما د هغوی تعقيب په دوښمنۍ يا د ساتونکو په وسيله
ندی ځکه زه پدې ډول شکنجې او عذاب خندا کوم او ريشخندوم يې. همدارنگه د دې ډول تعقيب له امله
آزاد، مغرور او سر لوړی کيرم او دا کار مې خوشحاليوي.
آيا تر دې دمه ټول موفقیتونه د هغو کسانو په نصيب ندي شوي چه سخت تعقيب شويدي؟ او هغه کس چه
ښه آزارول کوي د نورو د تعقيب په اثر پيروي کول هم سم نه زده کوي؟ اما د هغوی له ترجمه! هو د هغوی
له ترجمه زه تښتېدلی يم.

اې زردشته، زما حفاظت وکړه! اې ته زما آخري پناه يې، اې زما دکشف رازه، ته پوهېدلی يې چه د خدای د
قاتل وضع څرنگه ده! اما اې بې صبره که چېرې غواړې لار شې په هغه لار مه ځه چه زه پرې راغلی يم!
ځکه چټله او بده لار ده.

د ډېر وخت لپاره مې بدې خبرې کړې او اوس مې چه تا ته نصيحت وکړ آيا زما په وړاندې بدل شوی يې؟
اما پوه شه! زه تر ټولو کسان پست يم او همدارنگه هغه زه يم چه له ټولو سنگينې پښې لرم. هر چېرې چه
تللی يم لاره يې خرابه شوېده. زه ټولې لارې د وړانۍ او مړينې خوا ته بيايم.
همدا چه ومې ليدې زما په خوا کې په سکوت سره تېر شې او همدا چه ومې ليدې له خجالته سور شويې پوه
شوم چه زردشت يې. که چېرې بل څوک وای صدقه يا ترجم يې په خبرو او کتلو سره ما ته را اچولو او زه
دومره هم گدا نه يم چه دا ډول صدقو ته اړتيا ولرم او تا همداسې فکرکړی دی.
زه په بشپړ ډول سره دې شان صدقو ته اړتيا نه لرم، هو، زه په غير قابل د توصيف کې په وېرولو او هيبتناک
کولو کې ډېر غني يم! اې زردشته وشرميره زه د مفتخرکړم!
په ډېر زحمت سره د رحيمو کسانو له فشاره تښتېدلی يم تر څو داسې کس چه تعليم ورکوي: "ترحم د زحمت
سبب کيږي" يعنی اې زردشته تا پيدا کړم.

که دا ترجم د خدای له طرفه وي او که د بشر، د شرم په وړاندې جرم او گناه دی او د مرسته کولو په وړاندې

عدم تمایل ممکن له هغې تقوا ډېر شریف وي چه له سهولت سره مرسته کوي. ټول پست خلک نن ورځ ترحم ته تقوا وایي او لوی مصیبت، بدبختی، فاحشې ماتې او پستی ته په هېڅ ټول احترام قائل ندي. زه لکه د رمې سپی چه د میرو په رمه پسې له خټه لېرې طرفونو ته گورې همداسې دې اشخاصو ته له لېرې گورم. دوی د هغو پستو خلکو ډله دي چه رام شوې او نېک نیت لري. د هغه کب خوړونکي مرغه پشان چه سره یې خټ ته نیولی او کم عمقه خبرو ته نظرکوي. زه هم د دې کوچینیو، ایرې رنگه څپو، ارادو او ارواحو ته نظرکوم.

دا پست خلک د ډېر وخت لپاره د حق قضات وو او په همدې ډول د قدرت قضاوت هم پاتې شويدي او اوس داسې تعلیم ورکوي: "یواځې هغه خیز غوره دی چه پست خلک یې غوره گڼي او خوبوي یې!" او نن ورځ هغه څه ته حقیقت وایې چه د اوباشانو د واعظ په وسیله راپورته شوي وي. هغه عجیب روحاني چه پست خلک یې حامیان دي د ځان په اړه داسې وایي: "زه حقیقت یم" تعلیم د ورکړل شي. دې جسورکس عمرونه پست خلک په ځان راټول کړي او نوموړی تعلیم ورکوي "زه حقیقت یم" په لویه سهوه مرتکب شويدي. آیا تر دې مؤدبانه ځواب دا ډول خشن او جسوروکسانو ته ورکړل شويدي؟ اما اې زردشته، ته د هغوی له څنگه بې اعتنا تېر شوې او وېل دې: "نه! نه! او بیا هم نه!"

تا خلک له هغه لېرې کړل، ته لومړنی کس وې چه له ترجمه د پرهیز تعلیم د ورکړې، اما ټولو ته د ونه وېل یواځې ځان او د ځان پشان نور د له ترجمه لېرې کېدا ته راوبلل. ته د سترو رنځېدونکو له شرمه شرمېدلی یې او په ریښتیا ته وایې "له ترجمه ضخیمه ورېځ راجگړې، اې خلکو ترې لېرې اوسئ!" او دا رنگ تعلیم ورکوي: "ټول خلق کوونکي سخت دي، ټولو ستر عشقونه پخپل ترحم برلاسي دي." اې زردشته، ته زما په نظر ډېر پوه یې!

اما غوره به وي که ځان هم له خپل ترجمه لېرې وساتې! ځکه ډېر رنځېدونکي، شکمن، په لار پلي شوي دي او تا ته راځي.

زه حتی تا ته له ما لږپوالی غوره گڼم. تا زما تر ټولو غوره او بده معما یا هغه څه چه زه یم و اندله. زه پوهیږم کومه بېزاري ده چه ته یې غورځولی یې.

اما خدای بې له مړینې بله چاره نه درلوده. هغه ټولو ځایونوپه ته لیدونکې سترگه کتل، هغه د بشر عمقونه، تلې او ټول خفیه شرم او بدی یې لیدل او له ترجمه او شرمه بې خبره وو. هغه زما په ډېرو بدو څنډو کې وگرځېد، دې کنجکاو، فضول او رحیم بې له مړینې بله چاره نه درلوده.

هغه تل زه لیدلم او پدې ډول لیدونکي شاهد سره بله چاره نه وه یا به مې غچ اخیست او یا به مې اصولا

ژوند پرېښود! هغه خدای چه ټول خیزونه حتی بشر یې لیدا بې له مړینې یې بله چاره نه درلوده. بشر نشوای زغملی چه دا ډول ژوندی شاهد وویني."

تر ټولو پست سړي داسې ووبل زردشت راجگ شو او د تلو لپار یې ځان تیار کړ ځکه کولمې یې یخې شوې وې او ووبل: "اې غیر قابل توصیف انسانه، ته ما له هغې لارې لېرې کوي چه په مخکې یې لرم. د شکرانې په بدل کې زه خپله لار تا ته توصیه کوم. وگوره، هلته د زردشت سومخه ده. زما سومخ لویه او عمیقه ده او ډېرکنجونه لري. هلته تر ټولو مخفي کسان ځانته خفي ځاینه موندلی شي او په څنگ کې یې سلگونه سوري د حیواناتو، خزندو، مرغانو او ښکاري لپاره شتون لري. اې له خپلې اجتماع ترتیل شویه ځان د شړلی دی ځکه نه غواړې له خلکو او ترحم سره یې واوسې. جگ شه همغه کار چه زه کوم ته یې هم وکړه! او پدې ډول به له ما زده کړې "یواځې هغه کس چه کارکوي زدکړه کوي."

او له هر څه مخکې زما له حیواناتو سره خبرې وکړه! د دوی تر ټولو مغرو او عاقل حیوانات زما او ستا لپاره غوره مشاورین کېدلی شي.

زردشت داسې ووبل مخکې ورو او متفکرانه په خپله لار روان شو ځکه له ځانه یې ډېر سوالونه کول او د هېڅ یوه ځواب یې په اسانۍ نشوای موندلی او په باطن کې یې داسې اندل: "واقعا بشر څومره فقیر دی! څومره بد او څومره له پټ شرمه ډک دی!"

وايي بشر له خپل ځان سره مینه لري، اخ! دا ځان پرستي باید څومره لویه وي! او په څومره کرکه باید وجنگیږي!

حتی دا سړی پدې ټولو سربېره چه څومره له ځانه کرکه لري له ځان سره مینه هم لري. نوموړي په عین حال کې د ځان لوی عاشق او دوښمن دی. ما تر اوسه داسې کس ندی لیدلی چه له نوموړي زیاته له ځان کرکه ولري او دا د نوموړي د مرتبې لوړوالی دی. افسوس! آیا هغه عالی سړی چه د زاریو غیر مې یې واورېد نسته؟ زه د سترو متنفزینو سره مینه لرم اما بشر داسې شی دی چه باید لوړتیا ومومي."

دواطلب گدا:

زردشت چه څنگه تر ټولو پست سړی پرېښود بشپړ یخ وو او د یواځېتوب احساس یې کولو ځکه ډېر غریب، ساړه او یواځې فکرونه یې کول، پداسې ډول چه حتی غړي او ټپونه یې هم په لړزه راغلي وو. په همدې وضعه له تیرو په ډک رود کې ښکته پورته کېدا چه ځوانه بې صبره ویاله هم د حادثې په لټونه کې بې صبره ویده وه. ناڅاپه تود او خوښ شو له ځانه یې تپوس وکړ: "څه پېښه شوېده؟" کوم گرم او ژوندی شی ما ته

روح راکوي او تازه کوي مې، دا خيز بايد ما ته نيردې وي. همدا شپه زما يواختوب کم شويدي؛ زما ملگري او وروڼه پټ زما په اطراف کې الوت کوي او د هغوی گرم نفس زما روح لمس کوي."

خپل اطراف ته يې وکتل تر څو خپل تسلي موندونکي ومومي اما تعجب يې وکړ ځکه يو شمېر غواوې يې په غونډۍ ولاړې وليدې او د دوی بوی او نيردېوالی وو چه د نوموړي د زړه دگرمۍ باعث شوي وو. اما داسې يې وانگيرله چه دې غواوو د چا خبرو ته غور نيولی ځکه د زردشت نيردې کېدو ته يې پاملرنه ونکړه. زردشت چه دوی ته ډېر نيردې شو په واضح ډول يې انساني غږ واورېد چه غواوو ته يې خبرې کولې او ويې ليدل چه ټولو غواوو خپل سرونه د وياند په اړخ گرځولي دي.

زردشت بېره وکړه او چوپړ يې ها خوا کړل ځکه وېرېدا هسې نه چه پدې منځ کې چا ضرر ليدلی وي او د غواوو ترحم يې درملنه ونشي کړی. اما نوموړی غلط وو ځکه ويې ليدل چه هلته يو سړی د ځمکې په مخ ناست دی او داسې ظاهرېدا چه غواوې يې قانع کړې تر څو له نوموړي ډار ونلري. هو دا سوله لټوونکی او واعظ کس د غره په سر وو او له سترگو يې مهرباني اورېدله. زردشت په حيراني سره ترې تپوس وکړ: "ته دلته د څه په لټه کې يې؟"

سړي ځواب ورکړ: "پوښتنه کوې زه په څه پسې يم؟ په هغه څه پسې گرځم چه ته ورپسې گرځې اې د سولې مزاحمه! يعني پر ځمکه کې په نېکبختۍ پسې. له همدې امله هڅه کوم لدې شيدو ورکونکو غواوو څخه مرسته واخلم او کوم څه ترې زده کړم. ځکه مې د سهار نيم وخت له دوی سره په خبرو تېرکړی دی او دوی ما ته د ځواب راکولو په حالت کې وې تا ولې ناراحته کړې؟"

که چېرې مونږ بدلون ونکړو او دغواوو په بڼه نشو د آسمانونو نړۍ ته به داخل نشو! ځکه مور بايد له دوی يو خيز زده کړو او هغه هم په تکرار ژوول دي. په ريښتيا که چېرې بشر ټول جهان تر لاسه کړی وای او يواځې دا يو خيز يعني په تکرار ژوول يې نه زده کولی څه گټه يې لرله؟ پدې صورت کې نوموړي ځان د خپل شر له غمه، هو له همدې لوی غمه چه نن تنفر ورته وايي نشو خلاصولی. څوک شته چه زړه، خوله او سترگې يې له کرکې ډک نه وي؟ ستا زړه، خوله او سترگې هم له کرکې ډک دي اما دا غواې وگوره!"

د غره سر واعظ داسې وويل او بيا يې خپل نظر زردشت ته وکړ ځکه تر هغه وخته نوموړي په افراطي عشق سره غواوو ته کتل. ناڅاپه يې ماهيت بدلون وکړ او له ډاره يې نعره وکړه: "زه چه ورسره خبرې کوم دا کس څوک دی؟" او له ځايه جگ شو ادامه يې ورکړه:

"دا بې کرکې سړی دی، دا خپله زردشت دی، يعني د لويې کرکې فاتح دی. دا خپله د زردشت خوله، سترگې او زړه دي، پداسې حال کې چه دا خبرې يې کولې د زردشت لاسونه يې په اوبنکو له ډکو سترگو بنکل کړل او پدې وخت کې يې حال د هغه کس په شان وو چه ناڅاپې ډالۍ او خزاني له آسمانه پرې رانازل شوې

وي.

غواگانو دا ټوله وضعه وکتله او حیرانې وې.

زردشت وویل: "اې گران او عجیب سرپه خبرې مه کوه!" په دې وخت کې یې خپله مهرباني او نرمي مهاروله، وویل: "اما لومړی له خپل ځانه خبرې وکړه! آیا ته هغه کس نه یې چه گدایي د پخپل زړه د ځان کسب گرځولې او په یو ځل د ټول ستر ثروت له ځانه لېرې غورځولی دی؟ آیا ته هغه کس نه یې چه له بدایانو شرمنده شوی یې او تر ټولو فقیرو کسانو ته راتښتېدلی یې؟ تر څو له خپل زیات نعمت او زړه څخه کېدای شي څه ورکړې؟ اما هغوی ته ونه منلې؟"

داوطلب گدا وویل: "پوهیږم اطلاع لرې چه هغوی زه قبول نکړم او له همدې امله زه د حیواناتو او دې غواگانو طرف ته راغلی یم."

پداسې حال کې چه د هغه خبرې یې غورځولې زردشت وویل: "هلته د زده کړل چه ښه کول له ښو اخیستلو څومره سخت دي او همدارنگه زده دکړل چه ښه کول په حقیقت کې د مهربانۍ تر ټولو غوره، زیرک او ماهرانه هنر دی!"

داوطلب گدا وویل: "په ځانگړي ډول پدې دوره کې هر څیز چه پست وو سر لوري شوي او لاسرسی ورته ډېر سخت او پخپله خاصه طریقه شوی یعنی د اوباش په طریق متکبر شوی دی. ځکه ته واقعا پوهیږې چه د اوباشانو بد، ستر، تدریجي او طولاني انقلاب رارسېدلی دی. همدا اوس نیکی او جزوي بښنې اوباشان غوصه کوي. پرېږده هغه بدایان چه ثروت یې له اندازې ډېر دی دځان مواظب واوسي!"

هر څوک چه لکه دگړي داسې خپته او بې اندازې تنگه غاړه لري شاڅکي څاکی محتویات دې بېرون کړي. نن یې غاړه آزادانه ماتوي.

حرص، حسرت، تریخ حسادت، غوصه ناک غیچ او د اوباش تکبر دا ټول زما سترگو ته راغلي دي، نور نني فقیران نیکبخته ندي اما د آسمانونو نړۍ همدا اوس له غواگانو سره تعلق لري." پداسې حال کې چه غواگانو په بشپړه آشنایۍ سره سوله لټوونکی سړی بوی کولو زردشت څپ ته کتل او غوښتل یې هغه وازمويي نو ځکه یې له نوموړي وپوښتل: "او ولې د آسمانونو نړۍ په اغیاوو پورې تعلق نلري؟"

هغه سړي ځواب ورکړ: "ولې غواړې ما وازمويي؟ ته خپله د دې سوال په ځواب ښه پوهیږې. اې زردشته زه څه شي د فقر په لوري راکش کړم؟ آیا لدې بډایه خلکو څخه کړکې، یعنی همدا جنایتکاره بدایانو چه په

سړو سترگو او شهواني افکارو خپلې گټې په هره ممکنه وسیله لاسته راوړي؟ لدې اوباشانو چه د تعفن بوی یې آسمان ته رسیري او لدې زرینې او احترام وړ دلې چه پلرونه یې جیب وهونکي، مړي خوړونکي وو او بنځې یې شهوت پرسته، هېرجنې او هېڅ یوې یې له فاحشو سره فاصله نه درلوده، ندی؟"

اما په سر کې اوباش او په پای کې اوباش دي! نن د فقیر او غني تر منځ توپیر څه دی؟ زه نن د دوی په منځ کې اختلاف نه وینم. له همدې امله زه لدوی لېرې او لېرې وتبښېدم چه دې غواگانو ته راوړسېدم."

سولې لټوونکي سړي داسې ووېل له خپلو خبرو یې چیغې کړې او په خولو لوند شو. یو ځل بیا حیران شو اما زردشت تل نوموړي ته کتل او ترخو خبرو ته یې غور وو د هغه په مخ یې خندل او آرام آرام یې سر خوځولو بلاخره یې ووېل:

"اې د غره سر واعظه! کله چه ته دا ډول خبرې کوې په ځان ظلم کوې ځکه ستا خوله او سترگې د دې ډول ترخو خبرو لپاره ندی جوړې شوي. حتی فکر نه کوم معده د هم د دې تريخوالي زغم درلودونکې وي. ستا د معدې په نظر کې دا ټوله غوصه، کینه او قهرجنې خبرې ضرر رسوونکې او مکروه دي. ستا معده ملایم او نرم څیزونه غواړي ته قصاب نه یې.

برعکس ته زما په نظرگیاه خوړونکې ښکارې. کېدای شي ته غنم اوږه کړې اما په حقیقت کې ته له جسماني لذتونو سره مخالف یې او شات د خوښیري."

داوطلب گدا پداسې حال کې چه زړه یې خوشحاله وو ووېل: "تا څومره ښه زما په باطن فکرکړی دی! زما شات خوښیري او غنم اوږه کوم ځکه هغه څه غواړم چه مزه یې خوړه وي او نفس پاک کړي. همدارنگه د هغه څیز غوښتونکي یم چه وخت ونیسي یوه ورځ یا یوه میاشت کار د ټنبلانو او استراحت کوونکو لپاره اېجادکړي! په ریښتیا دا غوايان پدې کار کې له ټولو غوره دي. دوی په تکرار ژوول او لمر ته اوږدېدل اختراع کړي دي. پدې سربیره له هر ډول درانه فکره چه زړه ناراحته کوي لږوالی یې اختیارکړیدی."

زردشت ووېل: "هه! ته باید زما ژوي ووینې، باید زما له مار او زما له عقاب سره ملاقات وکړې ځکه د هغوی پشان نن ورځ په ځمکه کې نه پیدا کیري.

وگوره زما د سومځې لار له هغه طرفه ده. نن شپه زما مېلمه شه او خو چه زه درځم تر هغه وخته زما له حیواناتو سره د ژوو د نېکبختۍ په هکله خبرې وکړه. ځکه همدا شپه د زاریو فریاد ما د ځان په طرف غواړي. ته زما په کور کې تازه شات، د زرین کندو شات چه لکه یخ داسې ساړه دي پیدا کولی شې، له هغو وخوره!

اما اې سرگردان سړیه او زما گرانه همدا اوس خپل غوايان پرېږده! که څه هم ترک کول یې ستا لپاره سخت دي ځکه دوی ستا گران دوستان او ښوونکي وو."

داوطلب گدا ووېل:

"د دوی په منځ کې یواځې له یو غوایي سره ډېره مینه لرم او اې زردشته هغه هم ته یې چه ښه یې او حتی له یو غوایي غوره یې!"

زردشت په شیطانت سره فریاد وکړ: "لېرې شه! زر په لار شه، اې چاپلوسه! ولې مې پدې ستاینو او د غوره مالی په شاتو سره خرابوې؟"

او بیا یې فریاد وکړ: "له ما لېرې شه، لار شه! او پدې وخت کې یې لکڼه د مهربان گدا په طرف هدفي ونیوه او نوموړي هم په سرعت سره د ده له مخې فرار وکړ."

سیوری:

داوطلب گدا تر دې دمه دومره نه وو لېرې شوی او زردشت یې خپل یواځېتوب نه وو موندلی چه له شا یې غبر واورېد، وېل یې: "ودرېره! زردشته صبر وکړه! صبر وکړه! دا زه یم ستا سیوری! اما زردشت ونه درېد ځکه ناڅاپه پخپلو غرونوکې د دې غالمغال له امله غوصه شو او له ځانه سره یې ووېل: "نو زما د انزوا کنج چېرې تللی دی؟"

واقعا دا نور زما له زغمه زیات دي. دا غرونه له خلکو ډک شويدي. زما قلمرو نور پدې نړۍ کې بهرنی وجود نلري. زه نوو غرونو ته اړتیا لرم.

زما سیوری ما څاري، سیوري ته څه اهمیت لري؟ پرېرېده چه ومې څاري! زه له هغې تښتم. "زردشت له ځانه سره دا ووېل و وتښتېد. اما هغه کس چه نوموړی یې څارلا ورپسې وو پداسې ډول لکه درۍ نفره چه یو بل پسې منډې وهي. ځکه داوطلب گدا په مخکې وو وروسته زردشت او دریم سیوری وو چه ورپسې وو. پدې ډول یې ډېره لار نه وه طی کړې چه ناڅاپه زردشت خپل لېونتوب ته متوجه شو او زریې ټوله غوصه اوکرکه له ځانه ایسته کړه او ووېل: "آیا څرنګه! مونږ سپېڅلو او عمر خوړلو منزویانو ته تل عجیب څیزونه ندي پېښ شوي؟"

واقعا زما حماقت په غرونوکې زیات شوی دی! همدا شېبه شپږ احمقې پښې په شور سره په ځان پسې روانې اورم. اما آیا ممکنه ده چه زردشت له خپل سیوري ووپرېږي؟ پدې سربېره فکرکوم چه سیوری مې له ما اوردې پښې لري."

زردشت داسې ووېل په سترګو او زړه دواړو یې وخنډل بیا ودرېد او په سرعت سره یې پخپلو پښو وخرخېد سیوری او تعقیبونکی یې چه ډېر ضعیف وو په ځمکه ووهل ځکه زردشت په دقت ورته کتل او ناڅاپه یې داسې فکر وکړ لکه پېری یې چه لیدلی وي. تعقیب کوونکی یې فوق العاده نری، تور، تش او سترې ښکارېدا.

زردشت په تغیر سره ترې تپوس وکړ: "ته خشى یې؟ او دلته څه کوي؟ او ولې ځانته سیوری وایې؟ زما نه خوښیږې!"

سیوری ځواب ورکړ: "لدې چه دا زه یم ومې بښه! اوکه چېرې د زه نه خوښیږم تا او سلیقه د دعوت کوم چه عقیده مو تغیر کړې! زه هغه سرگرداني یم چه تل په لاره وم او ستا په پښو پسې مې بې لدې چه کوم مقصد او منزل ولرم اوږده لاره طى کړېده. ډېره کمه پاتې چه د یهودي پشان سترې شم او سرگردان شم اما توپیر مو فعلا په منځ کې دا دی چه زه نه تل پاتېدونکى یم او نه هم یهودي.

څرنگه؟ آیا زه باید تل په لار واوسم؟ آیا زه تل باید د هر باد په وسیله وشړل شم او همپشه فراري او ناقاره واوسم؟ دا ځمکه له حده زیاته را ته گړدجنه شوېده."

زه په هره سطحه لکه گړد او غبار سترې ناسته یم او د هېندارو او بښنه یې قابونو په مخ ویده شوې یم. ټول ما ستایي او هېڅوک کوم شی نه راکوي. زه ورځ په ورځ ډنگرپریم او په تدریج سره په یو سیوري تبدیل شوی یم.

که څه هم له تا مې ځان پټ ساتلى خو اې زردشته ستا تر شا مې ډېرې اوږدې لارې طى کړېدي. لدې ټولو سره ستا تر ټولو غوره سیوری وم او هر ځای د چه ناسته کړې هلته کښېناستلې یم. له تا سره په ډېرو لېرې او یخو جهانونوکې لکه پیری پخپله غوښتنه په ژمنیو له واوړو ډکو بامونوگرځېدلې یم.

له تا سره مې په ډېرو خوړو، حرامو او لېرې څیزونوکې نفوذ کړی دی اوکه چېرې زه تقوا ولرم له هر ډول محرمانو خالي ده. کومو څیزونو ته مې چه زړه احترام درلود ستا له امله مې پرې پل کېښود او هر اثر او انځور مې چه د ځان لپاره ترسیم کړی وو له ځان لېرې کړی ده. تر ټولو خطرناکې غوښتنې مې څارلې دي، په ریښتیا زه له هر ډول جرم او جنایته تېر شوی یم.

ستا له امله مې په کلمو، ارزښتونو او لویو اسمونو اعتقاد هېرکړی دی. کله چه شیطان ځان پوست کولو آیا خپل نوم یې هم حذف کړ؟ مگر نوم بې له پوسته بل شی دی، چېرې حتی شیطان هم بې له پوسته بل شی ندی؟

او اما په باطن کې له ځانه سره ووبل: "هېڅ شی ریښتیا ندی، ټول څیزونه مجازي دي." ما څو څو ځله سر او زړه دواړه په ډېرو سرو او بوکې اېښې او د همدې کار له امله لکه خرچنگ داسې سور او لوڅ شوی یم. اخ! زما ټول بڼه، زما شرم او په نېکو ټول اعتقاد څه شویدى؟

اخ، هغه عاجزانه معصومیت چه یو ځل مې درلود، هغه معصومیت چه په نېکانو او شریفو دروغو پورې اړوند وو چېرې تللی دی؟ غالباً، واقعا په پښو حقیقت ته نیردې شوی یم او ډېر له نیردې مې څارلی دی خو بیا حقیقت زما سر په سوټک وهلی دی. ځینې وختونه مې فکر کولو چه دروغ مې ویلي دي اما هماغه وختونه وو چه له حقیقت سره مخامخ شوی وم.

ډېر خيزونه ما ته ظاهر شول اما زه اوس هغو ته اهميت نه ورکوم. هغه خيزونه چه زما خوبسيري هېڅ يو يې ندى پاتې شوى. اوس زه څرنگه کولى شم له ځانه سره مينه ونلرم؟ هغه څه چه زه يې غواړم دا دي: " هر ډول مې چه زړه غواړي ژوند وکړم يا که چېرې يې امکان نه وي اصولا به ژوند ونکړم؟" او تر ټولو سپېڅلي کسان هم د دې غوښتونکي دي اما افسوس! زه ولې تر دې دمه له ژوند سره مينه لرم؟

آيا کوم مقصد لرم؟ آيا کوم بندر شته چه ما هغې ته د رسېدو لپاره کښتۍ روانې کړېدي؟ مناسب باد؟ اما يواځې هغه کس پوهيږي چېرې روان دى چه پوه شي کوم باد مناسب دى او کوم مفيد؟ زما لپاره څه پاتې؟ يواځې يو مړاوى او جسور زړه، يوه نامحکمه اراده، لږزانده وزرونه او مات ستون فقرات!

اې زردشته! آيا پوهيږې چې مقصود منزل ته د رسېدو پلټنې زه څومره ستړى او بېزاره کړى يم؟ "زما مقصود منزل چېرې دى؟! " دا هغه څه دي چه ما پوښتلي، لټولي او تر اوسه يې پلټم څوکوم څه مې ندي موندلي. اې ټول هميشني ځايه! اې هېڅ همپښني ځايه، اې همپښني بې گټې او عبثه!"

سيوري پدې ډول خبرې وکړې او د زردشت مخ د دې خبرو له امله ځوړند شو او بلاخره يې په بشپړ غمجنټوب سره ووبل: "ريښتيا چه ته مې سيورى يې! تا ته متوجه خطرکوچينى او ناڅيزه ندى، اې سرگردان کسه او آزاده روحه! تا بده ورځ درلوده فکرکوه چه له ورځې بده شپه د په انتظارکې نه وي.

ستا پشان نامحکمه کسانو لپاره حتى زنداني کېدل هم نېکبختي ده. آيا تر دې دمه د ليدلي؟ انسان وژونکي په زندان کې څومره آرام پاتيري؟ هغوى آرام ويده کيږي او له نوي امنيت او حفاظته خوند اخلي. د ځان په فکرکې اوسه هسې نه چه کوم محدود مذهب د په دام کې واچوي او په سختو محدودو خوبونوکې د بندي کړي! ځکه هغه شى چه اوس محدود او شديد دي تا د ځان په طرف جذبوي."

تا خپل هدف له لاسه ورکړى دى. افسوس! د دې ورکې له امله ځانته څرنگه تسلي ورکولى شي؟ د هدف په ورک کولو سره د حتى خپله لار هم ورکه کړېده.

اې بېچاره سرگردانه، اې احساساتي، اې پاتې شويه الوتونکيه! آيا غواړې نن شپه يو آرام منزل ولرې؟ که چېرې غواړې زما سومځې ته لاړ شه! زما د سومځې لار له هغه طرفه ده. اوس زه بايد په بيړې سره له تا لېرې شم ځکه همدا اوس داسې ښکاري چه سيورى په ما لوېدلى دى.

زه به يواځې منډې کړم تر څو بيا زما چاپېر روښانه شي! دې مقصد ته رسېدو لپاره زه بايد اوس اوږده او خطرناکه لاره طى کړم. اما کېدى شي د شپې زما په منزل کې جشن وي.

د غرمې وخت:

زردشت منډې کړې، منډې کړې او هېڅوک يې پيدا نکړل. هر ځاى يې چه کتل يې له ځانه يې څوک نه

لیدل او له همدې امله د خپل یواځېتوب څخه خوشحال شو؛ پداسې حال کې چې هره شپه غوره افکار پرې را اورېدېدل نو په خوند سره یې وڅښل.

د غرمې په وخت چې لمر بشپړ د زردشت په سر قرار درلود له زړې او ټیټې ونې چې د شدیدې مینې له امله یې ځان په محبت سره په غبرکې نیولی وو او له خپل نظره پټه شوې وه، تېر شو. لدې ونې څخه زیات زرین انګور راڅرېدلي وو او په جذابه بڼه یې سرگردانه کس د ځان په طرف بللو. هغه وخت زردشت غوښتل چې لږه تنده یې د انګور دانې په خلاصولو سره کمه کړي اما څنگه یې چې انګور دانې ته لاس کړ احساس یې بدلون وکړ یعنې ویې غوښتل چې دا غرمه له همدې ونې لاندې وغځیږي او خوب وکړي.

زردشت همداسې وکړل او تر اوسه د ځمکې په مخ د آرامښت او ګلونو څخه ډکو شنوکې نه وو غځېدلي، چې خفیفه تنده یې هېره کړه او خوب یوړ. ځکه، لکه چې خپله یې وېل: "تل یو څیز له بل څیز مهم دی." اما سترګې یې هماغه شان خلاصې پاتې شوې ځکه د ونې له لیدو، تحسینولو او پر هغه باندې له شدید عشقه نه سترې کېدا. پداسې حال کې چې ویده کېدا له ځانه سره یې داسې وېل: "عجیبه سوله او آرامښت! آیا نړۍ پدې شپه کې دکمال حد ته نده رسېدلې؟ ما ته څه لاس راکړی؟" هماغه شان چې نرم او نری باد د سمندر په منقوشه سطحه باندې بشپړ رقص کوي همدا شان خوب هم زما په مخ ګډیږي. اما سترګې مې یو له بل سره نه پیوسته کوي او روح مې وینس ساتي. واقعا چې دا خوب سپک دی او وزر لري!

نه پوهیږم زه یې څرنگه محاصره کړی يم. دا خوب پر مطربه لاسونو زما په ضمیر مهرباني کوي. هو هغه ما په ځان پورې مقید او تړي، پداسې ډول چې روح مې خپل ځان پراخوي. زما روح څومره عجیب، سترې او مات شوی دی! آیا د اونۍ د استراحت شپه غرمې ته رسېدلې ده؟ زما عجیب روح له حده زیات ځان اورد او غځوي او آرام ویده کیږي! څومره ډېر بڼه څیزونه یې همدا شپه ځکلي دي. دې طلايي غمگینۍ نوموړی تر فشار لاندې نیولی او خوله کیږي! همداسې لکه یوه کښتۍ چې د اوردو سفرونو او مشکوکو سمندرونو څخه سترې شوې یو آرام بندر ته ځان رسوي او د ځمکې طرف ته تلل غواړي ځکه هغه له سمندر باوفا ګڼي.

هماغه شان لکه چې همدا کښتۍ ځان ځمکې ته رسوي او ځان په هغې داسې چسپوي چې حتی د غڼې یو نازک تار د هغو او ځمکې تر منځ کافي دی او له هغې نازکې رشتې محکم طناب ته اړتیا نه لري. همدا شان زه همدا اوس په ډېر آرام بندر کې يم او له ځمکې سره په ګاونډیتوب کې په داسې حال ژوند کوم چې په نازکو تارونو ورسره متصل شوی يم.

ای سعادت! ای نېکبختی! ای زما روحه کاشکي تا نغمې غبرولی! ته په چمن کې ویده یې! اما دا شېبه هغه مخفي ساعت او سنگيني ده چه په هغې که حتی شپانه هم شپیلی نه غړوي. نو آرام اوسه! گرمه غرمه په مزرعو ویده ده. سندرې مه وایه! آرام پاتې شه! نړۍ تکمليږي.

ای د چمن مرغه او ای زما روحه مه وایه! چوپ اوسه! بوډۍ غرمه ویده ده او شونډې یې خوځيږي. د هغې قیافه تغیرکوي. سعادت یې لکه خدای خندیري. آرام اوسه!

یو ځل مې له ځانه سره داسې ووېل: "د سعادت لاسته راوړل خومره اسانه کار دی!" ځان مې ډېر پوه وگڼلو اما دا کفر وو او همدا اوس زه پدې پوه شوم. پوه احمقان لدې ښې خبرې کوي. نه! اما تر ټولو جزوي، ملایم، سپک شی، دکمزورې څرمونښکۍ حرکت، یو نفس، یو نظر، یوه شېبه او یوکوچینی څیز ډېر غوره سعادت رامنځته کوي. آرام!

په ما څه شوي؟ عجیبه ده! آیا زمان لدې ځایه تښتېدلی دی؟ آیا زه په ابدی ځاگانوکې ډوب شوی يم؟ په ما څه شوي؟ آرام! آیا زما زړه خنجر خوړلی؟ په زړه مې؟ ای زما زړه لدې ډول ساعات او دې شان ټپ وروسته مات شه! مات شه!

څنگه؟ آیا نړۍ همدا اوس دکمال حد ته نده رسېدلې؟ او پخه شوې نده؟ دې گردې او زرینې کرې چېرته الوته کړېده؟ پرېږده چه زه منډې ورپسې وکړم! آرام!"

دلته زردشت ځان وښوراوه او پوه شو چه ویده دی! او ځانته یې ووېل: "جگ شه! جگ شه! ای ویده سریه! ای په غرمه کې ویده، جگ شه! جگ شه! ای بوډا پښو!"

د حرکت کولو وخت رارسېدلی او حتی لږ ناوخته شوی هم دی. تر اوسه اوردې لارې په مخ کې باقي پاتې دي! بشپړ خوب د وکړ! ستا دې خوب خومر اوردوالی وموند؟ د ابدیت نیمایي. جگ شه! جگ شه! ای بوډا زړه، لدې ډول خوب وروسته خومره نور وخت د وینښېدو لپاره غواړې؟"

په همدې حال کې خوب یو ځل بیا نوموړی یووړ او روح یې په مقابل کې مقاومت وکړ او له ځانه یې دفاع وکړه ویده شو. "خ پرېږده چه آرام شم! چوپ اوسه! آیا نړۍ پدې شېبه کې نده تکمیل شوې؟ اوف لدې گردې او زرینې کرې!"

او زردشت ځانته ووېل: "کوچینی غله جگ شه! ای د وخت غله ولې غواړې تل اوسیلې او ژور آهونه وکړې او په عمیقو ځاگانوکې ښکته لار شې؟ ته څوک یې ای زما روحه؟"

دلته نوموړی وډار شو ځکه د لمر شعاع د ده په مخ ولويد. زردشت پداسې حال کې چه اوسولې کول کښېناست او ووېل: "ای زما په سر آسمانه ته ما گورې؟ ته زما عجیب مخ ته غور نیسي؟ څه وخت به ته دا

شبنمي شاخکی وخبني چه د ټولو خيزونو په مخ لوېدلی دی؟ زما دا عجيب روح به څه وخت وخبني؟ اي د ابدیت کارېزه او اي وحشتناکو ټلو او خندانه غرمې څه وخت به ته زما روح وخبني او خپل ځانته به يې راوگرځوي؟"

زردشت داسې وويل او د ونې له څنگه د هغه چا پشان راجگ شو چه مست وي او عجيبه وه تر اوسه لمر د آسمان په منځ کې د نوموړي په سر قرار درلود. پدې اساس فکر کولای شو چه زردشت د ډېر وخت لپاره ندی ویده شوی.

ښه راغلاست:

له غرمې دومره وخت نه وو تېر شوی چه زردشت له ډېرې بې گټې سرگردانی او پلټنې وروسته بلآخره بېرته خپلې سومخې ته ستون شو. اما له خپلې سومخې شل قدمه لېرې وو بيا يې هغه غږ واورېد چه تر ټولو کم يې زردشت په انتظار کې وو. يعني بيا يې د لويو زاريو غږ واورېد اما عجيبه دا وه چه دا ځل فرياد د سومخې له داخله راغی.

اما دا فرياد د عجيبو اوږدو او رنگارنگ زاريو فرياد وو. زردشت په اسانۍ سره پوه شو چه دا غږ له مختلفو غږونو څخه تشکيل شوی دی. که څه هم کله چه چا له لېرې دا غږ واورېدو گمان يې کولو چه د واحد فرياد غږ دی.

زردشت په بېرې سره خپلې سومخې ته داخل شو او عجيبه نمايشي صحنه يې په انتظار کې وه! د سومخې په داخل کې ټول هغه کسان وو چه نوموړي په لاره کې ليدلی وو او يو له بل سره ناست وو. مثلا د ښي اړخ پاچا، دکين اړخ پاچا، بوډاکوډگر، پاپ، داوطلب گدا، سيوری، د معنوي وجدان سړی، فالگير او خر ټول سره راټول شوي وو. تر ټولو پست سړي په سر تاج اېښی وو او ملا يې په ارغواني کمربند تړلې وه ځکه د ټولو پستو خلکو پشان نوموړي هم غوښتل چه ځان زينت او سينگار کړي. پدې غمجنه اجتماع کې د زردشت عقاب ځان ټول کړی وو او ناراحته ولاړ وو ځکه پر له پسې سوالونه ترې کېدل چه د تکبر له امله يې دوی ته حاضر ځواب نه درلود. پداسې حال کې چه ماري يې په غاړه کې ځوړند وو.

زردشت دوی ټولو ته په حیرانی وکتل او هر يوه مېلمه ته يې په کنجکاوی او احترام سره کتل او د دوی ضمير يې ولوست او بيا متعجب شو. پدې وخت کې ټول له ځايونو جگ شول او په احترام سره په پښو ودرېدل. پدې انتظار کې وو چه زردشت به خبرې وکړي او نوموړي داسې وويل:

"اي عجيبو او مایوسه خلکو! داسې ښکاري چه ستاسو د زاريو غږ مې اورېدلو؟"

پدې سربېره اوس پوهېرم هغه څه چه په ټوله ورځ کې يې بې گټې په لټه کې وم يعني عالي سړی چېرې پيدا کولی شم. داسې ښکاري چه عالي سړی زما په سومخ کې ناست دی! اما زه ولې متعجب شوی يم؟ آیا ما

خپله هغه د شاتو او د سعادت په زیرکو جذبو سره د ځان په طرف ندی راکش کړی؟
اما پدې ټولو سره داسې ښکاري چه تاسې یو له بل سره جوړ نه یاست او تاسو چه د زاریو غږ مې جگ کړی
پدې ناست حالت کې هم یو بل ازاروئ او د یو بل د غوصې کولو سبب کېږئ.
لومړی بایدکوم خندان ملقد یا یو رقاص یا یو لېونی ډوله سړی او یوه له شوره او غالمغاله ډکه نجلی یا یو
احمق او چټل بوډا راضاهر شي ترڅو تاسو بیا په خندا کېږئ. ستاسو عقیده څه ده؟
اې مایوسانو! ما وبښئ که چېرې د داسې جزوي موضوعاتو په هکله خبرې کوم چه واقعا ستاسو مېلمنو وړ
ندي. اما تاسو نه پوهیږئ څه شی زما د زړه د غیرت او شجاعت سبب شويدي.
ما وبښئ! اما خپله تاسو او ستاسو حالت دی چه ما ته غیرت راولي ځکه د هر چا سترگې چه په ناهیلی
لگېږي غیرتي کېږي. د یو ناهیلی سړي د هڅونې لپاره هر څوک ځان په بشپړ ډول قوي فرض کوي.
اې گرانو او عزتمندو مېلمنو، دا قوت تاسو ما ته راکړی او غوره ډالی مو راکړې! واقعا دا د یو مېلمه
سپېڅلې ډالی ده! اوس همداسې ده غوصه کېږئ مه که چېرې زه هم تاسو ته هغه څه تقدیم کړم چه په ما
پورې اړوند دي.

دا زما قلمرو او زما د حکمرانۍ محیط دی اما هر څه چه زما دي نن شپه به ستاسو هم وي. زما ژوي به
ستاسو د چوپړ ملا وتړي او زما سومخ به ستاسو استراحتځای او امن ځای وي. زما په کورکې به هېڅوک
خواشيني نشي، د سومخې په محفوظکې به هر څوک له وحشي حیواناتو وساتم او ستاسو با امن ساتنه تاسو
ته زما لومړنی ډالی ده. اما تاسو ته مې دوهمه ډالی زما کوچینی گوته ده او څنگه مو چه لاسته راوړه نو ټول
لاس مې ونیسئ! هو، او زړه مې په ټولو سره تصرف کړئ! اې مېلمنو او دوستانو ښه راغلاست! دا مو خپل
کور دی."

زردشت داسې ووېل د عشق او شرارت له امله یې وخنډل. وروسته له ښه راغلاست ویلو یې مېلمنو بیا د
زردشت په احترام سکوت او تعظیم وکړی او د ښي اړخ پاچا داسې ځواب ورکړ:
"اې زردشته! لدې طرېقې چه لاس د مور ته تقدیم کړ او د ښه راغلاست ویلو له طریقې د مور وپېژندې. تا
زمور په وړاندې ځان حقیرکړ او حتی زمور احترام د له منځه یووړ. اما څوک شته چه وکولی شي پدې ټول
غورور سره ځان حقیرکړي؟ دا هغه څه دي چه مونږ سرلوري کوي او همدا زمور د زړونو او سترگو لپاره
خوندر څښاک دی.

که چېرې د همدې د دیدن لپاره هم وي مونږ حاضر یو چه لدې څخه لوړو غرونو ته صعود وکړو ځکه مور
کنجکاو سیاحت کوونکي یو او تا ته راغلي یو او د هغو لیدو ته مشتاق یو چه دکم نوره سترگو د ځلیدو

سبب کيږي. وگوره زموږ د زاريو فريادونه نور تېر او هېر شويدي. همدا اوس زموږ په روح او زړه کوډې شوې دي او غيرت مو د بې قيدکېدو لپاره کوم څه کم نلري.

اې زردشته! هر شی چه په ځمکه کې نموکوي د يو قوي او لوړې ارادې پشان انسان ته خوند نه ورکوي. دا ډول اراده د ښکلو نباتاتو يو ډول دی. يوه لويه منظره لدې ډول تازه او نوو ونو څخه جوړيږي. اې زردشته! زه هغه څوک د ناجو له ونې سره تشبیه کوم چه لکه ته لوړ، چوپ، کلک او منفرد لوييږي او لرگی يې له ټولو لرگیو نرم او غوره لرگی دی.

اما لدې ټولو مهمه دا چا دا ډول ونه خپله شنه او قوي ښاخونه د خپل قلمر اطراف ته غځوي او له باد، هوا او هر هغه شی چه له لوړو مکانونو سره اشنایي لري سخت او قوي سوالونه کوي. خپله دې پوښتنو ته قوي او فاتحانه ځوابونه ورکوي. څوک شته چه د دې ډول ونو د زیارت لپاره له غرونو لوړ لار نشي؟

اې زردشته! ستا ونه حتی غمجن او ماتو خوړلی کس هم خوشحالوي. يوه ستره لېوالتيا راجگيږي او ډېرو خلکو زده کړي چه پوښتنه وکړي زردشت څوک دی؟

د اعتکاف کوونکو او منزويانو يا هر چا په غورونوکې چه تا د خپل آواز شات څخولي وي يو يو او دوه دوه ټول ناڅاپه له ځانه سره وايي: "آيا زردشت تر اوسه ژوندی دی؟ نور ژوند د کولو وړ ندی. ټول څيزونه يو شان دي او ټول بې گټې دي اما په هغه حالت کې چه موږ له زردشت سره ژوند وکړو."

ډېرې خلک تپوس کوي: "ولې نوموړي خو ډېر وخت ځان پټ کړی، ظهور نه کوي؟ آيا هغه يواځېتوب تبستولی دی؟ آيا موږ بايد په هغه پسې لار شو؟ اوس داسې ده چه انزوا هم له حده زیاته پخه شوېده او هغه قبر ته ورته شوې چه ويې پلټې دفينه ترې بهرکړې خو هغه هم پکې گډه رابهرکيږي. په ټولو ځايونوکې انسان له هغوکسانو سره مخ کيږي چه صعود يې کړی دی."

اې زردشته! همد شېبه څپې راجگيږي او پورته ستا د غره په طرف راځي او هر څومره چه ستا ارتفاع لوړه وي ډېر خلک بايد ستا په طرف راشي. ستا کښتۍ به د ډېر وخت لپاره په سېلاب پاتې نشي! دا چه مونږ مایوسان ستا سومځې ته راغلي يو نور ناهيلي او غمجن نه يو. داسې نښانې هم شته چه له موږ غوره په لار رارون دي او ستا په طرف راځي.

ټول هغه کسان چه ستره لېوالتيا، ستره کرکه او لويه زړه توري لري. ټول هغه چه نه غواړي ژوندي پاتې شي مگر بيا هم هيله مندي ورته پيدا شي. پدې معنی چه اې زردشته! تا هغوی ته ستره هيلمندي ورزده کړې! د دې ټولوکسانو لپاره يواځې ستا د لارې ور شته چه د اخري خداي بقاياوې پکې پيدا کولی شي."

د ښي اړخ پاچا داسې وويل د زردشت لاس يې ونيو تر څو ښکل يې کړي اما زردشت نوموړی داسې په بېره ها خوا تېله کړ لکه څوک چه غواړي لېرې هېوادونو ته وتښتي او ځان يې څټ ته کړ. اما له څو شېبو وروسته بېرته د مېلمنو منځته راغی او په پوښتنيزو سترگو يې دوی ته په ځيرکتلو وويل: "زما مېلمنو، اې عالي خلکو! زه به تاسو ته په ساده آلماني ژبه په صراحت سره خبرې وکړم. زه ستاسو لپاره پدې غرونوکې انتظار نه کوم."

زردشت ادامه ورکړه: "واقعا کېدای شي تاسې هم عالي خلک واوسئ اما زما لپاره يعني هغه د تيرې زړه چه همدا شېبه بې غېره زما په باطن کې دی اما تل چوپ ندی تاسو په بشپړه اندازه قوي او عالي نه ياست. حتی که چېرې تاسو په ما متعلق شی زما د ښي لاس پشان به ما ته نه ياست ځکه هر څوک چه لکه تاسو په ناروغو او کمزورو پښو په لاره ځي له هر څه زيات بايد خپله غوښتنه وپېژني يا هغه له ځانه پټه کړي او غواړي تر رحم لاندې وساتل شي.

اما زه پخپلو متو او پښو رحم نه کوم او او جگړنو ته هم امن نه ورکوم نو بيا به تاسو څرنگه زما په جنگ کې د شرکت وړتيا ولری؟

ستاسو له لاسه به زه د بريا او فتحې ټول امکانات له لاسه ورکړم او ستاسو ډېرئ به خالي زما د ډهول په اورېدو سره له وېرې په ځمکه وغځيرئ. پدې سربېره زما په نظر تاسو په کافي اندازه ښکلي نه ياست او له غوره والدينو څخه نړۍ ته نه ياست راغلي. زه د خپلو لارو لپاره روښانه او صافو هېندارو ته اړتيا لرم. ستاسو په سطحو باندې به زما انځور حقيقي بڼه له لاسه ورکړي.

ستاسو په اوږو زيات بار او خاطرې اېښودل شوېدي او ډېر شرير فقيران ستاسو د روحونو په سوريو او کنجونو کې په کمين کې دي. ستاسو په باطن او ضمير کې اوباشان پټ شويدي. که چېرې له غوره نژاد څخه هم ياست بيا مو هم په ضمير کې ډېرکاره او بد څيزونه شته. د نړۍ زرگر به پدې نشي توانا چه تاسو پخپل څټک سره جوړ او ښکلي کړي.

تاسو يواځې پلونه ياست، کاشکي عالي خلک ستاسو په سر هغو اړخونو ته تگ کولی شوای! تاسو له زينو زيات نه ياست. له همدې امله که چېرې څوک په تاسو باندې لوړ ارتفاعاتو ته ختل مه غوصه کيرئ! کېدی شي يوه ورځ ستاسو له سپر مه يو واقعي زوی او بشپړ وارث ما ته راجگ شي اما د دې وخت لپاره تر اوسه ډېر وخت پاتې دی. تاسو هغه کسان نه ياست چه زما اسم او ارثيه ورپورې تعلق لري.

ستاسو لپاره زه پدې غرونوکې انتظار نه کوم او ستاسو سره به د آخري ځل لپاره نزول ونکړم. تاسو لکه ښي او علامې زما په طرف راغلي ياست چه تر تاسو غوره خلک زما په طرف راتلونکي او په لار دي.

زه د هغو خلکو لپاره چه په ستره لېوالتيا، ستره کرکه او لوی زړه توري وي انتظار نه کوم چه تاسو د خدای بقاياوې ورته ويلې دي. نه! نه! او بيا هم نه! ځکه زما انتظار د نورو کسانو لپاره دی او بې له هغوی

به زه يو قدم هم د نزول به طرف وانخلم.

زه د داسې کسانو په انتظار کې يم چه له تاسو قوي، بريالي، خوشال او عالي وي او چهارشانه روح او بدن ولري. زه د خندانه زمريانو د راتلو په انتظار کې يم. اې دوستانو، مېلمنو او عجيبو خلکو! آيا تاسو زما د ماشومانو په هکله څه اورېدلي دي؟ او آيا خبر لرئ چه هغوی ما ته د راتلو په حالت کې په لار دي اوکنه؟ ما ته مې د بڼونو، لويو خوشو او تازه کوونکو جزيرو، د ښکلي او نوي نژاد په اړه خبرې وکړئ! ولې د هغو په هکله خبرې نه کوئ؟

د دې ډالۍ غوښتنه له تاسو کوم چه د خپلو ماشومانو له حاله مې خبر کړئ. د دې موخې لپاره غني يم او دې موخې ته د رسېدو لپاره مې ځان فقير کړی دی او څه شی دي چه دې مقصد ته د رسېدو په لاره کې مې له لاسه نه وي ورکړي. څه شی دي چه د دې ماشومانو، دې ژونديو نباتاتو او د ارادې د ونو او لوړ امېد لپاره يې له لاسه ورنکړم؟

زردشت داسې وويل او بيا چوپ شو ځکه ناڅاپه يې لېوالتيا او هيلې پرې غالبې شوې او خوله او سترگې يې د زړه د لړزې په مقابل کې پټې کړې او ټول مېلمانه يې هم چوپ بې حرکته ودرېدل او حيران وو چه څه وکړي؟ يواځې فالگير وو چه په لاسونو او څيره يې نښانې جوړولې.

مانسام:

پدې وخت کې فالگير د زردشت ښه راغلاست مېلمنو ته غوڅ کړ او ځان يې په بيري سره لومړني قطار ته راوړسولو. د زردشت لاس يې ونيو او په فرياد يې وکړ:

"اما اې زردشته تا خپله نه وېل: "تل يو څيز له بل څيزه مهم او اړين دی." او هغه هم په موقع ستا يوکلام دی، آيا مور د خپل مانسامي ته نه يو دعوت کړي؟ دلته ډېرکسان دي چه له لېرې لارو څخه رارسېدلي دي او آيا ته قصد نه لري چه مور پخپلو خبرو ماړه کړي؟

پدې ټولو سربېره زما په فکر تاسو هم له هر څه زيات د يخنۍ، ډوبېدو، غرقېدو او نورو جسمي خطراتو په اړه فکر کړی دی اما هېچا هغه خطر ته پاملرنه نده کړې يعنې د لورې له امله د مړينې په اړه مو خبرې ندي کړې." فالگير داسې وويل.

د زردشت ژوو چه څنگه دا خبر واورېده له هغې ځايه وتښتېدل ځکه هغوی ليدل کوم څه چه دوی پدې ورځ په سومڅه کې برابر کړي وو يواځې د فالگير خپته يې نشوای ډکولی. فالگير خپلو خبرو ته ادامه ورکړه:

"البته پدې کې له تندي مړينه هم شامله ده. که څه هم زه د ډېرو دايمي اوبو غږ اورم چه لکه عقل زمزمې کوي اما کوم څيز چه زه غواړم شراب دي. ټول خو د زردشت پشان يواځې اوبه خوړونکي ندي زيږېدلي. پدې سربېره اوبه د مړاوو او سترو خلکو لپاره ښې ندي زمور لپاره شراب اړين دي. شراب په سرعت سره گټه

او روغتیا را کوي."

فالگیر چه پدې وخت کې شراب وغوښتل د کینې اړخ پاچا چه تر دې دمه چوپ وو د خبرو مهلت پیدا کړ او وویل: "شراب مونږ برابر کړي دي له مونږه مې مطلب زه او ورور مې د ښي اړخ پاچا دی. مونږ په پوره اندازه شراب له ځانه سره راوړي دي. په حقیقت کې یو بسته پیک شراب لرو او بې له ډوډۍ نور هېڅ کم نلرو."

زردشت وویل: "ډوډۍ!" وروسته یې وخنډل او زیاته یې کړه: "واقعا یواځې متزویان او اعتکاف کوونکي کمه ډوډۍ لري. اما واقعي سړی یواځې له ډوډۍ سره ژوند نکوي بلکه د پسه له خوړو غوښو هم تغذیه کوي. زه هم همدا اوس دوه حاضر پسونه لرم هغوی فورا وژنم او کباب ترې جوړوو ځکه زما د کباب طعم دېر خوښېږي. پدې سربېره د عالي ونو ریښې او مېوې چه د خپته پرستانو او اپیکور د لارویانو لپاره غوره او وړ دي کمې ندي. همدارنگه په کافي اندازه منگېلي او نورې معماوې هم د ماتولو لپاره شته دي. پدې ډول سره به مونږ په لږ وخت کې رنگین ښکلی ماښامی تیار کړو اما هر څوک چه غواړي له مور سره ډوډۍ وخوري باید په برابرولو کې یې هم برخمن شي. پاچاهان هم په همدې ترتیب ځکه د زردشت په کور کې آشپزي کول د پاچا لپاره شرم ندي."

د داوطلب گدا په استثنا چه د شرابو، کبابونو او ادویه جاتو مخالف وو لدې پېښېهاد سره هم ټولو موافقه وکړه. داوطلب گدا په ریشخندی سره وویل:

"اوس خبېت پرست زردشت ته غور شی، آیا څوک غارونو او لوړو غرونو ته د غذا خوړلو په منظور ځي؟ اوس واقعا د هغه څه په معني چه خپله یې یو وخت ویلي وو: "زما پر فقر د درود وي!" پوهېږم او درک کوم ځکه نوموړي غوښتل چه فقر له نړۍ ورک کړي."

زردشت ځواب ورکړ: "اې عالي مقام سړیه، ته هم زما پشان خوشحال او د خپل عادت پر وړاندې بې شکه اوسه! که چېرې دا کار تا خوښوي چه غنم اوږه کړې او اوبه وڅښې او خپل پخلي وستایې، همدا وکړه! زه یواځې د هغو کسانو لپاره قانون یم چه زما دي د ټولو لپاره قانون نه یم. اما هر څوک چه په ما اړوند دی باید قوي هډوکي او چابکې پښې ولري. د جشن نیولو او جگړې دواړو حالاتو کې باید تېز چالاک واوسي او ستړی او خیال پلو وهونکی ونه اوسي. همدارنگه د سختو کارونو لپاره هم لکه د جشن جوړولو لپاره جوړ تیار او حاضر وي.

د ټولو څیزونو غوره او د ټولو کسانو ښه به په ما پورې تعلق ولري. که چېرې دا مور ته رانکړل شي په زور به یې واخلو. تر ټولو غوره ډوډۍ، صاف آسمانونه، قوي افکار او ښکلې ښځې به زموږ وي."

زردشت داسې ووبل اما د بني اړخ پاچا ځواب ورکړ:

"عجيبه ده! آيا تر دې دمه دکوم پوه له خولې داسې الفاظ بهر شويدي؟ واقعا له يو عالمه دا ډول خبرې اورېدل عجيبې ښکاري، په ځانگړي ډول سره که چېرې نوموړی په هوش وي خر او سست هوشه نه وي." د بني اړخ پاچا داسې ووبل او حيران پاتې شو اما خره په شيرانه عر عر سره دې خبرو ته ځواب ورکړ او پدې ډول سره هغه تاريخي ماښام چه د (فصح) په نوم ثبت دی پيل شو. په ضمن کې پدې ماښام بې له عالي (ستر) سړي د بل څيز خبره رانغله.

د عالي سړي په هکله:

۱

کله چه زه د لومړي ځل لپاره د خلکو په طرف لارم په لويه غلطي مرتکب شوم، پدې معنی چه په بازار او عامه لار کې ودرېدم او خبرې مې د ټولو لپاره وې نو ځکه هېچا ته هم ونه رسېدې. اما په شپه له رسی لوبوونکو او جسدونو سره ملگری وم او زه خپله هم له جسده زيات نه وم. اما په سبا کېدو سره نوی حقيقت راته وځلېد او زده مې کړل چه ووايم: "زه د دې بازاری خلکو، اوباشانو، جنجالونو، غالمغال او شورماشور لپاره په کوم ارزښت قائل يم؟ اې عالي خلکو دا له ما زده کړئ: "په ښار کې هېڅوک په عالي سړي اعتقاد نلري او که چېرې تاسو هلته خبرې کوئ هېڅ مانع شتون نلري اما اوباش به سترگک ووهي او کېدی شي ووايي: "مونږ ټول يو بل سره برابر يو!" کېدای شي اوباش سترگک ووهي او ووايي: "تاسو ځانته عالي سړی وياست؟ اما عالي سړی وجود نلري.

مونږ ټول يو بل سره برابر يو؛ سړی سړی دی او د خدای د پاچاهۍ په مقابل کې مور ټول يو شان يو! د خدای په مقابل کې! اما اوس دا خدای مږ شويدي او مونږ به د اوباشانو په مقابل کې يو شان نه وو. اې عالي خلکو بازار پرېردئ!"

۲

د خدای په وړاندې اما اوس دا خدای مږ شويدي، اې عالي خلکو دا خدای تر ټولو لوی خطر وو چه تاسو ته متوجه وو. هغه اوس په خوب کې ويده شوی او تاسو په پښو جگ شوي ياست. يواځې اوس لويه غرمه رارسېدونکې ده او يواځې اوس عالي سړی د ځمکې ارباب کېدلی شي. اې وروڼو! آيا دا کلام درک کولی شئ؟ تاسو وېرېرئ؟ آيا ستاسو زړونه کېچ شويدي؟ آيا دلته ستاسو د اخيستني لپاره نوی دوزخي تازي غپيري؟

راپورته شی او مخکې لار شی! ای عالی خلکو! یواځې اوس راتلونکی بشري غر د زایمان درد زغمي. خدای مړ دی، اوس مور غواړو چه (ستر سړی) ژوندی واوسي.

۳

بېقرارکسان تپوس کوي: "بشر باید څه ډول حفظ شي؟" اما زردشت لومړنی او یواځینی کس دی چه پوښتي: "بشر باید څرنگه لوړتیا ومومي؟"

زما پاملرنه (ستر یا عالی سړي) ته ده. هغه زما د پاملرنې لومړنی او یواځینی کس دی نه بشر! زما گاونډیان تر ټولو فقیر، رنځېدلي او غوره حاضرکسان دي خو زما د پاملرنې وړ ندي.

ای وروڼو! هغه څیز چه زه په بشرکې خوبنوم د هغه طلوع او لوېدل دي او په تاسوکې هم ډېر څیزونه شته چه ما د خوبولو او هیله مندکولو لپاره هڅوي.

ای عالی خلکو زما د امېدواری سبب یاست ځکه تاسو د کرکې احساس کوئ او تر ټولو لوی کرکه کوونکي له ټولو لوي پیروي کوونکو څخه هم دي. دا چه تاسو ناهيلي شوي یاست لوی ویاړ پکې شتون لري ځکه تاسو تسلیم شوي یاست او بې ارزښته فرېب ورکونې مو ندي زده کړې.

ځکه نن بې مقداره خلک د ځمکې څښتن او اربابان شويدي او هغوی تسلیم، حقارت، فرېب او نورو ورته کوششونو او ناخیزه ارزښتونو تعلیم ورکوي. هر څه چه بنځینه، هر څه چه بندگانه دي او په ځانگړي ډول سره په خو رگه اوباش پورې اړوند دي اوس د بشري اربابانو په وسیله تقدیر شويدي. اخ دا کار څومره د کرکې او کراهت وړ دی!

دوی پوښتي کوي او له تپوسونو څخه نه سترې کپري چه: "په څه ډول بشر غوره، تر ډېر وخته او خوبن خوشاله ځان ژوندی حفظ کولی شي؟" او په همدې دلیل دوی نني اربابان دي.

ای وروڼو! ما ته پدې پستو او ناخیزه خلکو لوړتیا راکړئ دوی د (ستر سړي) په مخکې تر ټولو لوی خطر دي! له ناخیزه او بې مقداره سیاستونو او جزوي مېړانه تجمعاتو، حقیرې راحتی، نېکبختی او خوشحالی څخه لېرې لار شی او لوړتیا پرې ومومئ!

پدې کارکې ناهيلي له تسلیمېدو غوره ده او په ریښتیا عالی خلکو! زه تاسو پدې کارکې خوبنوم چه نه پوهیږئ نن ورځ څرنگه ژوند وکړئ!

ځکه پدې ډول به تاسو ډېر غوره ژوند وکړئ!

۴

ای ورونو تاسو شهامت لری؟ آیا ستاسو زرونه قوي دي؟ زه د شاهديو په مقابل کې خبرې نه کوم بلکه د عقابانو او مزویانو له شهامته خبرې کوم چه حتی خدای هم ورته نظر نه کوي او شاهد یې ندی. د سرو ارواحو خاوندانو، کچرو او رندو ته زه د قوي زره خاوندان نه وایم. غیرتي هغه چا ته ویل کیږي چه وېره وپېژني اما له ځانه یې مغلوبه کړي. باشهامته هغه چا ته ویل کیږي چه لوی خطر وويني ترې ونه ډار شي او په غرور او سرلوری ورته وگوري. هغه کس چه جنجال او خطر ته د عقاب په سترگو وگوري او هغه په خپلو منگلوکې د عقاب پشان ونیسي شجاع دی.

۵

ټولو پوهانو زما د تسلي کولو لپاره ویلي دي: "بشر یوه فتنه ده." کاشکي دا خبر نن ریښتیا شوې وای! ځکه فتنه او شر د بشر تر ټولو غوره قدرتونه دي. زما تعلیم دا دی چه بشر باید شریر او غوره شي! تر ټولو ستر شریرکس د (ستر سړي) لپاره له هر چا ډېر اړین دی. کېدای شي د هغه واعظ، د پستو خلکو ناصح، رنځېدونکو او هغوی چه بشري گناه په غاړه وړي غوره وي اما زه د یو ستر شرارت څخه د لویې تسلي پشان خوند اخلم. البته دا خبرې د اوردو غورونو لپاره نشم کولی. هره خبره په هره خوله پورې تعلق نه لري. دا څیزونه ظریف او له لاسونو لېرې دي. مه پرېږدی چه د مېرو لاسونه ورته ورسپړي!

۶

ای عالی خلکو آیا فکر کوئ زه د دې لپاره ژوندی پاتې یم تر څو هغه څیزونه ودان کړم چه تاسو وران کړيدي؟ یا فکر کوئ چه تاسو رنځېدونکي به له مخکې روغ او راحت کړم؟ یا تصور کوئ چه تاسو سرگردانه، دوه زړو او کمراه غره گرځندویانو ته به نوې او آسانه لار پیدا کړم؟ نه! نه! او درې ځله نه! تل به ستاسو د نژاد غوره او گڼ شمېر خلک تلف شي، ځکه تاسو تل په مخکې سخت له کړاوونو ډک او بد ژوند په مخکې لری. یواځې پدې ډول سره بشر هغې ارتفاع ته رسپړي او هلته تندر پرې رالویږي او قتلیري؛ هو، پدې ډول بشر بشپړې ارتفاع ته د تندر د لمس کولو لپاره رسپړي. زما فکر او هیلې د لېرې څیزونو په طرف نموکوي. لدې امله به ستاسو ډول ډول ناخیزه بدبختیو ته کوم اهمیت ورنکړم. زه وایم تاسو تر اوسه په کافي اندازه نه رنځیرئ، ځکه تر اوسه مو د خپل ځان په هکله رنځیرئ او تر دې

دمه مو د بشر لپار رنځ ندی کښلی. که چېرې تاسو بل څه وایاست دروغ دي. ستاسو څخه هېڅوک زما رنځ نه وکارئ.

۷

زما لپاره کافي نده چه تندر نور تاوان ونه رسوي. زه به يې له ځانه ونه شپم. هغه به زده کړي چه څرنگه زما په گټه او زما لپاره کار وکړي. زما عقل ډېر وخت کپړي چه لکه ورېځ راغونډه شوی او اوس آرام او تور شوی دی. دا ډول عقلونه يوه ورځ بلاخره له ځانه تندر ونه توليدوي. د دې دورې خلکو لپاره به زه تندر ونه اوسم او تندر به هم ونه گڼل شم. هغوی به ما پوند کړي. اې زما د پوهې تندر، د هغوی سترگې پندې کړه.

۸

هېڅکله مو له خپلې قوته د زيات څه اراده مه کوئ. هغه کسان چه له خپله قوت څخه زياته اراده کوي شرارتي دروغ پکې نغښتي دي. په ځانگړي ډول سره کله چه د لويو څيزونو اراده کوي ځکه دا متقلبين او لوبغاړي د خلکو بې اعتمادي د خپل ځان په وړاندې را ولاړوي تر څو هغوی هم بلاخره د ځان په وړاندې دروغجن شي او سترگې يې ککړيزي او په يو سپين چټل چنجي بدليري. ځانونه د لويو خبرو، غالمغالي تقوا گانو، ځلانده او دروغجنو کارونو لاندې پټوي. اې عالي خلکو! د دې خلکو څخه تېښته وکړئ! ځکه نن ورځ زه هېڅ شی له ريښتيني توب او صحيح توب څخه کم او قېمتي نه وينم. آیا دا دوره په اوباشانو پورې تعلق لري؟ اما اوباش څه پوهيري چه لوی څه شی دي او کوچینی کوم دی؟ ريښتيا څه دي او صحيح کوم دی؟ هغوی معصومانه مکار دي او تل دروغ وايي.

۹

اې عالي خلکو، اې غيرتيانو او روښان زرو، پدې دوره بې اعتماده واوسی او خپل دلايل پټ وساتئ! ځکه دا دوره د اوباش ده. اما څوک شته چه په منطق سره د اوباش هغه پخوانی عقیده مردوده کړي کوم چه نوموړی پخوا بې منطقه پرې متعقد شوی وو؟

په بازار کې خلک د فريضي په ادا کولو قانع کوي اما ډلييز منطق يې اعتمادده کوي. که چېرې مو وليدل هلته حقيقت بريالي کېدی شي له ځانه په بشپړه بې اعتمادۍ پوښتنې وکړئ:

"دروغ څومره قوي دي چه دفاع يې ترې کړې او د هغې لپاره جنگېدلي دي." همدارنگه له پوهانو هم تېښته وکړه! هغوی له تاسو کرکه لري ځکه دوی عقيم دي. د دوی سترگې سرې او کاسې وچې دي او په کتو سره يې ټول مرغان الوتي دي.

دا ټول وياري چه هېڅ وخت دروغ نه وايي اما ډېر توپير شته د حقيقت سره په مينه درلودلو او دروغ ويلو په توانايي نه لرلو کې. په تېښته کې اوسئ!

زيات فرق لري د تبې له امله د ازادۍ سراپونه او د واقعي علم سراپونه، زه منجمدو عقلونو ته ارزښت نه ورکوم. هغه کس چه دروغ نشي ويلي نه پوهيږي چه حقيقت څه شی دی.

۱۰

که چېرې غواړئ ارتفاعاتو ته ورسيرئ خپلې پښې په کار واچوئ! دا مه زغمئ چه نور به مو پورته جگ کړي. ارتفاعاتو ته د رسېدو لپاره د نورو په شا مه سپريږئ!

اما آیا تر اوسه ته په آس سپور شوی يې؟ آیا ته د اوس مقصد ته په سرعت روان يې؟ اې دوسته ډېر ښه! یاد لره ستا چالاقه پښې له تا سره د آس په شا سپرې شوېدي. اې عالي سرپه! کله چه خپل مقصد ته ورسيري او له آسه ښکته شې په ارتفاعاتو کې به ته هم ګوډ ګوډ شې.

۱۱

اې خلق کوونکو او اې عالي خلکو! هر څوک چه د خپل ماشوم حامل ياست پوه شی، فريب مه خورئ او قانع شی! نو ستاسو ګاونډی څوک دی؟ حتی که تاسو د همسايه لپاره کار وکړئ د هغو لپاره خلق نشئ کولای. له تاسو غوښتنه کوم چه دا د (لپاره) کلمه هېره کړئ! تقوا به مو پوه کړي چه د لپاره او لپاره کلمه په یاد مه لرئ. تاسو به خپل غورونه د دې ډول کوچيني او دروغجنو خبرو په وړاندې بند کړئ.

"د ګاونډي لپاره مې" د کوچينو او حقير وکسانو تقوا ده. د دوی لپاره دا د هغوی په مقابل او مثل تلافي د هر عمل بنسټ دی. هغوی نه ستاسو د نفس پلټلو حق لري او نه هم د قوت.

اې خلق کوونکو! ستاسو په ځان غوښتنه کې د حاملې ښځې احتياط او وړاندوينه نغښتې ده. ستاسو ثمره يعني هغه څه چه تر دې دمه چا ندي ليدلي د بشپړ عشق له خوا حمايت، ساتل او تغذيه کيږي.

چېرته چه ستاسو بشپړ عشق شته يعني د اولادونو په وړاندې مينه هلته مو بشپړه تقوا هم شتون لري. خپل ګاونډی مو هم کار او هم اراده ده. هوښيار اوسئ د دروغجنو تقوا ګانو فريب مه خورئ!

۱۲

ای خلق کونکو او ای عالی خلکو! هغه چه زیروي ناروغ دی او هغه چه زیریږي ناپاک دي. له بنځو تپوس وکړئ! هېڅوک د لذت او خوښۍ لپاره زیږد نه کوي، درد او رنځ دی چه مرغان او شاعران د چغېدو لپاره اړکوي. ای خلق کونکو په تاسو کې ډېر ناپاک خیزونه شتون لري او هغه دا دي چه تاسو مور نشئ کېدلای. عجیبه ده! له یو نوي زیرېدلي ماشوم سره څومره کثافت نړۍ ته راځي او هغه کس چه ماشوم یې زیږولی باید خپل روح پاک کړي.

۱۳

د خپل قوت د میزان له حده زیات متقي او پرهېزگار مه اوسئ او له ځانه د غیر ممکنه خیزونه غوښتنه هم مه کوی! آیا غواړئ د خپلو پلرونو د تقواگانو په پلونو پل کېږدئ؟ پدې صورت کې موکه چېرې د پلرونو اراده راجگه نشي څرنگه ارتفاعاتو ته ځانونه رسوی؟ هغه کس چه غواړي لومړی شي باید هڅه وکړي چه اخري نشي! د پلرونو په گناهونو او عیبونو کې باید تاسو هڅه ونکړئ چه سپېڅلي او معصوم پاتې شئ! هغه کسان چه پلرونه یې په بنځو، قوي مشروباتو او وحشي ښکار پسې تلل څرنگه ځان لدې اعمالو ساتلی او معصوم گڼلی شي؟ دا ډول کار به حماقت وي. واقعا داسې ښکاري چه ورته مشکل به وي د دوه یا دريو بنځو مېړه شي. که چېرې آتشکدې تاسیس کړي او پرې ولیکي: "د تقدس لار" بیا به هم زه ووايم: "لدې کاره منظور څه دی؟ دا هم د لېونتوب یو نوی ډول دی!" نوموړي د ځان لپاره د توبې او پناه ځای جوړ کړی دی. کېدای شي دا کار ډېر غوره او گټور واقع شي! اما زه پدې باور نه کوم. په انزوا کې هغه څوک له ځانه سره راوړی دی او همدارنگه ضمیر یې هم مراوی شوی دی. لدې امله باید ډېر خلک له انزوا څخه تېښته وکړي. آیا تر دې دمه په پدې نړۍ کې د صحرايي مقدسانو په اندازه ناپاکۍ او چټلی شتون درلود؟ په هغوی باندې نه یواځې شیطان مسلط شوی بلکه څوگ یې هم په باطن کې مسکن انتخاب کړی دی.

۱۴

ای عالی خلکو ډېر مې لیدلي یاست چه خجول شرمنده او همداسې لکه پلنگ چه خپل هدف ته نه وي رسېدلی ځان مو څنډې ته کړی دی. تاسو یو ځل په قمار کې ماتې خوړلې ده. اما ای شطرنج لوبوونکو تاسو

ته څه اهميت لري؟ تاسو تر دې دمه لوبه کول او خندل لکه څنگه چه اړين دي ندي زده کړي!
آيا مور تل د يو ستر مېز په سر په خندا او قمار نه يو ناست؟ او آيا که چېرې مو په لويو څيزونوکې ماتې
خوړلې وي بايد ووايو چه تاسو خپله هم بې فايدي او بې گټې ياست؟ او که چېرې تاسو بې فايدي، بې گټې
ياست بايد ووايو چه ټول بشر بې گټې دي؟ اما که بشر بې گټې او بې فايدي وي ډېر ښه! پدې صورت کې
حد اقل باشهامته واوسئ!

۱۵

هر څومره چه کوم شی په خپل ډول کې غوره وي موفق او نادر دی؛ اې عالي خلکو آيا دلته تاسو ماتې نده
خوړلې؟ چالاق اوسئ! څه اهميت لري! تر اوسه ډېر څيزونه ممکن دي. هغه ډول خندل زده کړئ څرنگه
چه اړين دي!

څومره عجيبه ده که چېرې تاسو ماته خوړلې او يا مو نيمه بريا تر لاسه کړې وي! اې نيمه ماتو! آيا د بشر
راتلونکې په تاسوکې هڅې او کوشش نه کوي؟ آيا د بشر تر ټولو لېرې، عميق، پراخ بشري جوهر او لويه قوه
ټول ستاسو د جسدونو په لوبنو کو غليان نه کوي؟

که چېرې ډېرې دا جسدونه او لوبني مات شي عجيبه نده! څرنگه چه اړينه ده هغه شان خندا زده کړئ! اې
سترو خلکو تر دې دمه ډېر څيزونه ممکن دي. په ريښتيا تر اوسه څومره بريا تر لاسه شوې! ځمکه څومره په
کوچينيو څيزونوکې غوره، بشپړه او په تر سره شوو کارونوکې غني شوېده.
اې عالي خلکو په خپل چاپېرچل کې کوچيني غوره او بشپړ څيزونه وکړئ! د هغه زرین پوخوالی زړه ته
روغتيا وروښئ. بشپړ او کامل شی انسان ته هيله مندي ورزده کوي.

۱۶

تر اوسه کوم شی د ځمکې په مخ تر ټولو لويه گناه شمېرل شوي؟ آيا د هغه کس خبر نه وه چه ويلي يې دي:
"افسوس د هغه چا په حال چه د ځمکې په مخ وځاندي!"

آيا واقعا هغه د ځمکې په مخ د خندا لپاره کوم دليل ندی موندلی؟ که چېرې داسې وي نوموړي بې له
ناروغۍ بل څه ندي لټولي، حتی يو ماشوم هم د خندا لپاره وسيله پيدا کولی شي.
اما دې گناهنگار کس له کوم شي سره په بشپړه اندازه مينه نه درلوده کله له مونږ خندا کوونکو سره يې هم
مينه کولی شواي. اما مونږ يې دوښمن گڼلو او مسخره کولو يې او مور ته يې ژړا وعده راکوله.
آيا انسان چه له چا سره مينه نلري بايد لعنت يې کړي؟ زما په نظر دا ښه سليقه نده اما دې سړي کاملا
همداسې وکړل. هېڅ شک نشته نوموړی د اوباشانو له منځه راجگ شوی وو. نوموړي واقعا له کوم شي سره

په کافي اندازه مينه نه کوله کنه دا چې د علاقې وړ ندی گړخېدلی دومره نه غوصه کېدا. ستر عشق مينه نه غواړي بلکه ډېر غواړي.

د دې ډول کسانو له لارې مطلقا ايسته شی! دوی له هغه فقير او بېمار نژاد څخه دي چه د خطراتو له ډنډه راځي. په کينې سره دې نړۍ ته گوري او د دې نړۍ د ليدو سترگې نه لري. د دې ډول کسانو له لارې په بشپړ ډول لېرې شی! هغوی درنې پښې او غمجن زړونه لري. هغوی رقص نشي کول. څه ډول امکان لري چه ځمکه د دا ډول کسانو ته سپکه وي؟

۱۷

ټول څيزونه په منحنې اوکاره ډول خپل مقصد ته رسېږي. لکه پيشوگانې، دوی خپل خټ کړوي او په باطن کې خپل سعادت ته نيردې کيږي او خرخرکوي. ټول څيزونه بڼه خاندې. د يو سړي قدمونه لدې امله نوموړی ټيټوي چه آيا په خپله لار قدم اخلي کنه؟ وگورئ زه څرنگه په لار ځم؟ اما هغه کس چه خپلې موخې ته نيردې کيږي رقص کوي. واقعا زه يوه مجسمه نه شوم؛ زه تر اوسه بې حسه، دروند، مستقيم او لکه ستون نشم درېدلی. زما تېزې منډې خوښيږي. که څه هم ځمکه د مصيبتونو له ډنډونو خټو ډکه ده، هغه کس چه چالاکه پښې لري حتی په خټو کې هم منډې وهي. همداسې لکه د صاف يخ په مخ کېدا. اې وروڼو خپل زړونه لوړ او جگ وساتئ! او خپلې پښې هم مه هېروئ! اې غوره رقص کوونکو خپلې پښې لوړې وساتئ او حتی که کولای شی پخپلو سرونو ودرېږئ غوره به وي.

۱۸

اې د خندانه خلکو تاجه، دا د سره گل تاج ما خپله په سر اېښې او دا زه يم چه خپلې خندا ته مې تقدس ورکړی ځکه د دې کار لپاره مې نن هېڅوک په کافي قوت سره پيدا نکړ. رقاص زردشت، چابک زردشت، هماغه کس چه خپلو وزرونو ټپوي الوتو ته حاضر دی او مرغانو ته اشاره کوي، تل حاضر دی او بې مثله چالاق دی. فالگير زردشت، واقعي خندان زردشت، هماغه کس چه بې صبره او بې حوصلې ندی اما خوښيږي يې چه هڅه وکړي او والوزي. هو، زه چه زردشت يم خپله مې دا تاج په سر اېښی دی.

۱۹

خپل زړونه مو لوړ او جگ وساتئ! پښې مو هم مه هېروئ! خپلې پښې هم لوړې وساتئ! اې غوره رقاصانو، که چېرې په سرونو درېدلی شی غوره به وي!

حتی د سعادت په عرصه کې هم سنگین ژوي او هغه کسان چه له ابتدا یې لرگینې پښې درلودې پیدا کيږي. هغوی عجیبه هڅه کوي همداسې لکه فیل چه کوشش کوي پخپل سر ودریږي. اما غوره به وي چه انسان د بدبختۍ له لارې څخه د سعادت په لاره کې حماقت او خوښي وکړي. غوره به وي چه انسان له ګوډ تګه په ګډا لاړ شي. هیله مند یم دا زدکړه له ما وکړئ: "حتي تر ټولو بد څیزونه ښه اړخ لري، حتی تر ټولو بد شيان د رقص کولو لپاره پښې لري."

اې عالي خلکو دا له ما زده کړئ: "ځانونو ته په پښو قرار ورکړئ او په ذات متکي اوسئ! ټول اضطراب، بې ځایه تشویشونه، اوباشان او ټول سوځوونکي اهوڼه هېرکړئ!" "اخ، په نني عصر کې د اجتماع زړونه څومره غمجن دي! خو دا عصر په اوباشانو اړوند دی.

۲۰

تاسو هم هغه کار وکړئ چه باد یې د غرنیو غارونو په مخکې کوي! باد ښکلې سندرې ته ګډیږي او سمندرونه د پښو لاندې لړزوي.

په هغو بې بندوباره روح د رحمت وي چه حتی خرو ته هم وزر ورکوي، زمري لوشي او د بربوکیو پشان په ټولو اوباشانو او نن ورځو لګیږي! هغه ټولو په تبغونو مزین لویانو، ګېج شوو او مراوو پانو ته عذاب ورکوي! په هغه وحشي توپاني آزاد روح د رحمت وي چه د چټلو ډنډونو او غمونو په مخ همداسې لګیږي لکه په چمنونو چه رقصیږي او لدې څو رګه پناه منونکې ډلې چه د غم سبب کيږي کرکه لري! د دې ټولو ارواحو په آزاد روح او دې توپاني خندانې روح د رحمت وي چه د ټولو بدبینانو په سترګو کې خاورې اچوي کوم چه د مړینې په لټه کې دي!

اې عالي خلکو ستاسو تر ټولو بد عیب دا دی چه تر اوس مو د یو واقعي سړي رقص ندی زده کړی اما که چېرې بریالي نه شی څه اهمیت لري؟ تر اوس د زښته ډېرو څیزونو د پېښېدو امکان شته. له ځانه ډېره خدا زده کړئ! اې رقص کوونکو خپل زړونه ښه جگ کړئ تر څو چه کولای شی هغوی پورته کش کړئ! او هېڅ کله د زړه له تلې خدا مه هېروئ!

اې وروڼو دا د خندان سړي او سره ګل تاج زه تاسو ته ډالی کوم. ما خدا مقدسه کړېده. اې عالي خلکو خندل زده کړئ!

د تشویش غبر:

۱

زردشت د خپلې سومخې په مخکې ولاړ وو او خبرې يې کولې. اما وروسته له اخري خبرو يې مېلمانۀ د لنډ وخت لپاره پرېښودل او آزادي هوا ته لاړ داسې فریاد يې وکړ: "اې زما چاپېر پاکو بويونو، اې زما چاپېر مبارکې چوپتيا! زما حيوانات چېرې دي؟ اې زما عقاب او مارۀ ما ته نيردې راشئ او راته وواياست دا ټول عالي خلک ښۀ بوی نه ورکوي؟ اې زما چاپېر سپېڅلو او پاکو بويونو! اې زما حيواناتو يواځې اوس نه پوهيرم چه زه څرنگه احساس کوم او له تاسو سره څرنگه مينه لرم!"

او زردشت بيا وويل: "اې زما حيواناتو تاسو سره مينه لرم!" اما مار او عقاب يې ورته نيردې شول پداسې حال کې چه نوموړي خبرې کولې دوی يې مخ ته کتل او په همدې ډول يې بيا مشترکه نوې سوله ومونده او غوره هوا يې پخپلوکې سره تنفس کړه ځکه د عالي خلکو يعني سومخې له منځ څخه بهر ښکلې هوا وه.

۲

تر اوسه زردشت پښه له سومخې نه وه بېرون کړې چه بودا کوډگر راجگ شو او په مکارانه ډول يې اطراف او خپل اړخونه بررسي کړل او وويل: "هغه بهر شوی دی!"

اې عالي خلکو! دا لقب ځکه تاسو ته درکوم تر څو وکولای شم تاسو هم د دې لقب په وسيله په متملقانه ډول وتخنوم. رايي زما له شرير او فاسد روح، لدې پرېشان ابليس سره تاسو آشنا کړم چه کاملا د زردشت دوښمن دی او هيله لرم تاسو هم هغه وښئ! همدا شېبه نوموړی غواړي ستاسو په حضور کې کوډې وکړي. دا ساعت د هغه د غوره والي ساعت دی او زما مجادله لدې خپل چټل روح سره بې گټې ده.

تاسو ټول که هر ډول لقب د ځانونو د وياړ لپار ټاکئ غوره يې کړئ؛ يعني ځانونو ته (روښانفکره) يا (ريښتيا ويوونکي) يا (پوه توبه کوونکي) يا (لوی لېوال) او يا (بې قیده) وواياست. ستاسو ټولو لپاره چه زما پشان له لويې کرکې رنځيرئ، ستاسو ټولو لپاره چه پخوانی خدای مو مړ شوی او کوچینی خدای مو تر اوسه په زانگوکې ویده دی، ستاسو ټولو لپاره به زما شرير او ابليس کوډگر روح مناسب وي.

اې عالي خلکو! زه تاسو پېژنم، هغه هم پېژنم او همدارنگه دا دوښمن چه بې له خپل مېلۀ مينه ورسره لرم؛ يعني دا زردشت هم پېژنم کوم چه زما په نظر کې بې مثله نقاب لرونکی او روحاني ښکلې کس ښکاره شوی دی، زما شرير روح او ابليس تشویش تر خوند اخلي. ډېر وخت داسې فکرکوم چه له زردشت سره د خپل چټل روح له امله مينه لرم.

اما زه اوس زه د تشویش روح او د شپي شيطان تسخيرکړی يم، مجبوروي مې او اې عالي سترو پوهيرئ

نوموړي څه هوس کړی دی؟
خپلې سترگې خلاصې کړئ! هغه هوس کړی چه ځان لوڅ لپړ تاسو ته دروښايي. که څه هم زه تر دې دمه نه
پوهیږم چه د ښځې په بڼه که د نر په بڼه تاسو ته ظاهرېږي اما هغه راځي او تحریکوي مو. اخ! خپل حواس
مو راټول کړئ!
ورځ په زوال کې ده او شپه حتی په ټولو غوره خیزونو تیاره کیږي. اې عالي خلکو اوس غور شی او وگورئ
چه دا زما د شپني روح تشویش څرنګه شیطاني ده، ښځه دی که سړی؟"
بوډا کوډګر داسې ووبل او په مکارانه ډول یې خپل چاپېر وکتل او هغه وخت یې منګولې په لاس کې
ونیوې او داسې سرود یې وکړ:

۳

په صافه او رڼه هوا کې
په هغه وخت کې چه تسلي بښونکی شبنم
په ځمکه تقطیر کېدا
او بې غېره نالیدلی
تر ټولو مهربانه تسلي ورکوونکو پشان
په نرمو او بې غېره بوټونو یې حرکت کولو
اې زما ګرم زړه، په یاد راوړه! په یاد راوړه!
چه څرنګه یو ځل په چاودو او زخمي شونډو
د اوبنکو شاخکو او آسماني شبنم شاخکو
پیدا کولو لپاره تېری وې!
پداسې حال کې چه د زېږو شوو وښو په سر
بې رحمه لمړینه شعاع
د تیاره ونو له څپه
په شرراتي، ګرمه او ړندوونکوکتو په تا پسې ګرځېده.
او په مسخرو سره یې تا ته وېل: "آیا ته د حقیقت عاشق یې؟
نه، ته یواځې یو شاعر یې
او یو حریص مزدور او چاپلوس
چه د ډوډۍ د لاسته راوړو د هوس له امله

دروغو او دروغ ویلوته ناچاره یې
او زیرکانه هیله مند شوی یې!
پداسې حال کې چه په چالاقۍ د حتی د خپل ځان فریب کولو لپاره نقاب په مخ وهلی دی او حتی د ځان
لپاره د دام اېښی دی.

ته او له حقیقت سره عشق؟
نه! ته یواځې یو احمق! یو شاعر
او یو څو خطه ویاند یې
چه د بې عقلانو په نقاب کې ډول ډول خبرې کوي
او د دروغجنو خبرو په صحنه
او په دروغجنو بوډۍ ټالونو
او د دروغجنو آسمانونو په منځ کې
او دورغجنه ځمکه کې تل
د بدمعاشانو او ولگردانو په بڼه په بې اعتمادۍ سره ګرځې
او بې له یو بې عقل او شاعره نور څه نه یې

ته او له حقیقت سره عشق؟
ته بې حرکت، محکم او سور
همداسې یې لکه یوه کاري بتکده
او نه د بتکدې په مدخل کې
په محافظت او ساتندویه دنده بوخت یې
نه! ته لدې سختو ټولو حقایقو بهزار شوی یې
او په دښته کې د بتکدو له داخله راحت یې
او د رنگه پيشو پشان یې
چه له هرې پنجرې ټوپونه وهي
او په هره پېښه کې ځان داخلوي
او نه لاس خوړونکي او تازه ځنکلونه
د لورې په حرص بویوي

تر شوکېدای شي پدې ځنگلونو کې وکولی شي
د ژوو په منځ يا خالي لارو
په تندرستی، گنھاکاری او خپله دروغجنه بڼکلا
او شهواني زامو
په شرارت او تمسخر او وینو خښو کې وگرځي
چور وکړي او د غلو پشان په لار لار شي دروغ ووايي!

يا لکه عقاب د اوږد وخت لپار
لجنه زارو ته په ځير ځيرگوري
لجنه زارونه او تلې گوري
او گلپيري تاويري
او تل بڼکته راځي
او بڼکته عمق ته د تلو طرف ته ځي
او ناڅاپه يو غشی مستقيم
په حريصانه وزرو سره
په سر ميري ته راتيپيري
په زور زياتي او بې رحمۍ سره
له وړيو ډکې ميري
او د ميرو په بې آزاره مير حمله کوي
د يو شاعر هيلې او شهوات هم
لکه د عقاب يا پلنگ هيلې دي
اې لېونيه! اې شاعره!
هو ستا هيلې په زرگونو نقابونو کې همداسې دي

ستا خوښي او خوند

ته يې چه بشر د هم د خداى په بڼه او هم د ميري په بڼه ليدلى، دا هماغه دي چه خداى دى
او کوم څه چه په بشر کې ميره دي ويې څيري او ټوټه ټوټه يې کړي او د څيرلو په حال کې وځاندي
هو، ستا خوند او خوښي

د يو عقاب او پلنگ د خوښي او خوند پشان دی
يا يو بې عقل يا يو شاعر دی!

په صافه او رڼه هوا کې

کله چه زما نوی لور

شین رنگ او د غروب د سرو په منځ کې

په حسرت او کرکجن حال کې له ورځې ځي

او په غلگن ډول قدم په قدم

د سره کلاب گل تاجونه

رېبي او يو له بله يې تيتوي

تر څو هغه ټول سره محوه شي او شپه رانېکته شي

پدې ډول ما هم يو ځل

د خپل حقيقت له سرابونو

او نوراني او روښانه هيلو

د ستړيا په حال کې له ورځې او ناروغۍ له نوره وتښتېدم

هو پداسې حال کې چه ما د يو حقيقت په وسيله

خپلې شونې سپېڅلې او څيرلې وې

د شپې او تيارې په طرف ښکته لارم

او اوس د حقيقت له چاپېرياله بشپړ

تبعيد شوی يم

او بې له يو بې عقله

او يو شاعره نور څه نه يم!

د پوهې په هکله:

کوډگر داسې سندر ووبله او ټول حاضرکسان بې خبره لکه مکار په دام پرېوتې مرغان په شهوتي تشويش کې
ډوب شول.

يواځې د معنوي وجدان سرې په دام کې نه وو لوېدلې. نوموړي زر له کوډگره ساز واخيست او داسې فریاد
يې وکړ: "مونږ ته صافه هوا راوړسوئ! آزادي هوا ته د سومځې داخلېدو اجازه ورکړئ! زردشت سومځې ته
راوغواړئ! اې بودا او شريرکوډگره ته دا سومځ مسمومه او چټلوې.

اې دروغجنه او له اسرارو ډک انسانه، ته مونږ د ناپېژانده او عجيبو غوښتنو په لور اغوا کوې او شړې. افسوس په هغو کوم چه ستا پشان د حقيقت په هکله خبرې کوي! افسوس پر هغو آزاد اندو چه د دا ډول کوډگرو په وړاندې د ځان مراقبت نه کوي! د دوی آزادي له منځه تللې ده. ته دوی ته تعليم ورکوي او په زندان کې د مسحور کړيدي.

اې د هڅونې او اضطراب شیطانه ستا په ژړا کې کوډې نغښتې دي. ته هغو کسانو ته ورته يې چه په بشپړ قوت سره سپېڅلتيا او پاک لمني ستايي اما په پټه بيا خلک شهوت ته رابولي." وجداني سړي داسې ووبل، اما بوډا کوډگر پداسې حال کې چه له خپلې بريا خوشحاله شوی وو خپل چاپېر ته وکتل او د وجداني سړي خبرې يې هضم کړې. په ډېر متواضع غږ سره يې ووبل: "آرام! چوپ شه! د خوښۍ غږونه بايد د بيا راتگ فرصت پيدا کړي. د خوشحالی له غږونو وروسته بايد د يو وخت لپاره چوپتيا اختيار شي. دا ټول عالي خلک همداسې کوي اما کېدای شي تا زما غږ په بشپړ ډول سره نه وي درک کړی؟ په تا کې د لذت او جذبې روح ډېر کم دی."

وجداني سړي ووبل: "دا چه ته ځان له ما بېلوي او ستاينه مې کوې څه ورک شه! اما نورو، تاسو! دا زه څه شی وينم؟ تاسو ټول دلته په شهوتي سترگو بار ناست ياست. اې آزاد روحه ستا آزادي چېرته تللې ده؟ زما په نظر تاسو تقريبا هغو کسان ته ورته ښکاري چه سترگې يې لپرو او بدکاره رقاصو نجونو ته نيولې وي. حتی ارواگانې موگډېږي.

اې عالي خلکو! هغه څه چه کوډگر يې خپل سحر، فريب او بدگني بايد له ما زيات وي او واقعا مونږ بايد يو له بل سره ډېر توپير ولرو. هو ريښتيا مونږ مخکې د زردشت سومخې ته له راتلو څخه دومره يو له بل سره مجلس او فکرکړی چه زه پوهيرم يو له بل سره ډېر اختلاف لرو.

زه او تاسو حتی دلته هم د مختلفو څيزونو په لټه کې يو، ځکه زه د ډېر امن په لټه کې يم او له همدې امله زردشت ته راغلی يم. ځکه پدې ورځ کې ټول څيزونه لږزېږي او ځمکې ټکان خوړلی نوموړی تر ټولو قوي اراده او لوړه څوکه ده. اما ستاسو په سترگو کې چه زه کوم څه وينم فکرکوم تاسو په حقيقت سره د نا امنۍ په لټه کې ياست. تاسو لدې ډېر خطر، وېره او د ځمکې لږزه غواړئ. حتی زه ادعا کولی شم او اې عالي خلکو تاسو کېدای شي زما ادعا ومنئ.

ستاسو هوس د ژوند لپاره تر ټولو بد او خطرناک دی چه ما په وېره کې اچوي او د ځنگلونو وحشي حيوانات، مغارې او ډنډونه مو يو په بل کې خطرناک او هولناک کړي دي. هغه څوک چه تاسو له خطره لېږې کړي نه يې خوښوي بلکه هغه څوک غواړئ چه دکورنو له لارو مو اور ته يوسي او په بشپړ ډول مو گمراه کړي اما که چېرې تاسو دا ډول غوښتنه لرئ زما په نظر غير ممکنه ده.

ځکه ډار د بشر يو ارثي او اصلي حس دی. په وېرې سره هر شی توجیه کولی شو، هم اولیه ګناه او هم اولیه او اصلي تقوا. زما ټولې تقواګانې چه علم نوم لري له ډاره سرچینه اخلي.

ځکه له حیواناتو څخه وېره له ابتدا د بشر په باطن کې خلق شوې او وده یې کېږده. دا حیواني وېره چه انسان په خپل ځان کې ځای ورکړی او له هغې وېرې زردشت ورته باطني حیوان وایي او وجود هم لري. دا ډول ډار چه بلاخره د ظریف روح او علم په بڼه راغلی نن د علم په نوم یادېږي."

وجداني سړي داسې ووبل. زردشت چه تازه سومخې ته داخل شوی وو د نوموړي آخري خبرې یې واورېدې او تفسیر یې کړې. یوه ګېډۍ سره ګلان یې د وجداني سړي په سر وپاشل او د هغه حقایقو ته یې په خندا سره ووبل:

"څرنگه؟ دا څه دي چه اورم یې؟ واقعا یا ته لېونی یې یا زه اما هغه څه چه ته یې حقیقت ګڼې زه یې فورا ورک کوم او له منځه یې وړم. ځکه وېره زمونږه استثنايي قسمت دی. اما زما په نظر له بشري تاریخه مخکې ټول داستان شجاعت او په نامعلومو کارونو کې خوشحالي خطرناکه او بلاخره بیا هم شجاعت دی. بشر د وحشي او شجاع حیواناتو د تقوا غبطه خوړلې او تقوا او شجاعت یې له هغوی اخیستی او یواځې په دې ډول سره سړی شو.

دا شجاعت بلاخره ظریف، روحاني او علمي شو. دا بشري شجاعت چه د عقاب وزرونه او مار عقل یې ورڅخه د یو وخت لپاره اخیستی زما په نظر نن..."

ټول هغه کسان چه هلته وو ناخپه یې په یو غږ فریاد وکړ: "زردشت نومېږي!" او ټولو یو دم بې اختیاره وخنډل اما داسې وه لکه له دوی چه سنگینه وربخ پورته کېږي. کوډګر هم وخنډل او ډېر په متانت سره یې ووبل "عجیبه ده! زما چټل روح زه پرابښی يم! او آیا کله مې چه تاسو ته ووبل زما روح فرېب ورکونکی، دروغجن او چلباز دی ټول مې له خپل روحه په فرار کې نکړی؟ په ځانګړي ډول سره هغه چه ځان یې لوڅ لپړ تاسو ته درښکاره کړ اما زه یې لدې فرېب او چلونو سره څه کولی شم؟ آیا زه د هغه او نړۍ خالق يم؟ نو ډېر بڼه بیا به خوښ او خوشحاله واوسو! که څه هم زردشت ټنډه تریوه کړې، وګورئ چه څرنگه راته غوصه دی!

د لمر له غروب مخکې به بیا زما سره مینه لرل او زما تعریف کول زده کړئ. اما لدې ډول حماقتونو څخه د ډېر وخت لپاره سترګې نشئ پټولی. زردشت له خپلو دوښمنانو سره مینه لري او تر اوسه مې چه کوم کسان پېژندلي له هغوی ټولو ډېر نوموړی پدې کې استاد دی. اما نوموړی په همدې ډول سره له خپلو دوستانو هم غچ اخلي."

بودا کوډګر داسې ووبل او ټولو عالي خلکو لاسونه ورته وپړکول. زردشت د هغوی چاپېر وګرځېد په

شیطان، مهربانی او هیله مندی یې ټولو دوستانو ته پداسې ډول لاس ورکړل لکه بسنه چه غواړي او تېر جبران کړي اما کله چې بیا سومخې ته ورسېد د آزادي هوای او حیواناتو لېواله شو او غوښتل یې بیا په غله له خپل غاره بهر شي.

د صحرا د لونیو په منځ کې:

هغه سرگردانه سړی چه ځان یې د زردشت سیوری معرفي کولو دې وخت کې ووېل:
"لدي ځایه مه لېرې کیره! له مونږ سره پاتې شه! هسې نه چه پخوانۍ بدبختۍ او بېزاري د بیا پر مونږ راشي!
دې بوډا ساحر تر اوسه د خپل یاس آیاتونه پر مونږ چوف کړي او وگورئ پاک سپېڅلی او نېک پاپ څرنګه له اوبنکو ډکې سترګې همدا اوس د تشویش او اضطراب په سمندر کې لوېدلی دی.
واقعا کېدای شي دا پاچاهان له مونږ سره په مصاحبت کې چالاقه قیافې وساتي ځکه دوی له ټولو ډېر پوهیږي چه څرنګه د نورو په حضور کې خپل باطن پټ وساتي. اما که چېرې څوک د دوی د کتو شاهد نه وای مطمئن وم چه زمونږ په حال اخته کېدل او موخسه لوبه یې له سره نوې پیلوله.
اې زردشته له مونږ سره پاتې شه! دلته ډېره بېچاره د مناسب فرصت په لټه کې ده تر څو وجود یې اظهار کړي. شپه، ورېځ او مړه خفه هوا دلته پیدا کيږي. تا مونږ د قوي غذا او قدرت بښونکي وینا لپاره ډوډۍ ته دعوت کړي یو. مه پرېږده چه له ډوډۍ وروسته د خوږې مېوې په ځای بیا زور او ښځینه روح په مونږ کې نفوذ وکړي.

ته یواځېنې کس یې چه د خپل چاپېر هوا پاکه او سپېڅلې کوي. ما د ځمکې په هېڅ ځای کې داسې لطیفه هوا نده لیدلې لکه ستا په سومخ کې چه ستا په شتون کې وي. ما ډېر اقلیمونه لیدلي او د پوزو سوریو مې د ډول ډول هوا پرته کول او سنجول زده کړي دي اما دلته تا ته نیردې تر ټولو لوی خوندونه مې د پوزو سوري څکي.

بغیر له پخوانۍ خاطرې ما وېښۍ! ما وېښۍ که چېرې هغه پخوانۍ سندر ووایم چه مخکې مې یو ځل د صحرا د لونیو په منځ کې ویلې ده! ځکه د هغوی په منځ کې هم دا ډول لطیفه او سپېڅلې شرقي هوا تنفس کېدله. هلته زه له لرغونې او باراني ورېځې ډکې اروپا څخه ډېر ټنبل وم! هغه وخت شرقي پېغلو او آبي آسمانونو چه په ورېځ یا افکارو یې ځانونه نیولي وو مینه مې ورسره درلوده.
تاسو نه پوهیږئ کله چه هغوی نه رقصېدلې خومره ټنبلې عمیقې اما بې فکره لکه کوچیني اسرار او صحرايي منګلي کښېناستې. هغوی ځلانده عجیبې اما بې ورېځې هغو معماوو ته ورته وې چه لوستل او حل کول یې ممکن نه وي. کېدلی شي د دې پېغلو د محفوظولو لپاره ما وروسته له ماښامي سندرې جوړه کړې وي."
سردانه سړي چه ځان یې د زردشت سیوری معرفي کولوکله یې چه دا خبرې وکړې مخکې لدې چه بل چا

ته د خواب فرصت ورکړي د بودا کوچه لاس یې ونیو او ډېر آرام او عالمانه یې وکتل. د استفهام او تأخیر په علامې سره یې هوا د هغه کس پشان تنفس کوله لکه چه د بېگانه ځمکو څخه راغلی وي او وروسته یې پدې سندر ویلو پیل وکړ:

۲

صحرا پراختیا مومي، افسوس د هغه چا په حال چه په باطن کې صحرا لري!

په بشپړ وقار او عظمت سره

او په ډېر مناسب ډول

په افریقایي متانت او وقار

چه وړ یې یو زمری

یا شادي ده چه اخلاق په نعرې سره تدریسوي

اما ستاسو لپاره

ای گرانو پیغلو په پښوکې مو

چه زه لومړنی اروپایی یم

د خرما لاندې مې د ناستې اجازه موندلې

دا څومره اهمیت لري! سلام!

واقعا عجیبه ده!

اوس دلته زه صحرا ته نیردې

پدې ټولو سربېره له دوی لېرې کښېنم.

پداسې حال کې چه له هېڅه مې صدمه نده لیدلې

ځکه زه د دې کوچینیو ابادیو په وسیله خوړل شوی یم.

همدا شېبه هغې ښکلې خوله

کوچینی او معطره خوله خلاصه کړې

او زه پکې داخل شوی یم او د هغې له منځه

ښکته تللی یم او ستاسو منځ ته

ای گرانو پیغلو راغلی یم، سلام!

په هغه نهنگ د ډېر درود او ثنا وي
چه دومره په ښه ډول د خپل مېلمه چوپړ کوي!
آيا تاسو زما کنايي ته متوجه کيرئ؟
د هغه په خپته دې درود او ثنا وي
او که چېرې هغه هم
پدې ډول يوه خوندوره آبادي وي
که څه هم زه پدې اړه شکمن يم
ځکه له اروپا راغلی يم - او له همدې امله تل
د يوې بودی ښځې څخه ډېر
شک او تردید ته حاضر يم
خدای د داکار اصلاح کړي، آمین!

نوزه پدې ځای کې
پدې کوچینی آبادی کې
لکه قهوه يي خرما، خوره او زرينه
غوبنو او پېغلو شونډو ته
د باکره غابونو پشان د چک لگولو په هیله
لکه سور یخ او سپینه واوره تیز ورت ته کښېم
هو، د همدې څيزونو لپاره د ټولو کرمو خرماوو روح الوت کوي. سلام!

زه هم د دې جنوبي مېوو پشان
(بشپړ هغوی ته ورته)
دلته اورد غځېدلی يم، پداسې حال کې چه چاپېر مې
کوچینیو وزر لرونکې کونگتې يو له بل سره
لوبې کوي او په غوبستو
او کوچینیو هیلو سره په بې عقلی او گناه سره ځانته خوشحاله دي.
او ستاسو په وسیله اې پېغلو چه لکه د پیشوگانو پشان ځلانده، نازي، چوپې او احساساتي یاست، ستاسو په
واسطه،
اې زلیخا او اې دو دو احاطه شوی يم

دلته زه ناست يم او تر ټولو غوره هوا تنفس كوم
واقعا سپكه او روښانه هوا
داسې هوا چه له هغې غوره هېڅكله
له آسمانه نده راغلې تنفس كوم
كېدای شي دا اتفاقي وي
يا دگستاخی له امله لكه څنگه چه زمونږ پخوانيو شعراوو ويلي دي؟
اما زه مشكوك پدې هم شكمن يم
ځكه له اروپا راغلی يم.
او له همدې امله تل له بودا ښځو څخه ډېر
شك كولو ته حاضر يم
خدای د دا كار اصلاح كړي! آمين

پداسې حال كې چه زه دا هواوې تنفس كوم
زما د پوزو سوري د چلبازانو د پيالو پشان لوييري
او بې د راتلونكې او پخوا په اړه د فكره
دلته اې گرانو پېغلو كښنم
او دې خرما ونو ته گورم
چه د رقاصې پشان ټيټيري
او ښكته پورته كيږي او ملا گډوي
تر څو چه انسان پس له وخته ورته وگوري
او خپله هم له دوی تقليد وكړي
دا خرما ونه زما په نظر لكه رقاصه داسې ده
چه د اورد او خطرناك وخت لپاره
تل په يوه پښه درېدلې ده
پداسې ډول چه بله پښه يې په بشپړ ډول هېره كړې وي
په هر صورت ما بې ځايه هڅه وكړه
دا جواهر ډوله ورکه شوې پښه
په سپېڅلې محوطه كې

ډېر ښکلي او مينه ناک
کالي چه د لاندې لړزيرې او باد يې وهي پيدا کړم
هو، اې زما ښکلو دوستانو
باور وکړئ چه هغې
دا بله پښه په بشپړ ډول له لاسه ورکړې وه
هغه بله پښه يې
د ابد لپاره له لاسه تللې وه
ورکه شوې وه.
حيف! هغه بله پښه نوره له منځه تللې وه.
اوس به هغه بله يواځې او منفرده پښه
په غمگين او هېر شوي حال کې چېرې وي؟
شايد د زمري له ډاره
په فرارکې وي؟ يا کېدای شي
همدا اوس په وحشيانه ډول سره خوړل شوې وي! سلام.
اخ، ژاړئ مه!
هو لطيفو او نازکو زړونو
ژړا مه کوئ!
او خوړ زړونو او له زمري ډکو سينو
او اې د زړونو دعاوو
له خوړو ډکو
ژړا مه کوئ
او رنگ الوتیه دوده
نر اوسه اې زليخا! شجاع اوسه! شجاع!
يا کېدای شي ته يو شربت
د زړه قوي کېدو لپاره؟
يو مقدسه ايه؟
يا يو مناسب تشويق وي!

هو!

پورته راشه!

اې سنگينی او متانته

او متقي وقاره! اې اروپايي وقاره!

ولگيره او بيا ولگيره

او د تقوا دمونو

بيا چوفيرئ

او خپلې اخلاقي نعرې

لکه د يو زمري اخلاق

د صحرا د لونیو په مقابل کې بهرکړئ

ځکه د تقوا نعره

اې د صحرا لونیو

له هر شي زیاته

اروپايي شهوت او طمع ده.

او دلته د يو اروپايي په بڼه

درېدلی يم

او بل کار نشم کولی. له همدې امله د خدای راسره مرسته وکړي!

آمین!

دښته پراختيا مومي، افسوس د هغه چا په حال چه پخپل باطن کې صحراوې لري.

ويستوب:

وروسته د سرگردان سړي له خبرو چه ځانته يې سيوری وېل سومخ د مېلمنو له خبرو او خنداگانو ډکه شوه

حتی خر هم تشويق شو او چوپتيا يې ماته کړه. زردشت ناخاپه پخپل باطن کې په مېلمنو باندي تمسخر وکړ

او پرې ويې خندل اما دا چه هغوی ټول خوښ وو نوموړي فکر وکړ چه د شفا او ښه توب نښې يې

رارسېدونکې دي. له همدې امله له سومخې په غله بهر شو آزادي هوا ته لاړ او خپلو حيواناتو ته يې داسې

ووېل:

"د دوی غم او خفگان چېرته تللي دي؟" او وروسته لدې خفيف تنفر څخه يې اسوېلی وکړ او ووېل: "داسې

ښکاري چه دوی زما په کور کې د زاريو کول هېرکړي دي! که څه هم له بده مرغه تر اوسه يې په بشپړ ډول

فريادكول ندي هېرکړي!" زردشت غور شو ځکه په همدې وخت کې د خره عر عر په ډېر عجيب ډول سره د عالي خلکو په خوشحالی او خندا کې ګډه اورېدل کېدا.

او نوموړي يو ځل بيا ځانته وويل: "هغوی خوشحال دي او څوک څه پوهېږي؟ کېدی شي خوښي يې د کوربه په خرڅ وي؟ اوکه چېرې يې له ما څخه د خندا ډول زده کړی وي بايد ووايم چه تر دې دمه يې زما پشان خندل ندي زده کړي.

اما څه اهميت لري! هغوی پخواني خلک دي پخپل ډول به روغ شي او پخپله طريقه به وځاندي. زما غورونو پخوا لدې څخه بد رنځونه زغملي او هېڅکله ندي سترې شوي. نن د بوډاتوب ورځ ده. د روح ثقل زما اصلي دوښمن د څټ ته تګ په حال کې دی او همدا شېبه يې پښې فرار ته تيارې کړېدي. دا ورځ چه دومره بده پيل شوې وه څومره به ښه پای ته ورسېږي!

په ريښتيا ورځ پايته رسېږي او همدا شېبه دا غوره سپور د سمندر په سطحه ځي او مخکې راځي! وګورئ هغه څنگه په توان سره ځي، ځي او په ارغواني رنگه زين سره دکور په طرف راتلونکی دی! آسمان صاف دی او نړۍ عميقه؛ اې عجيبو خلکو چه زما په طرف راځئ! له ما سره د اوسيدو څخه به اوس انعام تر لاسه کړئ."

زردشت داسې وويل او بيا د عالي خلکو خندا او فريادونه د نوموړي غور ته راوړسېدل او داسې يې وويل: "هغوی زما د ډوډۍ په تمه ولاړ دي زما خوراک خپل کار په غوره توګه اجرا کړی دی او لدوی څخه هم د دوی دوښمن يعني د روح ثقل فرارکوي. اوس دوی له خپل ځانه سره خندل زده کړيدي، آيا سم اورم؟ زما نارينه غذا او قوي له مغزو ډکوکلمو خپل کار په ښه توګه تر سره کړی دی او ريښتيا کومه ډوډۍ مې چه دوی ته ورکړه بد خو نده سبزي نه وه. ما د جګړنو او فاتحانو په غذا سره په دوی کې نوې هيلې او غوښتنې ويښې کړېدي.

همدا شېبه د دوی په غرو او اندامونو کې هيله پو شوې او زړونه يې روښانه شويدي. هغوی نوې کلمې پيدا کوي او روحونه به يې ډېر زر بې خيالي استشفاق کړي.

بايد ووايم دا غذا د هغو ماشومانو او ښځو لپاره نده چه ژړاوې او زاری کوي، که بوډا وي که ځوان خو د دوی لپاره نده تياره شوې. د دوی کولمې بايد په بل ډول تحريک او راضي کړل شي او زه د دوی طبيب او ښوونکی نه يم.

دا ستر خلک خپله کرکه له لاسه ورکوي او همدا زما بريا ده چه ډېره په ځای او موقع ده. دوی د خپل زړه عقدې خالي کوي او د خوښۍ ساعتونه بيا ورته راځي خوشحالېانې کوي. خپل وابنه ژويي او مندوی کيږي. د دوی مندوی توب زه ډېرې غوره علامې ګڼم او ډېر وخت به تېر نشي چه دوی جشنونه ونيسي او د

پخوانيو خوشيو لپاره د يادونې بنسټونه جوړ کړي.

همدا اوس دوی د غوره توب په لوري دي."

زردشت په فوق العاده باطني خوشحالی سره دا کلمې وويل او لرې فضاگانو ته يې کتل حيوانات يې ورته نيردې شول او د نوموړي خوشي او چوپتيا يې محترمه وگڼله.

۲

اما ناخاپه د زردشت غور وډار شو ځکه په سومخ کې چه تر دې شپو شور او غالمغال وو يو دم سخت چوپتيا خپره شوه او د کاج مېوې سوځېدو پشان معطر بوی ترې رابهر شو. زردشت له ځانه وپوښتل: "دا څه شی دي؟ هغوی څه کوي؟" او دې وخت کې يې ځان په غله د سومخې وره ته ورساوه تر څو وکولی شي پټ مېلمنو ته وگوري چه څه کوي. اما عجيبه وه! د نوموړي سترگو ډېر عجيب څيزونه وليدل او ځانته يې وويل:

"دوی بيا ټول سپېڅلي شويدي او لمونځ کوي لېونیان شويدي." او فوق العاده حيران او تعجب شوی وو. په رينبتيا ټولو عالي خلکو: دوه پاچاهانو، بېکاره پاپ، شريکودگر، دواطلبه گدا، سرگردانه سړی، سيوری، بودا فالگیر، معنوي وجدان، او تر ټولو پست سړی لکه د ماشومانو او بودا بنځو پشان متعقد په گوندو شوي وو او د خره ستاينه يې کوله! په همدې شېبه کې تر ټولو پست سړي په لړزې پيل وکړه چه کوم نا ويلي څه به زر ووايي اما بلاخره په خبرو راغی. عجيبه ده ټولې خبرې، مدحه، عجيبه او مقدسه ثنا يې د معطر خره د ستاينې په هکله وه او ستاينه يې دا ده:

آمين! خوشي، ويار، پوهه او احترام د تل او تر ابده زمور په خدای وي!

او خره ځواب ورکړ: "هو! (عر عر يې کړل)"

هغه مار په اوږو ږدي او زمور د چوپړ په بڼه راغلی دی. تل يې غم او غوصه تحمل کړې ده او هېڅکله (نه) نه وايي. او هر څوک چه له خپل خدای سره مينه لري هغه آزاروي.

او خره ځواب ورکړ: "هو! (عر عر يې کړل)"

هغه خبرې نه کوي اما تل هغې نړۍ ته هو وايي چه خپله يې خلق کېده او پدې ډول هغه جهان ستايي چه خپله يې پيدا کړی دی. نوموړی د خپلې هونسياری له امله خبرې نه کوي او له همدې امله ډېره کمه اشتباه کوي.

خره ځواب ورکړ: "هو! (عر عر يې وکړل)"

هغه په مبدل لباس سره په نړۍ کې گرځي او جامې يې ايرې رنگه دي. پدې ډول سره خپله تقوا سينگاروي اوکه چېرې پوهه لري هغه هم پتوي اما ټول يې په اوږدو غورنو متعقد دي.

خره خواب ورکړ: "هو! (عر عریې کړل)"

کوم غیبي عقل دی چه نوموړی هڅوي تر څو اورده غوړونه ولري او تل هو ووایي هېڅکله نه په ژبه رانه وړي؟ آیا نوموړي جهان پخپله بڼه يعني تر ټوله احمقانه ممکنه وجهه ندی پیدا کړی؟

او خره خواب ورکړ: "هو! (عر عریې وکړل)"

ته په سمه لار بې تفاوته کور ځې او هغه څه چه مونږ ته کاره او سم ښکاري درته بې تفاوته دي. ستا ملکوت د ښو او بدو له عرصې زښته ډېر دي. ستا معصومیت پدې کې دی چه نه پوهیږې معصومیت او بې گناه توب څه شی دي؟

او خره خواب ورکړ: "هو! (عر عریې کړه)"

وگورئ! ته هېڅوک له ځانه نه شپې که هغه پاچا وي که گده. هغه ماشومان چه ستا لور ته راځي زغمې یې اوکله د چه ځوانان په سیخ وهي یواځې هو وایې!

خره خواب ورکړ: "هو! (عر عریې کړل)"

ستا خړې او تازه انځیرونه خوښیږي او له خوندورو څیزونو څخه د بد نه راځي او یو بوتی اغزي د هم د لورې په وخت کې زړه تسخیروي. او پدې کار کې د ملکوتي عقل نغښتی دی.

او خره خواب ورکړ: "هو! عر عریې کړل"

د خره جشن:

۱

پدې وخت کې د زردشت صبر د ستاینو په مقابل کې ختم شو او نوموړي هم د خر په شان عر عریل کړل او ځان یې د مېلمنو په منځ کې په لېونتوب واچاوه. پداسې حال کې چه لمونځ کوونکي یې له ځمکې جگول فریاد یې وکړ:

"تاسو د انسان زامن دلته څه کوئ؟ افسوس که بې له زردشته تاسو نور چا دلته لیدلي وای!

ځکه هغوکسانو به فوراً فکرکړی وای چه ستاسو نوی مذهب د هماغو بدو کفارو مذهب او یا د احمقو بوډا ښځو مذهب دی!

او ته، ای بوډا پاپه! تا څرنګه ځان راضي کړ چه د خره پیروي د خدای په بڼه وکړې؟"

پاپ خواب ورکړ: "ای زردشته! ما وبښه اما د خدای په هکله اموروکې زه له تا ډېر ښه یم او حق همدا دی چه داسې واوسي.

د خدای پیروي که دا ډول وهم وي په نه ستایلو ترجیح لري. ای زما گرانه دوسته دې خبرې ته غور شه! ته به ډېر زر وگورې چه پدې خبره کې ډېر منطق پټ دي.

هغه کس چه ووبل: "خدای روح دی"، د بې اعتقادی په عرصه کې یې تر ټولو لوی گام واخیست او د هغه خبره به په ځمکه کې ډېره په سختۍ هېره شي. زما بوډا زړه الوت کوي او په خوښۍ هڅې کوي ځکه فکر کوم چه تر اوسه په ځمکه کې د عبادت کولو څیز شته. اې زردشته! دا د یو پاپ بوډا او سپېڅلي زړه ته وروښه!"

زردشت سرگردانه سړي او سیوري ته ووبل: "او ته یې چه ځانته روشن فکره وایې؟ او پدې سربېره د دې ټولوکشیش لوبو او بت پرستیو ته اداه ورکړې، په تا څه شويدي؟

اې متدین شریره! په ریښتیا دا له هغه څه چه تا له قهوه یې رنگه پېغلو سره کړي په مراتبو بد دي." سرگردانه سړي او سیوري ووبل: "دا چه ته وایې دا کار ډېر بد دی. اما څه کولی شو؟ اې زردشته ته که هر څه وایې ووايه اما پخوانی خدای ژوندی شويدي. تقصیر د زشت سړي دی. نوموړی هغه څوک دی چه قدیمي خدای یې بیا راجگ کړ اوکه چېرې نوموړی ووايي چه خدای یې وژلی دی مرگ تل د خدایانو په نفع دی."

زردشت ووبل: "او ته اې بوډا او شریرکوډگره! تا څه کړي؟ کله چه ته پدې ډول احمقانه خدای متعقدکړې پدې آزاد عصر کې به څوک په تا اېمان راوړي. دا کار ستا پشان یوکس ته حماقت دی. ته چه یو زیرک کس یې څرنگه د دا ډول حماقت قبول کړ؟"

زیرک کوډگر ځواب ورکړ: "اې زردشته! ته سم وایې؛ زما دا کار حماقت دی. پدې سربېره ما هغه دنده ستونزمنه وموندله."

زردشت معنوي وجدان ته ووبل: "او حتی ته! صحیح فکر وکړه! آیا پدې اطاعت او عبادت کې هېڅ شی ستا د وجدان سره مخالفت نه لري؟ آیا ستا شعور لدې څخه سپېڅلی ندی چه د دې ډول څیز بندگي او عبادت کوي؟"

معنوي وجدان ځواب ورکړ: "پدې منظره کې داسې څه شته چه حتی زما وجدان هم راضي کوي. کېدی شي زه په خدای باور ونلرم خو کوم څیز چه محقق دي دا دي چه زه خدای پدې ډول سره له بل هر انځور غوره مومم. خدای د ډېرو سپېڅلو افرادو د شهادت له امله همېشني دی. هغه کس چه ډېر وخت په اختیاري کې لري بېره هم نلري. پدې اساس تر هر ځایه چه ممکن دی بې عقل او چټل به مخکې لاړ شي او پدې همدې ډول سره به مخکې هم لاړ شي. هغه کس چه د بلا هوش درلودونکی دی کېدی شي د حماقت او بې عقلۍ مسحور شي. اې زردشته خپل ځان په نظر کې راوړه! واقعا ته هم کېدی شي د ډېر عقل له امله خر شي! آیا یو عاقل سړی نه خوښوي چه له کبرو او غیر مستقیمو لارو څخه ځان مقصد ته ورسوي؟ مشهودات مونږ ته دا ډول تعلیم راکوي، اې زردشته حتی ته هم د دې ادعا لیدونکی یې!."

زردشت په داسې حال کې چه تر ټولو زشت سپری تر اوسه په ځمکه پروت وو او لاسونه یې خړه ته اوردې کړي وو (ځکه خړه ورته د څښلو شراب ورکول) ورته متوجه شو او وویل:

"او بلاخره اې د بیان نه وړ انسانه، ته ووايه پدې ځای کې پدې حال څه کوي؟ وگورم چه بڼې د تغیر موندلی، سترگې د څلپړي او د روحانیت زشته چپن دې پوښي. تا څه کړي دي؟ آیا هغه څه چه دوی وايي حقیقت لري چه راجگ کړی؟ او ولې؟ آیا هغه یې نه وو وژلی او په دلیل سره یې له منځه نه وو وړی؟ داسې ښکاري چه آخرت د موندلی او وینس شوی یې! ولې بدل شوې؟ ولې د مسلک ته تغیر ورکړ؟ اې د وصف نه وړ انسان خبرې وکړه!"

تر ټولو پست سپري ځواب ورکړ: "اې زردشته ته یو رذیل او بې گتې انسان یې! زه دا له تا پوښتم چه آیا هغه ژوندی وو که بیا ژوندی شوی او یا بشپړ مړ دی؟ له مونږ دواړو څوک ښه پوهیږي؟ اما اې زردشته زه په یو څه پوهیږم او هغه مې له تا زده کړي دي: "هغه کس چه غواړي په بشپړ ډول سره وژل وکړي خاندې." تا یو ځل وویل چه په خندا وژل کړي نه په غوصه! اې زردشته، اې له رازونو ډک انسانه، اې بې غوصې خرابوونکيه! او سپېڅلی خطرناک انسانه ته رذیل او مکارکس یې!"

۲

پدې وخت کې داسې پېښه وشوه چه زردشت د نامربوطو ځوابونو څه برخه نه وه اورېدلې یو ځل بیا متحیر د سومخې وره ته لاړ او پداسې حال کې چه مخ یې ټولو مېلمنو ته کړ فریاد یې وکړ:

"اې د مجتمع ټوکمارانو اې مسخره کوونکو ولې پدې ځای کې له یو بله بېلپړی او ځانونه له ما پټوی؟ ولې د هر یوه زړه د خوشحالی او شرارت له امله په هیجان راغلي او نوي د مقدسو ماشومانو پشان سپېڅلي شوي یاست؟

بلاخره مو د ماشومانو د رفتار ډول موندلی دی یعنی لمونځ کوئ او لاسونه یو له بل سره متصل کوئ او وایاست: "اې گرانه خدایه!"

اما اوس دا د شیدو خوړو ځای چه نن مو هر ډول ماشومانه د عمل آزادی پکې لرلې ما ته پرېږدئ! له سومخې بهر خپله گرمه او خوشبینه ماشومانه غوغا او د زړه آرام سوړ کړئ! واقعا تر څو چه تاسو د کوچینیو ماشومانو په بڼه نشئ د آسمانونو جهان ته به داخل نه شی." او زردشت پورته ځای په لاس سره نښه کړ. اما مونږ نه غواړو د آسمان ملکوت ته داخل شو. مونږ مړه شوي یو او پدې اساس غواړو د ځمکې جهان ته داخل شو.

مجددا زردشت په خبرو پیل وکړ او وویل: "ای دوستانو زه نوی یم، ای عجیب او عالی خلکو! دا چه تاسو اوس یو ځل بیا خوښ او خوشحاله شوي یاست څومره مو زه خوښ کړی یم! په رینتیا ټول د غوتیو پشان خلاص شوي یاست. داسې ښکاري چه ستاسو پشان گلونو ته نوي جشنونه لازم دي. تاسو بې ځایه چټیاو، یوه الوهي لمانځه، د یو خره جشن، یوه بوډا او خوښ د زردشت پشان سپري او یو خدایي سپري ته چه ستاسو روحونه خوښ او خوشحال کړي اړتیا لری.

ای سترو خلکو، هېڅکله دا شپه او د خره جشن مه هېروئ! تاسو هغه زما په کور کې برابر کړی دی او زه یې په نېک فال نیسم. ځکه دا ډول جشنونه یواځې د شفا موندونکي په وسیله اختراع کېږي! او که چیرې تاسو بیا دا د خره جشن جوړ کړئ د ځان لپاره د عشق په خاطر او خاص زما د عشق په خاطر په یاد لری!"

مستانه سندره:

پدې وخت کې ټول مېلمانه یو پر بل پسې له سومځې بهر په ازاده هوا او یخه شپه کې په فکر کې ډوب شول او خپله زردشت هم د پست سپري لاس ونيو او هغه ته یې له سومځې بهر لارښوونې کولې تر څو نوموړي ته په شپه کې لویه گرده سپورمی او نقره یې رنگه ابشارونه وښايي. بلاخره دواړه د یو وخت لپاره چوپ ودرېدل، ټول زاړه وو مگر د ټولو زړونه لدې امله تسکین، متحیر او متعجب وو چه د ځمکې اوضاع یې په غوره توگه درک کولی شوای. اما د شپې اسرار په تدریج سره د دوی زړونو ته نیردې او یو ناڅاپه زردشت له ځانه سره وویل: "اه دې عالی خلکو زه څومره محفوظ کړی یم!" اما دا یې په لوړ غبرونه وبل ځکه د دوی سعادت او چوپتیا یې غوره گڼله. پدې وخت کې د هغې ورځې عجیب او نه بشپړدونکې پېښه رامنځته شوه. تر ټولو پست سپري نوې او دا ځل د اخري ځل لپاره په زمزمه او غر غرکولو پیل وکړ. کله یې چه بلاخره کاملې سپېڅلې کلمې وموندې له خولې یې بهرکړې، یو غوره، عمیق او روښانه سوال چه د ټولو اورېدونکو غورونه یې ولړزول مطرح یې کړ.

تر ټولو پست سپري وپوښتل: "ای زما دوستانو تاسو څه فکر کوئ؟ زه خو د لومړي ځل لپاره خاص پدې ورځ له ژونده راضي یم. کېدای شي پدې ټولو پېښو سره ما ته یواځې پاتې کېدل مناسب نه وي. په ځمکه ژوند کول ارزښت لري، له زردشت سره مې چه یو جشن او یوه ورځ تېره کړه ما ته یې له ځمکې سره مینه رازده کړه. زه به مرگ ته ووايم: "آیا د ژوند معنی دا وه؟ که چېرې داسې وي بیا یې غوښتونکی یم." ملگرو! تاسو څه فکر کوئ؟ آیا تاسو به هم زما پشان مړینې ته ونه وایاست: آیا د ژوند مفهوم همدا دی؟ که چېرې داسې وي د زردشت پخاطر یې بیا غوښتونکي یو؟"

پست سپري داسې وویل اما تقریب نیم ساعت نیمې شپې ته نیردې وو څه فکر کوئ پدې وخت کې څه پېښه

وشوه؟ عالي خلکو تر دې دمه دا سوال نه وو اوربدلی چه يو دم يې د ماهيت په تغيروولو سره د هغه کس په طرف منډه کړه چه دوی ته يې شفا او دا ډالی عطا کړې وه، د زردشت په طرف يې منډې کړې او له نوموړي څخه يې مننه وکړه، تکریم يې کړ او احترامانه يې لاسونه پرې ښکل کړل. ځينو ژړل او ځينو خندل او هر يوه پخپل ډول له نوموړي مننه وکړه.

اما بوډا فالگير د خوښۍ له امله رقص کولو او حتی ځينې راويانو فکرکړی چه نوموړي زيات شراب څښلي او مست وو، بايد ووايو چه نوموړی حقيقتا په ژوند مست وو او ټولې سترياوې او ملامتۍ يې له ځانه لېرې کړې وې. ځينې روايت کوي چه خر هم گډا کوله ځکه پست سړي (لکه څنگه چه ويل کيږي) بې ځايه هغه ته شراب ورکړي وو. کېدای شي د هغې شپې اوضاع داسې وي اوکه چېرې په ريښتيا خر په هغه شپه گډا نه وي کړې لدې لويې او عجيبې معجزې هم پېښې شوېدي. په خلاصه ډول د زردشت په خبره: "څه توپير کوي؟"

۲

اما کله چه پست سړي داسې رفتار وکړ زردشت د هغه کس په شان ولاړ پاتې شو چه د بادې له امله مست شوی وي او پداسې حال کې چه سترگې يې وچې، ژبه يې درېدلې او پښې يې لږزېدلې. او څوک شته چه پدې حال کې د هغه افکارو په اړه فکر وکړي چه په فکرکې يې وي. اما داسې ښکارېده چه د نوموړي روح په شاتگ کړی و او لېرې سيمو ته تنښتېدلې وو. د نوموړي روح د درنې وربخې پشان شوی وو چه په غونډيو تکیه کوي او د دوه سيندونو يعني پخوا او راتلونکې په منځ کې حرکت کوي.

اما لږ وروسته په داسې حال کې چه عالي خلکو زردشت په خپلو لاسونوکې واخيست نوموړی تر يو حده په هوش راغی او په لاسونو سره يې دا مؤدب او مضطرب جمعيت له ځانه لېرې کړ. اما تر دې دمه يې خبرې نه کولې او ناڅاپه يې په تېزۍ سره سر راوگرځاوه ځکه داسې ښکارېده چه کوم څه اوري: هغه وخت يې گوته په شونډو کېښوده او وويل: "راشه!"

فورا وپروونکې چوپتيا محيط په سر واخيست اما د هغې ځای له عمقه ناڅاپه زنگي غږ تر غور شو. زردشت همدې غږ ته غور شو او عالي خلکو هم داسې وکړل. هغه وخت نوموړي بيا گوته په شونډو کېښوده او وويل: "راشه! راشه! تقریبا نيمه شپه ده!" او غږ يې تغير وکړ اما اوس هم نه خوځېدا او د محيط سکوت نور هم سنگين او له اسراره ډک شو. ټولو حتی خره او د زردشت د احترام وړ حيوانات يعني مار او عقاب هم غور وو اما زردشت د دريم ځل لپاره گوته په شونډو ونيوه او وويل: "راشه! راشه! راشی چه لاړ شو! وختي دی راځی چه د شپې داخل ته لاړ شو!"

ای عالی خلکو نیمه شپه رانیږدې ده! اوس زه ستاسو په غورونوکې هماغه شان خبرې کوم کوم چه زنگ یې زما په غورکې په اسرار، موحش او صمیمي ډول سره وایي او دا د نیمې شپې زنگ تقریبا د نړۍ هر فرد لیدلی دی او وختونه کیږي چه ستاسو د پلرونو د زړه ضربانونه یې شمېرلي دي. داسې وایم: "اخ! اخ! وگورئ! همدا اوس په سره هوا پداسې حال کې چه ستاسو د زړونو شور او غوغا بشپړ آرام شويدي هغه مجلس کوي. اوس هغه اورېدلی شی، اوس هغه په غله د ژوندۍ شپې روحونو ته داخلېږي. اخ! وگورئ نیمه شپه څرنگه اوسيلي کاري او څرنگه د خوب په نړۍ کې خاندې! نه اورې دا نیمه شپه څومره په اسرار، موحش، صمیمانه او عمیق ډول سره تا ته وایي: "ای سریه! د ځان مراقب اوسه!"

افسوس! وخت چېرې تښتېدلی دی؟ آیا زه په عمیقو ځاگانوکې نه یم لوېدلی؟ نړۍ ویده شوېده. اخ! اخ! سپی زگېږوی کوي او سپورمی ځلېږي. غوره گڼم مړ شم هو مړ شم او تاسو ته ونه وایم چه زما د نیمې شپې زړه څه اندي!

همدا شېبه زه مړ یم. ټول څیزونه پای ته رسېدلي دي. ای غڼې ولې زما په مخ تار اچوې؟ آیا ته وینه ورکوي؟ اه! آه! شبنم راتویږي، وخت رارسېدلی دی. هغه ساعت چه زه پکې لږزیږم او منجمد کیږم، هغه ساعت چه تپوس کوي او پوښتي: "څوک شته چه په بشپړه اندازه بې پروا وي؟ څوک غواړي د جهان څښتن شي؟ څوک شته چه ووايي: "پدې ډول باید ای کوچینیو او لویو ویالو باید تاسو جاري شی!" هماغه پخوانی وخت رانیږدې کیږي ای عالی سریه ته د ځان مواظب او هوښیار اوسه! دا خبر ستا له غورو څخه د تیزو او دقیقو غورونو لپاره ده. واقعا عمیقه نیمه شپه څه وایي؟

زه له ځانه بې خوده شوی یم او روح مې رقص کوي. دا زما ورځنی کار دی. څوک باید د ځمکې دکړې څښتن شي؟ میاشت سره ده او باد نه لگيږي. اخ! اخ! آیا تاسو په کافي اندازه پورته الوتي یاست؟ تاسو گډېدلي یاست اما تر اوسه پښې لرئ نه وزر! ای عالی رقاصانو! همدا شېبه ټولې خوښۍ ستاسو په لاس کې دي. شرابونه له درده ډک، جامونه مات شوي او هدیرې ژاړي. تاسې په کافي اندازه روح ندی اخیستی. اوس هدیرې ژاړي، مړي راژوندي کړئ! دا شپه ولې دومره لوړه ده؟ آیا سپورمی مونږ ټول نه مست کوي؟ ای عالی خلکو تاسو هدیرې رالوڅي کړې او جسدونه راوکاږئ! ولې چنجان تر اوسه ژوول کوي؟ ټاکل

شوی وخت له مخکې ډېر رانیردې کيږي.

زنګ په غږ راغلی، زړه لږزیري او د زړه چنچیان تر دې دمه په ژوولو بوخت دي. اخ! نړۍ خومره عمیقه ده!

۶

اې زړه وړونکيه ربابه! اې زړه وړونکيه ربابه! ستا دا سندر چه لکه خرمونښکۍ مسته ده ډېره مې خوښيږي. له خومره کلونو او څه اوږدو فاصلو څخه ستا دا سندر ما ته رارسيري؟ آیا له لېرې سيمو او د عشق له سيندونو ستا دا سندر راجگيږي؟

اې قديمي زنګه! اې زړه وړونکيه ربابه! ستا د پلرونو، د هغوی د پلرونو او نيکونو غم ستا زړه زخم کړی دی او ستا خبرې لکه زرین خزان، او ماسپښين داسې د مزويانو د زړونو پشان پاخه توب ته رسېدلې او ته وايې: "نړۍ خپل ځانته رسپري او انگور رنگ تويوي! جهان غواړي د خوښۍ او نېکبختۍ له امله مړ او نابود شي. اې سترو خلکو آیا تاسو دا استشمام کولی شئ؟ له هغې څخه د اسراره ډک بوی جگيږي. يو بوی او همپشني عطر، د سرو شرابو بوی او زرینې پخوانۍ نېکبختۍ بوی تر پوزو کيږي. د نیمې شپې او مرګ له امله مست ساعات داسې زمزمې کوي: "جهان له هغې ډېر عمیق دی چه فکر يې کولی شو!"

۷

لېرې شه! ايسته شه! زه ستا لپاره ډېر پاک يم! ما مه لمس کوه! آیا زما جهان همدا اوس ندى بشپړ شوی؟ زما د بدن پوست ستا د لاسونو لپاره ډېر پاک دی. اې سنگینې او احمقې ورځې ما پرېږده! آیا نیمه شپه له تا څخه روښانه نده؟

تر ټولو پاک او سپېڅلي خلک به د جهان څښتن شي. د نیمې شپې ناپېژانده او قوي ارواګانې چه له هرې مخکېنۍ ورځې روښانه دي د ځمکې دکرې څښتنې به شي.

اې ځمکه ته ما په احتیاط سره لټوي؟ ته زما په سعادت پسې په احتیاط احتیاط راځې؟ ستا لپاره لکه یوه غني منزوي او له زرو څخه ډکه خزانه يم؟ اې نړۍ! ته ما غواړې؟ آیا ته ما ته د دې جهان تصور کوي؟ آیا ته ما ته د روحاني فکرکوي؟ آیا ته ما رباني ګڼې؟ اما اې ورځې او نړۍ تاسو ډېر ناڅيزه او نا ازمويلي ياست! لدې غوره ازمويل شوي لاسونه ولرئ او په عمیقه نېکبختۍ او بدبختۍ پسې وګرځئ. د هر خدای په لور چه ځئ اما زما به لور مه راځئ!

اې عجيبې ورځې! زما بدبختي او سعادت عمیق دي اما پدې ټولو سره زه خدای نه يم او دوزخ زما خدای هم ندى. خومره عمیق دی د هغه غم.

۸

اې عجيب جهانہ! د خدای غم ډېر عميق دى. د خدای په غم پسې لاړ شه نه په ما پسې! زه څه يم؟ يو مست او زړه وړونكى رباب؛ يو د نيمې شپې رباب او زنگ غږ لرونكې څرمونكې چه هېڅوك نه پرې پوهيږي اما څوك بايد له كڼو يعني اې عالي خلكو تاسو سره خبرې وكړي؟ ځكه تاسو زما په خبرو نه پوهيږئ.

اې ځوانى، اې غرمې، اې ماسپښينه، ټول تللي ياست! واړه تللي ياست! او همدا اوس ماښام، شپه او نيمه شپه رارسېدلې ده، سپى زگېږي كوي او باد...

آيا باد خپله يو ډول سپى ندى؟ باد هم زگېروي كوي او عو عوكوي غپړي. اخ دا نيمه شپه اسوبلي كوي او نفس كاږي! او دا مسته شاعره اوس څومره هوشيارانه خبرې كوي! كېدى شي له حده زياته يې خپله مستي څښلې وي! آيا هغه له حده د زيات مراقبت څخه سترې شوېده؟ آيا هغه گياڼه خوړونكې ده؟ دا عميقه او بوډا نيمه شپه د خپل خوب په نړۍ كې له هر څه زيات خپله خوښي خوري. ځكه كه څه هم غم ممكن دى عميق وي اما خوښحالي له غمه عميقه ده.

۹

اې تاكه! ولې زما ستاينه كوي؟ آيا ته مې نه يې قطع كړى؟ زه بې رحمه او تير زړى يم او همدا اوس له تا څخه وينې روانې دي، له مستانه بې رحمۍ څخه ستا مفهوم او تعريف څه دى؟ ته وايي: "هر څه كمال موندلى او هغه چه رسېدلى مرگ غواړي او د تاك اېښودونكي په چاقو رحمت وايي اما هغه څه چه نارسه دي ژوند غواړي. افسوس!"

غم وايي: "لدى ځايه لېرې شه. اې غمه!" اما هغه كسان چه رنځيري غواړي ژوند وكړي تر څو وكولى شي له ځانه لېرې، لوړو او روښانه ځايونو ته ورسېږي.

ټول هغه چه رنځيري وايي: "مونږ د ځان لپاره ځايناستي غواړو، مونږ زامن غواړو، مونږ ځانونه نه غواړو. اما خوښي ځايناستى او زوى نه غواړي. خوښي ځان او ابدیت او بېرته راتلنه غواړي او تل په هغه بڼه ارزوكوي په كومه چه ده.

غم وايي: "مات شه او وينه تويې كړه اې زړه! اې پښې په لار لاړه شه او اې وزره الوت وكړه! په مخ او جگ لاړ شه اې درده!" هغه وخت غم وايي: "اې زما بوډا زړه لدى ځايه لاړ شه!"

۱۰

ای عالی خلکو تاسو څه فکر کوئ؟ آیا زه پیغمبر یم؟ یا یو خیال وهونکی سړی یا یو مست یا یو د خوب تعبیرونکی یا یو د نیمې شپې زنگ یم؟ یا د یو شبنم څاخکی یا یو نفس او د ابدیت عطر یم؟ آیا تاسو هغه نشئ استشمام کولی؟ آیا تاسو یې نه اورئ؟ همدا شپه زما جهان بشپړ شوی، نیمه شپه همداسې ده لکه غرمه.

درد هم خوښي ده، لعنت هم سعادت، شپه هم نور دی، لدې ځایه لېرې شی! هسې نه پدې ټکي هم پوه شی چه پوه سړی هم احمق دی! آیا تاسو کله هم خوښی ته هو ویلي دي؟ که چېرې داسې وي ای دوستانو تاسو ټولو غمونو ته هو ویلي دي ځکه ټول څیزونه په یو بل پورې مربوط دي، په یو بل متصل او یوه غیره کې دي.

که چېرې تاسو یو ځل دوه ځله وغوښتل او که چېرې تاسو یو ځل ووېل چه: "ای سعادت، ای شپې، ای زه له تا خوند اخلم." هغه وخت تاسو ټول هغه څیزونه غوښتي چه وروسته راتلونکي دي.

ټول څیزونو تجدید پېرې او همېشني دي. ټول څیزونه په یو بل مربوط، متصل او یوه غیره کې دي. پدې صورت کې تاسو له جهان سره مینه درلودې ده. پدې صورت کې مو ای جاوېدانو خلکو له نړۍ سره مینه کړېده او حتی کېدای شي تاسو هم وواياست: "لدې ځایه لېرې شه! اما بیا راوگرځه ځکه خوښي د ابدیت غوښتونکې ده."

۱۱

بنادي تل د ټولو څیزونو د ابدیت غوښتونکې ده، د شاتو غوښتونکې، د شرابو د درد، د نیمې مستانه شپې، هدیرو، او همدارنگه د هدیرو په څنگ کې د اوبنکو او ماښامنی طلا غوښتونکې ده.

څه شته چه خوښي ونه غواړي؟ هغه له هر غمه ډېره تېرې، گرمه، ورې، موحشه او له اسراره ډکه ده. هغه خپل ځان غواړي او له ځانه تغذیه کوي او حلقوي غوښتنې یې په باطن کې په هڅه کې دي. هغه مینه غواړي او د کرکې طلب کوي، هغه ډکه ده وپشل کوي او لېرې یې اچوي او التماس کوي چه ترې واخیستل شي او څوک چه کوم څه ترې واخلي مننه ترې کوي. دا چه دکرکې او کینې وړگرځېدلی خوشحاله دی.

خوښي دومره غني ده چه د غم، جهنم، کینې، مغلوبانو، او دې نړۍ تېرې ده. آیا تاسو پدې پوهیږئ؟ ای عالی خلکو ستاسو نامحدوده هیله منده خوښي او غم ماتې خوړونکي دي ځکه ابدي بنادي تل د ماتو آرزومنده ده او له همدې اساس تل غم لټوي. ای بنادی، ای رنځه، ای زړه، مات شه! ای عالی خلکو پدې پوه شی چه بنادي د ابدیت غوښتونکې ده.

خوښي د ټولو څیزونو د ابدیت غوښتونکې ده هغه هم د ډېر ژور او عمیق ابدیت.

آيا تر اوسه مو زما سندر زده کړېده؟ آيا په مطلب مو يې فکر کړی دی؟ نو اې عالي خلکو جگ شئ د زردشت سرود زمزمه کړئ!
دا سرود چه نوم يې (بيا هم) او معني يې (د تل او ابد لپاره ده) وواياست! اې عالي خلکو د زردشت سندر زمزمه کړئ!
اې بشره! ځان ساته
چه نيمه شپه واقعا شه وايي؟
"زه ویده وم. ویده وم
او ناڅاپه له عمیق خوبه وینښ شوم
نړۍ عمیقه ده
او له هغې ډېره عمیقه چه تصور يې کولای شئ!
غم يې عمیق دی.
او خوښي يې له غمه ډېره عمیقه ده"
غم وايي: "لدي ځايه لار شه!"
اما خوښي ابدیت غواړي
هغه هم ژور او او ډېر عمیق ابدیت.

نښانه:

د بلې ورځې په سبا زردشت له خپله کټه جگ شو، لنگ يې وتړلو او له خپلې سومخې څخه لکه سهارنی لمر چه گهيځ ځلانده د غرونو له سرونو رابهر کيږي بېرون شو. تقريبا لکه څنگه يې چه پخوا ويلي وو ووبل:
"اې لويه ستوریه، اې د سعادت عمیقې چينې، هغوی چه همدا اوس نور ور قربانوې، که نه پرې ځلېدلی نېکبختي به د چپرته وه؟ او کله چه ته وينښېدې او راتلې هغو ته د نور ور عطا کولی اما دوی پخپلو حجرو کې پاتېدلی پدې وخت کې به ستا مغرور شرم څومره غوصه کېدلا؟
دا عالي خلک تر اوسه ویده دي پداسې حال کې چه زه وینښ يم. دوی زما حقیقي ملگري ندي. د دوی لپاره زه په غرونو کې انتظار نه کوم. زه د خپل کار او خپلې ورځې لپاره انتظار کوم اما دوی زما دگهيځ نښانې نه درک کوي، زما قدمونه دوی له خوبه نه وينښوي. دوی تر اوسه زما په سومخ کې ویده دي. خوب يې تر دې دمه زما له مستانه سرودونو څخه څښل کوي. داسې غور چه ما ته غور شي يعني مطیع او فرمانبردار غور د دوی په منځ کې نه پيدا کيږي."

زردشت په زړه کې داسې ووبل چه لمر راجگ شو. پدې وخت کې نومړی آسمانونو ته څیر شو او په څه پسې یې کتل ځکه په سر یې د مرغه او عقاب غبر واورېد او فریاد یې وکړ: "بڼه! دا مې خوښ شو او د همدې انتظار مې کولو ځکه زه وینم یې او حیوانات مې هم وینم دي. زما عقاب وینم دی او زما پشان د لمر احترام کوي. زما عقاب په منگلو سره تازه نور اخلي، تاسو زما واقعي ژوي یاست او زه درسه مینه لرم. اما تر دې دمه مې واقعي خلک ندی موندلي."

زردشت داسې ووبل.

پدې وخت کې یوه داسې پېښه وشوه لکه چه بې شمېره مرغانو یې چاپېر احاطه کړی وي او پخپلو وزرونو سره شور او فریاد کوي اما د مرغانو د وزرونو وهلو غبر دومره د نوموړي په چاپېر زیات شو چه خپلې سترگې یې پټې کړې او ریښتیا دا مرغان د وربخې په بڼه وو، د هغې وربخې پشان چه د دوښمن غشو ویشتلو له امله جوړه شوې وي. اما وگورئ دا د مینې وربخ وه چه د یو نوي ملگري په سر یې سیوری اچولو!

زردشت له ځانه سره ووبل: "په ما څه شويدي؟" او ځانته یې اجازه ورکړه چه په لویه تیره خپلې سومڅې ته نیردې کښېني. پداسې حال کې چه تر اوسه یې لاسونه خپل چاپېر ښکته پورته کول او مهربانه مرغانو ته یې کتل عجیبه پېښه پرې وشوه. ځکه لاس یې په ډبلو، گرمو او خشنو وېښتانو ولگېد او په همدې وخت کې د زمري نرم د غرا غبر جگ شو.

او زردشت له ځانه سره ووبل: "دا زما نښه ده! او زړه یې مضطرب شو. او په ریښتیا څنگه یې چه سترگې خلاصې کړې په مخ کې یې لوی زېر حیوان پداسې حال کې ولید چه د زیات محبت له امله په گوند و او د سختې علاقې له امله د ده له څنگه نه لېرې کېدا. د هغه سپي پشان کړنې یې کولې چه له مودو وروسته یې خپل پخوانی ارباب بیا پیدا کړی وي. کوترې هم د نوموړي پر وړاندې په محبت څرگندولو کې له زمري کمې نه وې او هر ځل چه کوترې زمري د تېرېدو په حال کې لمس کولو زمري سر خوځولو او تعجیب کېدلا خندل یې.

د دې صحنې له کتلو وروسته زردشت یواځې یوه جمله ووبله: "زما زامن ما ته نیردې دي، ماشومان مې په څنگ کې دي." پدې وخت کې یې بیا چوپتیا غوره کړه او زړه یې اوبه شوی وو له سترگو یې اوبښکې په لاسونو څڅېدلې او نور یې څه نه لیدل بې حرکت ناست وو او موجودات یې له ځانه نه شړل.

وروسته کوترې دې او هغه طرف ته والوتې او د نوموي په اورو یې ځای ونيو او سپین وېښتان یې په شفقت سره لمس کړل او د مینې، خوښۍ له امله یې د ستړیا احساس نه کولو. اما قوي زمري پدې ټول جریان کې هغه اوبښکې چه د زردشت په لاسونو څڅېدلې څټې او خجولانه غورېدا یې کوله. د حیواناتو کړنې داسې وې.

دې ټول وخت ډېر زيات يا کم وخت ونيو ځکه که حقيقت يې وغواړئ د دې ډول کارونو لپاره هېڅ وخت په ځمکه کې شتون نلري. اما په همدې وخت کې عالي خلک د زردشت په سومخ کې له خوبه وينښ شول او پلان يې جوړ کړ؛ ډله يې جوړه کړه چه په تشریفاتو سره د زردشت ملاقات ته لار شي او درود پرې ووايي. هغوی پخپله وينښدا سره پوه شول چه زردشت په سومخ کې نشته اما څنگه چه د سومخې وره ته ورسېدل د پښو غبر يې له ځانونو ډېر لار او زمري سخت غوصه ناک له زردشت مخ واراوه او ناڅاپه په وحشيانه غورېدا سره د سومخې په طرف لار. عالي خلکو چه څنگه د غورېدا غبر واورېد د يو سړي پشان ټولو يو ځای فرياد وکړ او فورا غار ته وگرځېدل او ورک شول.

اما خپله زردشت هم متحیر او تعجب شوی وو او له ځای يې جگ شو يو طرف او بل طرف ته يې وکتل او حيران پاتې شو له خپل زړه يې پوښتنې وکړې د څه وخت لپاره په فکر کې ډوب لار او ځان يې يواځې وموند بلاخره يې په آرامښت سره ځانته وويل: "دا څه وو چه ما واورېدل؟" او همدا اوس زما له سره څه تېر شول؟"

ډېر زړيې خاطر و نوموړي ته راوگرځېدې او په يوه شېبه کې په هغو ټولو پوه شو چه د پرون او نن په منځ کې تېر شوي وو. پداسې حال کې چه خپله ږيرې يې لمس کوله وويل: "واقعا دلته هماغه تيره ده چه پرون زه پرې ناست وم. په همدې ځای کې فالگير ما ته راغی او په همدې ځای کې مې د لومړي ځل لپاره همدا فرياد واربډ، يعنې د لويې زارۍ غبر مې غور ته ورسېد. اې عالي خلکو ستاسو اړتيا وه چه بودا فالگير پرون ورځ ما ته وړاندوينې کولې. هغه ما ته وېل: "اې زردشته! زه د دې لپاره راغلی يم چه تا د خپلې اخري گناه په لور اغوا کړم." او زردشت فرياد وکړ: "د اخري گناه په لور!" او په غوصې سره يې پخپله خبرو وځنډل او وويل: "هغه څه وو چه د اخري گناه په عنوان له ما سره ذخيره شوي وو؟"

يو ځل بيا زردشت په خپل ځان کې ډوب شو او بيا د تيرې په مخ کښېناست او په فکر کې ډوب شو. ناڅاپه له ځايه جگ شو او فرياد يې وکړ: "ترحم! د عالي خلکو په وړاندې ترحم زما اخري گناه ده." او مخ يې لکه وريژې زېر شو وويل: "څه! د هغې دوره هم تېره شوه."

زما رنځ او همدردي څه اهميت لري؟ مگر زه په سعادت پسې يم؟ نه! زه يواځې د خپل کار په فکر کې يم. جگ شه! زمري راغلی دی. زما ماشومان نيردې شويدي. زردشت پوخ شوی دی. ټاکل شوی وخت رارسېدلی دی. دا زما گهيځ دی! زما ورځ د طلوع په حال کې ده! په خوشحالی راشه اې لويې گرمې!" زردشت داسې وويل او لکه سهارنی قوي ځلانده لمر چه گهيځ د غرونو له تياره څخه راشي د خپلې سومخې څخه روان شو.

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**